

روضہ پر نور شیخ المشایخ غوث العظم عبدالقادر جیلانی (رح)

Ketabton.com

فیسبوک غلام حضرت غلام

فیسبوک Haji Ajab Khan

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فتوح الغیب

شروع د کتاب

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ وَهَدَانِي وَاجْتَارَ مِنْ عِبَادِهِ مَنْ
يَسْتَأْذِنُ وَالصَّلَاةَ وَالسَّلَامَ عَلَى رَسُولِهِ الْمَجْتَبَى وَنَسَبِهِ
الْمُسْتَقْلَى وَعَلَى آلِهِ وَأَمْحَا بِوَالَّذِينَ لَهُمْ خَيْرُ الْمَقْبُولِ
عَلَى مَعَارِجِ الْوَيْتِ الْعُلْيَا وَرَفَعُوا عَلَى مَرَاتِقِ الْوَلَةِ الْقَسْوَى
وَقَارُوا قَوْلَكَ عُلْمِي.

اما بعد : حضرت محبوب سبحانی ، عالم ربانی ، عارف
کامل ، پیرانہ پیر ، محمد الٰہی بن عبد القادر حسنی
رحمۃ اللہ علیہ فرمائی :۔۔۔ قول شامست اللہ پاک لڑے چہ
پروردگار دجھانوں نہ دے۔ ہم اول دے ، ہم آخر دے ، ہم
ظاہر دے ، ہم باطن دے۔۔۔ قول مخلوقات عرش ، ہر
جودہ او یو وزرے ، ہر وچ اولوں خیز او ہنہ قول اشیاء
چہ جھون پروردگار پیدا کیری دی۔ او وجود کتب نے
راویست دی۔ او خواب کہے نے دی۔ دا قول دانہ پاک
شناخوان دی۔

تل صفت اللہ پاک لڑے ، چہ بنی آدم نے پیدا کئے۔ بیلے
دریست کئے او پہ اندازہ نے کئے۔ بیلے ورتے ہدایت اورکے۔

او برکتوں د پہ بیابا پہ نبی علیہ السلام ، دھنہ پہ آل ،
اصحابو ، تابعینو ، تبع تابعینو او قول اولینو او آخرینو
مؤمنینو او مسلمینو دی ، چہ قول او فعل کیں نے د قال اللہ
او قال الرسول د اطاعت سعادت نصیب دے۔

مونہ : اللہ پاک تہ پہ عاجزی سرچہ رجوع کوو ، چہ مجبور
رتب ، خالق ، رازق ، نافع ، ساند وکے ، ژوندے کوکے
او مرنے کوکے او جھون نہ د تکلیف لڑے کوکے دے۔ دا قول
نعمتوں دانہ پاک د مہربانی ، بخشش ، فضل او احسان
پہ وجہ دی۔ چہ قول ، فعل ، پہ پتہ ، خرگندہ ، سختی او
نرمی کیں ہمیشہ جھون حفاظت کوئی۔

اللہ تعالیٰ فقال لَمَّا يُرِيدُ (چہ خہ غواری ہنہ کوکے)
دے۔ پہ ہر خہ علیم دے۔ خہ چہ دخلقونہ پتہ دی ہنہ
تہ خرگند دی۔ دلغز شون او عباداتو پہ احوال خبردار دے۔
د حاجاتو اورید وکے او قبول وکے دے۔

د حمد و صلوت نہ پس د خدائی تعالیٰ نعمتوں پہ
بندہ یا نو فراوانہ دی۔ اللہ پاک فرمائی ، کہ تاسود اللہ تعالیٰ
نعمتوں شمیرل او غواری نو شمار بہ نے نہ کہے نیی۔ او
اللہ پاک فرمائی :۔۔۔ خہ چہ تاسوسرہ د نعمتوں نہ دی ہنہ
دانہ پاک درکیر دی :۔۔۔ نو نہ زہ نہ لہا زہا ، او لہا ژہ
دا توان لری چہ دانہ تعالیٰ نعمتوں شمار کرے شی۔ او
نہ پرے عقل ، ذہن او زہا احاطہ کوکے شی۔ او نہ نے ژہ

او وئے وژہ او ژوندے نے کئے۔ وے خند وژہ او وئے ژہ
پہ بعضو نے زیات رحم اورکے او بعضو نے رسوا کئے چہ ہم
خود وکے دے ، ہم غبن وکے دے۔ خوک نے نیک بخت کئے
او خوک نے بد بخت۔ د بعضو نے بخشش لڑے کئے او بعضو
نے پرے بناد کول۔ ہنہ اللہ چہ دھنہ پہ حکم غرونہ کہ
مجنونہ کلک دی۔ او زیکے پرے قرار یا موندے دے۔ او
غور پدے فریش دے۔

ہیو ک دانہ درحمت نہ نا امید نہ دے۔ او ہیو ک
دھنہ د سختی فعل او امر نہ پرے نہ دے۔ ہیو ک د
ہنہ د بندگی نہ عارتہ وری او ہیو ک دھنہ درحمت د
دائری نہ بھرنہ دے۔ ہنہ پہ ہنہ تو لویز نو موصوف
دے چہ دھنہ نے پہ مخلوقات مہربانی کہے دی۔ او ہنہ
لہ شکر دے چہ دھراقت لڑے کوکے دے۔

بیا دھنہ پہ نبی صلی اللہ علیہ وسلم د رحمتوں دی ،
چہ پہ مخلوقات کیں پرگزیدہ او موجودات کیں چیلہ دے۔
دائری نہ دے چہ چائے پیروی اورکے نو ہدایت نے بیامونہ
او چاہے ترے عجز داندلو ، نو کمرہ او مرتد شو۔ داسے
پہر دے چہ ہم صادقی وو ہم مصدوق وژہ او دنیا
کیں زاہد ، او رفیق اعلیٰ تہ راغب وو۔ داسے رسول چہ
دھنہ پہ تشریف اورکے حق راے او باطل فنا شو او ہنہ
د نور پہ برکت زمکہ رعشانہ شو۔ قول سلامونہ ، رحمتوں

د بیان طاقت لڑے شی۔

مجملہ دھنہ خیزونہ ، چہ دھنہ د اظہار د پارہ اللہ
پاک خما شپہ تہ قوت ورکے ، او د شپہ نہ خیرے لہ ، او د
ہنہ د لیک د پارہ کوکے لہ ، او د کوکے نہ قلم لہ او قلم نہ
کاخذ لہ ، داخو مقالے د عالم غیب د فتوحاتو نہ خما شپہ
زہ کیں راغلے ، چہ زہ نے دانہ پاک پہ فضل و کرم
حق د طلبکارو د رہبری د پارہ ذریعہ د قالب نہ بھرتہ
لا او کارم۔

مقالہ (۱) تسلیم ، قضا او قدر

د مؤمن د پارہ ہر حال کیں دادرے خیزونہ لازمی
دی۔ یو داچہ داوام اللہ تعالیٰ تعمیل کوئی ، دویم داچہ د
منہیاتو نہ پچ او بی۔ او دریم داچہ پہ قضا و قدر راضی
وی۔ نو د مؤمن د پارہ کم مرتبہ دادا چہ پہ ہیچ حالت
کیں ہنہ ددے خیزونہ نہ خالی نہ وی نو پکاری چہ
سرے زہ کیں ددے خبر وکلک ارادہ لری۔ او نفس تہ
ہمیشہ ددے تسلیم و رکوی او دبدن قول اعضا و ہر حالت
کیں دے خیزونہ سرچہ مشغول ساق۔

مقالہ (۲) اتباع سنت او رد بدعت

د سنت پیروی کوئی او د بدعت لارمہ اختیار کوئی۔ د

خہ د خدائی قتال دا حکم و تقبیل۔

خہ حرام کارونہ چہ دھنہ نہ شریعت مع راوی دے۔

اللہ اور ہفتہ رسول حکم مئی۔ اور ہفتویٰ نافرمانی مہ کوئی۔ اللہ پاک یوگنڈی اوہیٹوگ ہفتہ سرب شریک مہ جوہی اور ہر عیب نہ ہے پاک گنڈی۔ اسلام رشتہی مہ مذہب دے۔ ہیٹو شک پکین مہ کوئی۔ اللہ پاک چہ خٹہ خواہی پخپل مشیت اور ابادہ مہ کوئی۔ یہ ہفتہ اعتماد اوساق او شک او گمان کین مہ پریوٹی۔ د صبر نہ کاراخی۔ د حق پہ اطاعت جمع کیری۔ اور دلہ بازی مہ کوئی۔

د اللہ تعالیٰ نہ د فضل سوال کوئی۔ اور لکیر کیری مہ۔ د خدائی نہ د رحمت امید لری۔ نا امیدہ کیری مہ۔ یویل سرب د دوستی، محبت اور داری سلوک کوئی۔ خپلو کین د شہنی اور عادت مہ ساقی۔ د گناہون نہ خان پاک ساقی۔ د کین بے پروائی مہ کوئی۔ گنی پہ دے بہ ککری۔ د خپل پروہکار د ذکر اور عبادت پہ کافی خان بنا شتہ کیری۔ بے اتفاق مہ کوئی۔ د خپل خالق د بارگاہ نہ لری مہ اوسے اوہتہ پہلہ د توجہ کولونہ مہ اروی۔ پہ توبہ و بکوکین ہتکھ تاخیر مہ کوئی۔ حکم چہ د ہفتہ د مغفرت دروازہ ہر وقت پرا شتہ دے۔

کہ پہ دے نصیحتونو عمل او کیری نو امید دے چہ اللہ تعالیٰ بہ دریا نہ دے رحم او کیری۔ اونیک بخت شئی۔ د دوزخ د عذاب نہ چر شئی۔ د اللہ تعالیٰ د دیدار او قرب موصیبت شئی۔ اور د جنت پہ بولو نصیحتونو بناد شئی۔ او پہ دے ناز و نعمت

کین ہمیشہ د پارہ پاتے شئی۔ ہلتہ بہ بہ نبونہ آسوتو سورنی وی۔ او حورے بہ وی۔ او قسم قسم خوشبوئی، او خوش آوازہ حد شکارے بہ وی۔ او د بولونہ زیادتہ خوبید خبرہ دادہ چہ پیغمبرانہ۔ صدیقانہ۔ شہدانہ او صالحانہ سورہ بہ علیین کین عزت او بزرگی بیاموی۔

مقالہ (۳) د ابتلاء او آزمائش شمرہ

ہر کھ چہ سختی کین پہ بندہ د آزمائش و خست رانی ناول پہ خپل قوت دھتہ د علاج کوشش کوئی۔ خو کہ خپل کوشش کین کامیاب نہ شئی۔ تو بیا د عجز اللہ نہ پکین مدد خواہی، لکہ د نیایو معاملات کو کین د بادشاہ منصوبہ اورو، او مالدارونہ، او پہ امراض کو کین د طبیبانہ نو نہ۔ خو کہ دغہ ذریعہ ہم بیکار شئی۔ تو بیا د عجز، زاری او شہ صفت سرب خپل خدا تے راجع شئی۔ خو تر کومہ چہ دے خان کین طاقت دینی مصیبت پخپلہ رفع کوئی۔ بیا د مخلوقات نو مدد خواہی کہ ہفتویٰ کین د حاجت روائی خٹہ درک موی او خدا تے تعالیٰ تہ رجوع نہ کوئی۔ خو کھ چہ دے دھر طرف نہ نا امیدی شئی تو بیا بے اختیارہ خدائی تعالیٰ تہ د خپل حاجتو نو دیا رہ عجزی شئی اور خوف و رجا کیفیت پرے خویشی او چہ اللہ تعالیٰ تے ہم دعا نہ قبول نہ کری۔ نو دے د بولو ظاہری او مادی اسبابونہ نا امیدہ شئی۔ دے حالت کین بندہ تہ د قضا و قدر اور د توحید

اسرار پہ کشف سرب ظاہر شئی چہ دے د دنیاوی علاقہ اور اسبابونہ لاس پہ سرش اور فنا فی التوحید درجے نہیں محض دیو روح پہ شان باقی پاتے شئی۔ دے وخت کین د دے نظر تسلیم اور رضا کین پہ خدائی افعال وی۔ او صاحب یقین موحد شئی۔ د یقین پہ دے درجہ ددہ ایمان دے حد تہ اور سی، چہ د اللہ تعالیٰ نہ سوال خوک فاعل حقیقی نہ ویئی اور ہفتہ د ذات نہ علاوہ ہیٹو یو دے ہستی تے پہ نظر کین نہ راجی چہ ہفتہ د حرکت، سکون، بنو بدو، نفع نقصان، ورک و اخستلو، پراستلو بندو، مرگ او ژوند عزت او ذلت، مالداری او محتاجی، دصحت او بیماری عجاز او محتار وی۔

د اسے حالت کین بندہ د قضا و قدر چکین دلے وی لکہ پئے رود ویکے بچے چہ ددائی پہ خبر کین۔ یا مہ دے غاسل پہ لاس کین۔ یا غونہ ویکے د چوکان سوار پہ چکین وی۔ اوس د خپل ژوند د بولو معاملاتو محتار کل صرف اللہ پاک گنڈی۔ دے د یو حال نہ بل تہ، د یوے وضع نہ بے تہ اور یو فعل نہ بل تہ اہولے راوی شئی۔ خو کہ د خان یا د غیر پہ حق کین د خٹہ حکم او حرکت قدرت نہ لری۔ اوس د خپل پرور دکار پہ ارادہ او فعل کین د خپل خان نہ غائب دے۔ کہ لیدہ کوئی۔ کہ اوریدہ، او کہ پہ خٹہ خبرہ پوہیدہ، ہر خٹہ د خدائی پہ ارادہ کوئی۔

اوس ددہ علم د خدا تے د علم نہ دے اور ددہ کلام د خدا تے د کلام نہ۔ دے د خدا تے د نعمت نہ نعمت یافتہ۔ دہفتہ د قرب نہ نیگ بخت اور ہفتہ د معنوی جمال نہ راستہ دے۔ دہفتہ د ذکر سرب مطلبن دے۔ دہفتہ د فکر سرب صاحب فہم دے۔ او دنیا او عقلی کین دہفتہ پہ ویدہ کوشعالمہ۔ د تسلیم اور رضا مقام کین دے صرف اللہ سرب دے اور دغیر اللہ نہ لاس پہ سر دے۔ دے د خدا تے د قرب او وصل ارش و مند دے۔ دہفتہ پنا لہوی او عشق او محبت رشتہ تے خدا تے تعالیٰ سرب مضبوطہ او محکم دے۔ پہ ہر معاملہ کین ددہ توکل پہ خدا تے دے اور ہفتہ د معرفت د نور نہ ہدایت حاصلوی۔ اوس کہ دے قہیں اغویندی او کہ پرتولہ پہ دے کین د خدا تے تعالیٰ پیچید وغریب علمونہ واقعیت بیاموی۔ اور دہفتہ د قدرت د نا اشنا رازونہ اگاہی حاصلوی۔ او خٹہ چہ د خدا تے تعالیٰ نہ اوری۔ ہفتہ پہ سینہ کین محفوظ کوئی۔ بیا دہفتہ پہ نعمتو نو شکر لو پاسی۔ دہفتہ ثنا صفت کوئی۔ او دعا ترے خواہی۔

مقالہ (۴) فنا فی اللہ او حقیقی ژوند

دغیر اللہ نہ چہ بیزارہ شے نو پہ تا بہ اللہ تعالیٰ رحمت و بری۔ او چہ خواہشاونہ کنارہ کش شے۔ نو ستاد پارہ بہ د اللہ تعالیٰ نہ رحم غوینے شئی۔ او چہ د خپل ارادہ

نہ لاس پہ سرے۔ اور رضا بقضا ہے۔ نوستا د تقدیر یک
کس بہ د خداے تعالیٰ نہ د خیر اور برکت سوال کوئے شی۔
دغہ وخت بہ اللہ پاک تا پہ حقیقی معنویں ژوندے کری
اوداے ژوندون بہ بیا موی۔ چہ دھے نہ پس مرگ
نشہ۔ اوداے غنی بہے چہ دھے نہ پس محتاجی نشہ
اوپہ داسے نعمتون بہ نہادے چہ دھے نہ پس تنگدستی
نشہ۔ اوپہ داسے راحت بہ محفوظ ہے چہ دھے نہ پس
پریشانی نشہ۔ اوپہ داسے خوشحالی بہ خوشحالے چہ د
ہھے نہ پس غم نشہ۔ اوپہ داسے علم بہ موصوف ہے
چہ دھے نہ پس جہل نشہ۔ اوپہ داسے امن کس بہ ہے
چہ دھے نہ پس خوف نشہ۔ اوپہ داسے عزت بہ عزتند
ہے۔ چہ دھے نہ پس ذلت نشہ۔ اوپہ داسے بارکات و الہی کس
بہ داسے قرب حاصل کرے چہ دھے نہ پس بُعد (ایسے وکے)
نشہ۔ او داسے ترقی بہ اوکے چہ دھے نہ پس تزل نشہ
اوداے بہ ژوندے چہ دھے نہ پس سپکاوی نشہ۔ او
داسے بہ پاک ہے چہ بیا بہ گناہون کس ککر نشہ۔

چہ داسے مرتبہ بیا موی، نو دغہ وخت بہ د اللہ تعالیٰ
محبوب اوکے اوچہ خلق د ثنا صفت کوئے۔ نو تہ بہ پہ
رینتیا دھے جوگہ ہے۔ تہ بہ د روحانی امراضود پارہ خیل
یو داسے لوئے اکسیر ہے، چہ خلق بہ ستاد باطنی صفا تاو
اوپے مرتبہ پیژندون نہ عاجز وی۔ او داسے یوسہ مشلہ

بزرگ بہ ہے چہ خوک بہ دے سیال نہ وی۔ دھے حالت
کس بہ تہ دھرسول، نبی اوصدق وارث ہے۔ پہ تا بہ
د ولایت انتہا وی اود فیض حاصلود پارہ بہ تالہ ابدال
راچی۔ پہ تا بہ د خداے د مخلوق مشکلات حل کیری۔ ستا
پہ دغا بہ درجیت باران کیری۔ ستا پہ برکت بہ پتی شہ
کیری۔ او یوتی بہ زرخیزیری اوستا پہ دغا بہ خاص و عام
بادشاہ اورعیت، حاکم و محکوم، امامان و امتیان د
بول مخلوق مصیبتونہ رفع کیری۔ اوستا د احکامو او
ارشاد تو د اطاعت نہ بہ ہے بلہ چارہ نہ وی۔

خلق بہ دلرے لرے خایون نہ تالہ راچی اود خالق کا ثنا
پہ حکم دھراکے نہ ستا پہ خدمت کس خجے تحائف،
تقدیری اوغلہ راوری۔ هرخلایے بہ ستا دہوش صفا تو اوچتو
اخلاقو چرے وی او بول خلق بہ ستا پہ تعریف نہ میری
ستا د لوئی اوشان متعلق بہ پہ دو ایماندارو کس ہم
اختلاف نہ وی۔ لے پاک صفتہ! اسے نیک بختہ! لے
بارگاہ خداوندی کس مقبولہ او لے دوع انسانی سرتاجہ
دینارون و احوکون و یولو خلقون پہ تا د اللہ فضل دے
او اللہ پاک دولے فضل خاوند دے۔

مقالہ (۵) د دنیا د فتنو نہ کنارہ کشی

هرکله چہ تہ د دنیا زب و زبست، مکرو ذریب، هلاکوی
لذات پہ ظاہرہ بنہ اوپہ باطنہ خراب ترغیبات د دنیا

بے وفائی، مہد شکنی، او غافل اود دنیا پرست خلق او و
نو داسے اوکے لکھ چہ خوک صحر اکس اودس مائے تہ
بریند ناست وی۔ چہ بول بنکاری او بد بوئی لے خورہ شوے
وی۔ نو تہ دھے دشوم گاہ نہ سترگے پتے کرے۔ اود بد بوئی
نہ لے پوزہ بند کرے۔ دغہ رنگ تہ د دنیا دار و خلقو دھوک
دگناہ دکر ماحول نہ او دھوک دخواہش او بد بوئی
نہ حات محفوظ کرے۔ دپارہ ددے چہ ستا دروح فطری
پاکیزگی منانے نشی او تہ د دنیاوی افاتو نہ خلاصیہ بیا موی
دیا چہ هر خومرہ ستا قسم کس وی۔ هغه بہ ضرور
تا تہ درسی۔ او تہ بہ ضرور دھے نہ فائدہ موی۔ پہ
دے وجہ ستا د دنیاوی ضروریاتو تشویش بالکل فضول
دے۔ اللہ پاک خیل برگزید پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم تہ
فرمای: «وَلَا تُدْرِكُ عَيْنُكَ إِلَى مَا مَتَعْنَا بِهِ إِلَّا غَافِلِينَ»
زُھَرَةُ الْخُلُوفِ الدَّنْيَا لِيَتَفَتَّحُوا فِيهِ وَرِثَى رِثِكَ خَيْرٌ وَ
أَكْبَلُ (د دنیا ظاہری مال و اسباب چہ مونہ کھاروستہ
ورکے دے، پہ هغه نظرمہ اچوہ حکم چہ ددے خیزون
نہ مقصد کنارہ فتنہ کس اچول دی۔ او ستا د پارہ دیورہ
درکے رزق بہتر او پائند اردے۔)

مقالہ (۶) د توحید رائے

د اللہ تعالیٰ د احکامو او افعالو پہ احترام کس خیل
خواہشات اولذات فنا کہ حکم چہ دے ممل سوا پستا

پہ زب کس دعام الہی صلاحیت پیدا شی۔ د تعلق با اللہ
د مضبوط و دیارہ فاسق او غافل خلقو سوا قطع تعلق ویر
ضروری دے اود خیلو خواہشاتو د فنا کو یو علامت دا
دے۔ چہ دفع نقصان، شر او ضرر، دیاوی اسبابو د
جد و جہد یولو معاملاتو کس پہ خیل ذات د تکیہ پہ لکے دا
بول امور کلی طور سوا اللہ تعالیٰ تہ سپرد کرے شی او قاضی
المعاجات او کھلے شی۔ خداے تعالیٰ مختار کس نہ کنول اوپہ
نفس اعتماد کول شرک دے۔ صوف خداے تعالیٰ پہ ماضی
حال او مستقبل کس دخیل بندہ دامورو او معاملاتو کویل دے۔
دھنہ دا نگرانی او ذمہ داری هغه وخت ہم وہ چہ تہ دمور
پہ خبیثہ کس وے او بیا چہ دمور پہ غیبرہ کس دے پے
رودل۔

د خداے تعالیٰ دا ارادے پہ خاطر دخیل ارادے د فنا
کولو یو علامت دا دے، چہ تہ دھج خواہش قصد نہ کوئے
حکم چہ خدائی ارادہ کس سراسر خیر او بہتری دے اوپہ دے
کس ستا قصد کول ہم شرک او کفر۔ د نفسانی خواہشاتو د
نفی نہ بہ د اللہ تعالیٰ فعل پہ تاجاری شی او د افعال الہی
نافذ کیدوسرہ بہ ستا اعضاء ساکن او غیر متحرک شی۔ ذری
بہ دے مطیع شی۔ سینہ بہ دے فراخہ او کشادہ شی۔ عجز
بہ دے رو بہنا نہ او پر نور شی۔ اوچہ د تعلق با اللہ روحانی
توانائی بیا موی نو دکائنات د یولو خیزون نہ بہ تیار

فتوح

۷۳

الغیب

دروازہ اللہ تعالیٰ دربان شہ۔ چہ شیطان و سوسے پکیز داخلے نشی۔ دکوم خیز چہ خداے تعالیٰ ذرہ کین درتہ د اچو لو حکم کوی، ہنہ پکیز اچوہ۔ اود خہ نہ چہ منع راوی، ہنہ لہ جائے مہ و رکوی۔ حق داراے نہ علاوہ د پے ارادے خواہش مہ کوی۔ اود حق ارادہ د شریعت اسلامی مکمل اتباع دہ۔ د خواہشات و کثرت د بندہ د پارہ د پریشانی او بر بادئی یو مہلک خلک دے اود دے خلاصے ذات حق کین د جذب کیدو نہ بغیر نامکنہ دہ۔ ہمیشہ د احکام الہی اتباع کوی۔ اود ہنہ د منہیاتونہ پیریز کوی۔ د خداے مقدسات د ہنہ اختیار اور صاتمہ پیریز دہ۔ او مخلوقا تو کین ہنہ شریک د ہنہ شریک مہ جو پورہ۔ ستا ارادہ او ارمانونہ بول د ہنہ مخلوق دی۔ کہ تہ خیلہ ارادہ د خالق ارادے سرہ شریکوی۔ نو پے دے حالت کین تشریک ہے۔

قرآن وائی خوک چہ د الله تعالیٰ د دیدار پہ طمع دی ہنہ پکار دی چہ نیک کارونہ کوی۔ او مخلوقا تو کین ہنہ ہنہ سرہ عبادت کین شریک جو پورہ نہ کوی۔ یوانے بستی شریک نہ دے۔ بلکہ د خواہشات تو پے پتو سترگو پیروی کول اوفانی دنیا کین پوہستی یا یو خیز سرہ ذرہ اود ماغ د مشق د پے پورے ترل صریحا شریک دے۔ الله پاک ذ۔ ۱۰

۱۰۱۰ نبی ۲: تا ہنہ سپے نہ دے لیدے، چہ مہ خس

فتوح

۷۴

الغیب

نفسانی خواہشات خیل مجبور کوی دی، نو در اللہ تعالیٰ نہ سوا نور ہنہ چہ دی، ہنہ غیر اللہ دی۔ او ہر کھ چہ تہ غیر اللہ کین مشغول شوے۔ نو بلا شیعہ تا اللہ تعالیٰ سرہ شریک جو پورہ او خیلہ مشغول شوے۔ نو ذکر حق کین جد و جہد کوی۔ پے ارام مہ کینہ۔ د خداے نہ ویرہ او کرہ۔ پے خوف کیدہ مہ۔ اود حق پے تلاش کین صداقت اختیار کوی۔ غافلہ کیدہ مہ۔

سلوک کین چہ کوم مقامات تا تہ حاصل شی۔ ہنہ خیل ذات سرہ مہ مشوب کوی۔ بلکہ ہنہ عطائے یزدی او گنہ بیا کہ تا تہ خہ حال یا مقام حاصل شی نو ہنہ پتہ ساتہ۔ او نا اہلوسرہ د ہنہ ذکر مہ کوی۔ پے دے طریقہ بہ تا تہ ہم نور ہم روحانی ترقی حاصلہ شی حکم چہ ستا اہل پورہ راست اللہ تعالیٰ سرہ دے اود کلام اللہ موافق ہرہ و سرخ د الله تعالیٰ یو نوے شان دے۔ نو د احوال و مخلوق سڑ تذکرہ بنہ نہ دہ۔ کہ ستا احوال برقرار وی، نو د الله پاک بخشش او گنہ۔ اود خداے نہ د شکر د توفیق اود زیاتی سوال کوی۔ کہ ستا حال د غصے باقی پلے شی۔ نو پے دے کین ستا پارہ د علم معرفت ترقی او د ادب اضافہ دہ۔

الله پاک فرمائی: چہ مونہ یو آیت منسوخ کوی یا ہیرو، نو بیا د ہنہ نہ بہتر یا د ہنہ پے مثل بل آیت راوی۔ او الله پاک پے ہر خیز قادر دے: نو الله پاک پے خیل قدرت، اختیار

فتوح

۷۵

الغیب

تدبیر او تقدیر کین عاجز مہ گنہ۔ د ہنہ پے وعدہ کین ہیٹ شک مہ کوی۔ اود ہنہ در حجت او بخشش نہ ہیٹکہ۔ نا امید کیدہ مہ۔ د ہنہ در رسول برحق اسوہ حسنة اختیار کوی۔ او پورہ شہ چہ پے حضور صلی اللہ علیہ وسلم نازل شوے بعض آیاتونہ و روستو منسوخ شوے دی اود ہنہ پے خائے نور آیاتونہ راغہ دی۔ او حضور صلی اللہ علیہ وسلم د ہنہ نو آیتونہ تعبیل کرے دے۔ د احوال و ظاہر شریعت حال شو۔

باطنی علم او نور احوال چہ دی نو د خداے اود ہنہ در رسول ۴ پے میفر کین دیوراز حیثیت لری۔ د دے متعلق حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی: "خما پے ذرہ پے بعضے اوقات پورہ پردہ راتلہ اود ہنہ دلرے کولو پارہ بہ ماورخ کین اوترا خلہ د خداے نہ مغفرت غوبنتلو: او خیز روایتونہ کین د سل خلہ مغفرت ذکر دے" (نو رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم بہ دیو حالت نہ بل حالت تہ منتقل کولے شو۔ اود غہ رنگ بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د قرب پے منازل عبور بیا موندلو۔ نورانی: خلعتونہ بہ ورتہ اغوستولے او بدلولے شو۔ اود کشف او معرفت ہر دو لم حالت بہ د اول حالت نہ ارفع او اعلیٰ وو۔ پے دے دوران کین چہ بد کلہ حجاب واقع شو، لکہ چہ احادیث کین راخی۔ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ پے کثرت سرہ استغفار و تیلو حکم چہ

فتوح

۷۶

الغیب

استغفار درج تزکیہ اود قلب صفائی دہ۔ اود ہر مؤمن دیارہ اکسیر دے۔

توبہ او استغفار ہر حالت کین دیندہ دہ لازمی صفا دی۔ اودا دوارہ د حضرت ابوالشیر آدم علیہ السلام نہ مؤمنانوتہ یومقدس مبراث پلے شوے دے۔ د آدم علیہ السلام پے باطنی احوال چہ د سہو او نسیان اود عہد د خلاف ورنہ د تاریکی پردہ راغہ، نو ہنہ د خیلے ارادے او خواہش پے پیروی کین راگیر شو۔ اود غہ وخت د آدم علیہ السلام ارادہ کول د خداے سرہ شریک کول دو۔ نو د ہنہ دغہ ارادہ چہ پے شریک صبی وہ، ما تر کہے شوے۔ روپے باطنی حالتے زائل شو۔ او انوار پیرے تاریک شول۔

بیا آدم علیہ السلام پے خپلو لغزشونہ اگاہ کرے شو۔ او د نسیان او حکم عدولی پے اعتراف کین د توبہ او استغفار توفیق ہے بیا موند۔ نو بیا آدم علیہ السلام پے دیرہ زاری پے بارگاہ الہی کین انصاف او کرہ۔ "رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنْفُسَنَا وَإِنْ لَوْ تَخَيَّرْنَا وَ تَزَكُّنَا لَكُنَّا نَكُورًا مِنَ الْمُسْلِمِينَ" (اے ربہ جمنو توبہ مونہ پے خیل خان ظلم او کرہ۔ کہ تہ مو اونہ بخنہ او رحم رابا ندے اونہ کہے نو مونہ پے د زیان کارا نو نہ شو)۔ نو د توبہ او استغفار پے برکت پے ہنہ د الله تعالیٰ د ہنہ اسرار و علوم و کشف اود د اے تجلیا تو پیرن و نہ اوشوہ چہ دے

تہ ممکن ہوئی دے نہ بھروسہ نہ ہو۔ دے نہ پس
ہوئی ہر ارادہ اللہ تعالیٰ ارادے ماتحت ہے۔ اور ہوئی
ہر دوئم حالت دروینی حالت نہ بہتر اور ارفع و وحقیٰ ہے
ہوئی تہ ولایت کبریٰ، قبولیت حق اور دنیا اوعقبیٰ کبریٰ
سرفرازی نصیب شوہ اور ہوئی اولاد دیکھنے پہ مخ بستہ
اور خائبیدہ۔ او یہ ہوئی کئی لوئے جلیل القدر
انبیاء اور گزیدہ اولیاء اللہ پیدا شول۔ بیا دنیا نہ پس عقی
د ہوئی جائے پناہ اور حیات ابدی قرار کا شو۔

نوتالہ ہم توبہ اور استغفار باید۔ اور رسول کریم
صلی اللہ علیہ وسلم اسوہ حسنہ اور نوع انسانی دیار
حضرت آدم علیہ السلام خصال اختیارول پکاری دی۔ اور
ہم داخیزونہ د خدائے رشتینو عاشقانہ اور دوستانہ
سنت دی ہے د نجات ضامن دی۔

مقالہ (۸) د قرب الہی منزلونہ

د خدائے طرفہ ہے تہ کوم روحانی اور باطنی حالت
کئی ہے۔ د ہے نہ سوا اوچت یا دلاندے حالت آریو
مہ کوہ۔ ہر کھ ہے تہ د شامی محل (عالم لاہوت) پہ
دروازہ ہے نو پہ محل کئی د داخلید و خیل خواہش مہ
کوہ۔ ترخوچہ شامی حکم (امروقی) سرود تہ پہ زور کئی
داخل نہ کرے۔ د زور نہ مراد ہفہ حکم دے چہ ازلی
تاکیدی اور بارباروی۔ محض د نفس پہ ترغیب پہ داخلہ

۱۵۔ مہ کوہ۔ کیدے شی، چہ دا د ہفہ بادشاہ (اللہ
تعالیٰ) طرفہ امتحان وی۔ خو تر ہفہ وختہ د صبر اور تحمل
تہ کار اخلہ۔ چہ تہ پہ داخلہ مجبور کرے شی۔ اوستا داخلہ
سراسر د شامی اذن ماتحت وی۔

چہ تہ جبر اور شامی حکم سرود محل (قرب خداوندی)
کئی داخل کرے ہے۔ نوتالہ پہ بادشاہ د خیل ارادے اور
فعل پہ وجہ خہ عذاب نہ درکوی۔ حکمچہ د ہفہ قہر اور
عذاب خود بندہ پہ ہے صبریٰ، نفسانی خواہشاتو ہے
ادبی اور تسلیم رضا پہ ترک کولورائی۔ نیچہ تہ جبر اشامی
محل کئی داخل کرے ہے۔ نو داخلہ خوش نصیبی اور سعادت
ارکئیہ اور د ہفہ پہ دیار کئی خاموشہ، سرچشہ، او مؤدب
ولاہ اوسہ۔ او یہ کوم خدمت چہ تہ مامورہ کرے ہے، پہ
سرستگو د ہفہ پیروی کوہ۔ اوچے حجت تہ ہرگز ہفہ کئی
دخل مہ و رکوہ۔

اللہ تعالیٰ خیل بنی اکرم علیہ السلام تہ ارشاد
فرمائی: د دنیا ظاہری مال و اسباب کوم خیزونہ چہ مونہ
کفاروتہ و کرے دی۔ تہ پہ ہفہ نظرمہ کوہ، حکمچہ د
اشیاء مقصد خوکار پہ فتنہ اور امتحان کئی اچولی دی۔ اوستا
د برس دکا درکریے ربی ستا دیارہ دیر بہتر اور پائدار ہے
نود اللہ تعالیٰ پہ دے قول کئی: «وَنُفِثَ رُوحَکَ فِیْ اٰیٰتِیْ»
(خدا نے درکریے ربی دیر بہتر اور پائدار ہے)۔ حضور علیہ

اللہ علیہ وسلم تہ پہ باطنی احوالو، صبر و شکر او پہ عطا
شوے نعمتونہ د راضی کیدو تعلیم و رکے شوے دے۔ یعنی
مونہ چہ پہ تا کوئے لوئے پیرز وئے کرے دی، نکہ نبوت،
علم راسخ، حکمت و فہم، دین اسلام، توحید اور معرفت،
جہاد فی سبیل اللہ اور فتوحات غیبی، داخیزونہ د نیاد نور
مال و جائداد اور عیش و عشرت د سامان نہ دیر بہتر اور
دامنی دی۔ نو د اللہ تعالیٰ پہ عطا شوو نعمتونہ شکر اور
رضا مندی کول اور نوروفانی اور راضی خیزونہ ترک کول، د
تولو نیکو اور برکتو نو اصل دے۔

تول د دنیاوی اشیاء اللہ تعالیٰ د بند یا نو آزمائش د
پارہ پیدا کر دی۔ کوم خیز چہ ستا پہ قسمت کئی وی،
یا د غیر، ہفہ بل د ہیچاد پارہ نہ وی، ہفہ د قدرت لاس
کئی محفوظ وی۔ نوکہ ہفہ مشیت ایزدی کئی ستا پہ حصہ
کئی وی۔ کہ تہ غوایے، او کہ نہ، ہفہ بہ ضرورتا
تہ رسی۔ د ہفہ پہ طلب کئی ستا طرف نہ دگستاخی یا د
بے ادبی اظہار مناسب نہ دے۔ او کہ ہفہ خیز د بل چاشت
کئی وی۔ نو تہ ہفہ نشے حاصلوے۔ او کہ ہفہ پہ خیر و
عافیت اور سلامتی سرچہ چا ہر د بشر قسمت کئی نہ وی،
اور محض فتنہ اور امتحان وی۔ نو بیا د یو عقل او شعور خاوند
وے دیدہ دانستہ خان پہ فتو اور پیرشانو کئی کینیا سی۔
مراد داشو، چہ خیر اور سلامتی اور ذریعہ طمینان پہ باطنی

احوال اور تسلیم اور رضا کئی دے۔

شامی محل د داخلیدونہ پس چہ تہ بالادخانے (اوج
روحانی) اور د ہفہ جائے نہ چھت (منزل مقصود علیین)
تہ او خیزوے ہے۔ نو خنگہ چہ مونہ ذکر او کہ۔ تہ بالکل
خاموش، سرکشہ اور مؤدب اوسہ۔ بیکہ دے امور کئی د
رومی نہ زیات تابعدار اوسہ۔ حکمچہ تہ اوس بادشاہ
تہ زیات قریب ہے۔ نو خظرو تہ ہم قریب ہے۔ چہ دلشہ
را اور ہے نو د ہفہ نہ د احوال اور مقاماتو د ہیچ حال بیا
مقام پہ خیل خواہش مہ کوہ حکمچہ دا بہ د موجودہ
نعمت ناشکری وی۔ اور ناشکری یونا شکر گزارہ سپہ پہ
دنیا اوعقبیٰ د وار و کئی ذلیل کوئی۔

خنگہ چہ ممکن ذکر او شو تہ ذکر فکر اور عمل صالحہ
جد و جہد کئی مشغول اوسہ چہ دا سے بلند مقام تہ اور
چہ دائمی اور ابدی وی۔ او یا د سا تہ چہ ہفہ مقام د اللہ تعالیٰ
ظاہر باہر آیات اور کرامات دی۔ چہ د بندہ د قول افضل
نہ ظاہر ربی۔ دے مقام نہ غفلت اوسہ پروائی ہو کر مہ
کوہ۔ دے حفاظت کوہ۔ او ثبات اور استقلال سرود غلٹ
قائم اوسہ۔ نو احوال د اولیاء دیارہ دی اور مقامات د ابد اور
پارہ۔

مقالہ (۹) د اللہ تعالیٰ جلالی اور جمالی صفات او کشف و اشافہ
د اللہ تعالیٰ پہ اسماء الحسنیٰ کئی د ہفہ دجلالی اور جمالی

احوال او تسلیم اور رضا کینی دے۔

شاہی محل دہا خلیل و نہ پس چہ تہ بالاخانے (اوج روحانی) اودھے جائے نہ چہت (منزل مقصود علیین) تہ او خیر وے ہے۔ نو خنگہ چہ مون: ذکر اوکے۔ تہ بالکل خاموش، سرکینہ او مؤدب اوسہ۔ بنکے دے امور و کین د رومی نہ زیات تابعدار اوسہ۔ جگہ چہ تہ اوس بادشاہ تہ زیات قریب ہے۔ نو خنگہ تہ ہم قریب ہے۔ چہ دلہ را اور سے بڑھنے نہ دالحوال او مقاماتو دھی حال یا مقام پہ خیلہ خواہش مہ کوکے جگہ چہ دا بہ د موجودہ نعمت ناشکری وی۔ اونا شکری یونا شکر گزارہ سے یہ دنیا او عقلی دواہر و کین ذیل کوی۔

جنگہ چہ ممکن ذکر اوشو تہ ذکر فکر اور عمل صالحہ جد و جہد کین مشغول اوسہ۔ چہ دا سے بلند مقام تہ اور چہ دائمی او ابدی وی۔ او یاد سا تہ چہ ہنہ مقام داللہ تعالیٰ ظاہر باہر آیات او کرامات دی۔ چہ د بندہ د قول و فعل نہ ظاہر ہین۔ دے مقام نہ غفلت اوسہ پروائی ہو کر مہ کوکے۔ دے حفاظت کوکے۔ او ثبات او استقلال سرور و غلہ قائم اوسہ۔ نو احوال د اولیاء د پارہ دی او مقامات د اید او د پارہ۔

مقالہ (۹) داللہ تعالیٰ جلالی و جمالی صفات او کشف و مشاہدہ داللہ تعالیٰ پہ اسماء الحسنی کین دھنہ دجلالی و جمالی

صفا تو ذکر پہ وضاحت سرور موجود دے۔ او ہنہ دخیلو بند یا نو پہ غیاث و کین دے صفا تو ظہور فرمائی۔ د اولیاء او ابدالو پہ کشف او مشاہدہ او افعال کین داللہ تعالیٰ دصفات دایسے عجایب راخر گند کوی چہ عقل او فہم مغلوب کریں، رسومات او عادات فنا کریں۔ او انسانی خواہش کین ددھشت او ضعف یا دلطف او محبت تاثرات پیدا کریں۔ داللہ تعالیٰ دا افعال پہ دورہ قسمہ دی۔ یوجلالی او بل جمالی۔

دخدائے تعالیٰ دجلال ظہور ددے، چہ پہ خوف او ہیبت غلبہ راشی۔ اود جسم پہ اعضا دویسے آثار راخر گند شی۔ لکے چہ د نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم احادیث کین روایت دے چہ دویسے بیسے مبارکے نہ بہ مانجہ پر وخت کین ددیگ دیشد و پہ شان آواز راختو جگہ چہ و اعدائے رب کین کائنات کائنات (دخیل رب عبادت داسے کوکے، لکے چہ تہ ہے وینے) مطابق بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم داللہ تعالیٰ دجلال او جبروت مشاہدہ کولہ۔ اود اللہ پاک د عظمت او ہیبت انکشاف پہ ورتہ کیدلو۔ دغہ رنگ دحضر موسیٰ علیہ السلام جلال ہم مشہور دے چہ د توحید اودینی غیرت پہ جذبہ کین ہے دخیل ورور ہارون علیہ السلام پر سے لاس وردا چولو۔ او دا دھوئی محمول او مزاج وو۔ چہ قرآن پر سے شاہد دے۔ دغہ شان جلال او جبروت دحضرت ابراہیم خلیل اللہ او حضرت عہد فاروقی

اللہ تعالیٰ حکیم اودانا دے۔ رحیم او کریم دے۔ اودجمال دتہ و پہ اضطراب نہ خبردار دے۔

دغہ وجہ دے چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ دحضر بلال رضی اللہ عنہ مؤذن تہ فرمائیل۔ اے بلالہ! اذان اوکے۔ چہ ذکر او مانجہ کین راحت بیاموو۔ دحضور صلی اللہ علیہ وسلم دپارہ موئے پہ دے بنا دقلب او دروح راحت و۔ چہ د کامل استغراق پہ وجہ بہ نبی علیہ السلام تہ دمانجہ پہ دوران کین دجمال الہی مشاہدہ حاصلید۔ پہ دے وجہ بہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیل چہ حُما دسترگو او زبر آراں پہ مانجہ کین دے۔

مقالہ (۱۰) د نفس مخالفت او اخلاص

دے کین شک نشنہ، چہ ستا نفس داللہ تعالیٰ مخلوق او ملکیت دے خود ادنیٰ خواہتاو، لذت، اسبابو، ضرور او تکبر دے لایسہ نہ بدراہہ کرے دے۔ جگہ چہ دا خیزونہ د انسان مزاج سرور اخیلے شوے دی۔ نوکے تہ داللہ د اطاعت او فرمانبرداری دپارہ د نفس مخالفت تہ تیار شہ نو دا بہ ستاد طرف نہ یوجہاد د فلاح او بہبود پیوہ ذریعہ وی۔

د نفس دجہاد نہ پس بہ ستا دوستی او بندگی دثبوت مقام تہ اوریسی او پہ تابہ پاک، صاف، او خوشگوار و جنتو پیور دے اوشی۔ دکاشاتو پول اشیابہ ستا تابع شی اوستا

د حالاتو تہ ہم متقول دے۔ چہ دخیل ذات دپارہ نہ و۔ بلکہ دحق او توحید دپارہ۔

ہرچہ دجمال مشاہدہ دے نو دا پہ زہر نو او مزاجونو کین دخدائے رحمت، رحیم، کرم، بخشش، لطف، محبت، عفو او دسفا د صفا تو ظہور دے۔ چہ دقریب خداوندی پہ وجہ پہ بندہ تجلی غورکوی۔ داللہ تعالیٰ دصفات جمالی عظیم ترین مظہر دحضور صلی اللہ علیہ وسلم ہستی مبارکہ دے۔ چہ ہمیشہ ہے ہرید خواہ سرور نہ کرے وی۔ ہر ضرر رسوکی تہ ہے راحت رسوے دے۔ ہر بد کو سرور دے دعیت سلوک کرے دے۔ او استہائے دا چہ دیکے معظیہ دفتح پہ وخت ہے خیلو بدترین دشمنانو تہ پہ دے الفاظو معافی ویر کرے۔ "لَا تُؤْتِي عَيْنُكَ الْيَوْمَ" (نہ ورخ پہ تاسوھیو گرفت نشنہ۔ یعنی ما بختیابی بی) دحضور صلی اللہ علیہ وسلم دا جمالی صفت، او خلق عظیم دامت پہ دیرو اولیاء ابدال و کین ہم باحسن الوجوہ موجود دے۔

اللہ تعالیٰ دخیل جمال دمشاہدے نعمت دامت پہ خاص خاص افرادو پیور و کرے دے) او قول عمرؓ ہونے پہ دے نعمت پناہ کرے دی۔ دپارہ دے چہ زیات شوق پہ سبب دمحبت پہ جذب او ہستی کین ددوی روحانی قوی سست او کمزوری نشی۔ اودھی او فراق پہ خفگان کین دحقوق عبودیت د تعمیل نہ پاتے رانشی۔ نو

خدمت اور تعلیم تہ یہ غاریہ بستہ وی۔ اور ایوانے شوق
اصول دے۔ چہ کوم سرے د خدا اے تعالیٰ فرمانبرداروی
نودنیاد ہنہ فرمانبردار وی۔ اللہ پاک فرمائی۔ "کائناتو کین
ہیچ چیز دا سے نشہ چہ د خدا اے ثنا صفت نہ کوی۔ خو
تاسو د هغوئ په ثنا پوهیږئ نه؟ او الله پاک فرمائی:
"ما آسمان و نو او زکته ته او وے، چہ تاسو حما فرمانبردار
قبولہ کرئ۔ کہ خوبه مووی او که مونہ وی خوبه۔ نو
هغوئ او وے اچہ اے خالق کائنات! مونږ ستا فرمانبردار
په سرستړگو قبولو۔

مکملہ بدنکی، د نفس دنا کارہ خواہشاتو پہ مخالفت
حاصلیږی۔ په قرآن کریم کین د پرمایہ راغلے دی چہ نفس
اشاره (هغه نفس چہ انسان ته د بدو کارونو ترغیب ورکوی)
پروی انسان د صراط مستقیم نه گمراه کوی، حدیث قدسی
دے۔ چہ حضرت داود علیہ السلام ته الله پاک او فرمایل
"چہ د نفس د خواہشاتو پروی هیږے اونہ کرے۔ لکه چہ
زما په زمکه کین د نفس د پروی نه زیات د فساد خیز بل
نشته" او د حضرت بایزید بسطامی متعلق یوحنا یثهور
دے چہ هغوئ الله پاک خوب کین اولید، نو عرضے او که
چہ یا الله! تاته د رسید و کومه لاره ده؟ نو الله تعالیٰ
ورته او فرمایل: "د خپل نفس اطاعت پریدو او عبادت راځه
حضرت بایزید فرمائی: دے پس مانکه دمار د پوټ خپل

عقوب

احکام خداوندی نه تجاوز مه کوه۔ لکه چہ د هغه
احکام په ټول مخلوقات طوعاً و کرهاً (په خوبه او ناخوبه
یعنی هر حالت کین) حاوی دی۔ د احکام الحاکمین په موجود
کین په هېچ یو امر کین حاکم مه جوړیږه۔ ستا حاکم کتاب
الله او سنت رسول الله دے۔ که ستا زړه کین خه خیال یا
وسوسه تیره شی۔ یاد الهام کیفیت محسوس کرے نو هغه د
قرآن او حدیث په معیار او سنجو۔ که قرآن او حدیث کین
د هغه حرمت او ممانعت موجود وی۔ مثلاً وسوسه، سود
غلا، غضب، ظلم، زیا تی، دروغ، فریب او د هغه نور د
فسق و فجور اعمال نو دا سے خبرے د خپل قلب او دماغ
نه لرے که او مخ ته واره۔ لکه چہ داسے وینوے د
شیطان د طرفه وی چہ په قسم قسم بیکل صورتونو کین
اے انسان ته راوپانده کوی۔

که ستا خیال او وسوسه د قرآن او حدیث تر مخه جائز
او مباح وی او د حرمت پکین هیچ شبه نه وی۔ نویا اے
بلا تامل تعبیل او کره لکه چہ دے کین د گناه خدا ته
نشته۔ لکه د حلاوت و خوړل، خنبل، نکاح، بسته
لباس، چا صالح سره ناسته پاسته، د بیت الله شریف
چ، د گنډو، یتیمان او غریبانو امداد او د عوامو د فائد
کارونه واخله۔ په داسه الهام زړه سکون او اطمینان
بیاموی۔ او فطرت دے تائید او تصدیق کوی۔ د افعال

نفس په خاځه پریښود:

غرض داچہ هر حال کین د خواہشات نفسان نه پرېږ
د خلاصی باعث دے۔ نو که ته متقی او پر هېږ گارے۔ نو د
حرام مال نه او د مخلوقاتو د خوف او خدے نه دوه او کره
او د مخلوقاتو په خاځه خپل امید ونه خپل خالق سره او تره
او د زکوٰۃ، صدقے او نذرانے په طور هم د مخلوق نظر
مه کوه۔ بته پوه شه چہ د رزق او روزی ټول امور د فاعل
فعل او تدبیر سره په ظهور کین راځی۔ او فاعل او مدبیر
الله تعالیٰ دے۔ خو سره دے د مخلوق د طرفه د سعی،
مجت و اکوشش اصول هرگز هیږ نه دی کار۔ د پاره د
دے چہ ته د جبریه فریقه (دوی د دے خبرے قائل دی)
چہ فعل کین د بندہ مطلقاً دخل نشته) د عقائدو ست
خلاصی بیاموے۔ او دا هم مه وایه چہ د مخلوق په افعال کین
د خدا اے قدرت او اختیار هیچ دخل نشته او بند د هر
فعل او ارادے خپله مختار او مجاز دے کوی دے عقیدے سره
به ته کافر شه۔ او قدریه فرقه کین به راشه۔ بلکه عقیدے
درسته کره۔ او دا او وایه، چہ د مخلوق افعال او اعمال د
مشیت خداوندی نه دی چہ د هغه د تعبیل حکم د پاره
"کین یلا انسان ماسعی" یعنی د مخلوق د طرفه سعی او مجت
لازمی خیر دے۔ او قرآن او حدیث کین د دے مثالونه
وارد دی۔

الغیب

۸۶

ص

الهی او امر الہی د تعبیل د پاره الله تعالیٰ خپله د بندہ
فاعل شی او د هغه مدد او نصرت کوی او هر که چہ فعل
خالصه د حق د پاره پاته شی او تاته د تائید حق مقام
حاصل شی نویا که تاته خه فتنه پینہ هم شی، نو د هغه
د شر نه به د خدا اے په امان ساتی لکه چہ الله تعالیٰ
په خپل مشیت او فعل چالو سزا نه ورکوی بندہ ته عذاب
په امور الہی کین د دخل ورکولو په وجه ورکولے شی۔
که ته د ولایت خواهان اے (خدا اے) په مونږ ټولو
د دے نعمت پیر و نه او کړی۔ آمین)۔ نو د نفس مخالفت
شروع کره۔ او د امر حق په پوره طریقه تابع شه۔ او د امر
حق په پروی په دوه قسمه ده۔ یو یی قسم داچہ د نفس
لذاتو د پیروی نه منع شه۔ فرائض ادا کرے او خپل ظاهر
او باطن د گناهونو نه محفوظ کرے۔ او دوئم قسم داچہ
د خدا اے کوم احکام د الهام یا القاء په طور ستا په زړه
وارد کیږی۔ د هغه اطاعت په پوره احترام سره او کسبه
او د خدا اے تقالی د وقتاً فوقتاً مشورو نه غفلت او نه کریم
د باطنی امر په هغه مباح کارونو کین هم بیاموندے شی
چہ د هغه متعلق شریعت کین خه حکم موجود نه وی۔
په د اشنان چہ نه خو هغه ممنوع وی۔ او نه د وجوب حکم
لری۔ او دے کین بند ته اختیار ورکړے شوے دے۔
خواه که دا په تصرف کین راوی، او که نه اے راوی۔

دے نوم صباح دے نوریو متقی او خدائی سری لہ پکاری
چہ ہنہ دہردا ہے شیر متعلق استخارہ اوکری اور حکم
رہی پہ انتظار کیں شی۔ اوہرکہ چہ حکم بیاموی، نو
دھنہ مطابق و تصرف کوی۔ اوپہ دا ہے حالت کیں و
د بندہ قول اعمال، حرکات اوسکناں د اللہ تعالیٰ د
طرفہ نہ وی۔

د کو موخیز و نو حکم چہ شریعت کیں موجود دے
ہنہ و د شرع پہ رو سرکہ، او د کو موخیز و نو حکم چہ
شریعت کیں موجود نہ دے، ہنہ و د استقارے پہ
ذریعہ پہ خاکے راوی لے شی۔ دلنہ بندہ بیا و اہل حقیقت
د مقام نہ شی۔ اوہنہ پہ اولیا و کیں شیعہ شی اوکے
تہ د حق الحق، پہ حالت کیں ہے چہ پہ ذات خداوند
کیں د فنا کید و حالت دے نو دا د اللہ تعالیٰ غنیمت
اوگنہ۔ حکم چہ دا د ہنہ ابد الوحالات دے، چہ دھنہ
زہرہ د عشق و محبت نہ مات دی۔ ہنہ موحدین دی
عارفان دی، صاحب علم او عقل دی۔ دوئی دامیرا آقا
د خلق خدا پیشوا او نگہبان، د حق ناشین، خاصان او
محبان الہی دی۔ نو پہ دے مقام دامیری دادہ چہ تہ
د نفس امارا مخالف ہے او دنیا و احویت ہیٹو خیز تہ ستا
رضیت او توجہ پائے نہ شی۔ دھنہ وخت تہ د مالک الک
بندہ ہے۔ نہ چہ د ملک بند۔ تہ بہ دامحق غلام ہے، نہ

چہ د خواہش اوپہ ظاہر او باطن پہ کلی طور دے دھنہ
پہ حوالہ ہے نکہ د دائی پہ لاس کیں چہ ہے رود ویکے
یجے یا طبیب پہ محکمن ہے ہوشہ بیماری نو د اللہ تعالیٰ
دامر او نہی د شناخت او پیری نہ علاوہ د نور و لوکارو
نہ بہ تہ ہے ہوشہ اوپہ خبر ہے۔

مقالہ (۱۱) صبر او توکل

د غربت او ناداری پہ حالت کیں چہ ستا پہ زبکین
د نکاح خواہش پیدا شی او تہ دے ذمہ داری سرتہ ہے
سولے۔ نو د اللہ تعالیٰ نہ د رزق د فراخی او اسودہ حالی
سوال کوی۔ او دھنہ د دھم امید واروسہ۔ دنیا کیں ہے د
انسان د پارہ نکاح لازمہ کیت دے۔ او دے خواہش ہے
بنی آدم لہ ورکے دے۔ نو ہنہ دے داسپو او ذرا نگو
ہم پیدا کوکے دے۔ دھنہ مشکل کشا او قاضی الحاجات بہ
بغیر ستا د پریشانی نہ د بخشش پہ طور ستا د نکاح اسباب
ہر امر کوی۔ چہ ستا د پارہ بہ د اطمینان او برکت باعث وی۔
اوس بہ ستا صبر او استقار پہ ستا او شکر کیں بدل شی
او اللہ پاک شکر گزار سوز پہ سلام پاک کیں د نعمت د زیانی
د وعدہ کرے دے۔ فرمائی: **كُنْ شَكَرًا كَزَيْدٍ نَّكَمٌ وَ كُنْ**
كُفْرًا تَمَّ رَأَى عَذَابِي لَشَيْدٍ (کہ تاسو شکر کوی نو زہ بہ
درباندے خیلے پیرس وے لا زیا تویم۔ اوکے ناشکر کوی
نویا د ساقی چہ خبا عذاب دیر سخت دے) اوکے دیوختہ

فتوح ۹۰ الغیب

پہرے د نکاح ضروریات د برابر شی۔ نو صبر او انتظار کوی۔
اللہ پاک فرمائی: **لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ** (د خدا نے د
رحمت نہ مہ نا امید نہ کیری)۔ نو پہ دے اتنا کیں د اللہ تعالیٰ
پہ ارادہ او فعل کیں بالکل دخل مہ و رکوی۔ د خواہشات
نفسانی نہ خان سات او ذکر الہی سوز د صبر او تحمل نہ کار
اخلہ۔

د قضا و قدر دستور سوز با وفا اوسہ۔ او د امر کی
اطاعت کوی۔ او یقین لڑ چہ ستا پروردگار بہ آخر پہ تافضل
و کرم دے۔ رزق بہ د فراخہ کوی۔ او گنا ہونہ نہ پچر کوی
لہ پہ صراط مستقیم د قائم پائے کید و بہ قوت او توفیق
د رکری۔ اللہ پاک فرمائی: **إِنَّمَا يُوفِي الصَّابِرُونَ أَجْرَهُمْ بِكُمْ**
حِسَابًا (د صابران نو د پارہ ہے حسابہ اجر دے)۔

مقالہ (۱۲) د منعم اطاعت کہ د نعمت؟

چہ تا اللہ تعالیٰ د مال او جان د ادا وند کوی۔ او تہ د
دے مال پہ وجہ د خدا نے د عبادت او اطاعت د روگردانہ
ہے۔ نو خدا نے تعالیٰ بہ تاهم دنیا او ہم آخرت کیں دخیل
نزدیکت نہ لے کرے کوی او ممکنہ دے چہ د غفلت او معصیت
پہ وجہ دھنہ مال او دولت ہم درنہ ولفی۔ او محتاج او پریشا
حال د کوی۔

د منعم (نعمت و روکونی) نہ غافل کیدل او سراسر
نعمت کیں محو کیدل شرک دے۔ او شرک د خدا نے پد نزد

فتوح ۹۱ الغیب

یونان قابل معافی جرم دے۔ خو کہ تہ مال و دولت خیل معبود
او مقصود جوہر نہ کیتے اوپہ ستا او ذکر کیں مشغول ہے نو
اللہ تعالیٰ بہ د مال ستا د پارہ برکت او راحت او گر خوشی
او دے کیں بہ ویرج ترویرجہ زیاتے دانی۔

مال بہ ستا خادم وی۔ او تہ بہ د خیل رازق او پروردگار
خادم۔ بیا بہ تہ دنیا کیں د قسم قسم نعمتون نہ فیض یاب
ہے۔ او معنی کیں بہ د خدا نے پہ نژد معزز او مجتہر
ہے۔ او جنت الہامی کیں بہ صدہمتینو، شہداؤ او صالحین
سوز ہم مجلس او ہم پایہ ہے۔

مقالہ (۱۳) قضا او قدر تہ گردن کیردہ

کہ ستا پہ قسمت کیں نعمت وی، خوا کہ تہ دھنہ
خواہشمند ہے یا نہ ہے، ہنہ بہ ضرورت تانہ دررسمی، دھنہ
نشان کہ ستا پہ قسمت کیں مصیبت وی او ستا د پارہ دھنہ
حکم شوے وی، نو خواہ تہ ہنہ ناخوبنہ دے، اوکے دھنہ
پہ ذریعہ دے دفع کوے۔ خو ہنہ بہ پہ تاراجی۔ نو تالہ پکار
دی چہ پہ ہرے معاملہ کیں د اللہ تعالیٰ محکمن د فرمانبرداری
گردن کیردے چہ دھنہ فاعل حقیقی فعل ستا د پارہ جاری
شی۔

کہ د خدا نے د طرفہ پہ تاد نعمت پیرزونہ اوشی۔ نو
شکر او پاسہ۔ اوکے مصیبت راشی۔ نو صبر او تحمل اختیار
کری۔ تہ د بخشش او د عطا د حالات و بالکل مطابق اوسہ۔ چہ

کوم خُپږ ونه په هغه نه خدای تعالیٰ منع راوړې ده دهغه نه ته پوره پرهیز او کرکه - کومه عاجزی اختیار کړې او تسلیم اورضا خپل شعار جوړ کړې - ستا حواریږ خوسه اوستا ټول اعضا هروخت د احکام الہی پابند کیدل پکار دی اود هغه په تمویل کښی هیڅ کله د تاخیر نه کار نه اخله. قضا و قدر کښی خفگان ، تادی ، شکایت او مخالفت له دخلل مه وکړه - او هم دا ربانی نسخه اوروحانی شفا ده چه تابه د گنا هونو د امرضو اود خوا هشات نفسانی دفتونو نه محفوظ کړی او قرب خداوندی به د نصیب کړی -

مقاله (۱۳) د دنیا پرستار کله د عقیقې؟

اے د نفس بند! ته د عاشقان حق اود یو معبود پرستار نو د برابرې دعوې مه کوه - ځکه چه ته دخپل هوا و هوس غلام ۛ - او هغوئ دخپل خالق اومولی قلام دی - ته د دنیا په رغبت کښی موندۛ - او هغوئ همه تن و تن په رغبت کښی سرکوم دی - دوی زړونه صرف یورپ سره تړلې دی - اوستاز په د دنیا وی بڼانو ټنځانه ده - دوی هغه خپرونه نه نه گوری - په کوم چه ستا نظر ده - دوی دکا نانو په اشیاء نه بلکه د اشیاء په خالق اوصانع نظری - چه هغه په ظاهری سترگو نه بلکه د زړه په سترگو لیدل شۛ -

دغه عاشقان حق د عشق نعمت حاصل کړه - او خلاصه

لے بیا موند - اوتہ تراوسه د نفس په خوا هشا توکښ راگېرۛ دغه اهل الله دخپل پرور دکار د ارادو احترام اوکړه او خپلے ارادے اوارما ونه لے پرینودل - او په دغه طریقے قُرب الہی حاصل کړه اوتہ دخپلو ارادو او خوا هشو بندۛ شوه اود خپل خالق نه په پرا وړی لږه شوه - دغه خلقو ته الله تعالیٰ د آدم علیه السلام او دکا نانو د تخلیق حقیقی مقصد او بنود - یعنی د خدای ثنا صفت او ذکر او عبادت کښی مشغوله شو اوتہ د دنیا په عیشیا تو او هزلیا تو کښی کښتو - دغه د حق عاشقان د تائید الہی په وجه طاعت او عبادت کښی همیشه د عم او پریشانی نه لاپروا وی - مصیبت او تکلیف کښی خټه جبر او اکراه نه محسوسی نو ذکر او عبادت دوی د پاره جنت الہا وی شو - ځکه چه دوی کاشا توکښ د یو څیز دکونه مخکښ د هغه څیز صانع اود هغه فعل ته گورک - دغښه پرگزیدۛ خلقو سره د زیکے او آسمانو نو قیام او استحکام اود د مجرد مخلوقاتو سرور او اطمینان وابسته وی - ځکه چه د باطنی صفاتو په وجه الله پاک دوی دخپلے زیکے اوتاد یعنی میخونه گرجولے دی - چه په هغه زمکه قائم او محکم ده - هغوئ دخپل روحانی قوت په وجه د حق په شان خود دار سخت اونا قابل تسخیر دی - اوتہ بعضی د نفس بندۛ لے نو د دغه صاحب عزم اوصاحب ایمان خلقو په لارۛ کښی مه خندا کړه - ځکه چه هغوئ د حق په

لاره کښی د مورد پلار او اهل و عیال نه بیزارۛ شو اود حق نه بیزارۛ نه شو -

دوی په کاشا توکښ خدای ته بهترین پیدا کړے دی - اود دغک په سرے نوع انسانی د دوی دامامت او قیادت نه فیض یاب کړے دی - تر څو چه زمکه اواسمانونه قائم دی د دوی په پاکو روحونو د حق تعالیٰ په لکو نوسلو وی - (سوره حُومر - آمین) -

مقاله (۱۵) خوف اور جاء

ما خوب اولیدۛ چه زړه یو دایه ځای کښی یم چه د هغه شکل او هیئت د جماعت په شان ده - او په هغه کښی د یو دایه خلقو له ده چه د دنیا اود دنیا د خلقونو د غفلت دی - ما په زړه کښی فکر اوکړه - که فلا نې سرے په اولیا و کښی ولته موجود وے نو دے خلقو ته به لے د شریعت آداب بنودلی وو - اود تبلیغ ارشاد به لے ورته کړے وو -

په دے کښی دا خلق ماته راجع شول - او یو پکښی ماته او وئیل : ستا څه حال ده ؟ ته کلام او خطاب ولے نه فرمائے ! ما ورته او وئیل - هرکله چه تاسو د مخلوق نه تلقین قیام کړے دے او خلق سره موخا ن تړلے وے - نو بیا د خلقو نه ژبه سره هیڅ مه غواړی - او چه ژبه سره سوال پیریدۛ

له ویرۛ او امید - دا اهل الله صفات وی نه په د الله تعالیٰ د قصر او عذاب نه خوف کوی - اود هغه درجعت او جنتی امید لری -

نو بیا زړه ونوسره هم د هغوئ نه سوال مه کوی ځکه چه د زړه سوال د ژبے په شان ده -

بنه پوه شۛ چه هرآن کښی د الله پاک یونوے شان ده - د خلقو حالات بد لوی رابد لوی - یعنی د امیر نه غریب او غریب نه امیر - د گدا نه بادشاه اود بادشاه نه گدا اچوړی د چا مرتبه او چټی اود چا راغورځوی - یوقوم علیین ته رسۛ او بل اسفل السافلین ته کوم ځای چه د علیین خاوندان سره د حفاظت او نصرت وعدۛ ده - هلته هغوئ سره لے د غفلت او معصیت په وجه په اسفل السافلین کښی د ورغورځولو هم ویرۛ پیدا کړے ده -

کوم خلق چه اسفل السافلین کښی دی - هغوئ سره لے د توبه استغفار او رجوع الی الله په سبب د هدایت او علیین کښی د داخلولو هم وعدۛ فرمائیلے ده - په دے کښی زه د خوب نه راوین شوم -

مقاله (۱۶) توکل په خدای کله په اسبابو؟

ته د الله پاک د فضل او دهنه د نعمتونو نه په دے محروم ۛ - چه تا محض په مخلوقاتو ، اسبابو اود رابعو باندے تکیه اوکړه - اود الله تعالیٰ په ذات دکامل توکل اوتہ کړه ، نو د حلال رزاق په حاصلولو کښی مخلوقات

لے داوچته درج جنتی
لکه د دوزخ د ټولو نه لاندۛ طبقه -

فتح

۱۰۰

الغیب

ستاد پارہ حجاب شول او ترخو چہ تہ د مخلوقاتو درخشش او مید وارے۔ او د هغوی طرف تہ لکھ دیو سوداگریستا تک راتگ دے۔ نو تر هغه خپل خالق سره د مخلوق شریک کوونکے مشرک دے۔

د دے شرک په وجه به الله تعالی تا په عذاب کښی اچوی۔ او د هغه ادبی صورت د ا دے چہ تہ به د حلال رزق نه محروم دے ځکه چہ حلال رزق هغه دے، چہ هغه د جسمانی او د مادی قوتونو په کوشش حاصل کړی شي بیا تا الله تعالی سره د مخلوق د شریک کولو نه توبه کړې او سعی او محنت ته د رجوع او کړه۔ او هغې په خپل محنت او صلاحیت و ټکله او کړې نو بیا هم ته مشرک دے لیکن د شرک د پرمی نه زیات خفی (پټ) دے۔ او په دے شرک به د الله تعالی داسه اوینسې چہ بغیر سبب نه روزی درکولو نه به و عمر دم کړې، او د رزق په حاصلولو کښی به د باغی ذرائعوت په پوره شے۔

بیا چہ تہ د دے خفی شرک نه هم توبه کړې او محنت په خپل محنت او صلاحیت د اعتماد پاتے نشی او د ایتین ویندا شي چہ یوازې الله تعالی حقیقی رازق او مسبب الاسباب دے۔ هغه آسانی پیدا کوونک دے، هغه د محنت او کسب توفیق ورکونک دے۔ او هغه د مشکلاتو رفع کوونک دے او دغه شان چہ تہ د ذرائعو او اسبابو نه روگردانی اختیار

فتح

۱۰۱

الغیب

کړې۔ او د رزق او محنت منبع او مخزن یعنی الله پاک ته رجوع او کړې او خپل ټول حاجات او ضروریات فقط د هغه حضور ته اوسپارے نو بیا به هغه خپل اوستا میخو کښی حجاب او چټ کړې۔ بیکارگی او په التفاتی به دفع کړې او د خپل لوڼے رحمت په برکت به ستا د هر حاجت او ضرورت په وخت کښی ستا د طلب او توقع په هم ریا ت رزق د داسے ذریعونه درکړی چہ ستا و هم او کما ت کښی به هم نه راځی۔ او د ستا پارہ د الله تعالی پوځانصرت او حمایت دے چہ تا د شرک او غیر الله ته د مائل کیدو نه محفوظ ساتی۔

هرکله چہ ستا د قلب او دماغ نه ذاتی ارادے او خواهشونو لږے شي او ته کڼی طور متوکل علی الله شے او خپلے ارادے د الله په ارادے کښی فنا کړې نو بیا به ستا لیکل رزق الله تعالی یقینا تا ته دررسوی اوستا نه یوا به هغه دبل چا د پارہ نه وی ستا د سخت حاجت او ضرورت په وخت به ستا دستگیری کوی او ورسره ورسره به د رزق د ادا دے شکر توفیق درکوی او په دے به پوهیږی چہ داسه حالاتو کښی د ایزد رزق د الله تعالی خاص نصرت او مدد دے۔ او دغه شان به ته د هر مسبب الاسباب هغه خاصه رحمت او پټی اود هغه به شکر په ځانے راوړې۔ او د معامل به ستا د مخلوقاتو او د غیر الله نه د لرې کیدو په وجه وی۔

فتح

۱۰۲

الغیب

او دے سره به تا ته د توحید صحیح فهم او ادراک هم حاصل شی۔

هرکله چہ د الله تعالی د ذات اوصاف متعلق ستا علم او یقین پوخ او محکم شی نو بیا به قدرتی طور تا ته شرح سکا (د حق د پیژندلو او قبولو د پارہ د سیبے د پرانستیدو) مقام حاصل شی۔ ستا قلب او دماغ به د معرفت په انوارونو، او ستا روح به په اسرار خداوندی توانا شي۔ دے حالاتو کښی به همیشه تا ته په باطنی کشف او نور کرامت د اېښودلے شي، چہ د الله د طرف نه ستا حاجت روائی او مشکل کشائی کیدونکے دے۔

الله پاک فرمائی: **وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَم يَهْدِهِ لَشَيْءٍ** پیداکړل چہ به خلقو کښی به څه څو بزرگ احکامو تبلیغ کولو۔ او د قیادت هغوی ته په دے حاصل شو چہ هغوی د صورت کار و اخست او ځمونو په آيا نو نوښت ایمان راوړلو بل ځلے فرمائی: **وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا** (کوم خلق چہ څو بزرگ پارہ د ریاضت او مجاهدت دے کوی۔ نوموړی یقینا هغوی ته د خپلو سمولارو هدايت کوی)۔ او الله عز و جل فرمائی: **تَسُودُ اللَّهُ نَهْ وَيَرِي كُورِي** چہ د خپل قدرت او اسرارو نه دیر څه هرت او شایي۔ او د معرفت په نور مو بناد کړی۔

بیا به د روحانیت داسه او چټ مقام حاصل کړې، چہ

فتح

۱۰۳

الغیب

اشیاء او کائناتو کښی به د تصرف کولو اختیار درکړی شي او دا به داسے ظاهری امر او اجازت دتی سره وی چہ هغه کښی به د شک شېبه هیڅ گنجائش نه وی او داسے دلیل سره چہ د نمر نه به زیات روښانه وی او داسے کلام سره چہ د هغه رد به د مخلوقاتو د پارہ ناممکن وی او دا اختیار به داسه الهام سره وی چہ هغه کښی به هیڅ دروغ نه وی او د نفسانی او شیطانی وسوسونه به بالکل پاک او محفوظ وی۔ الله پاک خپل بعضے کتابونو کښی فرمایلی دی: **اِنَّ بَيْنِي وَآدمَ اَرْضَةً اَللّٰهُ يَمُرُّ بِهَا فَاَنْهٰى عَنْهَا** (خدا نه یوا هیڅوک معبود نشته۔ زه چہ کوم څیز ته حکم ورکړم چہ شے نو یقینا هغه شې نه ته ځما اطاعت اختیار کړې بیا به زه څه تا ته هم داسے اختیار درکړم، چہ تر څه څیز ته حکم او کړې، چہ شے نه هغه به شي او اذن الهی سره به عالم وجود کښی راشی) او دے کښی شک نشته چہ الله تعالی په خپلو انبیاء و صدیقینو اولیاء او خاص بنی آدم د داسے روحانی قوتونو پیر و وشه کړې دے۔

مقاله (۱۷) وصول الی الله

هرکله چہ تا ته د وصل الی الله (خدا ته د رسائی) مقام حاصل شو نو پوه شے چہ اوس د توفیق الهی په وجه قرب خداوندی نصیب شو۔ او د وصل الی الله د معنی څا چہ ته د مخلوقاتو د علاقاو د ذاتی خواهشونو او ارادو د

نہ آزاد ہے اور اللہ فعل اور ارادے ماتحت ہے اوستا
ہر قول اور فعل د امر الہی مطابق ہے۔ نودا حالت دعویت
اور فنا فی اللہ کید و حالت دے چہ پہ وصل الی اللہ تعبیر
کولے ہے۔

اللہ تہ رسائی د مخلوق در سائی پہ شان مادی حیثیت
نہ لری بیکہ د ہف نوعیت بالکل مختلف دے۔ حکمہ چہ
بلیس گنیمہ شئی (ہیچ چیز دہفہ پہ مثل نشہ)۔ ہفہ
داسے سمیع بصیر اور خالق (اورید ویکہ اوپید اکونک) دے
چہ مخلوقات و کین ہیچ چیز نہ ہفہ سرے تشبیہ نشی و یکید
او وصل الی اللہ د کیفیت نہ صرف واصل باللہ خیرد ویکہ
چا چہ د مریتہ حاصلہ کرے نہ وہ او د عشق او قرب کے
نصیب شوے نہ دے نہ ہفہ دے روحانی کیفیات نہ
عاجزہ دے۔

بیار واصل باللہ پہ قرب کین د نور نہ پہ درجہ کین
مختلف وی او دہفہ شان د اللہ تعالیٰ اسرار تہو لایا و اولیائے
سورہ پہ جدا جدا رنگ دی چہ دیوراز نہ بل بغیر د خدا کے
نہ خبر نہ وی۔ حتیٰ چہ عالم روحانی تو کین کلہ داسے ہم
کیردی چہ یومرید چہ ذات حق سورہ کوم راز لری، ہفہ
جرح ہفہ سہ چہ خبرہ وی۔ اوکلہ د پیر د راز نہ ہفہ مرید
ہم نکال نہ وی کوم چہ روحانی او باطنی لحاظ سورہ د پیر
مقام تہ رسیدے وی۔ اوکلہ چہ مرید د پیر حالت اکییت

تہ اور سی۔ نویا ہفہ د پیر نہ جدا کرے ہے۔ او خیلہ اللہ
تعالیٰ د ہفہ نگہبان جو رہی۔

د مرید د پیر نہ جدا کول داسے دی تکریمے رودیکہ
بچہ چہ دق رودو دیعاد نہ پس ددائی نہ جدا کرے ہے۔
او دہفہ شان د ہفہ تعالیٰ د نور و خلق نہ ہم پر یکہ ہے۔
نور خوجہ مرید خام وی او ہفہ کین خواہش اور ارادہ سورہ
وی۔ نہ ہفہ د نفسانی عیبو نہ دلرے کولود پارہ متازہ دے جز
د خواہش اور ارادے د فنا کیدو نہ پس د پیر حاجت پاتے
نشی۔ اورا حکمہ چہ اوس مرید کین نفسانی اوسفل کرد
پاتے نشو۔ چہ د ہفہ دلرے کولود پارہ محکبں پہ دہ د خدا کے
د طرفہ پیر مامور و۔

اوس ددہ ہادی، رہنما، حافظ او ناصر اللہ پاک دے
چہ د ہفہ د تجلیات و انوار دے د جہل تیرو تہ نہ پیردی
نوریکہ چہ تہ واصل باللہ ہے، نو د غیر اللہ نہ ہمیشہ
د پارہ بے غرضہ او بے خوفہ ہے۔ او د ہفہ نہ سوا پہ خوف
اور جا یا نفع اور نقصان کین ہیچ موجود نہ کرے۔ بلکہ
ہمیشہ د ہفہ نہ خوف کور۔ د ہفہ نہ خجل حاجات غوار
د ہفہ نہ د مغفرت امید لری۔ او ہر دم د ہفہ پہ ذات
تکیہ کور۔ ہر کہ چہ تہ داسے ہے۔ نو ہمیشہ د اللہ تعالیٰ
پہ امر او فعل نظر لری۔ او ہر حالت کین د مخلوق نبیزار
ہے۔ ستا د قلب او دماغ د توجہ مرکوز ہے صرف ہفہ

ذات واحد وک۔ او بول مخلوق د خدا کے تعالیٰ پہ حضور
کین داسے عاجزہ او گنہہ لکھ یو غلام چہ دیو لوئے وسیع
السلطنت، صاحب عظمت او قہر ناک بادشاہ پہ تحویل
کین وی۔

د خالق اختیارات مخلوق تہ مہ سپارے۔ او مخلوق سورہ ہفہ
توقعات مہ وابستہ کور کوم چہ صرف خالق سورہ زیب لری۔
او د اللہ تعالیٰ نہ پناہ غوارے، د توحید نہ پس د مشرک کیدو
نہ ذرے د دنیا نہ پس د تیرے نہ د وصل نہ پس د قطع نہ
د قرب نہ پس د بعد نہ، د ہدایت نہ پس د ضلالت نہ، او
د ایمان نہ پس د کفر نہ۔

دنیا د او بو دیو لوئے مہر پہ مثل دکا چہ دے کین ورج
پہ ورج اضافہ کیری۔ او او بے دے دینی آدمو نفسانی شہوات
دی، چہ د ہنوی پہ طبا شو مسلط دی۔ خود ا شہوات
د آکتون نہ وک دی۔ ہر کہ چہ یو صاحب بصیرت د
آخرت د نعمتون پہ مقابلہ کین د دنیا لذتون نہ د عبرت
پہ نظر او گوری، نو کہ ہفہ د ایمان نور لری۔ نو پورا بہ
شی۔ چہ حقیقی او قابل اعتماد ژوند د آخرت ژوند دے۔
حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمایا ہے دی۔ "لا عیش الا عیش
الآخری" (کہ عیش دے نہ ہفہ د آخرت عیش دے) او دہفہ
د مؤمنان او متقیان و خلق د پارہ خاص دے۔ او حضور صلی اللہ
علیہ وسلم فرمایا ہے دی چہ دنیا د مؤمن د پارہ جیل خانہ دے،

اوکا فرد پارہ جنت۔ او بی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم
فرمایا ہے دی۔ "چہ متقی او پیر کار تہ د خدا کے تعالیٰ
د طرفہ قیزے لکیدے وی۔ یعنی د شریعت د حدود و
پابندی ہفہ غیر اللہ تہ نہ پیردی۔ نو ددے دلائل
با وجود دے د نیوی لڈا تو سورہ زہرے ولے او تہ ہے۔
د بندہ د پارہ پہ بولو راحون کین بہترین راحت دا
دے۔ چہ ہفہ د مخلوقات نہ قطع شی، او اللہ تہ رجوع
او کری، ہفہ سورہ ربط او عشق اوساتی۔ او دہفہ دارا و بہ
محکبں خجل حان عاجز کری۔ پہ داسے کولو یہ تہ د دنیا
د شرک د بندون نہ آزاد ہے۔ او دہفہ وخت پہ ستا ہستی
کین د محبوب حقیقی فضل و کرم او عظمت او جلال دے
و قرا او اثر پید اکری چہ د نفس پہ بند یا نو کین پہ ہفہ
مثال نشی بیاموند ہے۔

مقالہ (۱۸) رضا پہ قضا

د ہفہ مصیبت او تکلیف چا تہ شکایت مہ کور کوم
کین چہ تہ پروتے۔ او مہ پہ اللہ پاک تہمت لکوا کہ
یو دخت کین تہ پہ مصیبتون او تکلیفون کین راکر
ہے نو پہ دے ہم تہ پورا ہے۔ چہ د مصیبت نہ پس
راحت او دہم نہ پس خوشحالی ہم د اللہ پاک د وعدہ دے
قرآن پاک کین راجی: "د مصیبت نہ پس راحت وی"
د اللہ پاک تہمتونہ دشمار نہ بھردی۔ حق تعالیٰ فرمائی:

کہ تاسو د الله تعالیٰ نعمتوں شمار کول اوعوارئ۔ نو هرگز به شمر نه کرے شی۔ نو هرکله چه د الله تعالیٰ درمزه نعمتونه د نوع انسانی دیاره مقدار دی چه ته به هغه احاطه هم نشه کولے نو د هغه د بخشش اورحت نه هم هرگز تا امیده کړه مه۔ اود خالق نه علاوه مخلوق سره باطنی ربط اوتعلق مه ساته۔ ستا محبت و خالص د هغه دیاره وی۔ که څه حاجت و وی نو د هغه په حضور کېن و وی۔ او که په هغه قسم کله اوشکایت وی، نو صرف د هغه په عکس و وی که چه دنیا کېن څومره اود کوم نوعیت کار کوونکی اوکار و چه دی، هغه ټول د هغه په حکم ظاهر اوجاری دی کوم غیبه الله تعالیٰ مقدم کړے دے۔ هغه څوک مؤخر کولے شی اوکوم له چه مؤخر کړے دے هغه څوک مقدم کولے نشی۔

الله پاک فرمائی: که د الله د جانب نه تاته څه نقصان اوریس۔ نو د هغه د ذات نه علاوه بل څوک د هغه لړۍ کوونکے نشته۔ او که هغه ورته د څه بشپړتوب اوفائدے اراده او کړی نو هیڅوک درنه د هغه فضل وکرم منځ کولے نشی۔ او که د الله د نعمتونو باوجود ناشکری وکړے او د الله مکمل اوشکایت کولے نو ظاهر ده چه ته په نعمت شکر نه اوبالے۔ اود هغه نعمتونو ته و سپک او کتل۔ په داسه حالت کس به الله پاک په تا غضب ناک شی (استغفرالله)

اوسزا به اوخوړے۔ نو د تقدیر نه کله اوشکایت مه کوه۔ او د مشیت الهی خلاف شوراوعوا مه کوه۔ که چه دیر مصیبتونه داسه دی، چه هغه په انسان د پروردگار نه د شکایت کولو په وجه نازلېږی۔

زه حیران یم چه ته د هغه پروردگار نه شکایت څنگه کولے چه هغه ارحم الراحمین دے۔ خیر الحاکمین دے۔ فیاض او کریم دے۔ په بندیانو کې رحمتونه اوبخششونه دی۔ او په غوی د مورد پلار نه هم زیات مشفق اومهربان دے۔ که چه حضور صلی الله علیه وسلم فرمائی: الله تعالیٰ په خپلو بندیانو دده نه هم زیات مهربان دے څومره چه مورد پلار په اولاد مهربانه وی نو ته هم د هر لحاظ نه د الله پاک احکامو ته سر کړده۔ او په ژوند کېن چه کوم مصیبتونه درېښیږی په هغه صبر اوتحمل کوه اود الله تعالیٰ نه د عفو او کرم سوال کوه۔ که چه په توبه کولو او عفو غوښتلو الله پاک معافی کوونکے اود مشکل تو رفع کوونکے دے۔

خپله رضا د الله تعالیٰ په رضا کېن فنا کوه۔ اوکوم واقعا چه ته په ظاهره بڼه نه محسوس د هغه متعلق هم نشی اوشکایت مه کوه تا د الله تعالیٰ د ارشاد نه دے اوریس۔ اے مؤمنانوا په تاسو جهاد فرض کړے شوه دے۔ اکر که تاسو ته هغه بڼه نه بشکری۔ کیدے شی، چه یوشه تاسو

نه خوښی۔ خو حقیقت کېن هغه ستاسو د پاره فائده مند وی او یمین ممکنه ده چه یوشه تاسو خوښوی اوهغه کېن ستاسو د پاره نقصان وی۔ نو په حقیقت حال صرف الله ښه پوهېږی: نو د ځله اوشکایت په وجه به د اشیاو حقیقت الله تعالیٰ تاسو نه په حجاب کېن کړی۔ په دے وجه ته هیڅ خیر ته بد مه وایه اود هیڅ واقع شکایت مه کوه۔ بلکه د شرع پیروی اختیار کړه۔

وسلوک په لار کېن روښه قدم تقوی ده اود تم قدم ولایت دے اورتخو چه مکمل تقوی اختیار نه کړے شی نو و ولایت درجه حاصلول ناشونی دی۔ په دے درجه کېن د امرباطن متابعت اود خواهشات نفسانی رڼه لازمی دے۔ بیا ته هیڅه افعال الهیه سره رضامند اوسه اود تسلیم رضا د حالت نه بدالیت، غوثیت اوصدیقت کېن فنا شه۔ که چه دا د طریقت اوحقیقت انتها ده۔ هرکله چه ته د مسلك اختیار کړے۔ نو الله تعالیٰ به ستا ژوند مطمئن او بارور کړی۔ او که یوشو ستا په مقدر کېن وی۔ نو په خپل خاص رحمت به د هغه اثر تاته لږه کړی اوستا حافظ اومدکار به شی۔

که د تیرے شپه نه پس چه رڼا ورځ راجی۔ اود دنیا هرتاریک د نمر په نور روښانه شی۔ د هغه نفس انسانی په قسم قسم گناهونو کېن ککړ دے۔ اود الله تعالیٰ د مقدس

قرب صلاحیت نه لری، ترڅو چه د فسق اوجور اود شرك د غلاظت نه پاک نشی۔ نو د شریعت درونه مصیبتونه هم د انسان د گناهونو کفاره ده چه د انسان باطن صفا کوی او قلب اود ماغ کېن د توحید اومعرفت تجلیات پیدا کوی۔ خفکا صلی الله علیه وسلم فرمائی دی: "د مؤمن دپروچ نازنینا د هغه د ټول کال د گناهونو کفاره ده:

مقاله (۱۱) د ایمان درجے

که ته د الله درجت نه نا امیده کړے نو پوه شه چه ستا یقین او ایمان وړ کمزور دے۔ کنی الله تعالیٰ چه د خپل اطاعت شرط سره کوم عهد کړے دی، هغه هېره د هغه خلاف ورزی نه کوی اوکله چه ستا په زړه کېن یقین او ایمان محکم شی، نو الله تعالیٰ به تا په دے خطاب سرفراز کړی: "دن ورځ ته ته څوونې محبوب اومعرب شوه اوجوړونې رحمتونه به ستا استقبال ته راځی" دا خطاب به تاته بار بار کیږی۔

بیا پته د خدا دے د پرگزیده بندیانو نه شه۔ د ایمان دے درجے ته چه لا اوریس، نو بیا به ستا هیڅ ذاتی اراده اومطلب باقی پاتے نه شی۔ اود د الله دارادے په موافقت کېن به روحانی نور او: سوزور محسوس دے اوس ته د الله نه سوا د ټولو نور وځیزونو نه په نیازه اوبه رغبته شوه اود شرك د ټولو فتنو نه محفوظ۔ اوس په تا د الله د طرفه د

تسلیم اور رضا و مرجع پر عرض فرمائی گئی۔ اور ہفتہ دھابت
اور خوشنودی بہ دوسرے وعدہ اور اللہ تعالیٰ ظاہری
اور باطنی نعمتوں بہ ستا و پارہ بس بسیار شی۔

دے نہ پس بہ د کلام اللہ علوم اور معارف ستا پہ
چشم بصیرت سے تباہ شی اور ہفتہ پہ رنرا کتب بہ تہ
د اللہ ذات اوصاف مشاہدہ کرے۔ بیا د اللہ و ربوبی
وعدے نہ ستاد منتقل کید و تہ کوم مدارج اور منازل کا
د ہفتہ نہ بہ تہ اکا کپے شے اور ستا پہ باطنی تجلیا توکین
بہ اضافہ اور کپے شی۔ د خدا کے طرفہ بہ تاتہ شرح صدقہ
(د حق اورید لو اور قبولو د پارہ د سینے پر لاشیدیل) حاصل
شی۔ اور ستا کلام بہ حکمت نہ معنی کرے شی۔

بیا بہ دنیا اور عقلی کتب جن اور انس پتو علمات و کتب
تہ محبوب اور محترم کرے شے۔ حکمہ چہ د اللہ تعالیٰ اشاع سرہ
تا مخلوق تابع کرل۔ اور د اللہ محبت د مخلوق د محبت اور د
ہفتہ بغض د مخلوق د بغض ضامن دے۔ بیا چہ دنیا کتب
تا د کوم حیز و نو خواہش کرے دے۔ اور تا تہ پہ گو تو نہ
وی درغلی نو دھتہ دے نہ عینہ معاوضے بہ تاتہ پہ آخر
کتب در کپے شی۔ د اللہ تعالیٰ قرب بہ ستا نمیب شی
اور د جنت الماؤف پہ پتو اعلیٰ نعمتوں بہ بناد
شے۔

کہ دے فانی دنیا کتب تا د نفس دلذات اور خواہشات

نہ دودہ اوکری۔ اور خپل مقصود د خالصہ خپل معبود برحق
اور کھولو نو د توحید د دے جذبے پہ برکت بہ اللہ تعالیٰ تا
پہ دنیا کتب د خپلو فراوانہ خلال نعمتوں نہ فیض یاب کری۔
اور عقلی کتب بہ د د مؤخدیو اور صالحینو سرکہ اورچے درجے
نصیب کری۔

مقالہ (۲۰) مشکوک اور مشتبہ خیز و نہ ترک کری

حدیث شریف دے: «وَعَنْ مَا يُرْوَى عَنْ» (چہ پہ کوم غیر
شک رائج ہفتہ ترک کری) نو دا اصول یقینی طور سرکہ د خلال
رنری د حاصلو اور د حرامونہ دچر کید و پارہ د یراہم اور
د عمل قابل دی۔ اور پہ کار دی، چہ ہر ہفتہ خیز چہ د ہفتہ
حرام اور حلالو متعلق ستا پہ زریہ کتب خفہ تذبذب اوربے
اطمینانی پیدا شی نو ہفتہ دا سے اوکریہ چہ ہلا و شتہ نہ۔
پہ دا سے حالات کتب تہ بارگاہ خداوندی تہ رجوع کرے۔ اور
د خپل پرور د کار نہ د خلال رنری طلب کرے۔

د اللہ پاک وعدہ دے: «إِنَّ مَعَ الْعُسْرِ يُسْرًا» (د تکلیف نہ
پس راحت دے)۔ اور ہفتہ ددے محتاج نہ دے، چہ ہفتہ
تہ وعدہ و ریادہ کرے شی۔ ہفتہ ستا اور ستا د حوالہ نہ ہے
خبر کا نہ دے۔ ہفتہ خود اے پرور د کار عالم دے چہ کفارو
صافیتوں اور فاسقاو تہ ہم رنری و رکوی، نو بیا اے مؤمنہ! اور
اے موحدا! اور اے د خدا کے عبادت کو نیکہ! ہفتہ بہ تا
خنگہ ہیر کری۔ اور دے حدیث: «وَعَنْ مَا يُرْوَى عَنْ» (چہ پہ

کوم خیز ستا شک رائج، ہفتہ ترک کری۔) د معنی دی چہ
د مخلوقات د صدقات اور عطا تو خواہش مہ ساتھ اورمہ د
ہفتوں نہ خوف کرے حکمہ چہ د اہم شرک دے اور شرک
نہ بہ زیات مکروہ اور مشتبہ بل کوم غیر وی۔ نو د اللہ پہ
فضل و کرم تکلیف لہ اور د ہفتہ در کپے رنری بہ ضرورت تا
تہ در رسی۔ نو پکار دی چہ ستاد طلب اور توجہ مرکز پر وی
اور ہفتہ ستا ہفتہ خالق اور پروردگار دے چہ د ہفتہ و قدرت
پہ لاس کتب د پادشاہان و سلطنتوں اور پتو مخلوق
بدنوں اور نہ پرتہ دی۔

مخلوق سرکہ چہ خفہ دی د ہفتہ دی اور تا د رنری اور
عطاات ہم د ہفتہ پہ اذن، حکم اور تحریک در کپے شی۔ اللہ
پاک پہ خپل مقدس کتاب کتب فرمائی: «وَأَشْكُوا إِلَهُهُ
مِنْ قُلُوبِهِمْ» (د اللہ نہ د ہفتہ د فضل طلب کوئی) اور اللہ
سبحانہ فرمائی: «إِنَّهُ نَهَىٰ عَنْ خَوْفِكَ تَأْسُو بَلَىٰ هَعُوذُ
سَتَأْسُو رَنَرِي مَا لَكَانَ نَهَىٰ دى۔ نو دیو اللہ نہ در رنری طلب
کوئی۔ د ہفتہ عبادت کوئی۔ اور ہفتہ شکر اور پاسی۔

اللہ پاک فرمائی: «إِنَّهُ نَهَىٰ عَنْ خَوْفِكَ تَأْسُو بَلَىٰ هَعُوذُ
سَتَأْسُو رَنَرِي مَا لَكَانَ نَهَىٰ دى۔ نو دیو اللہ نہ در رنری طلب
کوئی۔ د ہفتہ عبادت کوئی۔ اور ہفتہ شکر اور پاسی۔

حقیقی رازق اللہ تعالیٰ دے چہ د قوت و طاقت خاوند دے
اور بل آیت شریف دے: «إِنَّ اللَّهَ يُزَكِّي مَن يَشَاءُ وَيُفَسِّدُ
مَن يَشَاءُ» (اللہ چہ چا تہ خوبہ وی ہفتہ تہ بے حساب رنری
ورس کری)۔

مقالہ (۲۱) خوب کتب ابلیس سرکہ خیر

یوحنا ما ابلیس علیہ اللعنت پہ خوب کتب اولید اور د
ہفتہ دوزلو ارادہ م اوکریہ۔ ہفتہ راتہ اووے، چہ تہ ما پہ
خفہ و شے۔ اور خفا گناہ خفہ دے؟ کہ د اللہ تعالیٰ دارادے
مطابق خفا پہ تقدیر کتب شر لیکے دے نو خفا د طاقت
نشستہ، چہ ہفتہ پہ خبر کتب بدل کریم، اور کہ خفا پہ تقدیر
کتب خیر لیکے وے نو خفا د اختیار نہ بھر و چہ ہفتہ
ما پہ شر کتب بدل کرے وے۔ نو ہر گز چہ زہ د اللہ تعالیٰ
دارادے محکشی عاجز اور معذوریم۔ نو ما پہ لعنت ملامت
کول خنگہ جائز کیدے شی۔

د ہفتہ (ابلیس) شکل د ہیر اکانو پہ شان و۔ اور
پہ خبر کتب نے نرمی اور سستی و۔ اور د دھڑے و۔ اور
پہ رنرے خفہ کی ویشتہ و۔ شرمندہ شکل اور ملامت

س۔ دہ د ابلیس خلیفہ د جان خلاصی یوہ بے بنیادہ اور چوہ بہانہ
دے۔ چہ صرف مام خلق پہ تیرائی، شنگہ چہ دعوامو گہراہ کو لو اصل
چی ہم دے دے۔ اور تگہ خنگہ چہ نور مستدان اور سر د سوئی خلق
د سزا مستحق وی دہ شتان د املعون ہم د سزا مستحق دے۔

صورتہ ہو۔ اور یوں وہ پریڈاؤنکی اوڈ لیل سری پہ شان نما
تھکنیں ولا پرو۔

داخلیہ ماد ذی الحیجہ پہ یولسم تاریخ پہ سنگھ
کین دا قرار پہ ورخ لیدے وو۔

مقالہ (۲۲) دلویو خلقوا زماش ہم لوئے وی

دا د الله پاك معمول دے چہ ہفہ خیل مؤمن بندہ
دہفہ دایمان مطابق پہ آزمائش کین اچوی۔ دچاچہ ایمان
زیات وی ہنومرہ پہ پیرے آزمائش ہم زیات راجی۔ دایمان
پہ درجہ چہ غور اوکریے، نور رسول ابتلا او آزمائش دمی
د ابتلا نہ زیات وی حکم چہ در رسول ایمان دینی دایمان
نہ زیات قوی وی بیا دہر فی آزمائش دایمان نہ او دہر
ایمان آزمائش دوی نہ زیات وی۔

دغہ شان درجہ پہ درجہ پہ آزمائش کین کمی راجی
او مؤمن دایمان مطابق پہ ابتلا کین اچوی۔ او
پہ دے خبرہ در رسول الله صلی الله علیہ وسلم دا ارشاد
سند دے چہ دتو نہ زیات آفت او ابتلا دنیانو پہ نہ
نازیبری او د انبیاء نہ پس درجہ پہ درجہ پہ نور مخلوق۔

۱۔ رسول ہفہ پیغمبر وی چہ د خدای مذہب کتاب پرے نازل شوے
وی۔ کہ محمد رسول الله صلی الله علیہ وسلم موسیٰ علیہ السلام اور دوزخ علیہ السلام
سب نبی ہفہ پیغمبر وی چہ کتاب پرے نہ نازل لیری۔ پراچہ دتی ورتہ
کیری۔ دنی لبظ در رسول دپاؤچ ہم استخار لیری۔

دغہ وجہ دے، چہ الله تعالیٰ سادات کرام ہمیشہ پہ ابتلا
کین ساقی۔ دپاؤچ ددے، چہ دوی ہمیشہ دالله تعالیٰ
پہ قرب او حضور کین وک۔ او دحق دمشاہدے نہ لیرے
نڈوی۔ حکم چہ دوی دالله جل جلالہ محبوب او
پسندیدہ دی۔ او محب دچیل محبوب جدائی ہرگز برداشت
کولے نشی۔ ابتلا ہمیشہ دوی لیرے دحق تہ مائل ساقی۔
او دوی دحق تعالیٰ نہ لیرے کیدو تہ نہ پریرو دی۔

دے کیفیت سرہ ددوی نفسانی خواہشات محشی۔ او
غیر الله تہ ددوی رغبت او توجہ او پرک۔ دوی حق او
باطل واضحہ پیٹنی۔ او د نفس پہ آقا تو کین نہ کینوزی
د حق پہ وعدہ دوی تہ اطمینان حاصل وی۔ او ہر وقت
صبر او شکر سرہ د خدای پہ رضا راجی وی۔ او د خلق خدا
د شر نہ محفوظ وی۔ ددوی قلب دتلق بالہ پہ وجہ
محکم او توانا وک۔ او پہ بولو اعضا ورتہ حکومت او تسلط
حاصل وی۔

د تسلیم اور رضا پہ وجہ دوی تہ دزیات عمل توفیق
ورکولے شی۔ او دزیاتو درجو پیر نہ پیرے کولے شی۔ الله
پاک فرمائی کہ تاسو محاسن او ایسا نوزہ پہ زیات
نعمتو نہ درکوم رے ہرکے چہ نفس انسانی ہمیں دھوا
دھوس اتباع اختیار کری۔ او لذت پرستار شی۔ نو
دا امی الہی داتباع تہ پہ منزلوں لیرے شی، او غفلت

او معصیت کین کینوزی۔ پہ دا دے حالت کین خان تہ
مائل کولو او پہ سمہ کار کولو دپاؤچ الله تعالیٰ پہ دے آفات
او بلیات نازل کیری چہ ہفہ سرعے دقلب او باطن فوری
اصلاح اوشی۔ بعض اوقات د ارہنائی دالہام او الفاظ پہ
ذریعہ ہم چہ دہفہ پہ وجہ الله تعالیٰ پہ خیل انوار او
تجلیات د مؤمن زبہ رو بہانہ کوی۔ د نفس دفتن نہ لیرے
بچ کوی۔ او دخیل قرب او معرفت نہ لیرے فیض باب
کوی۔

زہ تاسو تہ دانشمیت کوم، چہ د نفس پہ اتباع کین
کمانہ د مصیبت او آفتون سامان مہ تیار وی بلکہ د امیر
الہی پیری اختیار کری۔ او د الله پاک پہ ذکر او تسبیح کین
ہمیشگی کوی۔ چہ دہفہ تائید او نصرت حاصل کرے۔ او
دنیا او عقبی کین پرے خلاصہ بیاموی۔

مقالہ (۲۳) پہ نعمت نوشکر ایستل

الله تعالیٰ چہ د کو موخیزون پہ تا پیر نہ کرے دے۔
پہ ہفہ صبر او شکر کو۔ او ناشکری مہ کو چہ د خدای
پہ غضب کین راگیر نشے۔ د شکر ادا کولو یوہ ادنیٰ فائدہ
دادہ چہ پہ دے دنیکی زیانیزی صحت او عافیت پرے
حاصل لیری۔ او د دنیا او عقبی صحتی پرے د انسان نہ
لیرے کیری۔

یاد سائے، چہ پہ خدای تعالیٰ د توکل کوی، نوبیو

د طلب تہ پہ الله تعالیٰ تاتہ و تبارق درکوی۔ او ستائش
بہ پورہ کوی۔ نو صبر او شکر اختیار کری۔ او خیل حال او
اطمینان پہ ہیچ وجہ مہ بر باد نہ۔ ستا ہر حرکت، سکون
او فعل د دالله د حکم ماتحت وی۔ کئی تہ پہ فاسقان
او نفس پرست بند یا نو کین شامل کرے شہ کوم چہ
پہ خیل خان او پہ نور خلقو ہیچے ہمیشہ ظلم کوی۔
الله پاک فرمائی « دغہ رنگ دنا فرمائی
پہ وجہ مونہ بعض ظالمات بعض نور و ظالان
تہ حوالہ کوو۔»

طاعت او عبادت پہ دے لازمی دے چہ تہ دود ایسے
شہنشاہ پہ محل کین دہفہ پہ حضور کین ولایت چہ
ہفہ د حکم شان و شوکت، ہیبت او جرار لبیکر خاوند دے
دہفہ حکم جاری او یقینی دے۔ دہفہ ملک باقی او غیر فانی
دے۔ دہفہ فرمان د اشی دے۔ دہفہ علم دقیق او کامل
دے۔ دہفہ حکمت لوئے دے او عدل لے لاثانی او دہفہ
دند بے او تنظیم نہ دے دیکے او آسمان تو ہیچے وروکے نہ وروکے
اولوئے تہ لوئے خیز ہم د خلاف و رزئی کولو جبرأت
نشی کولے۔

ہرکے چہ تہ شرک شروع کرے نو یقین او کرکے چہ
تہ د ظالمانو نہ ہم زیات خراب شوے حکم چہ قرآن پاک
کین مسارا لے دی چہ « شرک دتو نہ لوئے ظلم دے»

اوپر دے بنائے شریک یونہ معاف کیں ویکہ گناہ کار کو
 دے۔ اللہ سبحانہ فرمائی: "اللہ بہ شریک گناہ ہرگز معاف نہ
 کری۔ اور شریک نہ علاوہ چہ کونہ ہونہ معاف کول اوغور
 ہفہ بہ معاف کری۔" نوتالہ پکار دی، چہ دیو احتیاط
 سرے دیپ او بنکار شریک نہ جان اوساے۔
 پہ پتہ اوپہ شرکندہ ہر گناہ کین اوصیفہ قول اور
 فعل کین دشرک نہ پڑھیز او کپہ دظاہر او باطن کاہیز
 نہ لاس پہ سرشہ۔ اور اللہ تعالیٰ تہ پہ عاجزی
 سرے رجوع او کسک۔ اور ہفہ نہ تہبتہ مکہ۔
 اور ہفہ پہ احکام کین بحث، جدل او تصرف مکہ کوہ
 کئی سزا بہ اوخوہے۔ ہفہ مکہ ہیروہ کئی ہمہ بہ ہم
 ہیروہ کری۔ دہفہ پہ دین کین نوہے اور جان نہ خبرہ
 مکہ پید او کپہ کئی دہفہ پہ عذاب کین بہ واپولہ شہ
 د نفس تا بعداری پیریدہ کئی نہ بہ دے توری
 او ایمان بہ دے سلب شی۔ پہ دے وجہ د نفس اتباع
 خپلہ شریک دے۔ اور دہفہ نتیجہ پہ دوپارہ جہانہ ذلت او
 رسوائی دے۔ اللہ پاک خپل پیغمبر تہ فرمائی: "تا دہفہ
 سرے انجام اونہ کتہ۔ چہ خپل نفس مکہ معبود جو کپہ
 (یعنی کوم سرے چہ د خپل نفس د خواہشات پیروی
 راواختہ۔ نو دنیا مکہ ہم تباہ شو او آخرت مکہ ہم تباہ
 شو۔)"

مقالہ (۲۳) ماسو اللہ فتح دی

د اللہ تعالیٰ دناہر مائی نہ ویرہ اوکپہ۔ او صدق او
 اخلاص سرے دہفہ اطاعت گزارشہ۔ د خپل پیروں دکار
 محکمیں عاجزی اختیار کپہ۔ اور اللہ تعالیٰ پہ عبادت کین
 دہجہ خیز غرض او آرزو مکہ شاملوہ کئی دغہ عبادت بہ
 و خالص د اللہ پاک د پارہ نہ وی۔
 پہ دے خبرہ یقین اوساے۔ چہ تہ پہ ظاہرہ او باطنہ
 د اللہ تعالیٰ بندہ مکہ۔ او بندہ دہر جہت نہ د خپل خالق
 او پیروں دکار مکیت دے۔ نوہر وخت د خپل معبود پہ
 حضور کین مؤدب او فرمانبردار اوسہ۔ دنیا کین چہ
 اللہ تعالیٰ د مخلوق تو د پارہ کومہ اندازہ مقبر کپہ دے۔
 ہفہ کمی بیشی یا تقدیم تاخیر نشی کپدے۔ ہر گناہ چہ
 اللہ تعالیٰ ستاد پارہ مقبر کپہ دی۔ خواہ تہ ہفہ خواہ
 یا نہ خواہے ہفہ پہ پہ خپلہ اندازہ او مقبر وخت تاتہ
 درسی۔ نو کوم خیز چہ تاتہ پہ کوتو در نشی پہ ہفہ
 افسوس مکہ کوہ۔ او کوم خیز چہ در سرے موجود دے۔ پہ
 ہفہ د اللہ پاک د ذکر نہ غافل کپہ مکہ۔ کوم خیزونہ چہ
 علم الہی کین ستاد پارہ مقبر شوی دی۔ ہفہ بل چاہے
 نشی ور کپدے۔ نوہر ورتی پہ معاملہ کین پریشانی خہ
 محض نہ لری۔
 حاضر وخت پہ ذکر او عبادت کین کامل محویت

او یکسو سرے مشغول اوسہ۔ او غیر اللہ تہ دومر توجہ
 مکہ کوہ۔ چہ دشرک کمان دپاندے اوشی۔ اللہ پاک خپل
 کلام مقدس کین فرمائی: "اللہ پیغمبر! تہ ہفہ خیزونو تہ
 بہ دومر رغبت سرے مکہ گورہ کوم چہ مونہ کفارولہ در کپہ
 دی۔ ہفہ خود دے د پارہ ور کپہ شوی دی چہ ہنوئی پہ
 فتوکین واپولہ شی۔ اوستا دیروں دکار رتی دیر بہ تراو
 پاسد ار دے۔ نو اللہ پاک چہ دشریت اوروحانیت کوم
 ظاہری او باطنی نعمتونہ تاتہ در کپہ دی۔ پہ ہفہ شاکر
 شہ۔ او غیر اللہ تہ د مقرب کید ونہ منع شہ۔ حکم چہ
 غیر اللہ کین سراسر فتنہ دی۔ اوپہ دے بنا اللہ پاک کفار او
 منافقین پہ قسم قسم فتوکین اچولے دی۔
 د اللہ پہ نعمتونہ قانع کید لو کین ستاد پارہ برکت
 او سعادت دے۔ تہ بہ خپل مقصود او مطلوب صرف د
 خپل معبود واحد پہ اطاعت بیاموہے۔ اوپہ دے بہ دنیا
 او عقبی کین عزت حاصل کپہ۔ اور درجات بہ د اجت
 کپہ شی۔ نوتالہ پکار دی۔ چہ پختہ فرائض یعنی کلمہ
 طیبہ "أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ
 مُحَمَّدٌ زَكَاةٌ رَوَّحًا" بجز پہ مکملہ طریقہ ادا کپہ او
 د ممنوعات نہ پڑھیز او کپہ۔ د اللہ پاک پہ نزد دینے
 طریق عمل نہ زیات بل محبوب او غوریز خیز نشتہ۔
 اللہ پاک د مونہ بقولہ د خپل تابید او نصرت پہ

برکت دہفہ اعمالو توفیق را کپہ کوم چہ دہفہ پہ سزود
 محبوب او مقبول دی۔ او دنیا او عقبی کین پیسہ خلا بیاموہے
 شی۔ آمین۔

مقالہ (۲۵) ایمان دہر گناہ نہ لوکے نعت دے

کہ پہ ژوند کین حالات تا سرے موافقت اونہ کریں او د
 مصیبتونہ پہ وجہ تہ دے اطمینان او پریشانی بنکار شہ۔ نو
 پہ بے صبری داکلہ او شکایت مکہ کوہ۔ چہ نہ اللہ تعالیٰ
 نادار او محتاجہ پید اکپہ یم۔ پہ مکہ مصیبتونہ راوستہ
 دی، او اختیار پہ عیش او آرام کین دی۔ اوہر کہ چہ مونہ
 قول دیا با آدم اودی بی حوا اولادو۔ اوپہ خدائی حقوق
 کین برابر یونہ بیازک دے دنور ونہ لاندے یم۔ نوعین
 مکہ دہ چہ دا ابتلاء او مصیبت د اللہ تعالیٰ طرف نہ
 ستادریجہ دہلندی خوشحالی سکون او اطمینان قلب د پارہ
 وی اوہم دے پہ ذریعہ ہفہ تاتہ ظاہری او باطنی
 ترقی در کول خواہی۔

تہ ابتلاء کین پہ دے واپولہ شوی چہ ستا سرت
 بنہ دے او خدا مکہ تعالیٰ دے دصبر اورضا پہ وجہ
 مشکلات او پریشانی لرے کول خواہی۔ ستاد محکم ایمان
 ونہ داعیہ دکہ چہ دہفہ جر مضبوط دے۔ ہفہ پہ ترکیبہ
 دے۔ اوپہ صیوہ راتلونکے دکہ دہفہ خاتمہ اوچتیدونکے دی
 او سورے خوریدونکے دے۔ ستاد ایمان دا اونہ د

فتح

۱۲۲

الغیب

اللہ تعالیٰ دوسیع رحمت پہ وجہ وسع پہ ورجح پہ ترقی دے۔ ستاموجودہ حالت اللہ پاک پہ دنیا اورعقلی کیں ستاد فلاح وبہبود باعث جوہرکے دے۔ اوپہ تائے دھے نصوتون پیرزوندہ کرہ دے، چہ نہ پیسے سترکے لیدلے دی اوئے یوغوب اوریدلے دی اللہ پاک فرمائی: "پوسری تہ ہم دانہ دے معلومہ چہ دھفہ دتیک اہمالوپہ بدل کیں دھفہ دیارکوم کوم زبک خویرونکی خیروندہ پست او محفوظ اپنودے شوعے دی۔"

کوم خلق چہ دخداے تعالیٰ احکام پہ جائے راوی۔ دگناہونہ دے دے کوی۔ اوپہ تولواموروکیں داللہ تعالیٰ رضا اختیاروی بود دنیا و اخرا تہول سعادتونہ ہم ددوی دیارے دی۔ ددوی اطمینان قلب بہ ہیچرے فنا نہ شی۔ ددے برعکس چہ کوم خلق دخپل خالق اومعبود نہ روگردانی کوی۔ اوپہ یوازے دنیاخپل معبود اومسجود کرکوی۔ دھفہ مثال دھفہ نبورے زیکے دے چہ اوہ خور ہفے تہ ہیچ فائدہ نہ شی ویرکولے۔ ہفے کیں ہیچ ونہ نشی زس غونیدے۔ او دھفہ میوے ترے امید نشی کیدے۔ او ہیچ کرکیلہ پکین نشی کیدے۔ داصوبت حال داسان دخپل غفلت اومعصیت دوجے نہ دے۔ گئی اللہ تعالیٰ خو پخپل بندہ مشفق اومہربان دے۔ او دھفہ ترقی او بہرانی غواری۔

فتح

۱۲۳

الغیب

الغیب

۱۲۵

فتح

ایمان محکم دیندہ دیارے دیولودنیوی اواخروی سعادت سرچشمہ دے نو اے دحق بندہ پوکہ شہ چہ دنیا پرستو یہ ایمان کیں ہفہ تازگی اوتوانائی نقشہ پہ کومے چہ اللہ تعالیٰ ستاد ایمان اوئے بنائستہ کپے دے۔ دایومستقل او لافانی قوت دے۔ چہ دزملے تغیرات نے ہرگز متاثرہ کولے نشی۔ کہ داسان دژوند د اوئے نہ دایمان عنصر ویرک شی۔ نو دابہ بالکل خشکے او پرپادہ پائے شی۔ نو پہ دنیا کیں چہ غورہ اجتماعی ترقی او برکتونہ دی داجول دایمان دنفعت ثمرات دی۔ اوکوم خلق چہ دایمان نہ خالی دی۔ ہعوی دقرآن کریم دوینا مطابق کافر، مرتدا مقہور اومغضوب دی۔ او دنیا و اخرا تہ دواہرکیں ذلیل اوناوردی۔

داسے ہم کیری۔ چہ اللہ تعالیٰ او غواری نو پہ خیل ہدایت مدد اوندست دنیا پرست اغیارہم پہ محکم ایمان اود صبر اورضایہ نعمتون بنا د کری۔ ہعوی خپل مقربان کری۔ او اولیاء اللہ کیں نے شامل کری۔ تاریخ پہ دے گواہ دے چہ ہفہ خلق چہ ہروخت بہ پہ غیراللہ کیں ہو اوورک و۔ دتوحید د عرفان نہ پس داسے فنلے اللہ شوچہ بیا دیوے لمحے دیارے ہم غیر اللہ تہ متوجہ نشو۔ اللہ پاک دپہ فضل وکرم کمون: ایمان محکم اوتوانا کری۔ اوموہر پہ صراط مستقیم روان کری۔ آمین۔

فتح

۱۲۶

الغیب

مقالہ (۲۶) قرب الہی پسنبر اورضا کیں دے

خپل خالق سرے دکامل ربط اومشقی پیداکو بود پارے د مخلوقاتونہ تعلق قطع کرکے او خپل معبود حقیقی دخپلو حاجات اوضروریات مرجع اوکھوہ چہ ستا دیارے صرف دپرس دکار ارادہ او اطاعت باقی پائے شی۔ اودشوک داسبابونہ ویرکارشے داسے حالت کیں بہ ستازب د نورنہ معبود شی اودخبر اللہ دیارے بہ ہیچ کفیائش پکین پائے نشی۔ دہہ وخت بہ تہ دتوحید د عقیدے خیل نگہیا شے۔ اوپہ کائناتو کیں چہ کوم خیر ستا دتوحید پہ عقیدے کیں دخل انداز کیری ہفہ بہ نیست ونا بود کرے۔

بیا بہ ستا خواہشات نفس ہم ستا خلاف بھاوت نشی کولے۔ او تہ بہ پکامل سکون اواطمینان سرے ژوند تیروے۔ دہہ وخت بہ دکلام اللہ نہ میوا بل ہیچ کلام تہ اوریدل نہ غواریے۔ اود ذات الہی د مشاہدے نہ علاو بہ دبل ہیچ خیر مشاہدہ نہ غواریے۔ ستا پیروی بہ صرف د احکام الہی پیروی وی۔ او ہر فعل بہ دھفہ درضا ماتحت وی۔ او دھفہ پہ تعمیل کیں بہ تہ دصبر اواستقامت نہ کارا خستوتکے۔ ہرکے چہ تانہ دامرتبہ حاصلہ شی۔ نو ستا قلب کیں بہ خیلہ اللہ پاک دیقینت او اطمینان محافظ شی۔ پہ تا بہ دحقیقت اوتوحید معارف راخبر گئی کری۔ اود شیطان اوفتنی امارے وسوسے او غوہ

۹

فتح

۱۲۷

الغیب

بہ تا تہ ہیچ ضرر نشی دوسرے۔

کہ پروس دکار داسے او غواری چہ مخلوق خدا ستاعلی اوروحانی فیوضات او برکاتونہ اخستود پارے تا تہ راجع شی۔ اوستا تعلیم اوتکریم اوکری۔ نو پہ ہعوی د اللہ روح اومقبولیت باوجود بہ اللہ تعالیٰ تادخرا او تکبر نہ پہ امان ساتی۔ کہ داسے حالت کیں تہ دیوے نیکی بچے خاوند شے۔ نو دابہ د اللہ پاک دجانب نہ پرتاپیرژو وی چہ دژوند ہول ضروریات بہ ہفہ پہ خیلہ برابر وی اوتاتہ بہ دھفہ نہ او دھفہ دخپلو خپلوانو نہ ہیچ ضرر نہ رسی۔ دابہ ستا طبع موافق اوفرمانبرداری وی۔ اوستا پہ حق کیں دخداے پہ مدد د مکرو فریب، بغض کیے، غیض و غضب او خیانت نہ بالکل پاکہ وی۔ او دھفہ خپلوان بہ ستا فرمانبرداری وی۔

ددھے نیچے نہ کہ و فزنی ند پیداشی۔ نو ہفہ بہ نیکی راستباز، اطاعت شعار اوستاد زب د خوریدو وی۔ جگہ چہ د شیخے او اولاد متقی کیدل داللہ تعالیٰ دپروئے نعمت دے۔ اللہ پاک دحضرت زکریا علیہ السلام متعلق فرمائی: "مونیز دزکریا علیہ السلام بچہ دھفہ دیارے نیکی کرے۔ او پکلام اللہ کیں د صالحینو دغا داسے راغے دے: "اے خدا یہ کمونز سترکے کمونز: پہ پنچو او اولاد بچے کرے۔ اومونیز د متقیانو پیشوایان کرے۔" او دحضرت زکریا علیہ السلام

دعا دے ۱۰۵ پروردگار! خدا دا خُوءے خپل محبوب او مقبول اوگر خُوءے ۱۰۶ نو دے دعا گلے به ستا په حق کین مقبوله کړئ ځکه چه اهل خلقو ته د دے دعا ځان ویرکت ضرور رسی -

دا نبیاء علیهم السلام نه پس دینو ښځو او متقی اولاد مستحق هغه خلق دی چه علم الهی کین د دے درجه اهل دی. د دے نه علاوه چه کوم څیزونه ستا مقدر کین دی. هغه به ضرور تاته در رسی. د هغه د پاره ستا پریشانی څه معنی نه لری ځکه چه هغه خودی هم ستا د پاره. دے حال کین به ته د حکم الهی په ځله راوړئ ځکه. او په دے طریقته د نعمت په موند به هم تاته لوی شواب حاصلیږی. او کوم نعمتون چه تاته الله تعالی درکوی. په هغه کین به غریبانو، محتاجانو او نورو مستحقینو ته د خپله حصه ورکولو تاته حکم درکول شی. او د اقی سبیل الله خرج به هم ستا د پاره د نعمت د زیاتی باعث وی. بیا به ستا ټول ظاهری او باطنی معاملات بالکل پاک او روښانه وی.

د دے ټولو نعمتون په حاصلولو کین صبر، رضا، عجز او انکساری خپل شعار جوړ کړه. د الله تعالی د احکامو پیروی کوه او دمنهیا تو نه ډډه اوکړه د دے په برکت به ته د ټولو مصیبتونو نه په امن شه او د زړه د اطمینان

ټول د رعب به ورته خاځله شی. د الله پاک رحمت به په تا خور شی. او د جهل او باطل تاریکي به درنه لرې شی. او اسرار الهی به تاته څرگند شی او ستا سیند به د علم لدنی نه معموره، او پر نور شی. تاسره به غائبان او الهام په ژبه خبره کیدی او ټولو حق امور کین به زېږور او تکرر شه. او په دے الفاظو به مخاطب کول شه ۱۰۷ ۱۰۸ ۱۰۹ ۱۱۰ ۱۱۱ ۱۱۲ ۱۱۳ ۱۱۴ ۱۱۵ ۱۱۶ ۱۱۷ ۱۱۸ ۱۱۹ ۱۲۰ ۱۲۱ ۱۲۲ ۱۲۳ ۱۲۴ ۱۲۵ ۱۲۶ ۱۲۷ ۱۲۸ ۱۲۹ ۱۳۰ ۱۳۱ ۱۳۲ ۱۳۳ ۱۳۴ ۱۳۵ ۱۳۶ ۱۳۷ ۱۳۸ ۱۳۹ ۱۴۰ ۱۴۱ ۱۴۲ ۱۴۳ ۱۴۴ ۱۴۵ ۱۴۶ ۱۴۷ ۱۴۸ ۱۴۹ ۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹ ۱۶۰ ۱۶۱ ۱۶۲ ۱۶۳ ۱۶۴ ۱۶۵ ۱۶۶ ۱۶۷ ۱۶۸ ۱۶۹ ۱۷۰ ۱۷۱ ۱۷۲ ۱۷۳ ۱۷۴ ۱۷۵ ۱۷۶ ۱۷۷ ۱۷۸ ۱۷۹ ۱۸۰ ۱۸۱ ۱۸۲ ۱۸۳ ۱۸۴ ۱۸۵ ۱۸۶ ۱۸۷ ۱۸۸ ۱۸۹ ۱۹۰ ۱۹۱ ۱۹۲ ۱۹۳ ۱۹۴ ۱۹۵ ۱۹۶ ۱۹۷ ۱۹۸ ۱۹۹ ۲۰۰ ۲۰۱ ۲۰۲ ۲۰۳ ۲۰۴ ۲۰۵ ۲۰۶ ۲۰۷ ۲۰۸ ۲۰۹ ۲۱۰ ۲۱۱ ۲۱۲ ۲۱۳ ۲۱۴ ۲۱۵ ۲۱۶ ۲۱۷ ۲۱۸ ۲۱۹ ۲۲۰ ۲۲۱ ۲۲۲ ۲۲۳ ۲۲۴ ۲۲۵ ۲۲۶ ۲۲۷ ۲۲۸ ۲۲۹ ۲۳۰ ۲۳۱ ۲۳۲ ۲۳۳ ۲۳۴ ۲۳۵ ۲۳۶ ۲۳۷ ۲۳۸ ۲۳۹ ۲۴۰ ۲۴۱ ۲۴۲ ۲۴۳ ۲۴۴ ۲۴۵ ۲۴۶ ۲۴۷ ۲۴۸ ۲۴۹ ۲۵۰ ۲۵۱ ۲۵۲ ۲۵۳ ۲۵۴ ۲۵۵ ۲۵۶ ۲۵۷ ۲۵۸ ۲۵۹ ۲۶۰ ۲۶۱ ۲۶۲ ۲۶۳ ۲۶۴ ۲۶۵ ۲۶۶ ۲۶۷ ۲۶۸ ۲۶۹ ۲۷۰ ۲۷۱ ۲۷۲ ۲۷۳ ۲۷۴ ۲۷۵ ۲۷۶ ۲۷۷ ۲۷۸ ۲۷۹ ۲۸۰ ۲۸۱ ۲۸۲ ۲۸۳ ۲۸۴ ۲۸۵ ۲۸۶ ۲۸۷ ۲۸۸ ۲۸۹ ۲۹۰ ۲۹۱ ۲۹۲ ۲۹۳ ۲۹۴ ۲۹۵ ۲۹۶ ۲۹۷ ۲۹۸ ۲۹۹ ۳۰۰ ۳۰۱ ۳۰۲ ۳۰۳ ۳۰۴ ۳۰۵ ۳۰۶ ۳۰۷ ۳۰۸ ۳۰۹ ۳۱۰ ۳۱۱ ۳۱۲ ۳۱۳ ۳۱۴ ۳۱۵ ۳۱۶ ۳۱۷ ۳۱۸ ۳۱۹ ۳۲۰ ۳۲۱ ۳۲۲ ۳۲۳ ۳۲۴ ۳۲۵ ۳۲۶ ۳۲۷ ۳۲۸ ۳۲۹ ۳۳۰ ۳۳۱ ۳۳۲ ۳۳۳ ۳۳۴ ۳۳۵ ۳۳۶ ۳۳۷ ۳۳۸ ۳۳۹ ۳۴۰ ۳۴۱ ۳۴۲ ۳۴۳ ۳۴۴ ۳۴۵ ۳۴۶ ۳۴۷ ۳۴۸ ۳۴۹ ۳۵۰ ۳۵۱ ۳۵۲ ۳۵۳ ۳۵۴ ۳۵۵ ۳۵۶ ۳۵۷ ۳۵۸ ۳۵۹ ۳۶۰ ۳۶۱ ۳۶۲ ۳۶۳ ۳۶۴ ۳۶۵ ۳۶۶ ۳۶۷ ۳۶۸ ۳۶۹ ۳۷۰ ۳۷۱ ۳۷۲ ۳۷۳ ۳۷۴ ۳۷۵ ۳۷۶ ۳۷۷ ۳۷۸ ۳۷۹ ۳۸۰ ۳۸۱ ۳۸۲ ۳۸۳ ۳۸۴ ۳۸۵ ۳۸۶ ۳۸۷ ۳۸۸ ۳۸۹ ۳۹۰ ۳۹۱ ۳۹۲ ۳۹۳ ۳۹۴ ۳۹۵ ۳۹۶ ۳۹۷ ۳۹۸ ۳۹۹ ۴۰۰ ۴۰۱ ۴۰۲ ۴۰۳ ۴۰۴ ۴۰۵ ۴۰۶ ۴۰۷ ۴۰۸ ۴۰۹ ۴۱۰ ۴۱۱ ۴۱۲ ۴۱۳ ۴۱۴ ۴۱۵ ۴۱۶ ۴۱۷ ۴۱۸ ۴۱۹ ۴۲۰ ۴۲۱ ۴۲۲ ۴۲۳ ۴۲۴ ۴۲۵ ۴۲۶ ۴۲۷ ۴۲۸ ۴۲۹ ۴۳۰ ۴۳۱ ۴۳۲ ۴۳۳ ۴۳۴ ۴۳۵ ۴۳۶ ۴۳۷ ۴۳۸ ۴۳۹ ۴۴۰ ۴۴۱ ۴۴۲ ۴۴۳ ۴۴۴ ۴۴۵ ۴۴۶ ۴۴۷ ۴۴۸ ۴۴۹ ۴۵۰ ۴۵۱ ۴۵۲ ۴۵۳ ۴۵۴ ۴۵۵ ۴۵۶ ۴۵۷ ۴۵۸ ۴۵۹ ۴۶۰ ۴۶۱ ۴۶۲ ۴۶۳ ۴۶۴ ۴۶۵ ۴۶۶ ۴۶۷ ۴۶۸ ۴۶۹ ۴۷۰ ۴۷۱ ۴۷۲ ۴۷۳ ۴۷۴ ۴۷۵ ۴۷۶ ۴۷۷ ۴۷۸ ۴۷۹ ۴۸۰ ۴۸۱ ۴۸۲ ۴۸۳ ۴۸۴ ۴۸۵ ۴۸۶ ۴۸۷ ۴۸۸ ۴۸۹ ۴۹۰ ۴۹۱ ۴۹۲ ۴۹۳ ۴۹۴ ۴۹۵ ۴۹۶ ۴۹۷ ۴۹۸ ۴۹۹ ۵۰۰ ۵۰۱ ۵۰۲ ۵۰۳ ۵۰۴ ۵۰۵ ۵۰۶ ۵۰۷ ۵۰۸ ۵۰۹ ۵۱۰ ۵۱۱ ۵۱۲ ۵۱۳ ۵۱۴ ۵۱۵ ۵۱۶ ۵۱۷ ۵۱۸ ۵۱۹ ۵۲۰ ۵۲۱ ۵۲۲ ۵۲۳ ۵۲۴ ۵۲۵ ۵۲۶ ۵۲۷ ۵۲۸ ۵۲۹ ۵۳۰ ۵۳۱ ۵۳۲ ۵۳۳ ۵۳۴ ۵۳۵ ۵۳۶ ۵۳۷ ۵۳۸ ۵۳۹ ۵۴۰ ۵۴۱ ۵۴۲ ۵۴۳ ۵۴۴ ۵۴۵ ۵۴۶ ۵۴۷ ۵۴۸ ۵۴۹ ۵۵۰ ۵۵۱ ۵۵۲ ۵۵۳ ۵۵۴ ۵۵۵ ۵۵۶ ۵۵۷ ۵۵۸ ۵۵۹ ۵۶۰ ۵۶۱ ۵۶۲ ۵۶۳ ۵۶۴ ۵۶۵ ۵۶۶ ۵۶۷ ۵۶۸ ۵۶۹ ۵۷۰ ۵۷۱ ۵۷۲ ۵۷۳ ۵۷۴ ۵۷۵ ۵۷۶ ۵۷۷ ۵۷۸ ۵۷۹ ۵۸۰ ۵۸۱ ۵۸۲ ۵۸۳ ۵۸۴ ۵۸۵ ۵۸۶ ۵۸۷ ۵۸۸ ۵۸۹ ۵۹۰ ۵۹۱ ۵۹۲ ۵۹۳ ۵۹۴ ۵۹۵ ۵۹۶ ۵۹۷ ۵۹۸ ۵۹۹ ۶۰۰ ۶۰۱ ۶۰۲ ۶۰۳ ۶۰۴ ۶۰۵ ۶۰۶ ۶۰۷ ۶۰۸ ۶۰۹ ۶۱۰ ۶۱۱ ۶۱۲ ۶۱۳ ۶۱۴ ۶۱۵ ۶۱۶ ۶۱۷ ۶۱۸ ۶۱۹ ۶۲۰ ۶۲۱ ۶۲۲ ۶۲۳ ۶۲۴ ۶۲۵ ۶۲۶ ۶۲۷ ۶۲۸ ۶۲۹ ۶۳۰ ۶۳۱ ۶۳۲ ۶۳۳ ۶۳۴ ۶۳۵ ۶۳۶ ۶۳۷ ۶۳۸ ۶۳۹ ۶۴۰ ۶۴۱ ۶۴۲ ۶۴۳ ۶۴۴ ۶۴۵ ۶۴۶ ۶۴۷ ۶۴۸ ۶۴۹ ۶۵۰ ۶۵۱ ۶۵۲ ۶۵۳ ۶۵۴ ۶۵۵ ۶۵۶ ۶۵۷ ۶۵۸ ۶۵۹ ۶۶۰ ۶۶۱ ۶۶۲ ۶۶۳ ۶۶۴ ۶۶۵ ۶۶۶ ۶۶۷ ۶۶۸ ۶۶۹ ۶۷۰ ۶۷۱ ۶۷۲ ۶۷۳ ۶۷۴ ۶۷۵ ۶۷۶ ۶۷۷ ۶۷۸ ۶۷۹ ۶۸۰ ۶۸۱ ۶۸۲ ۶۸۳ ۶۸۴ ۶۸۵ ۶۸۶ ۶۸۷ ۶۸۸ ۶۸۹ ۶۹۰ ۶۹۱ ۶۹۲ ۶۹۳ ۶۹۴ ۶۹۵ ۶۹۶ ۶۹۷ ۶۹۸ ۶۹۹ ۷۰۰ ۷۰۱ ۷۰۲ ۷۰۳ ۷۰۴ ۷۰۵ ۷۰۶ ۷۰۷ ۷۰۸ ۷۰۹ ۷۱۰ ۷۱۱ ۷۱۲ ۷۱۳ ۷۱۴ ۷۱۵ ۷۱۶ ۷۱۷ ۷۱۸ ۷۱۹ ۷۲۰ ۷۲۱ ۷۲۲ ۷۲۳ ۷۲۴ ۷۲۵ ۷۲۶ ۷۲۷ ۷۲۸ ۷۲۹ ۷۳۰ ۷۳۱ ۷۳۲ ۷۳۳ ۷۳۴ ۷۳۵ ۷۳۶ ۷۳۷ ۷۳۸ ۷۳۹ ۷۴۰ ۷۴۱ ۷۴۲ ۷۴۳ ۷۴۴ ۷۴۵ ۷۴۶ ۷۴۷ ۷۴۸ ۷۴۹ ۷۵۰ ۷۵۱ ۷۵۲ ۷۵۳ ۷۵۴ ۷۵۵ ۷۵۶ ۷۵۷ ۷۵۸ ۷۵۹ ۷۶۰ ۷۶۱ ۷۶۲ ۷۶۳ ۷۶۴ ۷۶۵ ۷۶۶ ۷۶۷ ۷۶۸ ۷۶۹ ۷۷۰ ۷۷۱ ۷۷۲ ۷۷۳ ۷۷۴ ۷۷۵ ۷۷۶ ۷۷۷ ۷۷۸ ۷۷۹ ۷۸۰ ۷۸۱ ۷۸۲ ۷۸۳ ۷۸۴ ۷۸۵ ۷۸۶ ۷۸۷ ۷۸۸ ۷۸۹ ۷۹۰ ۷۹۱ ۷۹۲ ۷۹۳ ۷۹۴ ۷۹۵ ۷۹۶ ۷۹۷ ۷۹۸ ۷۹۹ ۸۰۰ ۸۰۱ ۸۰۲ ۸۰۳ ۸۰۴ ۸۰۵ ۸۰۶ ۸۰۷ ۸۰۸ ۸۰۹ ۸۱۰ ۸۱۱ ۸۱۲ ۸۱۳ ۸۱۴ ۸۱۵ ۸۱۶ ۸۱۷ ۸۱۸ ۸۱۹ ۸۲۰ ۸۲۱ ۸۲۲ ۸۲۳ ۸۲۴ ۸۲۵ ۸۲۶ ۸۲۷ ۸۲۸ ۸۲۹ ۸۳۰ ۸۳۱ ۸۳۲ ۸۳۳ ۸۳۴ ۸۳۵ ۸۳۶ ۸۳۷ ۸۳۸ ۸۳۹ ۸۴۰ ۸۴۱ ۸۴۲ ۸۴۳ ۸۴۴ ۸۴۵ ۸۴۶ ۸۴۷ ۸۴۸ ۸۴۹ ۸۵۰ ۸۵۱ ۸۵۲ ۸۵۳ ۸۵۴ ۸۵۵ ۸۵۶ ۸۵۷ ۸۵۸ ۸۵۹ ۸۶۰ ۸۶۱ ۸۶۲ ۸۶۳ ۸۶۴ ۸۶۵ ۸۶۶ ۸۶۷ ۸۶۸ ۸۶۹ ۸۷۰ ۸۷۱ ۸۷۲ ۸۷۳ ۸۷۴ ۸۷۵ ۸۷۶ ۸۷۷ ۸۷۸ ۸۷۹ ۸۸۰ ۸۸۱ ۸۸۲ ۸۸۳ ۸۸۴ ۸۸۵ ۸۸۶ ۸۸۷ ۸۸۸ ۸۸۹ ۸۹۰ ۸۹۱ ۸۹۲ ۸۹۳ ۸۹۴ ۸۹۵ ۸۹۶ ۸۹۷ ۸۹۸ ۸۹۹ ۹۰۰ ۹۰۱ ۹۰۲ ۹۰۳ ۹۰۴ ۹۰۵ ۹۰۶ ۹۰۷ ۹۰۸ ۹۰۹ ۹۱۰ ۹۱۱ ۹۱۲ ۹۱۳ ۹۱۴ ۹۱۵ ۹۱۶ ۹۱۷ ۹۱۸ ۹۱۹ ۹۲۰ ۹۲۱ ۹۲۲ ۹۲۳ ۹۲۴ ۹۲۵ ۹۲۶ ۹۲۷ ۹۲۸ ۹۲۹ ۹۳۰ ۹۳۱ ۹۳۲ ۹۳۳ ۹۳۴ ۹۳۵ ۹۳۶ ۹۳۷ ۹۳۸ ۹۳۹ ۹۴۰ ۹۴۱ ۹۴۲ ۹۴۳ ۹۴۴ ۹۴۵ ۹۴۶ ۹۴۷ ۹۴۸ ۹۴۹ ۹۵۰ ۹۵۱ ۹۵۲ ۹۵۳ ۹۵۴ ۹۵۵ ۹۵۶ ۹۵۷ ۹۵۸ ۹۵۹ ۹۶۰ ۹۶۱ ۹۶۲ ۹۶۳ ۹۶۴ ۹۶۵ ۹۶۶ ۹۶۷ ۹۶۸ ۹۶۹ ۹۷۰ ۹۷۱ ۹۷۲ ۹۷۳ ۹۷۴ ۹۷۵ ۹۷۶ ۹۷۷ ۹۷۸ ۹۷۹ ۹۸۰ ۹۸۱ ۹۸۲ ۹۸۳ ۹۸۴ ۹۸۵ ۹۸۶ ۹۸۷ ۹۸۸ ۹۸۹ ۹۹۰ ۹۹۱ ۹۹۲ ۹۹۳ ۹۹۴ ۹۹۵ ۹۹۶ ۹۹۷ ۹۹۸ ۹۹۹ ۱۰۰۰ ۱۰۰۱ ۱۰۰۲ ۱۰۰۳ ۱۰۰۴ ۱۰۰۵ ۱۰۰۶ ۱۰۰۷ ۱۰۰۸ ۱۰۰۹ ۱۰۱۰ ۱۰۱۱ ۱۰۱۲ ۱۰۱۳ ۱۰۱۴ ۱۰۱۵ ۱۰۱۶ ۱۰۱۷ ۱۰۱۸ ۱۰۱۹ ۱۰۲۰ ۱۰۲۱ ۱۰۲۲ ۱۰۲۳ ۱۰۲۴ ۱۰۲۵ ۱۰۲۶ ۱۰۲۷ ۱۰۲۸ ۱۰۲۹ ۱۰۳۰ ۱۰۳۱ ۱۰۳۲ ۱۰۳۳ ۱۰۳۴ ۱۰۳۵ ۱۰۳۶ ۱۰۳۷ ۱۰۳۸ ۱۰۳۹ ۱۰۴۰ ۱۰۴۱ ۱۰۴۲ ۱۰۴۳ ۱۰۴۴ ۱۰۴۵ ۱۰۴۶ ۱۰۴۷ ۱۰۴۸ ۱۰۴۹ ۱۰۵۰ ۱۰۵۱ ۱۰۵۲ ۱۰۵۳ ۱۰۵۴ ۱۰۵۵ ۱۰۵۶ ۱۰۵۷ ۱۰۵۸ ۱۰۵۹ ۱۰۶۰ ۱۰۶۱ ۱۰۶۲ ۱۰۶۳ ۱۰۶۴ ۱۰۶۵ ۱۰۶۶ ۱۰۶۷ ۱۰۶۸ ۱۰۶۹ ۱۰۷۰ ۱۰۷۱ ۱۰۷۲ ۱۰۷۳ ۱۰۷۴ ۱۰۷۵ ۱۰۷۶ ۱۰۷۷ ۱۰۷۸ ۱۰۷۹ ۱۰۸۰ ۱۰۸۱ ۱۰۸۲ ۱۰۸۳ ۱۰۸۴ ۱۰۸۵ ۱۰۸۶ ۱۰۸۷ ۱۰۸۸ ۱۰۸۹ ۱۰۹۰ ۱۰۹۱ ۱۰۹۲ ۱۰۹۳ ۱۰۹۴ ۱۰۹۵ ۱۰۹۶ ۱۰۹۷ ۱۰۹۸ ۱۰۹۹ ۱۱۰۰ ۱۱۰۱ ۱۱۰۲ ۱۱۰۳ ۱۱۰۴ ۱۱۰۵ ۱۱۰۶ ۱۱۰۷ ۱۱۰۸ ۱۱۰۹ ۱۱۱۰ ۱۱۱۱ ۱۱۱۲ ۱۱۱۳ ۱۱۱۴ ۱۱۱۵ ۱۱۱۶ ۱۱۱۷ ۱۱۱۸ ۱۱۱۹ ۱۱۲۰ ۱۱۲۱ ۱۱۲۲ ۱۱۲۳ ۱۱۲۴ ۱۱۲۵ ۱۱۲۶ ۱۱۲۷ ۱۱۲۸ ۱۱۲۹ ۱۱۳۰ ۱۱۳۱ ۱۱۳۲ ۱۱۳۳ ۱۱۳۴ ۱۱۳۵ ۱۱۳۶ ۱۱۳۷ ۱۱۳۸ ۱۱۳۹ ۱۱۴۰ ۱۱۴۱ ۱۱۴۲ ۱۱۴۳ ۱۱۴۴ ۱۱۴۵ ۱۱۴۶ ۱۱۴۷ ۱۱۴۸ ۱۱۴۹ ۱۱۵۰ ۱۱۵۱ ۱۱۵۲ ۱۱۵۳ ۱۱۵۴ ۱۱۵۵ ۱۱۵۶ ۱۱۵۷ ۱۱۵۸ ۱۱۵۹ ۱۱۶۰ ۱۱۶۱ ۱۱۶۲ ۱۱۶۳ ۱۱۶۴ ۱۱۶۵ ۱۱۶۶ ۱۱۶۷ ۱۱۶۸ ۱۱۶۹ ۱۱۷۰ ۱۱۷۱ ۱۱۷۲ ۱۱۷۳ ۱۱۷۴ ۱۱۷۵ ۱۱۷۶ ۱۱۷۷ ۱۱۷۸ ۱۱۷۹ ۱۱۸۰ ۱۱۸۱ ۱۱۸۲ ۱۱۸۳ ۱۱۸۴ ۱۱۸۵ ۱۱۸۶ ۱۱۸۷ ۱۱۸۸ ۱۱۸۹ ۱۱۹۰ ۱۱۹۱ ۱۱۹۲ ۱۱۹۳ ۱۱۹۴ ۱۱۹۵ ۱۱۹۶ ۱۱۹۷ ۱۱۹۸ ۱۱۹۹ ۱۲۰۰ ۱۲۰۱ ۱۲۰۲ ۱۲۰۳ ۱۲۰۴ ۱۲۰۵ ۱۲۰۶ ۱۲۰۷ ۱۲۰۸ ۱۲۰۹ ۱۲۱۰ ۱۲۱۱ ۱۲۱۲ ۱۲۱۳ ۱۲۱۴ ۱۲۱۵ ۱۲۱۶ ۱۲۱۷ ۱۲۱۸ ۱۲۱۹ ۱۲۲۰ ۱۲۲۱ ۱۲۲۲ ۱۲۲۳ ۱۲۲۴ ۱۲۲۵ ۱۲۲۶ ۱۲۲۷ ۱۲۲۸ ۱۲۲۹ ۱۲۳۰ ۱۲۳۱ ۱۲۳۲ ۱۲۳۳ ۱۲۳۴ ۱۲۳۵ ۱۲۳۶ ۱۲۳۷ ۱۲۳۸ ۱۲۳۹ ۱۲۴۰ ۱۲۴۱ ۱۲۴۲ ۱۲۴۳ ۱۲۴۴ ۱۲۴۵ ۱۲۴۶ ۱۲۴۷ ۱۲۴۸ ۱۲۴۹ ۱۲۵۰ ۱۲۵۱ ۱۲۵۲ ۱۲۵۳ ۱۲۵۴ ۱۲۵۵ ۱۲۵۶ ۱۲۵۷ ۱۲۵۸ ۱۲۵۹ ۱۲۶۰ ۱۲۶۱ ۱۲۶۲ ۱۲۶۳ ۱۲۶۴ ۱۲۶۵ ۱۲۶۶ ۱۲۶۷ ۱۲۶۸ ۱۲۶۹ ۱۲۷۰ ۱۲۷۱ ۱۲۷۲ ۱۲۷۳ ۱۲۷۴ ۱۲۷۵ ۱۲۷۶ ۱۲۷۷ ۱۲۷۸ ۱۲۷۹ ۱۲۸۰ ۱۲۸۱ ۱۲۸۲ ۱۲۸۳ ۱۲۸۴ ۱۲۸۵ ۱۲۸۶ ۱۲۸۷ ۱۲۸۸ ۱۲۸۹ ۱۲۹۰ ۱۲۹۱ ۱۲۹۲ ۱۲۹۳ ۱۲۹۴ ۱۲۹۵ ۱۲۹۶ ۱۲۹۷ ۱۲۹۸ ۱۲۹۹ ۱۳۰۰ ۱۳۰۱ ۱۳۰۲ ۱۳۰۳ ۱۳۰۴ ۱۳۰۵ ۱۳۰۶ ۱۳۰۷ ۱۳۰۸ ۱۳۰۹ ۱۳۱۰ ۱۳۱۱ ۱۳۱۲ ۱۳۱۳ ۱۳۱۴ ۱۳۱۵ ۱۳۱۶ ۱۳۱۷ ۱۳۱۸ ۱۳۱۹ ۱۳۲۰ ۱۳۲۱ ۱۳۲۲ ۱۳۲۳ ۱۳۲۴ ۱۳۲۵ ۱۳۲۶ ۱۳۲۷ ۱۳۲۸ ۱۳۲۹ ۱۳۳۰ ۱۳۳۱ ۱۳۳۲ ۱۳۳۳ ۱۳۳۴ ۱۳۳۵ ۱۳۳۶ ۱۳۳۷ ۱۳۳۸ ۱۳۳۹ ۱۳۴۰ ۱۳۴۱ ۱۳۴۲ ۱۳۴۳ ۱۳۴۴ ۱۳۴۵ ۱۳۴۶ ۱۳۴۷ ۱۳۴۸ ۱۳۴۹ ۱۳۵۰ ۱۳۵۱ ۱۳۵۲ ۱۳۵۳ ۱۳۵۴ ۱۳۵۵ ۱۳۵۶ ۱۳۵۷ ۱۳۵۸ ۱۳۵۹ ۱۳۶۰ ۱۳۶۱ ۱۳۶۲ ۱۳۶۳ ۱۳۶۴ ۱۳۶۵ ۱۳۶۶ ۱۳۶۷ ۱۳۶۸ ۱۳۶۹ ۱۳۷۰ ۱۳۷۱ ۱۳۷۲ ۱۳۷۳ ۱۳۷۴ ۱۳۷۵ ۱۳۷۶ ۱۳۷۷ ۱۳۷۸ ۱۳۷۹ ۱۳۸۰ ۱۳۸۱ ۱۳۸۲ ۱۳۸۳ ۱۳۸۴ ۱۳۸۵ ۱۳۸۶ ۱۳۸۷ ۱۳۸۸ ۱۳۸۹ ۱۳۹۰ ۱۳۹۱ ۱۳۹۲ ۱۳۹۳ ۱۳۹۴ ۱۳۹۵ ۱۳۹۶ ۱۳۹۷ ۱۳۹۸ ۱۳۹۹ ۱۴۰۰ ۱۴۰۱ ۱۴۰۲ ۱۴۰۳ ۱۴۰۴ ۱۴۰۵ ۱۴۰۶ ۱۴۰۷ ۱۴۰۸ ۱۴۰۹ ۱۴۱۰ ۱۴۱۱ ۱۴۱۲ ۱۴۱۳ ۱۴۱۴ ۱۴۱۵ ۱۴۱۶ ۱۴۱۷ ۱۴۱۸ ۱۴۱۹ ۱۴۲۰ ۱۴۲۱ ۱۴۲۲ ۱۴۲۳ ۱۴۲۴ ۱۴۲۵ ۱۴۲۶ ۱۴۲۷ ۱۴۲۸ ۱۴۲۹ ۱۴۳۰ ۱۴۳۱ ۱۴۳۲ ۱۴۳۳ ۱۴۳۴ ۱۴۳۵ ۱۴۳۶ ۱۴۳۷ ۱۴۳۸ ۱۴۳۹ ۱۴۴۰ ۱۴۴۱ ۱۴۴۲ ۱۴۴۳ ۱۴۴۴ ۱۴۴۵ ۱۴۴۶ ۱۴۴۷ ۱۴۴۸ ۱۴۴۹ ۱۴۵۰ ۱۴۵۱ ۱۴۵۲ ۱۴۵۳ ۱۴۵۴ ۱۴۵۵ ۱۴۵۶ ۱۴۵۷ ۱۴۵۸ ۱۴۵۹ ۱۴۶۰ ۱۴۶۱ ۱۴۶۲ ۱۴۶۳ ۱۴۶۴ ۱۴۶۵ ۱۴۶۶ ۱۴۶۷ ۱۴۶۸ ۱۴۶۹ ۱۴۷۰ ۱۴۷۱ ۱۴۷۲ ۱۴۷۳ ۱۴۷۴ ۱۴۷۵ ۱۴۷۶ ۱۴۷۷ ۱۴۷۸ ۱۴۷۹ ۱۴۸۰ ۱۴۸۱ ۱۴۸۲ ۱۴۸۳ ۱۴۸۴ ۱۴۸۵ ۱۴۸۶ ۱۴۸۷ ۱۴۸۸ ۱۴۸۹ ۱۴۹۰ ۱۴۹۱ ۱۴۹۲ ۱۴۹۳ ۱۴۹۴ ۱۴۹۵ ۱۴۹۶ ۱۴۹۷ ۱۴۹۸ ۱۴۹۹ ۱۵۰۰ ۱۵۰۱ ۱۵۰۲ ۱۵۰۳ ۱۵۰۴ ۱۵۰۵ ۱۵۰۶ ۱۵۰۷ ۱۵۰۸ ۱۵۰۹ ۱۵۱۰ ۱۵۱۱ ۱۵۱۲ ۱۵۱۳ ۱۵۱۴ ۱۵۱۵ ۱۵۱۶ ۱۵۱۷ ۱۵۱۸ ۱۵۱۹ ۱۵۲۰ ۱۵۲۱ ۱۵۲۲ ۱۵۲۳ ۱۵۲۴ ۱۵۲۵ ۱۵۲۶ ۱۵۲۷ ۱۵۲۸ ۱۵۲۹ ۱۵۳۰ ۱۵۳۱ ۱۵۳۲ ۱۵۳۳ ۱۵۳۴ ۱۵۳۵ ۱۵۳۶ ۱۵۳۷ ۱۵۳۸ ۱۵۳۹ ۱۵۴۰ ۱۵۴۱ ۱۵۴۲ ۱۵۴۳ ۱۵۴۴ ۱۵۴۵ ۱۵۴۶ ۱۵۴۷ ۱۵۴۸ ۱۵۴۹ ۱۵۵۰ ۱۵۵۱ ۱۵۵۲ ۱۵۵۳ ۱۵۵۴ ۱۵۵۵ ۱۵۵۶ ۱۵۵۷ ۱۵۵۸ ۱۵۵۹ ۱۵۶۰ ۱۵۶۱ ۱۵۶۲ ۱۵۶۳ ۱۵۶۴ ۱۵۶۵ ۱۵۶۶ ۱۵۶۷ ۱۵۶۸ ۱۵۶۹ ۱۵۷۰ ۱۵۷۱ ۱۵۷۲ ۱۵۷۳ ۱۵۷۴ ۱۵۷۵ ۱۵۷۶ ۱۵۷۷ ۱۵۷۸ ۱۵۷۹ ۱۵۸۰ ۱۵۸۱ ۱۵۸۲ ۱۵۸۳ ۱۵۸۴ ۱۵۸۵ ۱۵۸۶

دنیای دستور دایے راغلے دے چہ دلته بول حماد
نیل اصلی او خالص صورت کنش دراتلو نہ ممکن بہ یو

ناقصہ کیفیت کیں وی۔ بیاد کیمیائی عمل پہ ذریعہ د خاویے اوٹنگہ ذرات دھنے نہ جدا کرے شی اوتیجہ ئے دا با اوویں چہ ہنہ جہاد ات یوخالص اوقابل استعمال صورت اختیار کری۔ اودھنے نہ بہ بیادیر فائدہ مند کاروند اختیار شی۔ نو انسان ہستی دھنے دے۔ چہ ہر کل ہنہ د شرک اودعت، ہونو اود خواہشات د پیروی دخیرونہ پاکہ اوصافہ شی۔ نو انسان کامل شی۔ اویا دھنے نہ، نہ صرف خپل حان تہ، بلکہ پول بنی نوع انسان تہ ترے بے اندازے فائدہ رمی۔ نوزگہ تا دا تاکید کوم چہ تہ ہم د عقیدے اوعمل دخیری نہ پاکہ شہ اودشرک اوفسق نہ پرہیز اوکرے۔ پہ دا سے کولو بہ تہ یقینا بہ بارگاہ الہی کیں مقرب شے۔ د حکمت اومعرفت پیروند سہ دریاندے اوکرے شی۔ اوعقبی کیں بہ انبیاء اوصدیقاو سر د عزت واحترام درجہ بیاموے۔

دا اللہ تعالیٰ اطاعت اوفرمانبرداری اختیار کری۔ دھنے پہ برکت بہ دعالم اومعرفت خاوند شے۔ اود اللہ تعالیٰ عفو اومحشش پہ تالازیات شی۔ اوپہ دے حقیقت بنہ بنہ شہ چہ کوم ظاہری اوباطنی نعمتونہ تاند دنیا کیں در کرے شی۔ اوکوم عزت اوابرو اوفلاح اوبہبود تہ نہ عقبی کیں بیاموے۔ دا اول د توحید ثمرات دی۔

مقالہ (۲۹) متوکل علی اللہ تہ خوشخبری

د حمزور صلی اللہ علیہ وسلم حدیث دے: "کینے شی چہ فقرد انسان دیارک د کفر باعث شی" نو زمانے د تغیر پہ سبب پہ ذات اوصفات الہی کیں شک اوشیہ لہ دخل وکول صرف دھنے خلق کار دے چہ دھنویں یقین اویمان بالکل کمزورے وی۔ اود توکل علی اللہ جد بہ نہ لری۔ دیوموحد اود پچھ عقیدے د مؤمن یقین اویمان ہمیشہ محکم اوتواناوی اود زمانے تغیرات پہ ہیڈ اثر نشی کرے۔ اللہ پاک فرمائی: کوم سرے چہ پہ اللہ تعالیٰ کامل توکل لری، نو اللہ تعالیٰ دھنے د پارے کافی دے "بل جائے ارشاد دے: "د توکل خاوند اوندیکار دی چہ ہمیشہ پہ اللہ توکل کوئی" اویہ دے بنا د توکل خاوندانہ تہ دا خوشخبری دے "چہ کوم سرے د خدائے نہ ویریری اود دھنے اطاعت کوئی نو اللہ تعالیٰ بہ دھنے دیارے رزق کشادہ کری۔ اودھنے تہ بہ دد سے ذریعہ تہ رزق وری کوئی چہ دھنے گمان کیں بہ ہم نہ راجی" کوم سرے سرے چہ اللہ تعالیٰ خپل لطف اوکوم اوکری۔ د مصیبتونہ آفتونہ دے خلاص کری۔ او خپل نعمتونہ پرے۔ واندہ کری۔ نو لازمی دے چہ دھنے ایمان محکم دے اود اللہ تعالیٰ دیسبہ نعمتونہ شکر گزار دے۔ ددے برعکس بل ہنہ سرے دے چہ د

خپل ضعیف ایمان، تذبذب اوشک وشیہ پہ وجہ مصیبتونہ آفتونہ کیں راگیر دے۔ کفر اوانکار کوئی۔ اود دنیا اوعقل پہ پریشانی او بے عزتی کیں پرپوتے وی۔ نو دا سے سرے متعلق حمزور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی دی چہ دقیات پہ ورج بہ د پوتونہ زیات عذاب اودقت کیں ہنہ سرے دی چہ د خپل ضعیف یقین اویمان پہ وجہ دنیا کیں ہم کافر شو۔ اودحشر وشر نہ ہم منکر شو۔ نو کفر، بغفلت اود خدائے ہر ونگہ فقر ہنہ دے چہ دھنے نہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم پناہ غوشتے دے۔

زک تاسو بہ دا بنودل عوارم، چہ دھنے خلق وصیبت اختیار کری، چہ علم اویمان کیں راسخ دی۔ اوتل پہ اللہ تعالیٰ متوکل دی۔ ہنوی بہ ستا سوظاہر اوباطن د ہر قسم کرد وغبار نہ پاکہ کری۔ اوزرک اودماع کیں بہ مو توحید مستقل طور سے کینوی۔ اود دھنوی دیوحاف فیض پہ برکت بہ دنیا اواخرت دواو کیں فلاح اوبہبود بیاموے۔

مقالہ (۳۰) د صبر اوتحمل فائدے

زک تعجب کیں تم چہ تہ دناپوئی پہ وجہ وائے چہ پہ کوم تدبیر اوسیلہ بہ زک خپل مقصد اومرادتہ اورسم، حالانکہ پہ قرآن پاک کیں صفا راغے دی چہ اللہ تعالیٰ دھنے خلق سرے دے۔ چہ د صبر اوتحمل نہ کار

اخلی او پہ ہنہ تکیہ کوئی۔ "اواللہ پاک فرمائی: "اے ایماندارو! صبر اوتحمل نہ کاراخلی۔ اواللہ سوہ معنی ربط پیدا کری۔ دھنے نہ ویرے کوئی۔ اوتیک صلی کوئی چہ خلاص بیاموے۔"

دکلام پاک د ویرو آیتونہ ثابتہ دے، چہ دنیا اوعقل کیں د فلاح و بہبود بہترین ذریعہ صبر اوتحمل دے۔ اواللہ تعالیٰ ہر مؤمن تہ حکما د صبر تلقین فرمائے دے، حکم چہ انسانی ژوند کیں سلامتی اوبخیر وعافیت پہ صبر اوتحمل اوستقامت کیں دے۔ نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: "دایمان دیارے صبر د سے ضروری دے، نکہ د جسم دیارے روح" اوحمزور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: "د ہر عمل ثواب دھنے داندازے مطابق دے۔ لیکن د صبر ثواب بے حد اعلیٰ اندازے دے" اواللہ پاک فرمائی: "ہر کلہ چہ تاسود شریعت اوحود و اللہ د حفاظت دیارے د صبر اوتحمل نہ کارواغے نو اللہ تعالیٰ بہ درنہ مصیبتونہ لرے کری۔ اودومرہ فراوانہ رزق بہ درکری، شکہ چہ ئے دھنے دیارے پہ خپل کتاب کیں دا وعدہ فرمائیے دے: "کوم سرے چہ دا اللہ تعالیٰ اطاعت اختیار کری نو اللہ تعالیٰ بہ پہ ہنہ خپل نعمتونہ لازیات کری اودھنے تہ بہ دد سے جائے نہ رزق وری چہ دھنے پکارن کیں بہ ہم نہ راجی۔"

تہ دخیل کشائشی رزق او خوشحالی دپارہ دصبر او توکل لار اختیار کرے۔ جگہ چہ دنیسیانو علیہم السلام او صالحانو و صالحاتو دکتونہ ہم معلومیہی، چہ دصبر او تحمل پہ وجہ اللہ تعالیٰ ہونئی تہ د مصیبتونو نہ خلاصہ ویر کرے وو او دخیلو پہ پناہ نعمتونو ے پہ ہونئی پرزورہ کرے وہ ٔولو اولیاء اللہ ہمیشہ پہ صبر او تحمل استقامت کرے دے۔ او خپلو مریدانو تہ ے ہم ددے تلقین کرے دے او تاکید ے فرمائیے دے۔ دصبر پہ اختیار و لو اللہ تعالیٰ ستاد پارہ دنیا او عقبی کیں دلوے جزا و جزا و جزا دے، اللہ پاک فرمائی: دغہ شان مونہ صبر کو وکوتہ لویہ جزا و جزا کو بل جائے ارشاد دے: اللہ پاک صبر کو کئی او احسان کو کئی خپل محبوب کرخوی۔

نودکلام اللہ! حدیث نبوی ۲ او د اللہ د دوستا و دوست نہ واضعہ دے چہ صبر دنیا او عقبی کیں دهر سعادت او سلامتی اصل او بنیاد دے او مؤمن بندہ دصبر او تحمل پہ ذریعہ د اللہ پاک درضا د خلاصی او د جنت مستحق کرخوی او ددے پہ وجہ روحانی عروج بیا موی، چہ ملائکہ و صراط پسخیری۔ ددے نہ پس ددے دپارہ د اللہ تعالیٰ قرب دے۔ او د عزت ہفہ مقام دے چہ ہفہ لہ فنا نشته۔

مقالہ (۳۱) دوستی دشمنی د اللہ دپارہ

مسلمان لہ پکار دی، کہ چاسرہ محبت کوئی، نو ہم د اللہ دپارہ، او کہ عداوت، نو ہم د اللہ دپارہ دخیل نفس او ذاتی جذباتو۔ پہ ہفہ کیں دخیل نہ وی۔ تہ د ہر سرے سیرت، عقائد او اعمال پہ غور مطالعہ کرے، تہ ہفہ د توحید اوست مطابق وی، نو ستا دپارہ ہفہ سرے محبت او دوستی سائل بالکل جائز او د اللہ پہ نظر کیں د ستائے جو کہ دی جو کہ دہفہ عقائد او اعمال د توحید او سنت د تقاضا خلاف وی۔ او ہفہ مشرک او فاسق وی۔ نو ہفہ سرے بعض اوقات سائل ستا دپارہ لازمی دی۔ نو تہ د اللہ تعالیٰ درضا دپارہ دہفہ نہ غ واپورہ۔ کہ تہ یو مؤحد او متقی سرے محبت سائے، نو بعض د اللہ د خوشنودی دپارہ، او کہ یو مشرک او فاسق سرے عداوت کوہے، نو ہفہ ہم صرف درضائے الہی دپارہ۔

دخیل نفس د خواہشات او ذاتی اغراض دپارہ ہم چا سرے محبت سائے او ہمہ عداوت۔ جگہ چہ کوم محبت پہ انسانی خواہشات و مبنی وی، ہفہ عارضی، فتنہ انگیز او پریشانی پیدا کوئے وی۔ دغہ شان کوم عداوت چہ پہ ذاتی خواہشات وی۔ ہفہ د ظلم او زیاتتی او تباہی باعث وی۔ نو دخیل نفس پہ خاطر محبت او عداوت سائل دپارہ تباہ کن دی۔ او د اللہ تعالیٰ پہ نزد پہ دنیا

نو ہم د اللہ تعالیٰ دپارہ او کہ عداوت وی نو ہم د اللہ تعالیٰ دپارہ۔

مقالہ (۳۲) دغیر اللہ محبت شرک دے

حقیقی معنویں محبت اللہ پاک سرے خاص دے۔ او غیر اللہ لہ پہ دے کیں دخیل و رکول شرک دے جگہ چہ د انسان ذمہ فطری طور پر د اللہ تعالیٰ مسکن دے۔ خوہر کہ چہ غیر اللہ تہ دے کیں اثر کو حاصل شی، نو دا د توحید الہی خرگندہ خلاف ویزی دے۔ اللہ پاک فرمائی: اے مؤمن او مؤحد بندیان ماسرہ محبت ساق۔ او زک ہونئی سرے محبت سائے: او حق سبحانہ فرمائی: کہ تاسو پہ اللہ تعالیٰ ایمان لری، او دہفہ عبادت کوئی۔ نو صرف ہفہ سرے محبت کوئی: او د مشرکینو متعلق اللہ پاک فرمائی: مشرکین او کفار خپلو فرضی خدا یا تو او دنیوی ساز و سامان سرے دوسرے زیات محبت ساقی چہ دہفہ جو کہ صرف اللہ پاک دے۔ لیکن کوم خلق چہ مؤحد او ایمان دار دی ہونئی، صرف اللہ پاک سرے پناہ محبت ساقی۔ بل جائے ارشاد باری دے: اے ایماندارو ستاسو مالونہ او اہل و عیال د تاسو د اللہ د ذکر نہ غافل نہ کری۔ او کوم خلق چہ دے عزیزو پہ محبت کیں دپوش شی، او د اللہ د ذکر نہ غافل شی، نو ہمدغہ خلق گمراہ او زیان کار دی وی۔

او عقبی کیں مقصوب۔

د دے برعکس بعض د اللہ دپارہ چاسرہ محبت یا عداوت سائل د عزت او ایمان د سلامتی غنہ دے۔ داسے سرے اللہ تعالیٰ پہ دپارہ جہان محبوب او پرکرنیکہ کرخوی، او د انبیاء او صدیقانو پہ دل کیں ے شاملوی دغہ وجہ دے چہ حمزہ رضی اللہ علیہ وسلم بہ ہمیشہ بعض د اللہ تعالیٰ درضا دپارہ خلقو سرے محبت او عداوت سائلو۔ او خپل نفس لہ ے ہچکچک پہ ہفہ کیں دخیل نہ ویر کو۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائی: کہ چا سرے محبت کوہے، نو ہم د اللہ دپارہ، او کہ عداوت نو ہم د اللہ دپارہ: دغہ دنی کریم صلی اللہ علیہ وسلم معمول او اسوۂ حسنہ و۔ او دغہ ٔولو اولیاء اللہ د ستور العمل دے۔ ددے برخلاف بعض د اتباع نفس پہ خاطر محبت یا عداوت سائل د کتاب اللہ اوست رسول اللہ نہ قطعہ اغراف دے۔ او داسے سرے د خدا کے تعالیٰ پہ نزد پہ دپارہ جہان کیں مقصوب او معتب دے۔

اللہ پاک فرمائی: د انسانی خواہشات اتباع مہ کوئی جگہ چہ داخیر د اللہ پاک د لارے نہ گمراہ کوئے دے: بل جائے ارشاد دے: تا ہفہ سبے اونہ لید چہ ٔولو معاملاتو کیں ہفہ خپل نفس خپل معبود او کرخو۔ نو سلامتی د نفس پہ مخالفت او د اللہ پہ رضا کیں دے۔ او ہفہ داچہ محبت وی

فتح

۱۴۲

الغیب

پہ اُحادیث کیں ہم دے خبرے تاکید را خلع دے۔
چہ د مؤمن بندہ محبت صرف اللہ تعالیٰ سرخ خاص کیدل
پکار دی او مخلوقات کیں د مؤمن زیر اودماغ جو کیدل
د اللہ ذکر اوعبادت د تقاضونہ غافلہ نہ کری،
نورۃ تانہ ددے خبرے نصیحت کوم چہ تہ خپل محبت
او توجہ اللہ تعالیٰ تہ وقف کری۔ اود غیر اللہ نہ دچہ
اختیار کری۔ اود عشق کومہ پاکہ جذبہ چہ فطری طور
سرخ د اللہ پاک ذات سرخ تعلق لری ہفہ مرکز مخلوقات
سرخ مکہ کدوہ کئی ستا زیر بہ دشرک پہ وجہ د توحید
پہ معنہ د پویدل او د ہفہ د عملی تقاضو د پورے کولونہ
محرورم پاتے شی۔

د اللہ پاک غیرت دانشی برداشت کولے، چہ کوم
زیر د ہفہ د محبت او ذکر د پارہ خاص وی ہفہ کیں د
غیر اللہ ہم دخل او کری۔ ہرکھ چہ تہ دو حدانیت پر دے
تقاضا پورے لے اود عارضی اوفانی غیروں نہ کنارہ کش
شے اود ازلی اوابدی ہستی محبت اختیار کری۔ نویار
د اللہ پاک لطف و کرم ستا استقلال لہ راجی اود پورے
پہ حیثیت بہ پہ دوارہ جہانہ ہفہ عزت حاصل کری چہ
غیر اللہ پرستار بہ ویر تہ کونہ پہ خولہ پاتے شی۔

مقالہ (۳۳) د سر و خلو ر قسمنہ

سری پہ خلو ر قسمنہ دی، پورہ سہ دے چہ

فتح

۱۴۵

الغیب

نہ لے ژبہ وی، چہ پہ ہفہ خۃ بیان او کری۔ اونہ کۃ زیر
چہ ہفہ کیں خۃ علم او معرفت پروت وی۔ نو د اے سہ
عامی، غافل او از مودہ کار دے۔ چہ نہ پرے خۃ اعتبار کید
شی اونہ پکین خۃ خیر شہ۔ نو تہ د اے خلقونہ مکیرہ۔
حکۃ چہ دوئی د خدا لے پہ عذاب کیں دی۔ د دوئی د مکتوبات
نہ دے مونہ خدا لے اوساقی۔ تہ د عالمانہ شہ اود دیرت
دلارے بنو دوکتونہ شہ۔ اود مخلص بندکانو نہ شہ۔ اود
خدا لے دنا فرمان نہ ویرے او کری۔ چہ د خدا لے نزدیکت
اود پیغمبران و نواب پیاموے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم
حضرت علی کرم اللہ وجہہ تہ او فرمانیل دکہ ستا پہ ذریعہ
خدا لے تعالیٰ دیوسری ہدایت ہم نصب کری، نو دے
کیں ستا د پارہ د قبلے دیا نہ زیاتہ بہتری دہ:

دویم ہفہ سہ دے۔ چہ د ہفہ ژبہ خوشتہ خو
زیر نہ لری۔ د ہفہ خبرے د حکمت نہ دے وی۔ او خلق
تہ نصیحت کوی۔ خو خیلہ پیسے عمل نہ کوی۔ خلق خدا
تہ بلی خو خیلہ ترے تبتی۔ د خلقو عیبونہ غور کند وی
خو خیل عیبونہ پت ساقی۔ خلق تہ خان پرہیزگار بنکارے
کوی خو پہ پتہ گناہونہ کوی۔ د اے سہ پہ مثل د شرح
دے۔ اگر کہ پہ صورت دسری دے۔ ددہ نہ خان۔ پچ
کول پکار دی۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمانیل دی۔
"د تقول نہ زیات خوف ماسرخ د اُمت د خرابو عالمانو دے"

فتح

۱۴۶

الغیب

خدا لے دے مونہ دد اے خلقونہ پہ امان کری۔ ددھے
خلقونہ تبتتہ کوه۔ ہسے نہ چہ پہ خلو غرور و زیر و خیر و
دھوکہ کری۔ او د گناہونہ پہ اور د اوسری۔

دیرم ہفہ سہ دے، چہ د ہفہ زیر خوشتہ ولے
ژبے نشہ۔ دے مؤمن دے۔ خود خلقونہ پت دے۔
خدا لے پرے د خیلہ پناہ پردہ اچولے دے۔ دے دخیلو
عیبونہ خبردار کریے شوے دے۔ زیر لے رو بنانہ دے۔
دے ہودہ اوپے فائدے خبرونہ دست بردار دے اوپ
دے پور دے۔ چہ سلامتی پہ خاموشی کیں دے۔ حضور صلی
اللہ علیہ وسلم فرمانیل دی۔ "چا چہ خاموشی اختیار کری،
نوسلامتی لے پیاموندہ" اودا لے ہم فرمانیل دی؟ د
عبادت لے جسے دی۔ پہ دے کیں نہ خاموشی دی؟
نو د اے سہ لے اللہ دے چہ د نفس او د خلقو د آفات
نہ پچ دے۔ دے دسلامتی او عقل خاوند دے۔ ددہ خد
پہ خان لازم کری۔ چہ د اللہ پاک پہ دوستانو او تیکہ بندکانو
کیں داخل شے۔

خلو ر سہ ہفہ سہ دے چہ د مددگو پہ عالم
کیں د عظیم (لوئے) پہ نوم بلے شی۔ حدیث کیں راجی
"چا چہ علم او کۃ او پہ ہفہ لے عمل او کۃ او خلقونہ
لے او بنود و نواعلم ملکوت کیں ہفہ پہ عظیم یاد دیرنگ
او د اے سہ د خدا لے او د ہفہ د آیتونو عالم دے۔

فتح

۱۴۷

الغیب

ددہ پہ زیر کیں نادار علمونہ امانت ایبنودے شوی دی۔
او اللہ پاک دے پہ ہفہ علوم و واقف کریے دے۔ چہ پہ
ہفے لے غیر نہ دی اکاہ کری۔ ددہ سینہ لے داسرارو
د قبولو د پارہ پرا نیت دے۔ دے لے ہنر لے پیدا کریے دے
چہ خلق نیکی تہ بلی۔ او د عذاب نہ لے ویری۔ دے
ہم ہادی دے ہم مہدی دے۔ ہم شفیق دے۔ ہم
مشفق دے ہم صادق دے۔ ہم مصدوق دے۔ دے
پیغمبران و نواب نشین دے۔ پہ دے د اللہ تعالیٰ سلامونہ
برکتونہ او رحمتونہ وی۔

نو د اخلو ر یا آخری سہ چہ دے تہ اللہ پاک ژبہ
اور دے دوارہ عطا کریے دی۔ پہ بنیاد موکین ددہ مرتبہ
دانتھا مرتبہ دے۔ د پیغمبران و نواب ہیفوک پہ مرتبہ کیں
ددہ جو کہ نہ دی۔ ددہ د مخالفت نہ۔ ددہ د قول نہ او
ددہ نصیحت تہ ددہ درجوع نہ کولو ویرے او کری حکم چہ
ستا سلامتی پہ ہفے کیں دے۔ چہ دے لے درتہ بنائی
ہم دا سہ پہ زمکہ د خدا لے خلیفہ دے۔ ہم دے د
سیرت نبوک تابع، د توحید الہی محافظ او د نفس
انسانی خیر خواہ دے نو ددہ صحبت او محبت پہ خان

سہ ہدایت کوکے
سہ ہدایت کوکے
سہ ہدایت کوکے
سہ ہدایت کوکے

لازم کرے۔ اوددہ درو حانی او باطنی فیوض او برکات تو نہ استفادہ او کرے۔ حکمہ چہ ہم دے ستاد قلب او دماغ د گرد و بیوض صفا کو کے او توحید پہ نورے روینا نہ کو کے۔ دالہ تعالیٰ د قرب د پارے چہ تہ دداسے سری صحبت اختیار کرے۔ نو پہ تا دا خبرہ واجب کبریٰ، چہ د مشرک او فاسق د صحبت نہ قطنی پرہیز او کرے۔ ستاد فائدے د پارے مائتہ دخلقو قسمون بیان کرل او مضر او مفید سو کبھی م در تفرق واضعہ کہ۔ نو دے پیروی کول اوس ستا کار دے۔ زک د رتہ دا بیا وائے چہ دالہ د محبت د پارے د اہل اللہ صحبت د یر منوری دے۔ اللہ پاک دے مونہ لہ دھ اعمالو توفیق را کوی، بہ کوہ چہ ہنہ خوشحالی دے۔ آمین۔

مقالہ (۳۴) عبادت کیں اخلاص

دالہ تعالیٰ پہ ذکر او عبادت کیں اخلاص یو بنیادی چیز او توحید روح دے۔ دخل پروردگار اطاعت کو۔ دھنہ د شریعت احترام کو۔ اودھنہ ذات سرکہ ہیچ قسم ظلم او زیاتے مے منسوب کو۔ تہ داوائے، چہ روزی ما تہ پہ وخت نہ راری۔ او غم او مصیبت را نہ پہ وخت نہ لے کبریٰ تہ پہ دے نہ پھرے پچہ دہر خیز د پارے خیل وخت مقرر دے۔ نو دھنہ پہ کارونو د تہمت نکولو نہ توبہ او کا بدہ حکمہ چہ دھنہ

او امر پہ خیل مناسب او قانونیں وقوع بیا موی۔ اودھنہ د مشیت لاندے دھنہ تعمیل کیدی۔ اللہ پاک فرمائی۔ خما مخلص بندیاں خما د اطاعت نہ ع نہ اودی۔ اونہ خما د احکامونہ غفلت او روگردانی کوی۔ دالہ پاک ہیچ کار عبت او بے مقصد نہ دے۔ نو تہ اخلاص او محویت سورہ دھنہ عبادت کو۔ اود صراط مستقیم نہ بے روع کیرہ مہ۔ کہ تہ دھنہ دا حکما و احترام کو۔ نو دھنہ بہ ہم ستا مدد او اعانت کوی۔ او دنیا او عقی کیں بہ د خلاصہ نصیب کوی۔

دھر تکلیف او مصیبت د پارے انتہا شتہ۔ نو تہ د صبر او خاموشی نہ کار اخلہ۔ پہ قضا و قدر راضی شہ۔ او پہ دے پوہ شہ چہ سختی پسے خوشحالی راچی۔ نیکہ چہ توبہ شہ تیرہ شی۔ نو وریچہ رنہا صبا راچی۔ اللہ پاک فرمائی۔ اے پیغمبر! چہ خما بندیاں دینہ خما متعلق یو بنشتہ او کرے چہ اللہ کوم خائے دے نو ورتہ او ایچہ زہنہ تہ دیر قریب یم۔ او کوم وخت چہ خوک مانہ سوال او کرے نو زکے سوال قبولوم۔ خما بندیاں زہلہ بکار دی چہ پما کامل یقین او ساقی۔ چہ صراط مستقیم بیا موی۔ او اللہ پاک فرمائی۔ تاسو خما پہ بارگاہ کیں سوال کوی۔ زک بہ ستاسو ضروریات پورے کوم۔ ددہ نہ علاوہ ہم پہ دیر وایتونو اوحدیثون کیں د دعا فضیلت او اللہ پاک نہ د سوال کول۔

ترجیب وارد شہ دے۔ کہ اللہ پاک ستا دعا نہ قبولہ نہ کوی نو ددے بدلہ پہ پہ ہنہ جہان در کرب۔ حدیث کیں راچی چہ د قیامت پہ ورج پہ سرے پہ عملنامہ کیں داہنہ حساب او وینی چہ شناخت بہ لے نشی کولے۔ نو ہنہ تہ پہ او ویکلہ شی چہ داستا دھنہ دعا کا نومعاوضہ دہ چہ تاہ پہ دنیا کیں خوبنے خود نیا کیں لے قبیل دل مقدر نہ و۔

داہم خہ ورا خبرہ نہ دہ، چہ تہ دعا پہ وخت کیں خدا کے یادو کے لے حکمہ چہ تہ دھنہ نہ سوال کوے او دھنہ دغیر نہ لے نہ کوے او خیل حاجت بغیر دھنہ نہ بل چا تہ نہ پیش کوے۔

شیہ او ورج تندرستی، بیماری، او سختی او نرمی کیں ستا دوا حالت دے۔ پوہینہ حالت دا دے چہ تہ د سوال نہ منع شہ او رنہا پہ قضا شہ۔ اود خدا لے د فعل سورہ داہنہ موافق شہ لکھ مردہ چہ د مردہ شوئے پہ لاس کیں وک یا پئے رو دیکے پچہ دوائی پہ لاس کیں یا غونہ ویکے دچوکان سوار پہ حکمیں چہ کوم خوائے خوازی۔ ہنہ خوائے اولی را اولی۔ چہ تقدیر و شکہ خوازی، ہنہ وکریخی کہ ستا مقدر کیں نعمت دے، نو پہ ہنہ شکر او پاسہ۔ او دزیات بخشش سوال ترے کو۔ اللہ پاک فرمائی کہ تاسو شکر کوی نو زہ پہ لازیات نعمتونہ در کیم۔ او کہ ستا تقدیر کیں

سختی وی نو صبر کو۔ حکمہ چہ اللہ پاک فرمائی۔ اللہ د صبر کونکومل دے۔ بل خائے ارشاد دے۔ ہنہ صابرانو تہ خوشخبری ورکے، چہ مصیبت ورتہ اوریسی، نو دوائی مؤ دھنہ یو۔ او ہنہ تہ راجع کیدونکی یو۔ پہ داہنہ خلقو د خدا لے سلامونہ او رحمتونہ دی۔ او ہم دوی ہدایت موندونکی دی۔ او اللہ عزوجل فرمائی کہ تاسو د خدا لے ددین مدد کوی۔ نو اللہ پاک بہ ستا سمدد کوی۔ او تاسو بہ ثابت قدم کوی۔

دوئم حالت دا دے چہ تہ دالہ تعالیٰ د لوئے د پارے دھنہ نہ پہ دعا او زارک سورہ سوال کوی۔ حکمہ چہ دھنہ حکم دے چہ سوال دھنہ نہ کوی۔ اللہ پاک فرمائی کہ د خیل رب نہ غوازی۔ او انصاف ہم دفعہ دے۔ حکمہ چہ ہنہ تاسو حمان تہ سوال او راجع کولو د پارے بلی۔ دعا او سوال اللہ پاک ستا آرام باعث گر خولے دی۔ نو پہ دے دواہر و حالت نو فکر او کرے۔ اود دے نہ پھرے ووجہ۔ حکمہ چہ د خدا لے د قرب حاصلو د پارے بل حالت نشتہ۔ پہ ہر حالت کیں دالہ پاک داہنہ ذکر او عبادت کوہ چہ ہنہ کیں دغیر اللہ تصور قدرے ہم شامل نہ وی۔ حدیث قدسی دے کہ د خیل پرور دکار عبادت پہ داہنہ یکسوئی سورہ کوہ، چہ گویا تہ اللہ پاک وینے۔ او کہ تہ د جذبہ او محویت دا درجہ نہ لے۔ نو کم نہ کم د یقین حوسوسہ

ساته چه الله پاك تاديني : نو د عبادت په آد او كېښ هېڅ نقص نه دراوله.

د الله تعالى د وحدانيت طلبكار شه - او د شرك نه پرېږدئ شه - په هېڅ حالت كېښ د الله پاك په بد نك كېده مه - هر حالت كېښ د هغه وفادار اوسه - يوازې الله پاك ته يې كوي نه صرف د عبادت د قبوليت باعث وي - بلكه دغه سره پرېكوتنه او نېكوكيښ فوراً هم اضافه كېږي - خو مرغه چه ممكن امتونه تبا ه شوي دي ، هغه د توحيد او اخلاص د فقدان په وجه تبا ه شوي دي .

الله پاك د ابراهيم عليه السلام د ټولو نه لوڼه صفت دا بيان كړې ده . چه هغه به كامل يېسوي سره د الله پاك عبادت كولو - او كاشا تو كېښ به ئه هېڅ خبر هغه سره نه شريك كولو - الله پاك فرمائي : مونږ تاسوته دين ابراهيم عطا كړې ده . او تاسو دغه روحاني پلارستانو نوم مسلمان ايښې ده . نو په مونږ واجب دي چه توحيد او اخلاص كېښ د هغه پيروي اختيار كړو - او خپل عبادت د شرك نه پاك كړو .

مقاله (۳۵) پرهيزگاري د دين بنياد ده

پرهيزگاري په ځان لازمي كړه - ځكه چه د مسلمان د ظاهرو باطن سلامتې په دغه كېښ ده ، چه د دغه په ذريعه په صراط مستقيم روان شي - ځكه چه هم پرهيزگاري د

دين اصل بنياد ده . خديشگېښ راځي : مسلمان له يوازې د حرامو څيزونو او حرامو اعمالو نه نه ډډه كول نه دي پكار . بلكه شرعي طور سره د حرام اشياؤ او اعمالو د درلودلو او اسبابو نه هم وړاندې پرهيز پكار ده . ځكه چه د گناه اسبابونه نژدې كيدل يا هغه سره تعلق ساتل يقيناً انسان په گناه كېښ اچوي . حضرت عمر رض فرمايلى دي - چه مونږ به نهغه حصه حلال څيزونه په دغه شېه پرېښودل چه چرته حرام پكېښ نه وي - او حضرت ابو بكر ص رض الله عنه فرمائي : چه مونږ به د مباح څيزونو اويا دروازه په دغه خيال ترك كړه چه چرته گناه كېښ كېږنه شو - دا هر شېه هغوى د حرامو د پېچ كيد لوډ پاره كول .

الله پاك فرمائي : د خپل عاقبت د پاره د نيكو دخبره راغونډ كړئ . او بهرېن د نېغه پرهيزگاري ده - او الله جل جلاله فرمائي : د الله په نزد تاسو ټولو كېښ زيات دعوت قابل هغه ده چه زيات پرهيزكار ده - نو ځكه د بزرگانو په همدغې خبره استعمال كېښ نه راوستل ، چه هغه به مشكوك وو - او د حرام او د ناجائز څيزونو د اسبابو نه به ئه هم مكمل پرهيز كولو .

حضور ص الله عليه وسلم فرمايلى دي : بنه پوره شئ ، چه د هر بادشاه د پاره پر وړشوي - او د الله تعالى وړشو دغه حرام څيزونه دي - نو كوم سره چه دغه نه كېږي پوره كړئ د هغه د پاره عين ممكن ده چه په ديكي راکېښوئ - نو د شريعت د حفاظت بهترينه طريقه داده چه د پرهيزگاري

لارې اختيار كړئ او گناه د اسبابو نه پرهيز او كړئ .

كوم سره چه د امر اللهې احترام كوي - او پرهيزگاري اختياروي ، نو د الله پاك مدد د هغه شامل حال وي - او هغه د مصيبتونو او تكلېفونو نه محفوظ وي - الله پاك فرمائي : كوم خلق چه ځمونږ د نزديكيت او ځمونږ په كلام د پرهيزولو كوشش كوي ، نو مونږ خپله صراط مستقيم ته د هغوى رهتيا ئي كوو او شريعت د هغوى د پاره اسانونو .

هر مسلمان له پكار دي ، چه د نفس د تابعداري نه پرهيز او كړي . او په زړه راست د ټلو كوشش كوي - د فاسق او فاجر خلقو نه كېنا كېښ شي - او هغه خلقو سره صحبت اختيار كړي ، چه د الله پاك فرمانبردار دي - زه تاته د اېند وركوم چه دخپلو تېرو گناهونو او لغزشونو نه توبه كړه - او ځمكنې د پاره راست بازي اختيار كړه - د الله پاك نه د نيكو توفيق طلب كړه چه د نفس د اتباع او د شرك د آفتونو نه محفوظ شه - او سلامتي بيا موه .

مقاله (۳۶) دين په دنيا مقدم كړئ

د دين كار په دنيا مقدم كړئ او دنياوي امورو كېښ احكام اللهې مه هير وړه - دين اصل مال (رأس المال) او كېزه او د نيا فرع او د رسول الله ص الله عليه وسلم د اسوه حسنه په تعميل كېښ كوتاهي مه كړه - تاته د نفس اماره د مغلوب كولو او د دين مطابق هغه ته د تهذيب او ادب بنود لو حكيم

دركېږه شوه ده . خود دغه برعكس تاد نفس غلامي اختيار كړئ او په ځان د ظلم او كړه - په دغه وجه ته د صراط مستقيم نه واوږيدې ده . او د نفس د پيروي په وجه په عقبې كېښ د دليل او رسوا خلقو نه شوه .

كه ته د عقلي په لار تله نو دنيا او عقلي دواړو كېښ به د عزت او اېرو خوا ونه وځي - او د پروردگار خوشنودى به د حاصله كړې وه - نېي كريم صلى الله عليه وسلم فرمائي : « الله تعالى دنيا د آخرت په نيت وركوي ، خو آخرت صرف د دنيا په متابعت نه وركوي » او د بالكلې واضحه ده چه د آخرت نيت د شريعت كامل اطاعت ده - نيت د عبادت روح ده - او د اعمالو د جزا فيصله په دغه كېږي نو كه تاته د آخرت د طلب په نيت د الله تعالى اطاعت كوله نو د خدا ئه تعالى د خاصانو نه به وه - او هر كله چه ته د خدا ئه تعالى د خاصانو نه وه ، نو د كاشا تو ټول اشياء به ستا تابعدار وه - او كه ته د نيوې امورو كېښ د مصرف كيد په وجه د آخرت نه اعراض او كېږه نو پروردگار به د ځانه ناراضه كېږه .

دنيا د خدا ئه تاجدار ده - د هغه نافرمانه خواري ده - او د هغه د فرمانبردار عزت كوي - حضور صلى الله عليه وسلم فرمايلى دي : « دنيا او آخرت په مثل د دوو بڼو (دو خاوند دوو شخړو) دي - كه يوه خوشحاله كړې ، نو دويمه

۱۔ درین ناراضہ شی۔ نوکوم سے چہ واللہ تعالیٰ کامل اطا
اختیاری۔ قول کائنات دھنہ عزت کوی۔ اوخوک چہ دھنہ
نافرمانی کوی۔ قول کائنات دھنہ نہ بیزاری شی۔ اللہ پاک
فرمائی "تاسو کیں بعضی داسے دی، چہ بعضی ددنیارستار
دی او بعضی داسے دی، چہ آخرت عواری۔ او بل
خانے ارشاد دے۔ "خلق کیں حکمت افراسن داسے
خاوندان ہم شتہ، چہ وائی۔ اے پروردگار! مونزلہ
دنیا کیں ہم سعادت را کرے۔ او آخرت کیں ہم عباد
او دوزخ داورنم اوسانے۔ نو اوس تہ اوایچہ تہ
دسے کیں دکرے دے نہ کیدل عوایے۔

بعض دیا کیں عوکیدل او خلیل عاقبت نہ غافل کیدل
دایمان اوسلام نہ بالکل خلاف دی۔ هرکله چہ تہ آخرت
کیں حاضر کرے شے۔ نو دحشر میدان کیں بہ دوع دے
وی۔ پروردخانیان او بل جنتیان۔ دجنتیانویہ بولی کیں د
داخلید وسعادت بہ تہ هله حاصل کرے چہ د نفس طلعت
پروردے، دخدائے تعالیٰ طاعت اختیار کرے۔ او دندائی
احکامویہ احترام کیں دنفاسی خواہشانونہ لاس پہ سر
شے۔ داللہ پاک دبدارچہ دتولونہ لوئے نعمت دے، او د
جنت هر قسم عیش داللہ پاک تابعدار بند یا نو دپارضا
دے۔ نو دعتیق دتولو سعادتونو حاصلولو دپارخیل نفس
تہ دشفقت پہ نظر اوکورو۔ او د نفس امارہ پہ خائے نفس

مطمئنہ خیال اوسانہ۔

د نفس مطمئنہ دحاصلولو اهم ترین ذریعہ دادے، چہ
دشیطان مزاجہ خلقو اوخرا بو دوسن تونہ کنارہ کش شے
او ذکر اللہ کیں مشغول شے۔ دلخویاتو اوعیشیاتو نہ
پرهیز اوکرے۔ او د کتاب اللہ او سنت رسول اللہ پیروی
اختیار کرے۔ دصراط مستقیم موند لو دپارہ د کتاب اللہ
پہ آیتونو دسلسل غور، فکر او تدبر ضرورت دے۔ نو پر
کتاب او سنت خان پورہ کرے، او پہ هغه عمل اوکرے۔ بعض
منظرو۔ جدال او قبیل وقال کیں مہ کیشوڑ۔ جگہ چہ دے
سوق عقل گمراہ شی۔ او د عمل لار د انسان نہ خطاشی۔
اللہ پاک فرمائی: "کوم احکام چہ خود رسول تاسوتہ
بیانوی، پہ هغه عمل اوکرے۔ او د خائے نہ موجه منہ کوی۔ هغه
ترک کرے۔ او د اللہ نہ ویرہ وکرے۔ چہ عاقبت موبہ شی
نود مسلمان دپارہ د توحید اوسنت پیروی لازمه دے۔ دا
بدعت دے۔ چہ د خائے خبرے جو پے کپے شی۔ او دین
تہ منسوب کرے شی۔ او د هغه پیروی د اسلام پیروی
اوکپے شی۔ اللہ پاک فرمائی: خلقو دعبانیت (ترک دنیا)
دخیلہ لاسه یو طریق عمل جو کرے۔ او پہ خائے لازم
اوکھولو، حالانکہ رهبانیت او د دنیا حلال شی چونہ
پریشودل۔ مونزہ پہ هغوی نہ دی فرض کری۔ او نہ مود
هغه حکم ورکے دے۔ دغه وجہ دے چہ دوی ددے

خلاف فطرت طریق عمل پیروی اونہ کرے شوہ۔ پہ دے
سبب هر هغه عقیدہ یا عمل چہ د هغه آسمانی کتابونو او
شریعت کیں خائے سند نہ وی، بدعت دے او د هغه پیروی
عین گمراہی دے۔

د بدعت شد سخت دے۔ اوسنت د حضور صلی اللہ علیہ
وسلم دحیات طیبہ هغه دستور العمل دے، چہ اللہ پاک داسو
حسن پہ نوم یاد کرے دے۔ حق سبحان فرمائی: "خوک چہ
د اللہ درضا طلبکار وی او پہ ویرج د محشر د خلاصی ارسن
وی، نو د هغه دپارہ د رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم طریق
عمل یو مثالی سیرت دے! بل خائے ارشاد دے: "خوک
نہی۔ پہ خیل خواہش هیز نہ وائی۔ خائے چہ وائی هغه خود
د طرفہ وی وی۔ نو د هغه پیروی کوی۔ او اللہ پاک فرمائی:
"اے پیغمبر! دوی تہ او وایہ۔ کہ تاسو د اللہ دوستی خواہ
نوخا پیروی اوکرے، چہ خدا اے مودوست شی۔ او د
خدا اے دوستی د حضور صلی اللہ علیہ وسلم د قول اوقول
تابعداری دے۔

پیغمبر صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: "کسب کول خا
ظاہری عادت دے او توکل خا باطنی حالت دے: نو
اے د آخرت طلبکار۔ کہ ستا ایمان کمزورے وی۔ نو
ستائظیفہ کسب کول دی، چہ دا د حضور صلی اللہ وسلم
سنت دی، او کہ ستا ایمان محکم وی۔ نو ستا وظیفہ توکل دے۔

اللہ پاک فرمائی: "خوک چہ پہ اللہ تعالیٰ توکل کوی نو هغه
ورلہ کافی دے: او حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے
دی: "کہ چا داے کار اوکریو چہ د هغه پہ حقلہ شریعت
کیں حکم موجود نہ وی۔ نو هغه مردود دے۔ نو هر حالت
کیں د قرآن اوسنت تابع کیدل پکاری۔ د محمد صلی اللہ
علیہ وسلم نہ پس ترقیامت خود دپارہ بل پیغمبر نہ شے۔
چہ د هغه اتباع اوکریو۔ او د قرآن نہ علاوہ خود دپارہ
بل آسمانی کتاب نہ شے، چہ د هغه پہ احکامو عمل اوکریو
نو زہ پہ تولو مسلمانان تان کید کوم چہ هغوی صرف د کتاب
اللہ اوسنت رسول اللہ اتباع اوکریو۔ چہ تباہ او پریاد
نشی۔ ددے دواپونہ خلاف ورزی کول د شیطان پہ پیچہ
کیں راتل دی۔ نو د عقیقہ اوعمل د هراقت نہ سلامت
پاتے کیدل د قرآن اوسنت اتباع سر واپست وی۔ او
دا اتباع یوداے مقدس نعمت دے۔ چہ ددے پہ ذریعہ
بندہ ولایت، ابد الیت او دغوثیت او چت عقاماتو تہ
رسی۔

مقالہ (۳۷) دحسن مذمت

اے مسلمان! کہ تہ پہ اللہ، د هغه پہ رسول او پہ
کتاب اللہ ایمان لرے او بیاهم بل مسلمان ورورس
حسن دکرے۔ نو دا نو پورہ دافسوس خبر دے او خا دبیان
دا یقین راجی چہ ستا ایمان بالکل ضعیف او توکل وکزور

دے۔ تہ ذیل مسلمان خوشحالی سے برداشت کرے۔ دھنہ
بنتہ لباس، بنتہ خوراک اور اہل و عیال تہ نشے کئے۔ اور خچلے
تنگ ظروف پہ وجہ دا خیال کرے، چہ دھنہ بول نعمتوںہ
دہ دھنہ نہ لے کرے کرے شی، کوم چہ دھنہ خلقتی اور
رازق ہنہ لہ ور کرے دی۔ داد لے شوہ چہ تہ د
خدائے پہ خدا بی کیں دھنہ پہ تقسیم رزق کیں اور
دھنہ پہ اختیار کیں دخل ورکول غواپے اودا صریحا
کفر دے۔

یاد ساتہ چہ دہنہ تعالیٰ اختیارات ستا اختیارات
کیدے سنی۔ اور دھنہ تصرفات ستا تصرفات کیدے سنی۔
اللہ تعالیٰ چہ چا تہ غنہ نعمتوںہ ورکول غواپے نو تہ دخیل
حسد پہ جذبہ کیں دھنہ مقابلے تہ را اوئے اودا غور
چہ کوم نعمتوںہ اللہ پاک بل تہ ور کرے دی، ہنہ پرے تہ
بند کرے۔ نو داخر گندہ دشمنیت ایزدی سرہ مقابلہ تہ
دہ! کہ دہ، او یقینا دہ۔ نو تہ پہ دے پوہ شہ چہ پہ دے
کیں ستا د پارہ خبر نشنہ۔

حسد پود لے اھتی خیز دے چہ ستا ایمان دے کور
د خیل موئی د رحمن نہ د غور کوی۔ اور اللہ پاک د مخالف
کوی۔ قرآن حکیم کیں چہ د حضرت یوسف علیہ السلام
اود ہنہ د روضہ و کومہ قصہ ذکر دہ دھنہ پہ مقصد اور
معنی لہ غور او کرے، چہ دیوسف علیہ السلام روضہ

باوجود سازشونہ ہنہ دھنہ اوچے مرتبے اوے حسابہ
نعمتوںہ نہ موم نہ کرے شو، کوم چہ دھنہ پہ مقدر
کیں وڈ۔ اوہا خومرہ ہنوی پہ خیلو کوی و ستومانہ شو۔
اور ہرکھ چہ مصر کیں یوسف علیہ السلام تہ پیش شو۔
نودائے اوسنہ "خومرہ د پہ خدائے قسم وی، چہ تالہ
بیشک اللہ پاک پہ مونہ فضیلت در کرے دے۔ اور مونہ دخیل
ظلم زیاتی معافی غواپے۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمایا بی بی دی: "حسد د
مسلمانانہ نیکی داسے سیری، لکہ اورچہ لرگی"۔ اور حدیث
قدسی دے، چہ اللہ پاک فرمائی: "حاسدان حاسدان حما او حما د
نعمتوںہ دشمنان دی ہر حاسدان د اللہ دشمنان پہ دشمنان
دی۔ چہ اللہ پاک دخیل مشیت ماتحت چہ خیلو بند یانہ
تہ غنہ خیز او خومرہ ورکول غواپے، نو دوی نے مخالفت
کوی۔ اور اللہ پاک فرمائی: "پہ دنیاوی ژوند کیں مونہ د
خیلو بند یانہ رزق خیلہ تقسیم کرے دے۔ نوہا غول
دا جرأت کرے شی، چہ د اللہ تعالیٰ د فیصلہ شوی تقسیم
خلاف خبرہ او کرے اور دھنہ مقابلہ تہ اور دیر پی۔

یاد ساتہ چہ بل سرہ حسد کول پہ خیل ذات ظلم کول
دی۔ اور اد بدین قسم حماقت اور ناروا بخل دے۔ اللہ پاک
فرمائی: "مونہ خوبہ خیلو بند یانہ ظلم نہ کوو۔ ہنوی د
خیلو بد عملو او حسد پہ وجہ خیل پہ خیل ذات ظلم کوی۔

بل خائے ارشاد باری تعالیٰ دے "حما احکام او فیصلے نہ
بدلیزی، اور نہ زہ ذریعہ پر پہ خیلو بند یانہ ظلم کوم۔ نو ستاو
سلامت د پارچہ پھرتہ دادہ، چہ یوسلمان و سرورہ خوشحالی
اور اسودہ حالی کیں اوئے، نوہو کھ ہنہ سرہ حسد مہ کوو۔
بیکہ دھنہ پہ کامیائی اور ترقی خوشحالہ شہ۔ دے طرز صلہ
پہ اللہ تعالیٰ شانہ رضاشی اور خیل قسما قسم نعمتوںہ پر نہ
در باندے او کرے۔ اللہ پاک د مونہ اور تا سود حسد نہ پہ ایمان
کرے اور خیلو نعمتوںہ د شکر توفیق د را کرے۔ آمین۔

تہ خیل ذات سرچ ہم حسد مہ کوو۔ خیل ذات سرچ
حسد کول دا دیک۔ چہ ستا رزق پہ خیل فضل او کور
تا تہ کوم نعمتوںہ در کرے دی۔ دھنہ پہ استعمال کیں تہ د
بخل نہ کار مہ اخلہ۔ لکہ داچہ پہ خیل خان او اہل و عیال
د خوبہ کھناک، چاہے، اور ہائش پہ حقہ تنگدستی
راوے۔ داسے کول خیل ذات سرچ خرگند حسد او ظلم
کول دی۔ اور اللہ تعالیٰ د نعمتوںہ نا قدری۔

د نعمتوںہ شکر داسے چہ دھنہ د پتولو پہ خائے ہنہ
ظاہر کرے او پہ ارت مہا نے استعمال کرے۔ اللہ پاک
خیل رسول برحق تہ فرمائی: "دخیل پروردگار د نعمتوںہ
اظہار او کرے اور خلقو محکبے نے بیان کرے"۔ اللہ تعالیٰ
د مونہ لہ د شکر نعمت عملی توفیق را کرے۔

آمین

مقالہ (۳۸) دصدق او اخلاص اجر

کوم سرچ چہ د دین برحق خدمت او تبلیغ او اشاعت
پہ صدق او اخلاص سرچ او کرے نو د اللہ اجر دھنہ دیاو
کافی دے۔ اور ہنہ داچہ دنیا اومتقٰی پہ دوا پر چھانو کیں
بہ باعزتہ او با آبروی۔ اللہ پاک فرمائی: "تاسو د اللہ
مدد کوئی، ہنہ بہ ستاسو مدد کوئی"۔ او پہ سراط مستقیم
بہ موثبات قدم کری، نو زہ تاسو تہ دا تلقین کوم، چہ
د اللہ د کلام تبلیغ او اشاعت کوئی۔ ہنہ سرچ غول مہ
شریکوئی او تسلیم اور رضا خیل شعار جو کرے۔

کوم مسلمان چہ د اللہ د کلام اور نبی د سنت د تبلیغ
او اشاعت د پارچہ خیل ژوند وقف کرے نو دھنہ اجر اور
ثواب د فی سبیل اللہ جہاد کوئو نہ ہم زیات وی اور اللہ
تعالیٰ مدد او نصرت ہمیشہ دھنہ شامل حال وی۔

مقالہ (۳۹) ردّ نعمت کفران نعمت دے

د حکم الہی نہ بذریعہ نفس پہ خواہش دیو خیز
قبول گمراہی دے۔ وے د خواہش نفس خلاف رضائے
مولیٰ پہ حاطر دیو خیز قبول اور دھنہ پہ تحویل کیں تکلیف
برداشت کول د اشیاء او اولیاء اسوہ حسنہ د اودا
مخلصین بہ ددوی پہ دلہ کیں پوس تہ کولے شی۔

یاد ساتہ! چہ ہرکھ اللہ تعالیٰ پہ تاد نعمتوںہ پر نہ
کوی اور تہ ہنہ نہ قبولے۔ یاد ہنہ نہ روگردانی کوئے، نو

داسر اسو کفران نعمت دے۔ اودائے پاک درنق او عطیا تو بے قدری دے۔ خود ایتھ تعالیٰ درنق اودھنہ د نعمتو پے خوشحالی سوع استقبالی کوہ۔ اودھنہ پے خوشحالی قبولہ، حکم چہ دے سوع محکمی دپارہم درنق کبی زیانی او برکت راجی۔

مقالہ (۳۰) ولایت د شریعت مکملہ پیروی دے

ترخوچہ تہ نفس امارہ نہ آزاد نہشے۔ اود شریعت مکملہ پیروی اختیار نہ کرے، خود اولیاء اللہ پے نہ کبی د داخلید و کوشش مہ کوہ۔ د شریعت پیروی د مطلب دے چہ ستا قول اقول، افعال د اللہ تعالیٰ د امر و نہی مطابق شی۔ یعنی ستا اوریدل، لیدل، تلل، اود کیدل، وینیدل الغرض قول اعمال د ریشائے الہی ماتحت شی۔ اود اھر خہ دوین او ملت د حد مت د پارہ وی۔

ستا جسمانی خیز ونہ ستا پارہ دیور د کار نہ دھاب اولیے والی باعث وی ترخوچہ تہ اصلاح باطن او ترکیہ روح سوع خالص روح جو پنے شے اود جسمانی گودونونہ ویزارے تہ شے نو قرب خداوندی پے حاصل نہ کرے شے۔ ولے ہرکله چہ تہ ریشائے او مجاہدے سوع خالصی روح شے۔ او ہر لیمے ذکر الہی کبی مصروف شے۔ نو پے تا پے اسرار الہی راخرگند کرے شی۔ اود کائنات حکمتونہ پے تاتہ پے نقابہ شی د اذ فانی الذات مرتبہ دے۔

کله چہ تہ دعائے بسفی نہ پے تعلق شے۔ او اشیاء د دیدار او جلوت خداوندی د پارہ حجاب او کنبے، خشک چہ حضرت ابراہیم علیہ السلام د توحید د حقیقت نہ پس او فرما یل، پے شکہ دا قول بتان د شک پے وجہ خدا شہا دی۔ او یو خدا ئے خبار ہما او دوست دے دے دفعہ شار۔ چہ تہ ہم خیل خواہشات فسانی او مخلوقات د معصیت بتان او کنبے اود ہغوی د فرمانبرداری نہ لاس پے سر شے، نولہ پے تہ تا علوم کدقی اسرار الہی کشف شروع شی تہ پے درازار ونہ شے اود ولایت د مجاہدات و قوت احصا پے تاتہ عطا کرے شی۔ دفعہ وخت پے تہ محسوسہ کرے، چہ تا یو معنوی، روحانی او باطنی ژوند بیا موند۔ ستا قول وجود پے د قدرت الہی مظهر جو پے شی۔ بیا پے تہ دفعہ پے رابطہ آورے، گورے، گورے، او خبرے، دھنہ نہ بہ آرام او اطمینان بیا موی۔ د امر و نہی پیروی پے کوہ۔ د حدود شرعی حفاظت پے کوہ۔ او غیر اللہ پے موجود نہ ویلے۔

د ولایت درجہ بیا موند لود پارہ، اتباع نفس، فسق و فجور او لغویات و نہ پرہیز او کرہ۔ او پے اخلاص د شریعت پیروی اختیار کرے۔ خیاد ساتھ۔ چہ د کوم حقیقت یا طریقت شروع تائید اونہ کرے ہنہ جائز اونہ کوی ہنہ جائز اونہ کنبے۔ ہنہ صریحا کفر دے۔

مقالہ (۳۱) آزمائش نہ پس د اللہ پاک پیروی دے

زکے تاسوتہ د اللہ اود بندہ د تعلق تو مطلق یومثال بیانوم۔ یو بادشاہ شاہ دے چہ ہنہ پے خیل رعایا کبی یوسرے اہل اوبیتی، او د نیاز حکومت ورتہ حوالہ کرے۔ پے خلعت او اعزاز کے سرفراز کرے۔ او خیل معتدے جو پے کبی۔ بیا دفعہ سرے د خیل متعصب د رعایت نہ یو مودہ پوے خیل فراموش پمبہ شان سوع ادا کرے او بادشاہ تہ د خیل پے امتدائی ہیچ موقع پے کوت نہ ورکوی۔ د نیاز خلق ہم ددک د شہ انتظام پے وجہ ددک نہ خوشحالہ وی۔ او شاہ پے پیرے والی۔ او بادشاہ ہم ددک پے طاعت او صلاحیت مطمئن دے۔

خہ مودہ پس دفعہ سرے پے عیش و عشرت کبی پوچھی د خیل عہدے پے غور کبی د خیل فراموشونہ بالکل بے پروا شی چہ بادشاہ تہ ددک د حالات پتہ او کی۔ نو ہنہ پیرے قہرجن شی اود عہدے نہ شے مات کرے۔ بیا ویرے د ہنہ جرمنو محاسب راواخلی کوم چہ ددک د خیل حکومت پے دوران کبی بادشاہ د امر و نہی خلاف کرے وی۔ د تحقیقات نہ پس دے بند یوان کرے شی۔ دے سوع ددک غور اونکیر زائل شی۔ اودے پے خیلو تفصیرونو او کوتاہو پنبہا نہ او توبہ کار شی۔ ددک دا پنبہائی بوانکسار چہ د بادشاہ مشاہدہ کبی راجی۔ نو خیل زور متعصب

دوبارہ ورکری۔ اود پوچی نہ زیات احسان ویرے راواخلی د حکومت او قیادت ددک تہ دائمی ورکری شے۔ او واپس شے ترے بیا نہ اخلی۔

دفعہ مثال د اللہ اود بندہ د تعلق ہم دے۔ اللہ تعالیٰ چہ پرمؤمن بندہ خیل مقرب جو پے کبی، نو پے ہنہ دخیلو پے حسابہ نعمتونو پیریز وے کوی۔ داسے پیریز وے چہ نہ پیرے سترکے لیدرے وی۔ اونہ یوغوب اوریدے وی۔ لکھ باطنی نعمتونو کبی د زکے او آسمانونو عجایب، دکائات اسرار، کشف روحانی، ددعا قبولیدل، تقویٰ، محبوبیت قلب کبی دکلات حکمت نزول او ذکر و خیرے۔ دفعہ شان ظاہری نعمتونو پیرے ہم تمام کرے۔ لکھ محبت او توانائی بنہ خوراک شہناک، حلالو خیزونو کبی فراخی، شیکہ بی بی اوسبہ اولاد۔

پے دے باطنی او ظاہری نعمتونو تر دیرے وختہ دے بناد وی۔ حتی چہ دومرے دے کبی مشغول شی تہ غفلت کبی کنبیوخی۔ خیل معبود ہیکری، او د نفس امارہ تا بعد از راواخلی۔ فسق و فجور کبی پیروی چہ اللہ پاک د دکدا کیفیت او پینی نو د اصلاح د پارہ شے پے مصیبتونو کبی راگیر کرے او سخت او پریشانو کبی شے اختہ کرے۔ بیا دے پے خیلو حال نو سوچ او فکر راواخلی۔ او دخیلو باطنی او ظاہری تغیراتو نہ محسوسہ کرے چہ د اھر خہ ددک بمعیت

او غفلت پہ وجہ وی نہ دے دے اللہ تعالیٰ یہ حضور کثیر
توبہ کا رشتہ۔ اور صراط مستقیم تہ رجوع اوکری۔ اور عمل
خپل زور دے سورا العمل اختیار کری۔

دفعہ ۱۲۸: اتباع نہ چہ دے بیزاری شی۔ او خپل
پروسی دکارتہ راجع شی۔ نو داللہ تعالیٰ د طرفہ دے تہ پشارتو
(خوشخبری) اور دے شی او تیر غمٹونہ ورتہ دیارہ با انازلہ
فر کرے شی پہ دے داللہ تعالیٰ د باطنی او ظاہری برکات و
درعازے پرا نیست شی۔ خلق خدا ورسد محبت (و تعاون
را واخلی۔ هر جائے دے دے تعریف او توصیف کیوی۔ او
بادشاہان دے مسخر شی۔

دفعہ شان اللہ تعالیٰ خپل باطنی او ظاہری نعمتوں پہ
دے تمام کری۔ اللہ پاک فرمائی: «ہیچ انسان تہ دانہ دے
معلوبہ چہ دے دے دیک اعمالو پہ بد لہ کیں دے دے دپارہ د
زیر دے خوب دید و کوم کوم نعمتوں پہ اپنودے شوے
دی۔

مقالہ (۴۲) دفعہ انسانی دوا حالتونہ

دفعہ انسانی دوا حالتونہ دی۔ پورا حیات او میل
مصیبت۔ اور ا حقیقت دے چہ انسان پہ دے دوا و
حالتون کیں آزمائے۔ ترکو مہجدہ چہ دے دے دپارہ کار
مطیع او فرمانبردار دے۔ اللہ پاک فرمائی: «انسان چہ
راحت کیں شی نو نافرمانی را واخلی اوچہ مصیبت کیں

شی۔ نو شکوہ او شکایت کوی۔ واضحہ دے چہ داد نفس
انسانی کمزوری دے چہ دراحت پہ حالت کیں دے تقویٰ
او شکر نہ کار نہ اخلی، اور مصیبت پہ حالت کیں صبر
تعمل او توکل نہ اختیاروی۔ اور اللہ پاک خلاف بدگوئی
شروع کری۔

دفعہ کارگستخی او بے ادبی دے۔ اور مخلوقاتو اللہ
پاک سرے شریک جو پرول دی۔ بلہ داچہ نفس ہنکلہ داللہ
پہ ورکری شوی رزق مطمئن او شکر گزارہ کیوی نہ۔ او
ہمیشہ د خواہشاتو دیکے انسان پہ پریشانی کیں ساتی
بیا چہ نفس د مصیبتونو نہ خلاصے بیاموی، نو غرور و تکبر
او عیش کیں کنبیوی۔ اور خپل پروسی دکارتہ اطاعت دے
روگردانی را واخلی نو بیا پہ مصیبتونو کیں راگیر کرے شی
دپارہ دے چہ دے خیر و او بیکل شی او دشرک اوفق
نہ منع شی۔

بیا کہ نفس غفلت او مصیبت پرید دی۔ او پہ سہ
لاری۔ او اطاعت او شکر گزاری را واخلی نو ا حلال
پرے د خپل نعمتو دوا شی پریر وے شروع کری او حرکات
کیں دھنہ معاون او مددگار وی۔ نو کوسرے چہ دنیا و آخر
کیں دسلامتی خواستگار وی۔ ہنہ لہ پکار دی چہ صبر
او تحمل اختیار کری او د رسل اللہ نہ عزت اری۔ او
خپل حاجات ہمیشہ دھنہ تہ طلب کوی۔ شے چہ اللہ تعالیٰ

ورکوی۔ پہ ہن شکر اوباسی۔ اور ہنہ نہ دھر خدائے امین
ساتی۔

تا د اللہ تعالیٰ دا ارشاد دے دے اورید لے چہ هرکله
اللہ تعالیٰ دیو خیز پہ وجود کیں د راستوارادہ اوکری۔
نو ورتہ اووائی کن (دے) نو ہنہ فوراً شی (یعنی وجود
کیں راشی)۔ اور اللہ پاک فرمائی: «مومنانو لہ خوصرف
پہ اللہ پاک تکلیف پکار دے۔ د اللہ پاک قول افعال نہ او حکمت
او مصالحت نہ دے وی۔ خو ہنہ خپل حکمت او مصالحت د بندیانو
نہ پست ساتے دے۔ بندہ لہ پکار دی چہ رضا او تسلیم اختیار
کری۔ اور اللہ حکم سوا اتفاق اوکری او خپل گفتار او حرکتو
سکنا تو کیں د اللہ تعالیٰ خلاف د شکوے او شکایت نہ منع
شی۔

حدیث شریف دے۔ ابن عباس رضی اللہ عنہ فرمائی
چہ زے رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پیے سوروم۔ نو حضور
صلی اللہ علیہ وسلم ماتہ ارشاد او فرمایا: «اے ہنکے! د اللہ
د حقوقو حفاظت کوہ، اللہ پہ ستا اوستاد حقوقو حفاظت
کوی۔ اللہ حاضر او ناظر او گنبدہ۔ نو ہنہ نہ تہ د خپل ویرانہ
موجود بیا موے۔ اوچہ تہ سوال کوے۔ او مدد خوانے، نو
د اللہ نہ خوانے۔ اللہ چہ د بندیانو پہ قسمت کیں شے نیکے
دی ہنہ دازل نہ مقدر شوے دی او ہنکو لے نشی بدگو
چات۔ چہ خدائے تعالیٰ نقصان رسید ویکہ دے، ہنہ بہ

ورتہ ورسای۔

کہ تہ پہ اللہ توکل اوکری۔ او حکم یقین پرے اوستے
نو د پر خیر بہ بیا موے۔ او کہ یقین او توکل برقرار اوستے
نو کوم خیر نہ چہ تہ بدگنہے، ہم ہنہ بہ ستاد پارہ تکلیف
باعث شی۔ پہ ہن صبر او تحمل کول ستا پارہ د پر غور و
وی۔ یاد ساتے چہ د صبرانو پارہ د اللہ تعالیٰ مدد یقینی
دے حکم چہ د مصیبت نہ پر۔ راحت دے۔

مؤمن لہ پکار دی، چہ خپل قلب او دماغ صفا کری، او
د نفس د وسوسہ خان پیر کری۔ د مؤمن د پارہ عافیت ہم
دے کیں دے، چہ ددے حدیث پہ معنوبہ غور اوکری۔ بو
تل عمری پرے عمل اوکری، چہ د دنیا او عقبی د تولو آفتونہ
سلامت شی۔ او حقیقی اطمینان قلب بیا موی۔ اور اللہ پاک
پہ رحمت پہ دوا چہانہ بناد شی۔

مقالہ (۴۳) د مخلوق نہ سوال کول

د مخلوق نہ صرف ہنہ خلق سوال کوی۔ چہ د دعویٰ
یقین او ایمان ضعیف وی۔ صبر او توکل پکین نہ وی، او
د توحید الہی معرفت نہ لری۔ دے برعکس د غیر اللہ عین
د سوال کول نہ فقط ہنہ خلق محفوظ پاتے کیدے چہ د
حق تعالیٰ د توحید معرفت لری، محکم یقین او ایمان لری
د دعویٰ طریقہ توکل علی اللہ وی۔ پہ ذکر او فکر ہمیشگی کوی
د حقیقت او صداقت بصیرت لری۔ اور اقتضائے ایمانی

فتوح

۱۷۲

الغیب

پہ وجہ دے خبر ہے نہ شوم اور حیا ورثی چہ دخی و قیوم
 اللہ پاک یہ موجودگی کیں مخلوق تو کیں دجا نہ سوال اوکری
مقالہ (۳۴) بعض دعا گارے ولے نہ قبلین
 د مومن ہر دعا لازمی طور سے نہ قبلین۔ او کو مسہ
 دعا چہ قبولہ نہ شی۔ نزد ہفتہ پہ نہ قبلین و کیں د خدا کے
 حکمت اور پرے پتے فائدے پرے وی۔ انسان عالم الغیب
 صرف اللہ تعالیٰ دے۔ او ہفتہ نہ پوہی۔ چہ د ہفتہ د
 بندہ فلاح او بہبود پہ خہ خیز کیں دے۔ نکہ دیو آیت مفہوم
 دے۔ جین مکنہ دے، چہ دیو خیز خان د پارہ غوبنل مون
 بندہ گنو، لیکن حقیقتاً ہفتہ مومن د پارہ مضروی۔ او اللہ
 تعالیٰ نے بے غوبنلو مون نہ عطا کری۔ بعض وقت دعا د
 نہ قبلین د سبب دا ہم وی چہ بندہ غافل شی۔ او خوف
 ورجا (ویرہ او امید) چہ دا ایمان دوا نہ مانو نہ دی، دہفتہ نہ
 ذائل شی۔ معرفت او حقیقت پہ ہر حال کیں امید او ویرہ
 لازم او ملزوم خیز و نہ دی۔ او دے مثال لکہ دمرغی د
 دو پرو بغیر نشی الوتے، دہفتہ شان دیو مومن حال ہم
 د خوف اور جا بغیر ناقص او نامکمل وی۔ د مومن حال
 او مقام دا دے چہ ہفتہ غیر اللہ تہ رجوع اونہ کری۔ نو د
 ہرے دعا پہ قبولیت امور اکول ہم د غیر اللہ حیثیت نری
 او د مومن د توحید عقیدے سرے بنائی۔
 دہرے دعا نہ قبلین د دوا واضعہ سبب نہ دی۔ یو خو

فتوح

۱۷۳

الغیب

دا چہ مومن کیں تکبر او غرور رانگی۔ او ہفتہ د اللہ پہ اکرا
 او احترام کیں غافل او گستاخ نشی۔ او د مومن سبب دے دا
 دے چہ بعض د خواہش او عادت پہ ملو سوال اکول رسم
 جوہری۔ حکم چہ دا ہم د شرک خفی یوصورت دے۔
 او شرک خفی د شرک جلی نہ پہ دوئمہ درجہ خراب خیز
 دے۔ د اللہ تعالیٰ نہ چہ سوال خالصہ دا اتباع شریعت
 او تعمیل امر د پارہ وی۔ نو ہفتہ سوال د مومن د پارہ زیات
 د قرب اور رضا کے الہی باعث وی۔ او غے نور سوال نہ چہ
 نفس د خواہشات نہ مڑاوی نو دہفتہ قبولیت یقینی وی۔
 د مومن د بعض دعا گارے نہ قبلین د چہ مونہ کوم
 اسباب بیان کرل د ہفتہ نہ دا مطلب ہرگز نہ دے چہ
 بندہ د خیل حاجات خدا کے تہ نہ پیش کوی۔ او دہفتہ
 نہ د سوال کو کویں کوتاہی کوی۔ حکم چہ مومن د خدا کے نہ
 سوال اونہ کری۔ نو د چاند بہ لے کوی۔ اللہ پاک فرمائی: **ہما**
 نہ سوال کوی۔ چہ حاجات مونہ سر کریم۔ او بل خاکے ارشاد
 دے: **ایہ پیغمبر** ا چہ ہما بند یان ہما متعلق ستانہ تپس
 اوکری نوریت۔ او واپہ۔ چہ نہ دوئی تہ د پر قرب یم۔ کوم
 وخت چہ خرقہ مانہ سوال اوکری، نو زوئے سوال قبول۔ نو
 بند یا نو لہ پکار دی چہ ہفتی ہما اطاعت اختیار کری او
 پے ما حکم ایمان اوساتی چہ پہ دوا جہانہ خلاصہ
 بیاموی۔

فتوح

۱۷۴

الغیب

مقالہ (۳۵) اصحاب عسرا و اصحاب یسر
 د خلق دوہ دے دی، یو اصحاب یسر او یل اصحاب یسر۔
 اصحاب عسرا ہفتہ خلق دی۔ چہ مصیبتون او پریشانو کیں
 اختہ وی۔ او اصحاب یسر ہفتہ خلق دی چہ راحت او
 آرام ژوند تیر وی۔ خود ا یا مسائل پکار دی۔ چہ دے
 د لوالات د باطنی اسباب او خارجی تاثرات نہ خالی نہ دی
 کوم خلق چہ پہ راحت او آرام کیں دی۔ نو د ہم د ہفتی
 د پارہ یوہ ابتلا دے۔ چہ آیا د نعمت او آسودگی پہ حالت
 کیں ہفتی ذکر او شکر اختیار وی یا سرکشی راخی۔
 ہر کلمہ چہ دوئی د ذکر او اطاعت پہ خاکے غفلت او
 فسق او فجور کیں کنبیوی۔ نو اللہ تعالیٰ دوئی پہ قسم قسم
 مصیبتون کیں واپوی۔ او دنا شکری پہ وجہ لے پعدا
 کیں اختہ کری۔ کہ یو اسودہ حال سپہ پہ دے پوہید
 چہ اللہ تعالیٰ **فَعَالَیٰ لَمَّا یُرِیدُ** دے، یعنی چہ خہ غواری
 ہفتہ کوی۔ نو د نعمت پہ موجودگی کیں بہ لے غفلت او
 معصیت نہ اختیار لے۔ بلکہ ذکر، طاعت او شکر کیں
 بہ مشغول وے۔
 کہ دیو دنیا دار سپی غفلت او معصیت پہ دے وجہ
 وی چہ ہفتہ د حقیقت ہیر کرے دے۔ چہ دے دنیا د
 آدم نہ تزدے دمہ پوہے ہیچا سرہ وفا نہ دے کرے او د
 ہفتی یوسری حالات پہ یو کیفیت برقرار نشی پاتے کیں۔

12

او د ہر سپی پہ ژوند کیں تغیرات راخی: او کہ د تغیرات او
 تنزل نہ دچا ہستی محفوظہ دے۔ او محفوظہ پاتے کیدے
 شی، نو ہفتہ فقط د اللہ تعالیٰ ہستی دے۔ مخلوقات د حالات د
 تغیر نہ قطعاً چر کیدے شی۔ نو دے سری د دولت پہ نشہ
 کیں ابدی حقیقت ہیر کرے دے۔ او غفلت او معصیت کیں
 کیں اختہ دے۔ نو د اے سپہ د اللہ د قہر او غضب نہ
 ولے چر شی۔ دا د اللہ پاک قانون قدرت دے، چہ ہفتہ پہ
 خیلو بند یا نو د سختی نہ پس راحت راوی۔ او د نعمت پہ
 شکر پہ نعمت کیں اضافہ کوی۔ ولے راحت او آرام بیلونہ
 د پارہ سختی تیرول ضروری وی۔
 د صبر او شکر جزا ہیشہ د رزق فراخی او سکون قلب
 وی۔ او اللہ تعالیٰ د خیل امر و نہی د تعمیل کو نیکی معاون او
 مددگار دے۔ کہ د مصلحت وخت پہ بنا یو سپہ پہ
 مصیبتون کیں اختہ کری۔ نو پاتے پہ نعمتون او بخششون
 ہم بنا د کری۔ جنور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی:
 "د اللہ پاک نعمت دیو وحشی خاور پہ شان دے، پہ ثنا
 او شکر سو لے قید کرے" نو د دعوت او نعمت شکر دے
 دے چہ دے پہ وجہ سپہ متکبر او خلق د پارہ مضر
 نشی۔ اسراف اونہ کری۔ د خدا فی حدود نہ تجاوز نہ
 کوی۔ فسق او فجور او حرامو کیں کنبیوی۔ د اللہ د
 طرفہ چہ کوم حقوق العباد مقرر دی۔ ہفتہ پہ خلوص

ادا کریں۔ زکوٰۃ پہ مکمل دیا شدہ اور سوا اور کابی غریبانو اور مسکینان تو صدقہ اور خیرات ور کریں۔ حاجت مندو اور مصیبت زدہ خلق سوا ہمدری اور کریں۔ اور معلوم مدد اور کریں۔ اوچل اعضاء د حرامونہ پچ اوساتی۔ داہل اعمال و نعمت د شکر اور زبانی باعث دیں۔ پہ دے عمل کو کنگہ پہ۔ پہ جنت کیں دانیو، صدیقانو اور اولیاء اللہ مکرے ویں۔ اور دنیا کیں پہ ہم دعزت اور ابرو خاوند ویں۔

دے برعکس کہ بندہ د نعمت نا شکری اور کریں۔ اور دولت مند کی پہ وجہ پہ غفلت اور مصیبت کیں کنبو ویں۔ نو دھنہ دیار پہ دوا پہ جہانہ د لت اور سوا دی دہ۔ خبر دے پہ دے حقیقت پوہیدل پکاری دیں چہ د انسان پہ ژوند کیں آفات اور بلیات یوازے د غفلت اور مصیبت اور نعمت دنا شکری پہ وجہ نہ ویں۔ بلکہ دے نور اسباب ہم ویں۔ مثلاً د مصیبتونو اور تکلیفونو یوسبب دادے چہ دا د انسان د خپلو کتا ہونو اور اعمالو نتیجہ ویں اور دے پہ چہ د انسان تھدیپ اور مغفرت مقصود ویں۔ لکن چہ اللہ پاک غواہی چہ دے سپرے دکھراہی اور نافرمانی نہ بیزاری غی او پہ صراط مستقیم روان شی۔

د آفات بلیات تو دویم سبب دادے چہ داد اللہ تعالیٰ پہ مقرب اور برگزیدہ بندیان یوازماشی ویں۔ اور اللہ تعالیٰ دے پہ ذریعہ دوری د ایمان، یقین، صبر اور توکل امتحان

اخلی۔ او بیا دے آزمائش پہ وجہ دھنوی ایمان اور توکل زیات محکم کریں۔ اور دنیا اور عقبی کیں دے درجہ اوچے کرکے اور سختو مصیبتونو پہ وجہ ورلہ لوئے اجر و پاداش دے قسم برگزیدہ بندیان انبیاء کرام، صدیقین اور اولیاء اللہ دیں۔ دوری د حال اور مقام غاوندان ویں۔ د دوری یقین، ایمان اور توکل د عامو مسلمانانو پہ درجہ اوچت اور محکم ویں۔ او پہ دوری مصیبتونو کیں ہم د حقیقت اور معرفت دروازے پرانے ویں۔ د ابتلا پہ وجہ اللہ تعالیٰ پہ دوری د توحید اسرار واضحہ کرے ویں۔ اور دوری د شرک جلی او خفی پاک ساتی۔ دیارہ دے چہ د دوری باطن د انوار قدسیہ نہ معمورہ کریں، اور دوری مقربان بارگاہ کریں۔ او بیا دے پہ دیارہ جہانہ د آدم پہ اولاد سوبلند کریں۔

د مؤمن د کتا ہونو نہ د پاک کو ملامت دادے چہ ہنہ لہ پہ ژوند کیں صبر جمیل ور کریں۔ اور لغویات نہ پہ د ذکر او فکر کیں مصروف شی۔ د مصیبتونو پہ وجہ پریشان نہ شی۔ او نہ د مخلوقاتو ٹھکن د خپلو مصیبتونو او پریشان نہ ذکر کریں۔ بلکہ راستباز اوسی۔ اوچل حاجا د خپل پیروں دگار پہ حضور کیں پیش کوی اور دھنہ نہ مدد غواہی۔

دے نہ علاوہ کومہ ابتلاء چہ درجاتو اور مقاماتو

مشکل کشا اور قاضی الحاجات پہ جائے ہنہ مخلوقاتو تہ رجوع کوی۔ اور مختلف انداز کیں د مخلوقاتو کیں سوال کوی خود مدد د طریقہ د توحید خلاف دہ۔ پہ دے د بندہ پریشان ختم نہ شی۔ آخر ہنہ د مخلوقاتو نہ بیزاری شی۔ د خپل خالق پہ ٹھکن پر سجدہ شی دھنہ پہ ذکر او تائید جو شی۔ اوچل حاجات ترے غواہی۔ پہ دے حالت کیں دے د غیر اللہ تصور قدرے ہم نہ کوی۔

د توحید د حقیقت دیاموند لو نہ پس اللہ پاک ددہ حافظ، ناصر، معاون اور مددگار شی، اللہ پاک فرمائی: «اے اللہ بئی! دوری تہ او بیا چہ خما مولا اور والی اللہ دے، چہ قرآن نے نازل کرے دے۔ اور بولوسالخانو مل دے۔ پہ دے وخت کیں دیندہ د زرہ ستر گئے ہم پہ دے حدیث قدسی او غریبی دا چہ: «کوم سپی خما د ذکر پہ وجہ د مخلوقاتو نہ سوال اور نہ کریں۔ نو دے ہنہ د سوال کو کتا نہ ہم زیات خیر ورکیم۔ داہنہ توحید کل او محویت فی الذات دے، چہ د اولیاء اور ابدال الوحاصہ دہ۔ دلت بندہ تہ ہنہ قوت ورکے شی، چہ پہ اذن اللہ د دہ پہ حکم کن۔ عجائب پہ ظہور کیں راسخی، دہ تہ اشراج صدر حامل ویں۔ او پہ دے دواہر جہان کیں دے ذکر خیر کیں۔

د اللہ پاک ارشاد دے: «اے بئی آدمہ! زک اللہ ہم خما

د اوچت والی دیارہ دہ، نو دھنہ علامت دادے چہ نفس مشیت اللہ سوا موافقت د او اخلی۔ او ذکر اللہ سوا سکون بیاموی۔ د غیر اللہ نہ توجہ اور کوی۔ اور فنا فی الذات شی۔ د ابتلا د احاطت د انبیاء علیہم السلام اور برگزیدہ اولیاء د پارہ خاص دے۔ اور دے خلق د دے تقاضا پورہ کوی شی۔ چہ تائید اللہ نے خصوصیت سوا شامل حال ویں۔ ہر سیرے دے ابتلا جو کہ کیدے نہ شی۔

حاصل د کلام دادے، چہ اصحاب عسرو د آفتونو اور مصیبتونو پہ وجہ د خپل پیروں دگار نہ کلاہ او شکایت نہ کوی، بلکہ پہ پورہ یقین د پہ ہنہ توکل ساتی اور اصحاب یسرو د دولت پہ نشہ کیں سرکشی اور نافرمانی نہ کوی۔ بلکہ ذکر، طاعت، شکر اور شاکیں د مشغول اوسی۔

مقالہ (۴۶) یوحنا یث قد سی حدیث قدسی دے۔ چہ اللہ پاک فرمائی: «کوم سپی چہ خما د ذکر پہ وجہ د مخلوقاتو نہ سوال اور نہ کریں۔ نو دے بہ ہنہ تہ د سوال کو کتا نہ ہم زیات خیر ورکیم۔ دے وجہ دا دہ، چہ ہر کلاہ اللہ پاک یو مؤمن خپل محبوب آکھول اور غواہی، نو دھنہ د مختلفو مصیبتونو د آزمائش نہ پس روحانی پیروں دے کوی، مثلاً ہر کلاہ چہ پر بندہ پہ مصیبتونو اور آفتونو کیں راکھشی، نو د خپل کمزوری پہ وجہ د خپل حقیقی

نہ علاوہ بل ہیچوں کو معبود نہشتہ۔ زک کہ چہ خہ خیر تہ اووم
چہ موجود شہ، نہ ہنہ فوراً موجود شی۔ خما پہ وحدانیت
کین فنا شہ چہ بیا تہ ہم کوم خیر تہ اوو اے چہ موجود
شہ، نہ ہنہ بہ خما پہ اذن فوراً موجود شی۔

مقالہ (۲۸) د سلوک ابتداء اور انتہاء

یو بودا سری پہ خوب کین خما نہ تپوس اوکے۔ چہ
ہنہ کوم خیر دے چہ دھے پہ ذریعہ بندہ دانہ پاک
قرب بیا مومی۔ نو ما جواب ورکے چہ دقرب الہی یو
ابتداء کا او بلہ انتہاء دے ابتداء تقویٰ اور پھر کار
دہ۔ اور انتہاء تسلیم، رضا اور توکل دے۔

مقالہ (۲۸) د فرضو، سنتو اور نفلو درجے

مومن لہ پکاری دی چہ د فرضو، سنتو اور نفلو خیلے
خیلے درجے اوپڑی۔ اور درجہ پہ درجہ دھے تعمیل اور
ہر عبادت کین دے نہ دی کول پکار چہ د فرضو نہ
تکبیر سنت اور سنتو نہ تکبیر نفل اختیار کری۔ ہر
مسلمان د بقول نہ تکبیر فرائض ادا کری، چہ دھنہ نہ
فارغ شی۔ نو سنت د ادا کری، او بیا ویسے د نفل کری۔
ترخو چہ یو سپے د فرائضو پہ نہ شان فارغ نہ وی
نو سنتو کین مشغول لیلے جہالت دے۔ اور سنتو نہ
تکبیر نفل کمرامی دہ۔ نو کوم عبادت چہ دے قاعدے
خلاف وی ہنہ پہ درکار خداوندی کین قبول

نہ دے۔

دھے سری مثال چہ د فرضو نہ تکبیر سنت کری،
اور سنتو نہ تکبیر نفل کری دے لکھ یو بادشاہ
چہ خیل یو ماتحت پہ خیل حضور کین طلب کری۔ او
ہنہ سپے د بادشاہ پہ دربار کین د حاضرینو پہ خلے
د چاویں پہ خدمت کین لکھا شی۔ حضور صلی اللہ علیہ
وسلم فرمائیے دی کوم سپے چہ فرض پریر دی اور نفلو کین
مشغول شی، نو دھنہ مثال لکھ دھے حملدارے پنچے دے
چہ کوم وخت دھے دنگون شی نہ ہنہ حمل اور غور کری۔
نو دھنہ ہنہ نہ حملدارا پاتے شو۔ اور نہ صاحب اولادہ۔
دغہ رنگ اللہ پاک دچا نفلو نہ نہ قبولی۔ ترخو چہ
فرائض ادا نہ کری۔ اور موثر گزار مثال د سوداگر دے،
چہ ترخو ہنہ رأس المال نہ لری۔ نو کپتہ نشی کولے ہم
دغہ کیفیت دھے سری دے چہ فرض اور سنت پریر
اور نفلو کین مشغول شی۔ حالانکہ د فرضو اور سنتو پہ
موجود کئی کین نفل ہی اہمیت نہ لری حکم چہ دایو
اختیاری عمل دے اور بندہ دے پہ ادا کولو مامور نہ
دے۔

دغہ شان روئے قیاس کری یعنی فرض روئے
پریرتول اور نفل روئے نیول ضلالت دے۔ اور دغہ
رنگ زکوٰۃ چہ فرض دے ہنہ نہ ادا کول اور نفل صوئے

صدقہ اور خیرات کول جہل دے چہ پہ درکار دانہ تعالیٰ
منظور نہ دے۔

مومن لہ پکاری دی چہ د فرائضو اولیت اور اہمیت ہیر نہ
کری۔ د شرعی عمامتو نہ پرہیز اور کری۔ اور اللہ پاک سوا
پہ مخلوق تو کین ہیچوں شریک نہ کری۔ اور نہ د مخلوق د
خوشحالو د پارہ۔ امرا الہی خلاف ورزی اور کری، حضور
صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی: لَا طَاعَةَ لِمَخْلُوقٍ فِي
مَعْرِصَةِ الْخَلْقِ یعنی پہ مخلوق تو کین دھیچا دے تابعداری
جائز نہ دے، چہ دانہ تعالیٰ نافرمانی دی۔

مقالہ (۲۹) د خوب اور حرام خوراک مذمت

کوم سری چہ خوب لہ پہ بیداری اور اکاھی ترجیح ورکے
ہنہ پہ دوا پہ جہان پہ خسار کین دے حکم چہ خوب
د مرگ استانی دے، اور خوب چہ د منا ہے اندازے نہ
زیات شی، نو بیا د عقلت علامت دے۔ اور مومن ذکر الہی
اور تک عملی تہ نہ پریر دی۔ دے علاوہ د خوب کثرت
زیر سخت اور تاریک کری۔ اور فطری اور روحانی ثروت
ترے زائل کری اور لغویاتو تہ میلان پیدا کری۔ پہ ک
وجہ خوب پریر دے۔ د خوب اثر قدرے ہم اللہ تعالیٰ
سوا خہ تعلق نہ لری حکم چہ ہنہ د بولوسفلی نفاستو
نہ پاک دے۔ دغہ رنگ پریرتو ہم خوب حرام دے
حکم چہ ہنوی تہ دانہ پاک قربت حاصل دے اور دغہ

شان جنتیان بہ ہم د خوب نہ بے تعلقہ وی۔ نو دیو
مومن دیار د ضرورت نہ زیات خوب د زیر د سختی
اور عقلت اور معصیت باعث دے۔

دے برعکس بیداری د ذکر اور عبادت د مخلوق
خدا د خدمت اور دنیا اور عقبی د خلاصی باعث دے، نو ک
سپے چہ د منا ہے اندازے نہ زیات خوب محض د
نفس پہ خاطر کری، نو دھنہ بہ دے بنو بنو نیکو اور کارنامو
نہ کرتے اوخیڑی۔ چہ دھے کبی بہ ہیچ کھ پور نہ کسے
شی۔ دغہ وجہ دے چہ بولو انبیاء، صدیقین اور اولیاء اللہ
پنچل ژوند کین خوب کم کرے دے۔ اور وین زیات پاتے
شوی۔ اور بیداری پہ وجہ دے د ذکر اور عبادت تبلیغ دین
اور مخلوق خدا د خدمت پہ برکت دے اوچے دچہ بیا مومن
دی چہ پہ خوب کین ہیچکھ نشی بیا مومن دے۔

کوم سپے چہ بیدار وی اور ذکر الہی کین مشغول
نو دھنہ قلب ہم ہمیشہ بیدار اور نور نہ د لری۔ پہ
دے وجہ پہ صحیح معنوں کین بیدار اور سید لو پارہ د حرامو
نہ ہم خان ساتل پکاری دی۔ حکم چہ حرام قلب اور دماغ
دوا پہ تاریک کری۔ اور زیر چہ تاریک اور رنگ آلود شی۔ نو
د عبادتو قبولیت ہم مشتبہ شی۔ نو زیر د ژوند اور معرفت
اور فکر پارہ حلال زرق د پریر دے۔ حرام سر پریر
شردے۔ اور حلال سراسر خیر دے۔ دے پہ دوجہ پہ

مؤمن ذات اوصاف الہی اسرار و اسرار کبریٰ۔
بیاد امر الہی نہ بظہر پہ حلال رزق کیں ہم اسراف
کول دیکھو پہ حائے معصیت اختیارول دی۔ حکمہ چہ دے
سرخ غفلت پید اکیری اوزیات خوب راوی او دحلل
رزق خوراک ہم پہ اعتدال سرے پکار دے چہ ہوش
کیں معصیت ترے جوہ نشی۔ اللہ پاک فرمائی: "اے
مؤمنان! حلال رزق خورنی غیبی خوا اسراف
مٹ کرے۔"

مقالہ (۵۰) د قریب الہی حصول ہے آداب

اللہ پاک سرے ستا تعلق او معاملہ پہ دودہ صورتونو
کیں کیدے شی۔ یوحنا دچہ تہ اللہ تعالیٰ تہ قریب
او فرمے لے او دویہ دا چہ تہ اللہ تعالیٰ نہ غائب
لے لے، نو پہ تا دافرض لازمیری، چہ تہ ہنہ تہ
نزدیکت مخلصانہ کوشش راوا لے۔ او دھے اسلمہ تحقیق
او کھنہ چہ تا دخیل خالق او پروردگار نہ لے ساقی۔
نزدیکت او سستی نہ کارمہ اخلہ۔ اللہ تعالیٰ تہ نزدیک
د پارہ دا خلاص او نہ نیت کار واخلہ۔

د قریب: بھی یوہ ذریعہ دادہ، چہ تہ دنیس اشارہ
دیوہی نہ لاس پہ سرشہ۔ او عی مات او شہوات پریردے
دونہہ ذریعہ لے دادہ چہ اللہ تعالیٰ پہ حضور کیں پہ

خیلو تیرو گناہونو پینہاندے۔ ذریک پہ صدق توہکا
او د امر الہی پیروی اختیار کپے۔ ذکر الہی او اشباح
شریعت سرے سرہ د اہل اللہ معصیت ہم د قریب الہی د
حصول دیارہ د پر مفید دے، چہ ریاضت، مجاہدہ او
تزکیہ نفس سرے تاتہ قریب خداوندی حاصل شی نو بیاجہ
تہ د کوم خیزارش وکڑے، ہنہ بہ تاتہ درکولے شی او
روحانیت کیں بہ حکمت کبریٰ او کرامت عظمیٰ حاصل
کپے۔ او تہ بہ دھے واصل باللہ خلقونہ۔ چہ پہ
ہونوی ہر وخت د اللہ پاک د نعمتونو او بخششونو
بارات وی۔

پہ خیل ہیڑ حالت مغرورہ کیرہ مہ۔ او خدمت خلق
کیں دھیڑ قسم کوتاہی مہ کورہ یکنی ستا پہ اعمالو کیں
بہ د ظلم او جہل شہہ پیداشی۔ اللہ پاک فرمائی: "مؤمن
خیل امانت یعنی دستور شریعت آسانونو، زمکو او
غروونو، وپاندے کہ، خوهونوی ددے بوجہ اوچتو
نہ عذر لوکے، او ترے او پریرد، لیکن انسان دا امانت
سے خود اوچت کتہ، بیشک چہ انسان دخیلو فراموش تہ
پیرہ کولو پہ صورت کیں ظالم او جاہل دے۔ نو پکار
دی چہ کوم خواہشات نفسانی تہ درمائل الہی دیارہ
پریردے، ہنہ تہ دوبارہ مائل لے۔ دھے نہ خیل قلب
او دماغ محفوظ اوساتہ۔ فنا فی اللہ شہ۔ او د امر الہی کامل

اطاعت اختیار کپے۔

اللہ تعالیٰ نہ بغیر خدے چہ کائناتو کیں دی، دھے نہ
بے پرواشہ۔ او خیلو مطالباتو کیں بغیر اللہ نہ بل چاتہ
رجوع مہ کورہ۔ د دنیا مصیبتونہ اللہ د جانب نہ یو اکھی
او گنہ۔ او عبرت ترے واخلہ، حکمہ چہ دے نہ ستا پسہ
لازکول مقصود دی۔ بندہ کیں چہ دا خلاص او رجوع
الی اللہ جڈ پر موجود وی نوہ حالت کیں اللہ پاک دھنڈ
معاونت او مددکاری۔ اللہ پاک فرمائی: "تاسو ما یاد کرکے،
زہ بہ تاسو یاد کریم۔ او خما شکر پہ حائے راوی نہ ناشکری
مہ کوئی۔"

مقالہ (۵۱) غیر اللہ نہ دویزارید و ثواب

کوم سرے چہ خیل ہستی ذکر او عبادت د پارہ
وقف کرکے، او د مخلوقاتو نہ عز واری، او فنا فی اللہ شی۔
نوہنہ تہ بہ د نور مؤمنانونہ دوجہن ثواب وکولے
شی۔ یوحنا الصفا د رضا لے الہی دیارہ دویا د ترک
کولو پہ وجہ، او بل خیل حاتم د ذکر او عبادت دیارہ
وقف کرکے۔ پہ ہنہ د خدائے تعالیٰ نعمتونہ او پریردے
وے ہم زیاتے شی اوہنہ دا بدالو او اولیاء اللہ پہ
د کیں داخل شی۔

ہیا چہ دغہ عارف باللہ د خدائے پہ نعمتونو او د
امر الہی پہ جاری کولو کیں مشغول شی او پہ ہنہ کیں

ترے غفلت، معصیت یا شرک اونشی۔ نو پہ دحسب
ہم ہنہ تہ دونہ ثواب وکولے شی حکمہ چہ یوحنا
پہ دے نعمتونو شکر او بانی۔ او بل پرے غرور، او تکبر
اونہ کرکے۔ او بلہ دا چہ ذریک پہ مینہ امر الہی پہ حائے
راوی۔ دلہ کیں داسوال پید اکیری، چہ ہرکلیو
عارف دنیا او دھے اسباب ترک کرکے، او فنا فی اللہ شی۔
او پہ دے بنا پہ ایدالو او برگزیدہ اولیاء اللہ کیں شمار
شی، نو ہیا پہ دنیاوی مال و متاع کیں دھنڈے مشغول
شی حالانکہ داخیز دھنڈہ مزاج او مذہب خلاف دے۔
نودے جواب دادے چہ اِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ (اعمال
پہ نیتونو مبنی دی) پہ دے وجہ دھنڈہ پہ دنیاوی
نعمتونو کیں مشغول دل د امر الہی ماتحت او د شکر نعمت
پہ وجہ دی۔ اللہ پاک فرمائی: "کہ تاسو خما پہ نعمتونو
شکر او بانی، نو زہ بہ د زیاتو نعمتونو پریردے درپا ندے
او کیم۔ بل حائے ارشاد دے: "اے پیغمبر اکرم! نعمتونہ
چہ د اللہ پاک د طرف نہ تاتہ حاصل دی، دھے اظہار
او کہ او شکر پرے او بانی۔"

دا واضعہ حقیقت دے چہ اللہ پاک عطا کرے شوی
نعمتونہ سرے پہ غفلت او معصیت کیں وائے چوی، نو
دھنڈہ پہ روحانی او باطنی عظمت ہیڑ اش نہ غور پیری۔
او اللہ تعالیٰ محض دخیل فضل او کرم پہ وجہ ہنہ تہ

اجر او ثواب و رکوی۔ او پہ خپل لطف او کرم احسان د هغه پرورش کوی۔ ځکه چه هغه درضا او امرالهی په خاطر دخپل نفس پیروی پرېښه ده او خپل ځان ته ذکر او فکر ته وقف کړی دی۔

د دغه مثال د پخه روونکی څی دی۔ چه د نفس د تقاضا نه خبر نه دی۔ او د خدا په فضل د مور پلار پر ذریع د رزق په نعمت مطمئن دی۔ هرکله چه د الله پاک د نفس د آفتونو نه آزاد کړی۔ نو د خلقو زړونه د دغه نه مائل کړی او هغوی ورسره محبت او شفقت راواخلی۔ بیا هر سره دغه سره احسان او مروت کوی۔ او د الله درضا مندی پر وجه ټول مخلوقات د دغه نه رضامن وکړ او د دغه خدمت او ممد کوی۔

هر هغه سړک نه به دومره اجر او ثواب ورکولای شی چه د غیر الله نه یو خواشی او ذکر او فکر کښ مشغول شی۔ دلته سره په دواړه جهان د هروخت خدا په تعالی ته قریب وی۔ د دغه په هر قسم تکلیف لږ دی۔ او د کائنات ټول غیزونه په خدمت کښ غاړه بسته لکلی وی ځکه چه الله تعالی په هر حالت کښ دده معاون او ممدگار دی۔

په دغه وجه - مَنْ كَانَ لِلَّهِ كَانَ اللَّهُ لَهُ - کوم سره چه د الله شی، نو الله د هغه شی)۔ او الله پاک فرمائی:

اے نبی! دوی ته او وایه، الله ځا مددگار دی، چه په ما نه خپل مقدس کلام نازل کړی دی۔ او هغه، هغه خلق خوشوی چه صلحان وی۔

مقاله (۵۲) د اولیاء الله د ابتلا سبب

الله پاک خپل بعضه برگزیده بندیان په دغه سبب په مصیبتونو کښ اچوی، چه هغوی د مخلوق نه بیزاره شی۔ او الله پاک ته متوجه شی او د هغه نه دعا کولای او غواړی ځکه چه الله تعالی دعا کولای او د هغه نه حاجتونه غوښتل خوشوی د پاره د دغه چه خپل فضل او کرم پرته او کړی۔

هرکله چه برگزیده اولیاء د الله پاک په حضور کښ حاجات غواړی، نو د الله پاک جود او کرم ورته د اجابت او قبولیت د پاره هرکله وای ځو که بعضه وخت دعا په قبولیت کښ غه تاخیر راشی، نو د دیر خاص مصلحت په بنا وی او د مؤمنانو د پاره د پریشانی خیر نه دی۔ نو پکار دی چه د مصیبتونو په دوران کښ ذکر الاهی جاری اوسولای شی، او د امر ونهی پوره پابندی او کړی شی۔ او خپل حاجات او ضرورتات د الله پاک نه با قاعده غوښتلای شی۔

الله پاک فرمائی: "ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ" (مانه سوال کوی، زه به موسول قبولم) بنده له پکار دی چه د مصیبت په وخت کښ عجز او زاری هرکله پرته نږدی، ځکه چه

الله پاک فرمائی: "د یو بل مالونه اوجاندا ونه په باطله ذرا هو مه غصب کوی: نو دا یو دنیا دی اصول دی چه د پېش نظر د هر هکسکې بد دیانتی ترویج پکار دی۔ د الله پاک د رضا طلبکار دی چه په ذکر او عبادت کښ مکمل اخلاص اختیار کړی او اخلاص یوازې دانه دی چه په عبادتو کښ صرف دریا کاري نه پر هیز او کړی شی بلکه د اخلاص یواهمه تقاضا دا هم ده، چه هیڅ یو عبادت، خواه فرض وی یا نقل، د هغه په ادا کولو کښ د الله تعالی نه د اجر او ثواب یا معاون نه څه خواهر او نه ساتی، بلکه دعا بدت مقصد صرف رضا او اطاعت الاهی اویږی۔

کوم او لیا الله اوسوقیال کرامو چه د توحید حقیقت او ماهیت بیاموند دی۔ هغوی هر هغه عبادت شړل گزړی چه په هغه کښ د الله تعالی نه د اجر او معاون ضیعت دی، نو ذکر او عبادت او د احکام الاهی پیروی کښ د اجر و ثواب نیت نه پیا کی بیاد او توحید نه منل دی۔

ټول عبادات د الله پاک د جانی نه دی، که هغه موږ په ځان راویږو، او د الله د احکامو تعمیل او کړی، نو دا هم سراسر د هغه تائید او نصرت دی، د احکام الاهی د تعمیل د پاره چه د کوم قوت او همت ضرورت دی، هغه خو هم د الله پاک عطا کړه دی، نو د عبادتو د اجر او ثواب

بعضه اوقات الله د مصیبتونو په ذریعه مؤمن دعا ته سازوی، چه غفلت او معصیت تره لږه کړی، او خپل مقرب ته جوړ کړی۔

مقاله (۵۳) د الله پاک د رضا طلب

د الله پاک د رضا طلب کوی، او د هغه د خوشنودی د پاره د نفس اماره د خواهشاتو د اتباع نه کناره کش شی، ځو که چه په رضا نه الاهی کښ فنا شو، نو حقیقی بقا ته بیا موندل خپل خواهشات او ارادې د رضا نه الاهی تابع کړی، ځکه چه دنیا کښ هم دغه یولو په نعمت دی او هم د ادقرب الاهی د ټولونه پرمخه او بهر تینه درجه ده۔

ځو که د الله په رضا کښ فنا شو او خپل خواهشات نه د هغه د امر د امریه تعمیل کښ پرېښودل، نو د دنیا او عقبی هر قسم عذاب په هغه حرام شو، او ځو که چه د الله د رضا طلبکار وی، نو د هغه د پاره دا هم لازمه ده چه الله تعالی دخپل مشیت ماتحت کوم نعمتونه او رزق هغه ته عطا کړی، نو په هغه د شکر گزار شی، او د نورو خلقو حقوق د هرگز نه غصب کوی، او نه د بهر په ظلم زیاتی په هغوی د نعمتونو او رزق د بندولو کوشش کوی، کو چه د هغوی په مقتدر کښ وی، ځکه چه د حقوق العباد منسب کول په مشیت الاهی کښ دخل کول دی، او صریحا شړل دی چه د الله تعالی په نزد ناقابل عفو دی،

طلب کویونہ بہترہ دادہ، چہ دے پہ جائے بندہ زیات ثنا و شکر ادا کری۔ چہ د الله جانب نہ پرے نعمتو نہ لایات شی اودنیا اوعقبی کین ددہ دیارہ دبرکتو باعش شی۔

کہ تہ درضا لے الہی طلبگارے۔ اود الله تعالیٰ مغضوب اومعوب نہ جو پرے۔ نو د خلقو حقوق پہ ہیچ وجہ مہ غصب کوہ۔ حکمہ چہ کوم خلق د الله پاک پہ ویر کرے شوی رزق شکر گزار نشی۔ اود نور حقوق پہ ظلم زیاتی غصب کوہ، نوحہ پہ دوارہ جہانہ پہ خصارہ کین دے۔ اوخو کہ چہ غاصبان وی دھوئی تویے نیکی بر بادے دی حکمہ چہ دابد ترین خلق دی۔ اود کلام الله مطابق ظالمان اوجاهلان دی چہ د عقل اویصیرت نہ بالکل خالی دی۔

کہ دوی د الله تعالیٰ پہ عطا شوو نعمتونو رضامندوے، دھنہ شکریے ادا کوے اود مخلوق خدا حقوق لے پہ ناجائزہ نہ غصب کوے، نو یقینا دے آیت: لَنْ يَكْفُرَ لَكُمْ لَا يَزِيدُكُمْ (کہ تاسو شکر اوباسی نورہ بہ زیات نعمتونو درکرم) مطابق یہ دھوئی رزق زیاتید لے اودھوئی مرادونہ بہ پورہ کیدل۔

الله پاک و موثر اوتاسو دھنہ خلقونہ کری، چہ ذکر اوطاعت کین د الله پاک درضا طلبگار دی اود الله

تعالیٰ د نعمتونو شکر گزار دی۔ اوحسب شریعت دخیل حال د حفاظت دیارہ د الله تعالیٰ د تائید اونصرت خواستگار دی۔ آمین۔

مقالہ (۵۴) د تقویٰ شرح اوضاحت

کوم سرے چہ عقبی کین فلاح و بہبود غواری ہنہ لہ پکاری چہ د نفس اود دنیوی اسباب پرستش پریدی اود دفعہ شان کوم سرے چہ د الله پاک رضا غواری، ہنہ پکار دی، چہ دخیلویکو اعمالو د جزا تصور پریدی، حکمہ چہ دایسے کول د توحید خلاف دی۔ اویہ اخلاص خراب اثر غور کوہی۔

ترخو چہ دیوسری پہ زپہ کین د شہواتو اودنیوی لذاتو ہوس موجود وی۔ نوحہ خیل عاقبت خاست کوے نشی۔ اوترخو چہ یوسرے د عاقبت دجنت اوماہیا خواہشمند وی۔ نو ہنہ خالصتاً د دیدار اوضائے الہی طلبگار نہ دے۔ یہ دے بنا دایسے سری د زہد اوتقویٰ د حیثیت اوماہیت نہ ناخبرہ دے۔ اودھنہ د تقاضونہ نابلدہ۔ ددے وجہ دادہ، چہ دنیوی اغیاء ہر حالت کین خواہش نفس اوهوس سرے متعلق دی۔ اونسے شرک نہ میلان کوکے دے۔ نو مؤمن لہ پکاری چہ خیل رضیت، عیبت اسی اوجبت فقط ذات خداوندی تہ وقف کری اود نفس د دایسے ترغیباتو نہ پرہیز اوکری چہ انسان غفلت اوشرک تہ

ہی۔

دغیر رنگ و نفس د ترغیباتو اولذات سغلی نہ کنارہ کشی د سری زہد اوتقویٰ تکمیل تہ رسوی۔ اودھنہ پہ درکار خداوندی کین د عزت اوقبولیت درجہ بیا موی۔ نوہرکہ چہ یوسرے پر تقویٰ کین پختہ شی۔ نو بیا حقیقی معنوی غنہ تہ اطمینان قلب حاصل شی۔ ہول مصیبتونہ لے رفع شی اود الله تعالیٰ د چہ حسابہ نعمتونو پیرزویے پیسہ شروع شی۔

حضور صلی الله علیہ وسلم فرمائیے دی۔ دنیا کین پہ زہد د مؤمن قلب سکون اوطمینان بیا موی، اوجسم پیسہ راحت، نو دایو واضعہ حقیقت دے، چہ ترخو دیو سری پہ زپہ دغیر الله غلبہ وی، ہنہ حقیقی خوشحالی اوطمینان قلب نشی بیا موندے۔ دفعہ شان د نفس انسانی عجاب ہم ترخو بیرتہ کیدے نشی، ترخو چہ ہنہ مکملہ طریقت دنیوی علاقے پرے نودی۔

مؤمن لہ پکاری دی، چہ زہد فی الدنیا د تکمیل نہ پس زہد فی الاخرت اختیار کری۔ اودھنہ تفصیل دفعہ دے کئی ظاہرہ دہ چہ دھنہ عبادت خالصتاً درضا لے الہی دیارہ نہ دے۔ بلکہ دحور و غلمان خواہش اونہ کری، نوہرکہ چہ مؤمن زہد فی الاخرت اختیار کری، نو الله تعالیٰ پھنہ دخیلویچششونو اونعمتونو دایسے پیرزویے راواخلی، لکہ چہ پہ خیلو انبیاء، اولیاء اوعارفانہ کوی۔ اوخیل

محبوب اومقرب لے جوہ کری۔

د زہد فی الدنیا اوزہد فی الاخرت پہ برکت بندہ ظاہری اوباطنی لحاظ سرہ ترقی کوی۔ اودنیا اوعقبی کین پہ دایسے نعمتونو نیاد شی، چہ درشاو نبوی مطابق ہنہ نعمتونہ نہ پورے سترگہ لیدے وی، نہ یوہود اویہ لے وی اونہ دیو انسان پہ زپہ لے و ہم وگمان راغلے وی۔ اود دفعہ دایسے خدا فی نعمتونہ دی چہ انسانی عقل پرے د پوہیدلو نہ عاجز دے۔ اوتشریح اواظہار لے بہ عبارت کین ناممکن۔

مقالہ (۵۵) دولایت تکمیل

زک تاسوتہ دلذات نفسانی د ترک کولو محتاط پورٹی بناشم۔ اود اہم درتہ واضعہ کوم، چہ دھواوہوس اونسے اتارہ دیو وی نہ پرہیز کولو سرہ دولایت تکمیل شکمہ کیہری۔ نو د نفس دلائجو اویا بندونہ د خلاصی دیارہ پہ شروع کین انسان خیلہ دانتہائی جدوجہد اوقوت اولادی نہ کاراخیل۔ دخواہشات نفسانی نہ ددہ مزاج د محکشی نہ واقف اوعادی دے۔ نو دعادت دیکھئی دیارہ ددہ دیارہ مجاہدہ دیو ضروری دہ۔ خود دانتہ او مقصد مبارک دے۔ یہ دے وجہ الله تعالیٰ پہ خیل خاست تائید اوتوفیق ددہ نصرت اومدد کوی۔

الله پاک فرمائی: وَالَّذِينَ جَاهِدُوا فِيْنا لَنَهْدِيْ لَهُمْ

سُبْحَانَ (کوم خلق چہ حُموئز د رما جوئی د پارہ جدو جہد کوی۔ نو موئز حُموئز تہ د سمولارو ہدایت کوو۔ درہنا بیی اود نفس امارہ د خلاصی نہ علاوہ اللہ تعالیٰ کے د خپلو بعض اولیاء او برگزیدہ بند یا نصیبت ہم نصیب کری۔ چہ دھفہ پہ ذریعہ پہ دیر مؤثرہ طریقہ ددہ روحانی او باطنی تزکیہ کیوی۔

بیاد اے مومن بندہ د خپل نفس نہ فانی شی۔ او ذات الہی کبی باقی۔ ہفہ د قولو حرام او مشتبہ خیر و نہ د ثروئہ ضرور یا تو کبی پرہیز کوی او صرف حلال او مباح خیر و نہ اختیاروی۔ چہ دھفہ پہ وجہ دھفہ د ذکر او عبادت پہ قبولیت کبی ہیضہ شہہ پائے نشی۔ دغہ شان د شہوات نفسانی نہ پرہیز کول د عرمانوئہ پچ کیدل د اللہ تعالیٰ د حلال او جائز خیر و نہ استعمالول اود ذکر او عبادت کبی د مشغولیدو پہ برکت ہفہ د ولایت مقام تہ اوری۔ اود اہل ہمت او عزیت اولیاء اللہ او خواصو پہ زمرہ کبی داخل شی۔ دلہ دے پہ باطن کبی د اللہ د جانبہ دا آواز اوری۔ چہ ہر کلہ تاد رسلے الہی د پارہ فضاں اود نیاوی خواہشات پریئودل، نو د عقی متعلق ہم خپل خواہشات پریں دے۔ اود اخلاص او توحید د تکمیل د پارہ د قول کا سنا تو او خپلو خواہشاتونہ دچہ اوکری۔ اوھفہ سرے دھر قسم د شرکت او بدعت د تصور او میلان

نہ کنارہ کش شہ۔ اوفانی التوحید شہ۔ بیا خاموشی اود ادب سرے حُموئز د قرب اوصدقی مقام کبی داخل شہ چہ ہفہ بہ ستا د پارہ دانی خوشحالی او اطمینان وی۔ اوھفہ قسم غم او تشویش بہ نہ وی۔ نوئہ د خیل خالی او پریں دکار د رما او خوشنودی د پارہ د قولو مخلوقاتو اولذات نفسانی نہ روگردانی اختیار کری۔

یومئس او موحد سہی تہ چہ د درجہ حاصلہ شی۔ نو پہ ہفہ د اللہ تعالیٰ د طرفہ د علوم او معارف کشف اود فضل و کرم انوار شروع شی۔ دغیب نہ ہفہ تہ خلعت الہی اغوستلے شی۔ بیا ہفہ تہ د تلقین کولے شی، چہ د اللہ تعالیٰ د دے خاص نعمتونو او عطیاتو ہر وخت شکر پہ خلصہ راوی۔ حکمہ چہ د دے نا قدری کول ددہ د عطا کوونکی سپکاوی دے۔ دغہ وخت د ذکر او شکر وجہ پہ بندہ د اللہ تعالیٰ د رما، فضل و کرم او قرب خاص پیونے اوشی۔

بیا د اللہ تعالیٰ د نعمتونو او عطیاتو د قبولو ہم مختلف حالتونہ وی۔ یو خود چہ بندہ بعض خپل خواہش سرے ہفہ قبول کری اود امکروہ او ناجائز وی۔ اود دہم صورت دادے، چہ ہفہ د شریعت حکم ماتحت قبول کری۔ او دامباح او حلال وی۔ ددے نہ د پاسہ صورت دادے چہ غیبی اشارے او باطنی حکم سرے قبول کری۔ بیا ددے

ہم اوچتہ درجہ دادے چہ د اللہ تعالیٰ قول نعمتونو یومئس د خپل خواہش او ارادے مطابق نہ بلکہ د مشیت الہی موافق قبول کری۔ د ادرید د مراد موندلو۔ د ابد الیت د حاصلو او د فعل خداوندی کامل متابعت دے، چہ د ولایت انتہا دے۔

کوم سرے چہ د ابد الیت دے درجہ تہ اوری، نو دے دارشاد الہی مستحق او کوی۔ اے نبی! دوئی تہ اووایہ چہ حُما حافظ او معاون اللہ تعالیٰ دے۔ چچل مقدس کلام لے پہ ما نازل کرے دے۔ او د قولو صالحان مل دے۔ پہ دے بنامتی اوصالو ہفہ سرے دے، چہ د اللہ پاک د امر او نہی مکمل اطاعت کوی۔ اود عرمانو او مشتبہاتونہ پرہیز کوی۔ اللہ تعالیٰ خیل ددے سہی مدد، حفاظت او پریوش کوی۔ دابے سرے دقبض او یسقطی کیفیات او دحالاتو نشیب او فزادہ خہ اہمیت نہ ورکوی او د مشیت الہی ماتحت ہر وخت خوشحالہ او مطمئن اوجہ او افعال الہی سرے موافقت کوی۔

داھفہ بلند ترین مقام دے، چہ دلہ د اولیاء او ابدالو باطنی احوال انتہا تہ رسی۔ او ولایت پرے تکمیل بیا مومی۔ اود لہ پہ بندہ ہر وخت د انوار او سبکاتو نزول وی۔

مقالہ (۵۶) د باقی باللہ مطلب

ہر کلہ چہ یومئس بندہ د مخلوقاتو او خواہشات نفسانی نہ، خواہ ہفہ دنیاوی وی یا اخروی، لے تعلقہ شی او د اللہ پاک پہ ذات واحد کبی محو شی۔ اود غیر اللہ تصور د خپل قلب او دماغ نہ بھر کری نو ہفہ یسنا فانی بغیر اللہ او باقی باللہ شی۔ او ہم داد توحید انتہا دے۔ دابے د اللہ پاک محبوب او مقرب وی۔ اود مخلوقاتو پہ زبرد تو کبی ہم دھفہ د پارہ محبت او عزت وی۔ دے د اللہ ذکر او حمد لہ پہ قولو خیر و نہ ترجیح و رکوی اود ہفہ پہ فضل او کرم صاحب نعمت او دولت شی۔ د اللہ پاک د جانب نہ ہفہ تہ خوشخبری ورکولے شی، چہ حُموئز نعمتونہ او بخششونہ بہ تل پہ تا فراوان وی۔ اود نیک بہ د فراخہ۔

دے حالت کبی بندہ د اللہ تعالیٰ کامل اطاعت گزار وی۔ ددہ ارادہ اوتد پیر د اللہ پاک پہ مرضی وی۔ اولہ چہ د اللہ رضا وی، پہ ہفہ ددہ رضا وی، دے د اللہ نہ سوا غیر اللہ نہ وجود! ویی اونہ فعل بیا اللہ پاک پہ خپل قدرت کا ملہ خپل ظاہری او باطنی نعمتونہ پہ بندہ د لے فراوانہ کری، چہ دھفہ وہم و گمان کبی ہم نہ راجی۔ حکمہ چہ د دہ ذاتی ارادہ د خدا لے پہ ارادہ کبی فنا شی اود توحید برکات پرے شروع شی۔

اوس دے بذات خود د اللہ پاک ارادہ، بلکہ دھفہ

دھند مراد جوہر شی۔ حکمہ چہ د ارادے او خواہش ددے
ذات سرخ خٹہ تعلق پاتے نہ شو۔ بلکہ دے سراسر ذات
خداوندی سرخ منسوب کرے شو۔ واللہ تعالیٰ ارادہ سر
خبر دے۔ او ہفت کیں شریہ دخل نشہ۔ ہفتہ ہر
لحہ دار نقاشان لری۔ او د بندہ ظاہری او باطنی احوال
بتدریج ارتقا بیاموی۔

نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم تہ ہم د معنوی اور
عروج دار چہ حکمہ عطا شوے و، چہ دوی ذائق ارادے
او خواہش نہ پاک کرے شوے و۔ او خانے دھریا
نہ د مشیت الہی تابع کرے و۔ دوی یوازے د اللہ پاک
محبوب و مقرب نہ و۔ بلکہ د مراد درجہ کے ہم ماموندے
و، چہ فنا فی اللہ کید و سر حاصل پری۔

واضحہ دے چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم افعال پہ
حقیقت کیں د اللہ پاک افعال و د او کو موصاف چہ د
حضور صلی اللہ علیہ وسلم پہ لاس بیعت کول۔ ہفتہ در
د اللہ پاک پہ لاس بیعت کول و۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم
ارشادات د تقدیرات الہی ظہور و۔ اکر کہ کفار و۔ او
منافقین تہ د د تعجب خبرے بنکاری دے۔

د دین د حقیقت او حکمت طلبکار لہ یاد ساتل پکارے
چہ دیو وی دیار د روحانی او باطنی عواملو انتہا دیوئی د
روحانی او باطنی عواملو ابتداء د۔ او د ولایت او ابدانیت

د انتہائی درجے نہ پس د نبوت تہ سوا بلہ درجہ نشہ۔
نو کوم چہ د خیل باطن تزکیہ کول غواری۔ او د نفس امارہ
د شرینہ د خلاصی خواہشند دی۔ ہفتہ لہ پکار دی چہ
د د اے خلق صحبت اختیار کری۔ چہ فانی بغیر اللہ و۔
حکمہ چہ د حیات ابدی رہنے ہم دغہ دے۔

مقالہ (۵۷) اولیاء اللہ وقبض و بسط

اولیاء اللہ خیلو باطنی احوال کیں کلہ قبض کیں وی،
کلہ بسط کیں۔ د تصوف پہ اصطلاح کیں قبض ہفت باطنی
کیفیت تہ وائی چہ پہ قلب روحانی حجاب او غفلت خورے
او دھنے پہ دوران کیں د کشف او مشاہدے د لذت نہ خل
وی۔ دا حالت باطنی او ذہنی لحاظ سرخ انتہائی پریشانی
چہ اکوی۔ خود دے کیفیت لازمی نتیجہ بسط و کشاد وی۔
چہ قبض ضد دے، د دے وے نہ اولیاء اللہ د قبض
درد انگیز تاثرات پہ خوشحالی برداشت کوی۔

د اثر او نتیجہ پہ لحاظ سرخ د قبض کیفیت ہر حالت کیں
د روحانی ترقی سکون او اطمینان باعث وی۔ د دے وے
نہ د دے نہ د مکملے فائدے اخستلو تلقین شوے دے۔
او پہ دے بنا مشیت الہی سرخ موافقت کول سراسر بسط
دے۔ نو دوی اللہ دیار د لازم دی چہ ہفتہ د تقدیر پہ
امور کیں ہیچ قسم جکڑ نہ کوی۔ او د قبض او بسط
دوران کیں د حالاتو تغیراتو سرخ موافقت او کری حکمہ چہ

د واقعاتو احوالاتو قول حکمتو نہ صرف اللہ تعالیٰ پیرے
چہ عالم الغیب دے او د افعالو اقتدیراتو خٹہ اشتہا
نشہ۔

پہ دے ضمن کیں دا خبرہ ہم یاد ساتل پکار دی۔ چہ
یو مومن بند د خورہ دلالت نفسانی نہ دے کوی،
ہفومر پہ د قبض د حالت نہ خلاصی بیاموی۔ او د بسط
حالت پہ حاصلوی۔ حکمہ چہ د بسط کیفیت سراسر نفس
امارہ د لاجب نہ پہ خلاصی مقصودے۔ ہر کل چہ د یو
ولی اللہ باطن د نفس د خیا شو تو نہ بالکل پاک شی۔ او ہفتہ
کیں د خیل خالق او پروردگار نہ سوا خہ باقی پاتے نشی۔
نو د بسط کیفیت پرے مکمل طور سرخ ظاہر شی۔ او کلمات
تہ ظاہر پری۔ نو د خواہشات نفسانی نہ خلاصی موندیا
د بسط علامت دے۔ چہ د بسط د حصول بہترین ذریعہ
دے۔ دا ہفتہ مقام دے۔ چہ اللہ تعالیٰ بغیر د بند د سوال
نہ خپلہ دھند حاجت روائی او مشکل کشائی کوی۔

ہر کل چہ یو ولی اللہ د نفس امارہ د پیروی نہ کئی
طور سرخ خدمتے بیاموی۔ او پہ ہر لحاظ رملے الہی
کیں فنا شی۔ نو ہفتہ ہذا اب خود مشیت خداوندی جوہر
شی عجبائے اوعراب تہ غرکندی پری۔ او د ہفتہ احکام پر
کاٹنا تو کیں جاری کیری۔ دا ہفتہ مقام دے۔ چہ د حدیث
قدسی مطابق اللہ پاک د غور شی، چہ چہے اور پیدائش

او درد سترگے شی، چہ پرے لیدہ کوی۔ او درد ڈوبہ شی
چہ پرے ویل کوی۔ اللہ پاک تہ خیل ولی د پروردگار
او د اللہ پاک شان کرم نہ دے، چہ ہفتہ خیل ولی پہ
گمراہی کیں اچوی۔ بلکہ اللہ پاک دھند دظاہراو باطن
حفاظت کوی۔ او د ہفتہ د سلامتی دپارہ ہفتہ تہ د حدود
شرعیہ د حفاظت او متابعت توفیق عطا کوی او د بولورہ
لوہ خبرہ دا چہ د اسرار الہی اطاعت اونہی نہ پرہیز دھند
دا حوالو د سلامتی ضامن وی۔ او پہ ہفتہ د بسط و کشاد او
قرب خداوندی پیرورے وی۔

اللہ پاک فرمائی: « دھ رنگ موند یوسف علیہ السلام
پہ خیل حفاظت او مدد د بدراہد کید و نہ محفوظ کھ۔ بیشک
ہفتہ خمونہ د مخلص بند یانو نہ و۔ بل خائے ارشاد دے
اے ابلیس! خما پہ مخلص او برگزیدہ بند یانو بہ نہ ہرگز
غلبہ بیانہ موی۔ حکمہ چہ ہفتوی خما توحید خیل قلب او
روح کیں خائے کرے دے۔ او اللہ پاک حضور صلی اللہ
علیہ وسلم تہ خطاب فرمائی: « خما مخلص بند یان بہ
ہیچکل شیطان گمراہ نہ کرے شی۔ حکمہ چہ زہ خپلہ د
ہفتوی حفاظت کوم۔ (اللہ پاک د مونہ ہم د مخلص بند یانو
نہ کری۔ او د شیطان د گمراہی نہ مود پہ حفاظت کیں کری۔
(آئین)

ہر کل چہ دیو ولی اللہ خدا کے تعالیٰ خیل محافظ او

فتوح

۲۰۳

الغیب

مددگار شئی۔ نبی شیطان پہ ہفتہ خُذ اِثْر کُله شئی۔ اوپر
ہر مانتو کس ہفتہ خُذ کُله غوربید لے شئی۔ اللہ دے موند تلو
موند تلو دامد تعمیل اود شئی نہ د پریز کولو توفیق
راکری۔ اود ہفتہ خلق و معانی صحبت موند نصیب کری، چہ
د قبض د پریشان کُن نکلیونونہ لے خلاصہ بیاموند
دے، اوپہ بسط و کشاد بناد شوے دی، نو ذکر او
عبادت انتہا، تزکیہ نفس، سکون قلب اود بسط چلو دانی
لذات دی۔

مقاله (۵۸) توحید اوفنلے نفس

خیلے ظاہری اوباطنی سترے دغیر اللہ نہ وارے، او
صرف د باری تعالیٰ پہ ہستی لے نیچے کری۔ مخلوقاتو نہ
مہ گورے۔ بلکہ خالق اویرو رکار تہ اوگورے۔ کہ مخلوقات
مشاہدہ کول غورے، نو ستاد نظر منتھا د مخلوقاتو
خالق اوصانع وی دیارے دے چہ دہفتہ د عظمت او
صنعت عرفان حاصل کریے۔ اود ہفتہ پہ توحید پورا
دے۔

زہ پہ تا دا تاکید کوم چہ دے کائنات جھوتو
د طرفوں تہ ہم مہ گورے۔ بلکہ دہفتہ غیر فانی اوبدی
ذات مشاہدہ اوکری چہ د زمان و مکان اود جہات د
قید و بند نہ بالکل آزاد اوبالا تہ دے ترخو چہ ستائر
صرف پہ مخلوقاتو تیغ وی نو پہ تاد اللہ تعالیٰ د ذات و

فتوح

۲۰۵

الغیب

صفات د اسرار و کشف نشئی کیدے۔ د توحید د جہت پہ
خاطر د فورو تلو جھوتو نہ روگردانہ شہ۔ نو دہفتہ وخت
بہ ستاد زہ پہ سترگہ د اللہ پاک د لوئے فضل جہت پرا
شئی۔ او تہ بہ ازلی او ابدی حقائق د نور ایمانی پہ رسترا
کس خُذ کُن او پیچے۔

بیاد توحید نوریہ ستاد باطن نہ ستا پہ ظاہر ہم
اشاراند از شئی۔ اوستانہ بہ کرامات ظاہریہ پی۔ خو بہ اللہ
یوخل د نظر بنجولونہ پس کہ بیا پہ غیر اللہ اوبخلواتو
نظر بنجولے نو تہ بہ د شرک مرتکب شے۔ ستاد زہ پہ
سترگہ بہ پردہ راشی، چہ دہفتہ پہ نتیجہ کس بہ تہ د
قبض پہ کیفیت کس اختہ شے۔ اود اسباب د دہفتہ شرک
اوغیر اللہ کس دھوکید و پد وجہ وی۔

بیاجہ تہ اللہ تعالیٰ پہ ذات اوصاف کس یکتا
اوکنے۔ اود خیل توجہ مرکز ہفتہ اوگر خولے۔ دہفتہ
فضل و کرم نظر اوساتے۔ خیل نول امیدونہ اوتوقعات
ہفتہ سرے وابستہ کریے۔ اوبخل خان دغیر اللہ تہ بیکانہ
کریے۔ نو اللہ تعالیٰ بہ د خان تہ نور ہم قریب کری۔ اوتا
تہ بہ مقام صدق کس خانہ درکری۔ پہ خیل و قما اوسم
نعمتونہ بہ د بناد کری۔ ہر مشکل کس بہ ستاد مدد و اعانت
کوی۔ او ہیشہ بہ ستاحافظ اونا صروی۔
نود اللہ پاک ذات د خیل توجہ د مرکز کولونہ پس تہ

فتوح

۲۰۶

الغیب

فانی بغیر اللہ اوباقی باللہ شہ، اودہفتہ د مؤمن د پاک لوند
مقصود دے۔

مقاله (۵۹) صبر او شکر

انسان تہ پہ ژوند کس دود مختلف قسمہ حالاتونہ
پیشیری۔ یا خود د مصیبتونو کس اختہ وی یا راحت کس
ژوند تیروی۔ اود کیفیات د زمانے د حالاتو د تقریر تو
پہ سبب وی۔ پہ دے وجہ ہر مؤمن تہ کلام اللہ اواچار
شوی کہ کس تاکید شوے دے۔ چہ د مصیبتونو پہ دوران
کس صبر او توکل خیل دستور جو رکری اوپہ اللہ پاک خیل
تکیہ اوساتی۔ اودہفتہ تہ د خیل مشکل کشایی زاری کوی۔ او
پہ صبر اویضا تہ مدد او غواری۔ دہفتہ خلاف شکوہ
شکایت نہ کوی اونہ د مخلوقاتو تہ خائے پہ خائے خیل
حاجات پیش کوی۔

کہ راحت وی، نو دے حالت کس اللہ پاک تاتہ
حکما فرمائی چہ "ہر وخت خما شکر پہ خائے راوری۔ او
خما ناشکری مہ کوہ"۔ د نعمت شکر صرف تر زہ بہ عجز
نہ دی ساتل پکار۔ بلکہ د نعمت شکر پہ زہ او اعضاؤ
ہم ادا کول پکار دی۔ د زہ شکر دے چہ دغیر اللہ تسکا
ہم اونہ کوی اوپہ ذات الہی کس جو شئی۔ اوپہ خیل
خاموشہ ژہ ہر وخت د حد و شکر کلمات وظیفہ کری۔
بیا داعضاؤ شکر دے، چہ دمنہیا تونہ لے پچر اوساتی۔

فتوح

۲۰۷

الغیب

اود اللہ تعالیٰ د احکامو تعمیل پرے اوکری۔
تولے ذریعے او وسیلے د اللہ پاک پیدا کر دے دی۔ اودہفتہ
خالق کل دے۔ دے وجہ نہ دہفتہ حقیقی شکر پہ خائے
راورل پکاری۔ تہ چہ خوک تعذر راوریکی تہ نظرنہ کوی،
بلکہ د تحفہ راوستونکی یعنی مالک خیال ساتی۔ اودہفتہ شکر بہ
ادا کوی۔ نو کوم سری چہ ظاہر سبب تہ اوکلن۔ او حقیقی سبب
الاسباب اوقاضی الحاجات تہ لے توجہ اونہ کری، نو دہفتہ
علم او معرفت ناقص دے۔ اود ایمان حقیقت تہ لے رسائی
نشستہ۔ د قلبی شکر ہم دا تقاضی دے، چہ حرکات سکنت،
ظاہر اوباطن، منافع اولیات خور خیزونہ چہ انسان تہ
حاصل دی، ہفتہ قول د اللہ پاک د جانب نہ اوکری۔ اوپہ
ہفتہ شکر اوباسی۔

اللہ پاک فرمائی: "ہر ہفتہ خیز چہ تاسوس دے، د
اللہ پاک عطا کر دے۔ اوحق سبحانہ فرمائی: "اللہ پاک
تاسوتہ خیل ظاہری اوباطنی نعمتونہ مکمل طور سرے درکل،
د پار دے، چہ پہ ہفتہ شکر اوباسی۔ اوحق تعالیٰ فرمائی
"کہ تاسو د اللہ پاک نعمتونہ شمیرل او غواری، نو پورہ بہ
لے نہ کہے شئی۔ نو بیا دہفتہ ناشکری ولے کوی۔ نو پہ
مؤمن واجب دی، چہ پہ ژہ د شکر ادا کولونہ علاوہ پہ
اعضاؤ ہم د خدا لے تعالیٰ شکر ادا کری۔ اود اعضاؤ شکر
دادے، چہ پہ ہفتہ د خالق اطاعت اوکری۔ اوپہ ہفتہ د

مخلوقات و ایسے اطاعت اونہ کری۔ چہ دھنہ نہ دخالت نافرمانی ظاہر پیری۔ حکمہ چہ کوم خیر کین د الله نافرمانی وی، ہنہ جائز نہ دے مواصل خیر و الله پاک اطاعت کد اوددے نہ عداوہ نور قول خیر و نہ د تابع حیثیت لری۔ کہ مؤمن ددے خلاف کوی۔ نو د صراط مستقیم پہ خاکے بہ گمراہی کین کنبیوی۔

الله پاک فرمائی: «خوگ چہ د الله پاک د نازل شوی آیتونو او حکما مو مطابق حکم اونہ کری، نو ہنہ خلق کافر دی۔ بل خاکے ارشاد دے: «خوگ چہ د الله تعالیٰ نازل شوی آیتونو سرح حکم اونہ کری، ہنہ فاسق، ظالم او گمراہ خلق دی۔ نو ہر مسلمان لہ پکاری۔ کہ مصیبت وی۔ اوکہ راحت، ہنہ لہ دینی آداب ہیروں نہ دی پکار کہ مصیبت وی، نو پہ صبر او توکل د قائم اوسی۔ اوکہ راحت اونعمت وی، نو فسق او مصیبت نہ د جان پیر کری۔ او پہ ژبہ او اعضا د د خدا دے تعالیٰ شکر پہ خاکے راوری۔ مصیبت کین د دخلقو مخکین د شکایت اظهار نہ کوی او پہ صبر او رضا د مشیت الہی سرہ موافقت اوکری۔ دھنہ پہ فضل و کرم د کاملہ تکیہ ساتی۔ او ہنہ تہ د خپلہ حاجت روا بی خواست کوی۔ الله تعالیٰ پہ دے طریقہ دخپلو انبیاء و اولیاء او پیکر یدہ نہ مصیبت نہ لرے کوی۔ او د هفوی مشکل کشائی کوی۔ حکمہ چہ شپے

پسے وچ او خزان پسے بہار رانی۔ د قانون قدرت ماتحت دھر خیر د پارہ ضد او انہا وی۔ دھنہ رنگ د سختی نہ پس آسانی اود مصیبت نہ پس راحت لازمی وی، خو پہ شرط ددے چہ د الله پاک بہ ذات واحد کامل توکل او پچہ عقیدہ لری۔ یوحنا پش کین رانی چہ «صبر کامل ایمان دے۔ او توکل د صبر روح دے۔» او الله پاک فرمائی: «الله پاک د صابرانو ملکر دے۔»

د حقیقت ہیروں نہ دی پکار، چہ انبیاء کرام و اولیاء عظاموتہ لوکے لیئے درجہ د صبر او توکل پہ برکت حاصلے شوی۔ او د شکر پہ وجہ پہ زیان نعمت بناد شوی۔

نو تہ ہم اخلاص او صداقت سرہ د هفوی اتباع او کوی چہ صراط مستقیم د نصیب شی۔

مقالہ (۲۰) د کتاب الله و سنت رسول الله اتباع

دیو مؤمن خپل طبعی عادات پرینودل اود شریعت اتباع (پیروی) کول د سلوک ابتداء دے۔ دے پس مقدمات الہیہ سرہ موافقت کول د سلوک او پچہ درجہ دے۔ او بی د شریعت او حدود د الله متابعت سرہ د بشریت تقاضا پہ حلالہ او جائزہ طریقہ پورے کول د انسانیت د صفاتو

انتہادہ او دسیرت او کردار تکمیل۔ حضور صلی الله علیہ وسلم د بشریت د حلالو او جائزو و تقاضو پورے کولو یا وجود د احکام الہی اتباع کین د امت د پارہ دیوے کا لے نمونے حیثیت لری۔ د ایسے کاملہ نمونہ (اسوہ حسنہ) چہ د هفوی الله پاک فرمائی: «کوم خلق چہ د الله درضا طلیکاردی۔ او پہ وریخ د قیامت ایمان لری، نو د هفوی د پارہ خمونہ د نبی و نونو بہترین مثال دے۔»

نو دسیرت د تکمیل د پارہ چہ د بشری تقاضو مشلا خوراک، خنیاک، لباس، حرکات و سکنات او نکاح پہ حلال نہ دے کوسے ہنہ دسترس رسول الله د اتباع پہ بیت کوه۔ الله پاک فرمائی: «خمونہ پیغمبر چہ پہ کومو خیرونو تاسو تہ د عمل کولو تلقین کوی، ہنہ کوی او د خہ نہ موچہ منع کوی نو هف نہ منع شی۔ او حق سبحانہ فرمائی: ایسے نبی! دوی تہ او وایہ، کہ تاسو الله پاک سرہ محبت کوی نو خا تیری کوی۔ خما پہ پیروی بہ حق تعالیٰ تاسو سرہ محبت کوی۔»

یاد ساتہ، چہ د سنت پہ پیروی کین بہ ستا پہ باطن کین د الله پاک د توحید او معرفت نور او کلیبی۔ او تہ بہ د خلق خدا د پارہ د عمل او تقویٰ پورہ نمونہ شی، ظاہر او باطن کین بہ ستا قول احوال د شریعت ترجمانی کوی، او خلقی بہ ستا د مصیبت آرزو و منی وی۔ بیابہ ستا دسیرت

او باطنی امور تعلق براہ راست الله پاک سرہ شی۔ او د کشف، حکمت او معرفت مرکز بہ شی، چہ تہ دے درجہ تہ اورسے نو تہ بہ د حدود شرعی نگہبان لے۔ او افعال الہی سرہ بہ تاتہ موافقت حاصل وی او تاتہ بہ د اتباع سنت نبوی و توفیق عطا کرے شی۔

الله پاک فرمائی: «مونہ خپل کلام نازل کہ، او هم مونہ ددے د حفاظت ضامن یو۔ نو الله پاک بہ د گنا هوونہ ستا حفاظت کوی۔ او د احکام الہی احترام کوی۔ نو الله پاک تائید او نصرت بہ ہمیشہ ستا سوشامل حال دی خو د طریقہ پہ سیر او سلوک کین تالہ د بشریت د دنیاوی او ظاہری تقاضونہ نفرت نہ دے پکار۔ حکمہ چہ د تقاضا انسان سرہ تیرے دی۔ او ددے نہ گریز کول رہبانیت۔ انسان کول دی، چہ هفہ پہ اسلام کین حرام دے۔»

د جسمانی او بشری تقاضونہ کہ خوگ پاک دی، نو هف ملائکہ دی۔ نہ چہ انسان۔ نو پہ دے سوچ کول پکار د کہ چہ د بشریت تقاضی د شریعت ماتحت وی حکمہ چہ داد دعا او سوال پہ صورت کین بندہ بارگاہ الہی تہ لازمی نزدکے کوی۔ او الله پاک سرہ د مؤمن تعلق نہ مضبوطی ولے کہ د بشریت تقاضی د سری نہ زائے شی، نو هفہ بہ فرشتو کین داخل شی۔ او د دنیا نظام بہ درہم برہم شی۔ نو د انسان جائزے تقاضے پہ باطنی امور و کد، هرگز

فتوح

۲۱۲

الغیب

ضرر رساے نہ دی۔ اود اللہ پاک د حکمت ماتحت د بشریت تقاضے پہ تاسو کیں پہ دے موجود دی۔ چہ د اللہ پاک د نوری نہ پہ بندہ طریقہ فائدے واخلے اودنیا کیں دحق تعالیٰ پہ نعمتونو بنا دے۔

د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے " ستامود دنیا د خوشبوی او غمٹ کما نمرک تہ زیاتے نزد دی۔ اوٹا د نیک آتام اود اطمینان پہ ماتحت کیں دے۔ " نوبی علیہ السلام تہ د سیرالی اللہ اود احکام الہی اتباع سوسر د بشریت خوشبوائی ہم دس کرے۔ اود دے دیوی نعمتونو قبول کیں ہونی د اللہ پاک د حکم مطابق د شکر اظہار اود مایہ نوا نبی اللہ او اولیاء اللہ روحانی نعمتونو سرے سرے پشری نعمتونو ہم بہاد وی۔ حکم چہ ہونی د انعمتونو پہ جائزہ طریق استعمال وی۔ اومہ پہ دے سیرت انسانی تکمیل بیاموی۔ چہ د کتاب اللہ اوسنت رسول اللہ پیروی اوکریے شی۔

مقالہ (۶۱) د اشیاؤ پہ استعمال کیں د مؤمن احتیاط

د اللہ پاک د امر او نہی ماتحت مؤمن د اشیاؤ پہ قبول و استعمال لوکریں احتیاط کوی۔ چہ دا ہے نہ چرتہ یو آدم او مشکوک شے استعمال کوی۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے: " مؤمن د اشیاؤ پہ قبول و کیں احتیاط کوکے وی۔ اوسافز لے ہے احتیاط اخستونکے وی۔ " اودنی

فتوح

۲۱۳

الغیب

کرم صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے: " کوم شے چہ تاسو پہ شک کیں غور کوی، ہنہ پریردی۔ او چہ کوم کیں شک نہ وی، ہنہ اختیار کوی۔ " نومومن د شریعت پہ اتباع کیں د استعمال پدلو خیزونو کیں د توقف اود عیش منہ کار اخلی۔ اود تقویٰ خلاف ہیچ خیز نہ خوبوی۔ ترخو چہ امر باطن دے د جواز اوقبولیت حکم ورنہ کوی۔

کہ مؤمن د ولایت اود ابد الیت پہ حالت کیں وی۔ نو مشیت الہی برآ راست ہنہ تہ د هر خیز د قبول و یاد کولو حکم وریکوی۔ اود ابد الیت حالت د فنا لے محض حالت دے۔ چہ ہلتنہ صرف د اللہ پاک مشیت د هر خیز د پارہ حکم وریکوی۔ کہ مشیت الہی نومومن د پو خیز د قبول و منع نہ کوی، نو وائے خلی۔ او کہ منع لے کوی، نو ترک لے کوی۔ اود کیفیت د ومبی حالت ضد دے۔ حکم چہ ہنہ حالت کیں توقف غالب و۔ او چہ ارادے لے ہم پکین دخل و۔ لیکن دے حالت کیں سراسر امر الہی غالب دے۔ اومومن پہ دے حالت کیں د پدلو گناہونو د محفوظ وی۔

نکہ چہ اللہ پاک فرمائی: " مونو یوسف علیہ السلام دھر قسم گناہ نہ محفوظ کہ حکم چہ ہنہ د غفلت بندگانو نہ و۔ "

مؤمن د حرام او مشکوک خیزونو نہ منع کرے شے دے۔ اوسراط مستقیم د د پارہ آسان کرے شے دے،

فتوح

۲۱۴

الغیب

دے د اللہ رضا اود ہنہ احکاموسر موافقت کوی۔ او پہ ہر حالت کیں د اللہ تعالیٰ رضا جوی او خوشنودی د دے منتھائے مقصود وی۔ دے نہ اوچت بل حالت نشہ۔ او دا ولایت انتھاد دے۔

د حالت د ہنہ اولیاء اللہ اوصحاب کرام وی، چہ د انبیاء کرامو پہ نقش و قدم روان وی۔ اود ہنوکے سنت او طریقت کاملہ اتباع کوی۔ اللہ پاک د پہ مونو او تاسو ہم دے پاکو یزاکانو د پیروی پیرن ورنہ اوکری۔ آمین۔

مقالہ (۶۲) محبت او محبوب حقیقی

تہ د ژوند د مشکلات او مصیبتونو پہ وخت کیں ہیشہ د اللہ پاک خلاف کلہ او شکایت کوے۔ اود ہنہ پر رپویت پہ قسم قسم تورنگوے۔ حالانکہ ہنہ پہ خیلو بند یا نو ذرہ برہم ظلم زیاتے نہ کوی۔ کوم مصیبتونو او مشکلات چہ بندہ تہ پیچیدی، ہنہ د د خیلو مشرکانہ عقائد و بدو اعمالو، اود شریعت د حدود و د ماتولو پہ وجہ وی۔ تہ پہ دے نہ پوہیے، چہ اللہ تعالیٰ وحدہ لاشریک دے۔ عبادت کیں د شرک نہ کولو سرے سرے ہنہ دا ہم غواری، چہ کوم عشق او محبت د ہنہ د پارہ خاص دے۔ ہنہ د غیر سرے اوٹہ کرے شی۔

اللہ پاک فرمائی: " مشرکینو خیل دیوتاگان خیل حاجت

فتوح

۲۱۵

الغیب

دوا جو کرے دی، او ہنوی سرے دا ہے ژور محبت ساقی، چہ ہنہ صرف اللہ تعالیٰ سرے پکار دے۔ نو کوم محبت، رغبت اود فدائیت جذبہ چہ د محبوب حقیقی د پارہ خاص دے او ہنہ د غیر اللہ اود نیوی مخلوق د پارہ وقف کرے شی۔ نو ہنہ ساد مصیبتونو لوگے سبب دے۔ نوکلہ او شکایت تالہ د خیل مشرکانہ طرز عمل نہ پکار دے، نہ چہ د اللہ تعالیٰ نہ۔

مصیبتونو تانہ پہ دے پیچیدی، چہ تہ د خیلو عقائد او اعمالو اصلاح اوکریے۔ اود مشرکانہ طرز روش نہ منع شے۔ اللہ پاک غواری چہ تہ خیل قلب، دماغ ظاہر او باطن خالص د ہنہ د ذات د پارہ وقف کرے۔ اود غیر اللہ د خیل محبت اوریفت مرکز اونہ گرجوے۔

د خدا کے درضا د پارہ دفس امارہ او مخلوقاتو پیروی پریردے، چہ تہ دا ہے اوکریے، نو اللہ تعالیٰ بد پہ خیلو نعمتونو او بخششونو بناد کوی۔ خلق بہ ستا پہ تشریف شروع شی۔ او اللہ پاک بد دوار وجہانو پہ خوشحالو سرفراز کوی۔ نو تہ خیل محبت د مخلوقاتو پہ خاکے خیل محبوب حقیقی سرے اوساتہ۔ حکم دا محبت جاودانی (ہمیشہ) دے او ہنہ ہستی پد رغبت او توجہ اوکریے۔ چہ ساطرف تہ لے توجہ دے۔ اود ہنہ چا ہوسنی اختیار کرے، چہ تاسرے دوستی کوی۔ او ہنہ چا سرے ہم کلام شے، چہ تابلی۔ اود ہنہ

چالاس کین خپل لاس ورکړه چه تا دکمره کید ونه چ کوی او پر صراط مستقیم وسموی.

خپل زړه او دماغ هغه مقدس هستی طرف ته کړه ، چه ستا باطن د شرک اوفسق نه پاک کوی . ستا نفس او ستا جاهل اوسافق دوستان هغه شیطان دی چه تا د یو لاری نه بد راه کوی . نو ته به ترکومه د مخلوقاتو په ټکي تری تیرووگے . او د نفس په اتباع کین به ترکومه د محبوب حقیقی نه لریه اویس . خپل خالق او معبود ته نژدے شه اویلا ستا چه الله پاک هم اول دے . هم اخر دے ، هم ظاهر دے ، هم باطن دے . د ټولو مخلوقاتو مشکل کشا اورازق صرف هغه دے . ټول احسان بخشش او معاد هغه درجاب نه ده . او د زېړنو اطمینان د هغه په محبت او د هغه په ذکر اوفکر کین دے .

الله پاک فرمائی : مشرکان خپلو دیوتاگانو سره دا دے محبت کوی ، چه هغه صرف الله سره کول پکار دی . خو کوم خلق چه په سپه ایماندار دی ، هغوی خو صرف د الله تعالی سره کلک محبت ساتی . او حق سبحانه فرمائی : دایماندار زېړ ونه صرف په ذکر الهی آرام بیا موی . او یاد لری چه د زېړنو اطمینان ، سکون اوتوانائی د الله په ذکر حاصلیږی .

مقاله (۹۳) د معرفت یو نکتته

ما خوب اوبید چه زه چاته وایم " اے انسان ! اے

په ظاهرو کین د الله د هغه مخلوق هغه سره شریک کوئیکه ! او اے مشیت الهی کین خپله اراده له دخل ورکوئیکه ! او اے په باطن کین خپل نفس اماره خپل پرور د کار سره برار کوئیکه ! په زړه کین توحید او اخلاص پیدا کړه . چه دا دے او دیدل ، نو یوسره چه ماسره موجود وو ، وے ویل " دا کوم کلام دے ، او د دے مقصد خه دے ؟ " نو ما جواب ورکړه . چه دا د توحید او شرک میخو کین فرق کول دی . او د معرفت یو نکتته ده .

مقاله (۹۴) د الهی مرگ او د الهی ژوند

خه څیز دے ؟

یوه ویرج ماته یوه باریکه مسئل پینه شوه . او نفس م د دے پریشانی نه خلاصه غوښته . غیبی طور خانه دریافت اوشو چه " ته دے وخت د خپل سکون او اطمینان د پاره خه غواړه ؟ " نو ما ورته او ویل چه زه د اے شریک غواړم ، چه هغه کین ژوند نشته . او دا دے ژوند غواړم چه هغه مرگ نه لری .

بیامانه ټپوس اوشو ، " هغه کوم مرگ دے چه هغه کین ژوند نشته ، او هغه کوم ژوند دے چه هغه مرگ نه لری ؟ " ما جواب ورکړه . هغه مرگ هغه کین ژوند نشته ، هغه کما د خپلو هم جنسو مخلوقاتو نه به د تعلقه کیدل دی ، چه د هغه مطلب فنا فی الله کیدل ، د غیر الله نه بچل

آسید ونه قطع کول او د باری تعالی هستی سره تړل دی .

خا مرگ د نفس اماره خواهاشات دی چه زه د الله تعالی درضا او د هغه داراد تابع شم . اویا د اے ژوند چه هغه کس مرگ نشته ، هغه خا د خپل د اتم ژوندی اولادواله پرور د کار د فعل اومشیت سره ژوند په پالته کیدل کی . په داشان چه کما وجود د هغه وجود سره ژوند دے او قائم شی . او کما اراده د هغه دارادے تابع شی . چه ذاتی طور سره نه کما خه وجود پالته شی او نه م خه اراده دا هغه ژوند دے چه مرگ له دے کین دخل نشته . اوزه د اے ژوند خواستگار یم .

کما دا یتیم دے چه کما دغه خواهش د ژوند د ټولو خواهشونو نه زیات قیمتی او غوړیز دے .

مقاله (۹۵) الله پاک ته د ظلم نسبت کول کفر دے

ته بعضی اوقات د ناموافق حالاتو نه تنگدشه ، نو د الله تعالی نه د خفکان اظهار کوے . او وائے ، چه الله پاک کما سوال نه قبلوی . او مصیبتونه رانه نه دفع کوی . نو زه نا د ا ټپوس کوم ، چه ته د الله تعالی د فرمان لاند دے آزاد دے . وکه غلام ؟ که ته دا او وائے چه زه آزاد یم . نو کانر شو دے ، ځکه چه دا د شریعت نه انکار دے . او که دا

دا او وائے چه غلام یم . او هم د ا مومن بند د له ویل پکار دی . نو بیا تانه دا تقاضا کید دے شی چه ایمان اوتوکل سره په الله تعالی کامله تکیه اوساته . او پرله پسے هغه ته د حاجت روایی خواست کوه .

الله پاک فرمائی : " کما په درگاه کین خپل حاجات اوضرویات پیش کوئ . زه به ستا دعا گانے قبولم نو تا له ن دوی پکار ، چه هروخت د الله تعالی په فضل وکرم او مدد کین شک شپه کوے او مه د ا کوه چه د مصیبت اوتکلیف په وخت کین ظلم اوزیاتوی د الله پاک مقدس ذات ته منسوب کیس . کله چه دا د اے اوشی ، چه د سنده د حاجاتو پوره کولو کین تاخیر راشی ، نو دے کین د الله تعالی خه مصلحت وی . تاله نه دی پکار ، چه دے قرار شه . او په الله پاک الزام اونکوے . ځکه چه دے عقید دے سره الله پاک ته د ظلم نسبت راخی ، او د اصریح کفر دے حالانکه هغه په خپلو بندیانو همیشه مهربانه دے . او درک بر ظلم زیاته هم پر دے نه کوی .

د تیرو تباة شوی قومونو په حقله الله پاک فرمائی : مونږ په هغوی ظلم نه کوو . بلکه هغوی پخپله د شرک او کفر په وجه په خپلو کما نو ظلم اوزیاتے کول : او هغوی ته چه کوم عذاب ورکړے شو ، دا د هغوی د خپلو بندانو نتیجه ده " . نو تا سو د الله تعالی د ناراضه کید او د هغه

خلاف شکایت کو لو نہ پریہیز اوکری۔ اور دھنہ پہ اضافو
هرگز اعتراض مہ کوئی۔ دھنہ پہ نعمت شکر او باسی او
دھنہ رضا سہ موافقت اختیار کری۔ اور دھنہ خواہشات
نفسانی پروری پرین دگی۔ چہ دندائے دھنہ کان اوغضب
باعث وی۔ بلکہ صدق اوخلوص سہ داللہ پاک پہ حضور
کس حواس کوئی۔ اوپہ صبر دھنہ دفضل وکرم امید او
اوسو۔

پہ ہر حالت کس دفس داطاعت نہ پریہیز کوئی۔
حک کہ چہ نفس ستا او داللہ دشمن دے۔ نوذلم اوزیاتی
اللہ پاک تہ مشنوب کولو پہ جائے بہتر ددہ، چہ تہ
دخپل نفس تہ مشنوب کرے اوپہ دخپلو پہ اعتدالو پہ
اسلاح کس کوشش داواخل، نو تقوی اختیار کرے۔ اور اللہ
تعالی دامر فرمانبردار شہ۔ دشریعت دحدود و احترام اوکری
توکل علی اللہ ہیج کلمہ مہ پرین دہ او نفس تہ داللہ پاک دا
ارشاد دیبا د کرے چہ اللہ تعالی پہوے تاسولہ عذاب وکری
کہ تاسو پہ ہنہ بقین اوسائی، اور دھنہ شکر پہ جائے راویا
اللہ پاک فرمائی: ”کوم عذاب چہ پہ بندیاں راوی، دھنہ
وجہ دھنوی خیلہ بد عملی وی۔ بیشک چہ اللہ تعالی پہ
خیلو بندیاں زین زیاتی نہ کوئی۔ نو داللہ پاک درسامندی
دیبا د دخپل نفس مخالف شہ او دخرابو ترغیباً نو نہ کر کہ
اوکری۔ حک کہ چہ داللہ تعالی پہ دشمنان کس دشیمان تہ

پس نفس د انسان لوک دشمن دے چہ ہنہ بنی آدم د
صراط مستقیم نہ بد راہہ کوئی۔

اللہ پاک پہ خیلو آسمانی کتابون کیں، تلو انبیا ع کرامو
تہ ارشاد فرمائے دے چہ ہنوی خیل امتونہ د نفس امارہ
د اتباع نہ منع کری۔ حک کہ چہ داللہ شکر خفی اوکراما
بد توبین مجرک دے۔ اللہ پاک د موبین او تاسود نفس او شیطان
دقتو نہ پہ امان کری۔ آمین۔

مقالہ (۲۲) اللہ پاک نہ ددعا غیبت لو تانک
دایے ہنیکہ مہ واپہ، چہ زہ بہ داللہ پاک نہ سوال نہ
کوم، حک کہ سوال کول غیب ناک دی، نو مخلوقا تونہ، نہ چہ
دخالق او پروردگار نہ۔ داللہ تعالی نہ دخپلو تلو حاجتو
سوال کرے۔ او پرلہ پے سوال کول دسند دپارہ د سعادت او
نیک بختی باعث دے۔ او دتوحید او ایمان واخو ثبوت
دے۔ نو دخپل ہر ضرورت دیبا د داللہ تعالی پہ حضور
کیں سوال کرے، حک کہ چہ ددنیا او عقبی سعادت پہ دے
کیں دے۔

کہ ستاغوبنے شوعے خیر داللہ تعالی پہ علم کیں
ستا دیبا د فائدہ مند وی۔ او د راحت او ترقی باعث وی
نہنہ پہ ضرورت تاتہ رسی اوکے پہ ہنہ کیں دعلم الہی
مطابق ستا دیبا د نقصان وی نہنہ بہ تاتہ حاصل شہ
بہر حال تالہ نہ دی پکار چہ دفضل الہی خلاف دشکایت

حرف پہ ژبہ راوی دے۔ نو دخپل ہر حاجت دیبا د داللہ پاک
پہ حضور کیں پہ دے سوال کرے چہ اللہ پاک دسوال
کولو حکم کرے دے۔ او بندہ تہ دے پرلہ پے ددعا کولو تانک
فرمائے دے۔ حق سبحانہ فرمائی: ”خما پہ بارگاہ کیں ددعا
کوئی زہ بہ ستا ددعا قبولم و او اللہ پاک فرمائی: ”داللہ تم
نہ دھنہ دفضل غوارگی۔ بل جائے ارشاد دے ”زہ خیلو
بند یا نو تہ دیر قریب یم۔ کلمہ چہ خوک سوال کرے مایادی
نو زہ دھنہ ددعا قبولم۔“

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائے دی: ”پہ اللہ پاک
ددعا دقلید و یقین لری۔ اوسوال ترے کوئی۔“ اور اہم
مہ واپہ چہ زہ داللہ پاک نہ سوال کوم، خو ہنہ دقلوی
نہ۔ نو بیبا بہ ترے سوال نہ کوم۔ حک کہ چہ دایے وئیل
کفر دے۔ دسندہ بعض وخت ددعا نہ قلیل و وجہ ہم
ما بیان کرے دے۔ چہ یا خود بندہ دیبا د ہنہ حرام وکری
یا پکس دھنہ دیبا د خہ ضرر پر ویت وی۔ حقیقت حال
صرف عالم الغیب اللہ تعالی پیڑنی۔ ددے وچ نہ دکفر
او انکار کلمات پہ ژبہ راوی نہ دی پکار۔ کہ ستا بعض
سوالونہ سمدستی قبول نشی نو دنیا او عقبی دپارہ کیں
پہ دھنہ لوکے اجر بیاموے۔

پہ عامو امور کیں بہ ستا دیبا د آسانی پیدا کرے
شی۔ کہ تہ قرض دارے۔ نو قرض خواہ بہ دینہ پہ سختی

سہ د مطالعہ نہ منع کرے شی۔ او ستا دیبا د بہ دھر
قسم رعایت پیدا کرے شی۔ حک کہ چہ رحیم، کریم، غنی او
مغنی داللہ پاک صفاتی نومونہ دی۔ نو دخپل فضل او کرم
نہ ہنہ خوک نا امید کوئی نہ۔ او یاد ستا بل بکاردی چہ د
درگاہ الہی نہ بندہ تہ دسوال کولو اجر ضروری رسی۔ او
کہ بعض اوقات دافائدہ دنیا کیں ورنہ کہے شی۔ نو
دے بدلہ بہ آخرت کیں ضرور وکولے شی۔

حدیث شریف دے، چہ، دقیامت پہ ورخ پہ مؤمن
پہ خیلہ عملنا مہ کیں دایے نیکی اووینی، چہ دھنہ بہ دنیا
کیں نہ کہے وی او نہ بہ دے پیڑنی۔ دھنہ نہ بہ تپس
اوشی، چہ تہ دانیکی پیڑنے؟ نو مؤمن بہ اوواں چہ
نہ۔ دانیکی خما دیبا د کوم جائے نہ راویہ شوی
دی۔ بیبا بہ ہنہ تہ او بنودے شی۔ چہ دانیکی ستا دھنہ
سوالونہ او ددعا کانو جزا دے۔ چہ تادینا کیں غیبتے وے۔
او دختہ مصلحت پہ بنا قبولے شوعے نہ وے۔“

دومرغہ لویہ جزا بہ مومن تہ پہ دے وجہ و رکیدے
شی، چہ ہنہ داللہ تعالی نہ دسوال کولو کامل یقین لری۔
او دخپل ہر حاجت مرکزے صرف ذات الہی کیری
او دا دسیرت انسانی ہنہ اوچت صفات دی، چہ
ددے پہ وجہ بہ ہنہ تہ نہ صرف پہ دنیا کیں بلکہ
عقبی کیں ہم اجر عظیم و رکیدے شی۔

مقالہ (۶۷) د نفس مجاہدہ کا

قرآن اوجھ پٹا کیں د نفس د مجاہدے د پیر تائید راغے دے۔ کہ تہ د نفس خلاف جہاد اوکریے او مغلوب ہے ہم کریے۔ نو اللہ تعالیٰ بہ پہ بوجھے ذریعہ نفس لہ دوبارہ پہ تاغلبہ او او اقتدار ورکری۔ د پارے ددے چہ ریاضت او مجاہدے تہ ستا مخہ شی۔ او خیل نفس سرچ پہ جنگ ہے چہ ستا عزم او ایمان د رومی نہ زیات قوی شی۔ او محکشی د پارے د شیطان د پارے ستا پہ گمراہ کولو کیں خہ گنجائش پاتے نشی۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرما لے دی: چہ مونی ددوہی جہاد نہ لوئے جہاد تہ راغلو۔ مگیا د نفس جہاد تہ لوئے جہاد او فرمایہ۔ او دتوئے جہاد تہ دے پہ مقابلہ کیں ویکے اوکریے۔ نو دتوئے جہاد تہ مراد د نفس مجاہدے، عبادت او ریاضت دے۔

اللہ پاک حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ فرمای: ۱۰۰ پیغمبر! د خیل پیوس دکار عبادت تراخری دہ کوہ ریے کیں د عبادت دھمیشکئی حکم دے۔ او ددے عبادت

بہترین صورت د نفس مجاہدہ دہ۔ حکم چہ نفس لذتو کیں آختہ شی۔ نو دعبادتو نہ غفلت اختیار کری۔ کہ خوک دا اعتراض اوکری او وائی۔ چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم پاک نفس خٹکہ دعبادتو نہ غفلت اختیار وے شی۔

چہ ہنوی تہ د نفس د مجاہدے د تاکید کولو ضرورت پین شی۔ حکم چہ صل خوخہ چہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ہیچ ارشاد ہم دمنشائی الہی خلاف نہ وو۔ کہ چہ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ جنونہی د خیل خواہش نہ ہیچ نہ وائی۔ بلکہ دھنہ ہرہ خبرہ وئی چہ ہنہ تہ لہر لے شوی وئی۔ نو ددے اعتراض جواب دادے چہ د اسے خطاب د شریعت د تعلیم و تدریس پورہ طریقہ دہ۔ کہی خطاب حقیقت کیں دومرہ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ذات تہ نہ دے۔ خومرہ چہ د ائت افراد تہ دے۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ چہ کوم احکام صادر شوی دی۔ دھنہ حقیقی مدعا امت مخاطب کول او د امور شرعی تاکید کول دی۔ کہی حقیقت دادے، چہ اللہ پاک نبی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم تہ پہ نفس او خواہش مکملہ غلبہ ورکریے وہ۔ او د امت افراد ہر وقت د نفس د مجاہدہ حاجت مند دی۔ حضور صلی اللہ علیہ وسلم تہ د نفس د مجاہدہ ضرورت نہ وو۔ نو مؤمن چہ د نفس مجاہدہ راواخلی۔ او د شریعت پہ اتباع کیں نفس مغلوب کری۔ نو اللہ تعالیٰ ہنہ د دوار جہادو پہ بنو بنو نعمتو نو بناد کری۔ او پہ جنت کیں اوچتے درجے وری کری۔

اللہ پاک فرمائی: ۱۰ کوم سہ چہ د حشر پورخ د خیل پیوس دکار د پیشتی تہ او ویریدہ۔ او نفس تہ د خلاف شریعت

خراہشا تو د پیروی نہ محفوظ کہ۔ نو دھنہ نکا ویرہ یقیناً جنت دے۔ نو ہر کہ چہ د مؤمن د قراری خاے جنت دے چہ ہنہ تہ د خدا اے پہ دیدار بناد شی۔ نو بیا ہنہ غیرت تہ د رجوع کولو او دنیا تہ د میلان کولو نہ پیرا دے۔ او خٹکہ چہ د نیا کیں د احکام الہی پہ پیروی کیں ہنہ د نفسی اشارہ د خواہشاتو نہ پرہیز کری۔ دغہ رنگ بہ اللہ تعالیٰ جنت کیں دھنہ د تقویٰ پہ خاطر جزا و رکولو کیں ہم ہنہ پیراؤم او بہ حسابہ نعمتو موی کری۔

د دے برعکس کا فرمان او مشرکان چہ دنیا کیں فسق و فجور کیں آختہ وی۔ نو د نفس د اتباع پہ وجہ بہ ہنوی د دوزخ پہ سخت عذاب کیں گیر وی۔ اللہ پاک فرمائی: ۱۰ مسلمانانو! تاسود ہنہ اور نہ خان بچ کری۔ کوم چہ د کافرو د پارے تیار شوے دے۔ او ہمیشہ بہ پہ ہنہ کیں سوزی۔ نو د حشر پہ ورج بہ د کافرو او فاسق فاجر خلقو د پارے قسم قسم غذا ہونہ وی، حکم چہ دوی دنیا کیں د احکام الہی د اتباع نہ دچہ کری۔ او د نفس د خواہشاتو پہ پیوستہ کو پیروی کری۔ نو حکم اللہ پاک فرمائی: ۱۰ لے نبی! تاہنہ خلق او نہ لیدہ، چہ ہنوی خیل نفس خیل معبود جوہ کریے وو۔

اللہ پاک بہ مجاہدہ کو نکو مؤمنانو تہ جنت کیں ہر وقت لوئے لوئے او تار تار تازہ نعمتو نہ وری کری۔ او د خاطر

او عزت بہ ددوی پہ دے وجہ کولے شی، چہ دنیا کیں دوی د نفس خلاف جہاد کولو۔ او ہنہ د احکام الہی تابع کریے وو۔ او دے ارشاد نبوی چہ د دنیا د آخرت پتہ دے۔ ہم دھنہ معنی دی۔

مقالہ (۶۸) اللہ پاک ہرہ ورج پہ پیروی شان کیں دے

د پر عالمان او مطالب قرآن کیں فکر کوئی دے آیت: ۱۰ یٰۤاَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوْا اَطِيعُوا اللّٰهَ وَاَطِيعُوا الرَّسُوْلَ (ہرہ ورج ہنہ پہ پیروی شان کیں دے) پہ حقیقی معنی پورہ نہ دی۔ دے اصل مفہوم دادے، چہ قول مخلوقات خواہ ہنہ ہر نوع سرے تعلق لگا پہ ہر حالت کیں فانی او زوال موند وکی دے۔ او پرماری او ہنگامی ژوند لری، لیکن د مخلوقات برعکس د خالق کائنات د اشان دے چہ ہنہ حق و قیوم دے۔ دانشی او ابدی دے۔ او نہ صرف ذات سرہ، بلکہ خیل صفا تو سرہ ہم ہمیشہ باقی او پائندہ دے۔ دھنہ حیاتی قوت او اختیار ہرہ ورج پہ ترقی دے لیکن زوال او تنزل ورلہ ہرگز نشہ دغہ رنگ د اللہ پاک احکام او ارادے ورج پہ ورج پہ قوت او اثر کیں زیاتے کری، لیکن ضعف (کمزوری) ورلہ ہیچ کلاہ نشہ۔

ہر کہ چہ اللہ تعالیٰ د بندہ دعا قبولی او دھنہ پورے خیلونہ ہنہ تہ عطا کری۔ نو ہنہ سرہ د اللہ تعالیٰ ارادہ

ما تیری نہ۔ اور نہ وہ عہد و مشیت خلاف ورزی کی رہی۔ مخلوق تو دپارے چہ کوم مقدرات دازل نہ مقبر دی نودعلم الہی مطابق پہ خپل وخت ہفہ حاجات اورادو نہ پور کا کیری۔ بہر حال ددعا کو نکو ضروریات پورے کیدل ہم د احکام الہی ماتحت وی۔ او پہ دے ہم پوھیدل پکاری دی چہ عقبی کیں جنت دا خلیل ہم دعلم او کرم الہی ماتحت دی۔

حدیث شریف دے کچہ بی بی عائشہ رضی اللہ عنہا د نبی کریم صلی اللہ علیہ وسلم نہ تیوس اوکے چہ جنت کیں بہ خلق محض دخیلو نیکو اعمال و پوجہ داخلیری اوکے نہ؟ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم ویر تو فرمایل چہ نہ۔ بلکہ د اللہ پاک پہ رحمت او بخشش بہ جنت کیں داخلیری نو حضرت عائشہ ۳۰ تریے تیوس اوکرو چہ یارسول اللہ! تاسو بہ ہم نہ؟ نو حضور صلی اللہ علیہ وسلم ویرستہ او فرمایل چہ ہو زہ بہ ہم نہ، مگر خدا نے پر رحمت دغہ وخت حضور صلی اللہ علیہ وسلم خپل لاس مبارک پہ خپل سر بلکہ او داد دے دپارے چہ اللہ پاک خپلو احکامو اوارادو کیں د مخلوق تا تاج نہ دے۔ ہفہ چہ خفہ غواری ہفہ کوی۔ دھفہ نہ ہفہ کوکے ٹشتہ۔ او دنیانو نہ بہ د احکام الہی تیوس کو لے شی۔

دعرش نہ واخلفہ ترخت الخری پورے ہون مخلوقات

دھفہ پیداکردہ دی۔ او پہ خوبہ او نا خوبہ ہر حالت کیں دھفہ فرمانبرداری دی۔ اللہ پاک ذمائی۔ د اللہ نہ سوا دکائناتو خلو خالق او مختار ٹشتہ؟ (یعنی ٹشتہ) اوحق سبحان فرمائی د اللہ نہ سوا خلو معبود او معبود ٹشتہ؟ او اللہ نہ ووجل فرمائی۔ تہ د اللہ برابر او ہمنام خلو پیرے؟

اللہ پاک فرمائی: ۱۰۱ اے پیغمبر! تہ او ابہر چہ اے مالک الملک تہ چہ خلو غواپے، ہفہ تہ ملک او سلطنت عطا کوے، او دچا نہ چہ غواپے، سلطنت اخف۔ تہ چہ چا تہ عزت عزت و رکوے۔ او خلو چہ غواپے ذلیل کوے۔ عزت او سرفرازی صرف ستا پہ لاس کیں دہ۔ تہ بیشک پہ ہر خیز حاکم او مختارے۔ تہ چہ چا تہ غواپے عہ سایہ رزق عطا کوے۔ بہ مخلوق تو حقیقی او مستقل حکومت صرف تانہ حاصل دے۔

مقالہ (۶۹) د اللہ پاک نہ دکو موخیز نو غوبتل پکاری؟

کہ تہ د اللہ پاک پہ حضور کیں سوال کوے۔ نو دخیلو تیر وکتا ہونو دپارے د مغفرت او دراتلونکی وخت گناہون نہ دچو کیدو سوال کوے۔ او دھفہ نہ دطاعت او عبادت د ہیئتگی، دامرونی د تعمیل، پہ مشیت خداوندی د رضامندی، پہ مصیبتون نہ سہر کولو، د خدا نو تعبتون او د رزق دزیاتی، پہ نعمتون د شکر، د ایمان د سلامتی سوا د

مرئ او پہ ورغ د قیامت د انبیاء، صدیقینو، شہداء صالحنو او اولیاء اللہ پہ ولہ کیں د پاسید د دعا غوارے۔ لکھ چہ دایولے سعادت دے۔ خپل قول معاملات سر اللہ نقالی تہ او سپارے۔ او خپلہ ہفہ کیں ہیٹ قسم دخل مہ کوے۔

د حضرت عمر رضی اللہ عنہ متعلق روایت دے۔ چہ ہونو فرمایلے دی: ماتہ پہ دے خبر پروا نشتہ، چہ پہ ماصا پہ کوم حالت کیں راجی۔ آیا دے حالت بہ وی؟ چہ زہ بہ نے نہ گنہم، یاد اسے حالت بہ وی، چہ زہ بہ نے خونیم لکھ چہ زہ نہ پوھیریم، چہ دعلم الہی ماتحت خما دپارے بہتری پہ کوم حالت بہ وی، چہ زہ بہ نے خونیم۔ لکھ چہ زہ نہ پوھیریم، چہ دعلم الہی ماتحت خما دپارے بہتری پہ کوم حالت کیں دہ۔ نو ما خپل موجودہ او راتلونکی معاملات اللہ پاک تہ او سپارل، چہ ہفہ بہترین دوست، او بہترین حافظ او ناصر دے۔ د الفاظ حضرت عمر ۳۰ د اللہ پاک پہ تدبیر رضامندی او دھفہ پہ حکم د کامل اطمینان پہ بناء ارشاد او فرمایل: د بنلایانو د ناقص او محدود علم او پہ معمولی واقعاتود پریشان دیکو د پہ باعث اللہ پاک تنبیہ فرمائی: مسلمانانو جہاد پہ تاسو فرض شوے دے۔ حالانکہ ہفہ تاسو نہ د آرام طلبی پہ وجہ نہ نہ بنکاری۔ عین ممکنہ دہ، چہ

کوم خیز تاسو بنہ نہ کنری، ہفہ کیں ستاسود سپارے عہ خبری وی۔ نو ذخیر او شر حقیقت عالم الغیب اللہ پاک پڑی۔ تاسو نہ پڑی۔ نو تہ ترہفہ وخت د تسلیم او رضا طریقہ اختیار کرے ترخو چہ د نفس امارہ د لاخو نہ ازاد نہ شے۔ اورضائے الہی سرے موافقت اختیار نہ کرے بیا بہ ستا ذاتی خواہشات او ارادے محوشی۔ او دبتول کائنات نہ بہ ستا تعلق قطع شی۔ او صرف یوحدا اے سرے بہ باقی پلے شی۔ او ہم د، د توحید مقام دے۔ چمستا زرہ د اللہ پاک پہ محبت معمورہ شی۔ او د اللہ طلب او میل ستا نصب العین شی۔

دے حالت کیں پہ پروردگار تا پہ دنیاوی نعمتون بناد کری۔ او تہ بہ دھفہ شکر گزار شے۔ او دھفہ شیت سرے د موافقت پہ وجہ بہ دھفہ د عطا کرے شوی رزق عملا احترام کوے۔ بیا کہ دیوی ژوند کیں پہ تاخہ تنگ حالی راشی۔ نو تہ بہ دخیل پروردگار نہ ناراض نہ لے۔ او پہ ہفہ بہ د رزق نہ ورکولو الزام نہ لکوی۔ لکھ چہ د یومؤمن او مؤحد پہ حیثیت بہ تہ دخیل خواہش او ارادے نہ کنارے کش لے۔ او خپل معاملات بہ د اللہ پاک نہ سپارے وی او دہ وَمَا تَقَاوُنُ إِلَّا أَنْ يَشَاءَ اللَّهُ وَتَأْسُو بِهِ غَارِي مَكْرَهْفَ چہ اللہ پاک غواری ماتحت ستادعا او سوال صرف د امر الہی اطاعت کول وی۔

مقالہ (۷) پہ خیلونیکو غور و نہ دے پکار
 ستا پہ خیلونیکو غور و نہ دے پکار
 نسبت کول او پہ خلق خدا کیں پہ خیلہ راستبازی فی کول
 ظاہر شرک اور کمرایہ ۷۰ - حالانکہ داخر کنندہ حقیقت
 دے چہ پہ صراط مستقیم تلل او دیکھ توفیق موندل د
 اللہ پاک پہ تائید او فضل او کرم منحصر دی ۔ دے چہ
 کہ یو سہے د کفر او شرک او تسماتسم کناھونہ پچ کپری
 نہ ہفہ ہم سراسر اللہ پاک د تائید او امداد پہ وجہ وی
 نو بیاتہ د اللہ تعالیٰ د تائید او مدد پہ اقرار کول کیں ولے د
 بخل نہ کارا جفہ ۔ او نیکی کول او دہدی نہ پچ کیدل ولے
 خیل نفس تہ منسوب کوے ۔ حالانکہ لو لے جلیل القدر انبیاء
 او اولیاء اللہ بہ ہم ہیشہ داوئیل چہ " لا حول ولا قوۃ
 الا باللہ العلی العظیم " یعنی اللہ تعالیٰ دا حکا مود تعیل
 او دمنہیا تو نہ پچ کید و توفیق صرف د اللہ پاک پہ تائید
 او نصرت دے ۔

نو تالہ پکار دی ، چہ نیکی ، تقویٰ اور راستبازی د
 اللہ پاک د جانبانہ او گتہے ۔ او ہدی او کناہ خیل نفس
 امارت تہ منسوب کرے ۔ حکمہ چہ کناھونہ جو رہہ ہمد نہ
 دے ۔ د حضور صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے ۔ " نیک عمل
 کوئی او د نیک عملی توفیق " اللہ پاک نہ غواہی دگناھونہ
 نہ پچ اوسے ۔ او دگناھونہ د پچ کید و د پارے نفس امارت

مغلوب کرے ۔ د خیل پرور دکار نزدیکت طلب کرے ۔ او د
 اللہ پاک فرمان بردار اور است باز جو رہے ۔
 نو کوم سہے چہ پہ مشیت الہی کیں د کوم دستوری
 عمل دیارے پیدا شوے دے ، ہم ہفہ عمل دھنہ دیارے آسان
 کرے شوے دے ۔ او ہفہ د ہفہ پہ پروری مامور دے ۔

مقالہ (۸) د پیر او مرید رانہ و نیاز
 طریقت او حقیقت کیں ستا دوہ حالتونہ ممکن کیدے
 شی ۔ یا پ تہ مرید کے یا صاحب مراد ۔ کہ تہ مرید کے
 نو بیا خو پہ تا یو دروند بار او دشمنیت پرک لوہ ذمہ واری
 پر تہ دے ۔ حکمہ چہ تہ لا اوس د صد اقت او حقیقت د لارے
 طالب او محتاج کے ۔ او طالب لہ د بر محنت ، مشقت ، ریاست
 او مجاہدہ کول وی ۔ حتیٰ چہ ہفہ خیل مقصود او مطالب
 تہ اوری ۔

د طریقت پہ لار کیں تالہ مناسب نہ دی چہ پہ مصیبت
 او مشکلات تو داویلا شروع کرے ۔ او د اللہ پاک خلاف شکایت
 او فریاد راو اخلے ۔ تہ بہ د صبرا و تحمل نہ کارا خیلے او استقلال
 سرے بہ پہ صراط مستقیم قائم اوسے ۔ تردے چہ مصیبتونہ
 تانہ رفع کرے شی ۔ او خیل مقصود تہ اوری ۔ نو د طریقت
 پہ لار کیں مصیبتونہ او مشکلات پہ حقیقت کیں ستا
 باطن تزکیہ درجائی درجائو بندی او دخلو دا احتیاج نہ
 خلاصی دے ۔

او کہ تہ صاحب مراد کے ۔ او پہ تا افات وارد کیری
 نو دھفہ افا تو خلاف ہم پہ اللہ تعالیٰ تہمت مہ نکوہ
 او شکایت مہ کوہ حکمہ چہ اللہ پاک پہ ستا مراد اولیاء اللہ کلہ پہ دے
 وجہ ہم مصیبتونہ نازلوی چہ دھنوی درجہ او جے کیری
 او روحانی قوت کے زیات کیری ۔ نو د صاحب مراد کید و پہ
 صورت کیں ہم ستا د مصیبتونہ د اللہ تعالیٰ دا منشاوی
 چہ ہفہ ستا درجہ اولیاء او اہل الوسو یو کیری ۔ او تا خپل
 خان تہ نور ہم قریب کیری ۔
 آیا تہ دا خوبنوی ، چہ تا دا اولیاء اللہ او اہل الو نہ
 بے تعلق کیری ۔ او د فاسق او غافل خلقو پہ دلہ کیں د
 شامل کیری ۔ کہ تہ داوچو درجونہ غفلت ہم او کیرے ، نو
 اللہ تعالیٰ ہرگز دا نہ خوبنوی ، چہ تہ دھنہ نہ محروم
 کیری ۔ اللہ پاک فرمائی : " ستا سوا پہ بہتری او فلاح و بہبود
 اللہ تعالیٰ نہ پوہیری ۔ او تا سونہ پوہیری " ۔

بیا کہ تہ دا اووائے چہ ابتلاء خود طالب او مرید د
 پارے پکار وی ۔ چہ د طریقت د لار مبتدی وی ، نہ چہ د
 صاحب مراد دیارے چہ صاحب مقصود دے ۔ نو د دے
 جواب دا دے ۔ چہ د صاحب مراد ابتلاء خہ کلیتہ نہ دے
 بلکہ نادالوقت شے دے ۔ دے کیں دھچا اختلاف نشے
 چہ د قتلونہ زیاتہ ابتلاء پہ برگزیدہ انبیاء را خہ دے د ابراہیم
 علیہ السلام واقعات او گورگی ۔ بیا د حضور صلی اللہ علیہ وسلم

پہ مصیبتونہ نظر او کیری چہ دھنوی ابتلا خومرک
 بخنہ وے ۔

حضور صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی : " خومرچہ
 زہ د اللہ پاک پہ دین کیں ویرولے شوے ہم ۔ دومرچہ ہچو کہ
 نہ دے ویرولے شوے ۔ اوخو مرچہ چہ ماد اللہ پاک پہ طاعت
 او امر کیں د کفار نہ تکلیف بیا موندے دے ، دومرچہ ہیا
 نہ دے بیا موندے ۔ بیشکہ دین پہ خدمت کیں مسلسل
 دیرش ویٹے او شے پہ ماد اے تیرے شوے دی چہ دھفہ
 د دران کیں ماتہ دومرچہ طعام را کہے شوے دے چہ د
 بدل رہے پہ ترخ کیں بہ پستیدے شو ۔ او دھہ حالت کما د
 نورو مکر و ہم وو ۔

دینی اکرم صلی اللہ علیہ وسلم ارشاد دے : " دا نبیاء
 پہ دلہ زیات مصیبتونہ او آزمائشونہ نازلیری ۔ بیا د غصہ د
 پہ درجہ پہ نورو بندگان خدا ابتلاء راچی ۔ او رسول اللہ
 صلی اللہ علیہ وسلم فرمائیے دی : " زہ ستا تو لونہ زیات
 د اللہ پاک پیرندونکے ہم او دھنہ ویریدونکے " دے
 نہ معلومہ شوہ چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د صاحب
 مراد کید و باوجود پہ ابتلاء کیں اچولے شوے وو ۔ او دا
 ابتلاء او د اللہ پاک نہ دیرے ، د حضور صلی اللہ علیہ وسلم
 د وجود او چتو او د قرب خداوندی پہ فرض وے ۔ حکمہ چہ
 دنیا د آخرت پچے دے ۔ او دا نبیاء او اولیاء اللہ کار پہ

ابتلا، صبر کول، مشیت الہی سرع موافقت کول اود تسلیم اور متا لار اختیار کول وی۔ بیا ترے مصیبت لرے کرے شی، پر دید ارا الہی بنا د کرے شی۔ اوعقبی کیں یہ درجات عالیہ سرخرا کرے شی۔

نودا ختمہ شو، چہ دنیا کیں دھر صاحب مراد د پارے ابتلا لازمی نہ دے۔ اونہ داخہ کلیہ گر خیدے شی۔ بکد اللہ پاک د خیل حکمت بالغہ ما تحت چا سرچہ چہ غواری، دا معاملہ کوئی۔

مقالہ (۷۲) بازارونہ اود خداے دیندیانو قسمونہ

خداے پہ مخلوق کیں دینی، روحانی او باطنی لحاظ سرچہ د بنیاد مو مختلفہ درجے وی۔ نو خلق چہ کوم عمل کوئی، ہنہ دخیل روحانی او باطنی کیفیت او صلاحیت مطابق کوئی، او پہ ہر عمل کیں د ہنوی نیت، خواہش او نقطہ نظر جدا جدا وی، چہ د ہنہ پہ ہنا ہنوی تہ اجر و ثواب یا عذاب و رکولے شی۔

کوم خلق چہ بازارونہ تہ شی، د ہنوی ارادے او تصورات جدا جدا وی، پہ دے لحاظ سرچہ د ہنوی خوصیونہ وی۔ دے کیں یو قسم ہنہ دی، چہ ہرک بازار کیں داخل شی۔ او لذت او شہوت کیں اختہ کوئی خیزونہ اوینی، نو پہ ہنہ کیں ورکشیوی اود دے اشیاء و کشش او جاذبیت پہ وجہ

پہ ہنہ کیں محوشی۔ نو دا خلق دے خیزونہ سرچہ د ہنہ ذریعہ اوتری، چہ جائز او ناجائز نہ گوری۔ خود ہنہ حاصل لوکین مصروف شی۔ اوفتو کیں پر یوچی۔ دے لذت اکو اوشہوت اکو خیزونہ نظارہ د ہنوی دیارہ گمراہ کن اود دین اوعبادت نہ ددوی لرے کوئی وی۔ نو دہنہ شان دوی نفس امارہ پہ پیرد کیں داللہ تعالیٰ د اطاعت نہ لرے شی۔ مگر دچہ اللہ پاک نہ تہ پہ خیل فضل و کرم د نفس دشمنونہ اود لذتونہ د پریہیز توفیق ورکری۔ او سلامت پاتے شی۔

بازارتہ تلونکو کیں دویم قسم خلق ہنہ دی چہ ہنوی لذت او شہوت خیزونہ اووینی، نو ہنہ دغفلت او گمراہی موجب گمراہی۔ دا عقل د عقل او شعور خاوندان وی۔ او دین پہ رجوع کوئی دی۔ د شریعت اتباع صبر او تحمل سرچہ کوئی داخل دجھا دیو پہ شان دی چہ پہ نفس اوشہوت و غلبہ حاصل لوکین د اللہ پاک مددے شامل حال وی۔ او نفس سرچہ ددوی داجہاد د نورو نیکو نہ دزیات ثواب باعث وی۔ حمزور صلی اللہ علیہ وسلم فرما کیلے دی: ہرک چہ یومون پہ بعضے لذتونہ د نفس پہ شہوتونہ اختیار بیاموی اود خداے دویرے نہ گوری، نو ہنہ تہ بہ د ہنہ نیکی پہ بدلہ کیں او یا چند زیات ثواب ورکولے شی۔ دریم قسم خلق ہنہ دی۔ چہ د لذت او شہوت خیزونہ فوراً حاصل کری۔ او ہنوی سرچہ واصل شی۔ دا خلق لحاف

دیارہ دغفلت او گمراہی سامان خیلہ پد کوئی۔ او خلوم قسم ہنہ خلق دی، چہ بازار تہ شی۔ نو خیل خواہش اوشہوت صرف داللہ پاک جائز او حلالو خیزونہ یو ہنہ ساقی۔ او چہ کوم خیزونہ حاصل کری نو پہ جائزہ طریقہ د ہنہ استعمال کوئی۔ اود اللہ پاک دضوتونہ ہر دم شکر پہ خائے راوی۔ دا خلق برکت او خلصی موندوئی دی۔ بازار تہ تلونکو کیں پنجم قسم دخداے بندیان داسے دی چہ د لذت او شہوت خیزونہ نہ گوری، اونہ ورتہ توجہ کوئی۔ دوی ددے نہ بالکل بے خبری وی اود مایوسا اللہ نہ بغیر بل ہیو نہ وینی۔ دوی غیر اللہ نہ وینی اونہ نے اوری۔ اونہ نے موجود گمراہی۔ ہنوی خیلہ بولہ توجہ ہر وقت خیل خداے تہ گر خولے وی۔ پہ دے وجہ ہنوی دگمراہی پیرے نہم دہنہ تنہائی لطف اخلی چہ د ذکر او فکر نہ محبوب وی۔ چہ تہ دوی بازار کیں بیاموی۔ او یوس تہ اوکری چہ۔ بازار کیں تاسوخہ اولیدل؟ نو ہنوی پہ درتہ او والی چہ دیو ابدی ذات نہ موسوا ہیچ اونہ لیدل او دہنوی داوینا بالکل درستہ دے۔ جکے چہ ہنوی خہ لیدلے وی ہنہ نے دسویہ سترگونہ بکد ذریعہ پیر سترگو لیدل وی۔ خواہش او ارشوسرے نے نہ وی لیدل، محض صورت کیں نے لیدل وی، معنی کیں نے نہ وی لیدل ظاہری نے لیدل وی، باطنی نے نہ وی لیدل۔ او بیا چہ

خومرہ اوخہ نے لیدلے دی۔ پہ ہنہ کیں نے ہم خیل خلق اوصاف لیدلے وی۔ دوی د مخلوق تو یہ یو ابرح کیں داللہ تعالیٰ دجمال مشاہدہ کوئی۔ او پہ بل ابرح کیں دہنہ دجلال۔ بازار تہ تلونکی دخداے برگزیدہ بندیان شہیم قسم ہنہ دی۔ چہ ہرک ہنوی عوام پہ گفتار او کردار او پہ گمراہی کیں اووینی۔ نو دوی زیرہ دہنوی دیارہ دھارک رحیم اوشفتہ نہ دکتی اود ہنوی نہ دغفلت کوئی یا یہ ہنوی دغفلت او ملامت پہ خائے بازار کیں دداخلیدونہ دوتوپورے داللہ تعالیٰ پہ حضور کیں دہنوی دیارہ دشغاعت او مغفرت دعا کوئی۔ او اللہ پاک تہ زاری کوئی چہ اے پرور دکارہ دے خلقونہ ہدایت اوکریے او پیرے لارے روان کرے۔ چہ ستا دناورائی اود شریعت د خلاف ورزی نہ میر شی۔ نو داللہ پاک داسے مجلس بندیان دینارونہ او بادو محافظ دی۔ او ہم دغہ خلق دی چہ داو لیا و اللہ، ابدانو، زاهدان، متقیان، او پیرمکہ دخداے دنا لیا نو خلقاؤ، خوش اخلاق، شیرین زبان، ہادی اوسعدی مرشد اورنا پیرمونہ بلے شی۔ داسے خلق کسیرا عظم اونا در الوجود دی۔ او تنہائی او گمراہی کیں ددوی ددعا اومصیبت برکات دیرخوش نصیبہ خلقونہ حاصل وی۔

پہ دوی د د الله پاك رحمتونہ وی اور دوی اسانف
هدایت اوساعت دیارہ د الله تعالی دوی سلامت اوصاف
قوت لری۔ الله پاك د مونہ ہم ددایہ خلقود فیض نہ فیض
نیاب کری۔ آمین۔

مقاله (۳۰) اولیاء الله پہ کومه طریقہ فاسقانو تہ ہدایت کوی ؟

بعضے اوقات الله پاك خیل یولی اور بکرید بندہ
د بعضے فاسق اور فاجر خلقو پہ ظاہری اور باطنی عیبونو آگاه
کری۔ اور دے آگاهی مقصد دای، چہ دا بزرگ دے گورہ
او بد کردارہ خلقوتہ د شریعت د امور تبلیغ او کری او کلام
الله پہ رنیا کیں د حق او باطل فرق ہونوی تہ واضحہ کری۔
ولے دعوولی الله د تبلیغ د آدابو ماتحت دیو مشرک اوفاسق
سری د خلقو محبتیں سپکاوی نہ کری۔

الله پاك فرمائی : " تہ دخیل پروردگار نیفے لارے تہ
خلق پہ حکمت عملی، محبت، نرمی او شیریں کلامی بلکہ او
کے ہونوی سرچسخت و مباحثہ کوئے نو پہ خوش اخلاق سرگ
کوہ۔ دیارہ دے چہ ہونوی صراط مستقیم تہ مائل شی۔ نو
د خداے دے نیک بندہ چہ فاسقانو تہ ہدایت کوی، نوپ
تنہائی کیں او پہ مینہ او محبت سرگے ور تہ کوی۔ اوپہ دے
معقولہ طریقہ ہونوی تہ پہ توحید اوشرک، اوسنی او
بدی کیں فرق بنکارہ کوی، چہ د شریعت احکام او تعلیمات

نبوی ۳ ہونوی پہ زبرد نو کیں خلے اونیس۔ او ہونوی د شرک
اوقتی پہ تخریبی تاثراتو دایہ بنک پوہ شی چہ دامر الہی اظا
تہ دترہ پہ مینہ آمادہ شی۔

دعہ ولی الله دوی تہ بنائی چہ ترخوتا سود شرک اوقتی نہ
دخیل باطن مکملہ ترکیبہ اونہ کری نو ترخہ بہ تا سوتہ۔ د اسلام
او ایمان یقین حاصل شی او د اسلام او ایمان دیارہ د شریعت
اتباع لازمی دک۔ آیت شریف دے : " الله پاك شرک ہرگز
نہ معاف کوی۔ اور دے نہ علاوہ چہ کومہ کناہ معاف کول
اوغورہ ہفہ معاف کوی۔ بل خلے ارشاد دے : لے
مسلمان نو ! دخیل عاقبت بنا شتہ کولو دیارہ خان سرگ د
تقوی تو بنہ واخلی، حکمہ چہ د آخرت د سفر دیارہ بہتہ
توبہ تقوی دے۔

د خلق خدا دایہ مشفق او ہمدرد بزرگ چہ د فاسقا
اومشرکانو پہ عیبونو آگاه شی، نو د ہونوی سپکاوی نہ کوی
بلکہ خوش اخلاق او شیریں کلامی سرگ ہونوی صراط مستقیم
تہ مائل کوی۔ دعہ بزرگ د چاہیب او بد گوئی ہم نہ کوی
حکمہ چہ دے کول دیو ولی الله د پاکیزہ سیرت او بنکری عمل
نہ دیارہ لے خیرہ دے۔ چہ ہفہ د خلقو پیسے مٹی شا خیرے
او کری۔ او بدے دے د ورپسے اووائی۔ یا د ہونوی پتا
عیبونہ د نور و خلقوتہ پہ د آگہ بیان کری۔ ہفہ خود خدا
نور مخلوق د غیبت اور بد عادت نہ منع کوی۔ نو پہ خیلہ بہ

بیا شکمہ غیبت او کری۔ کہ تنہائی کیں وی یا مجلس کیں
ہفہ د مشرک اوفاسق خلقو پہ طرز عمل و تہ نہ بدی،
بلکہ پہ آسنہ طریقہ ورنہ ہدایت کوی۔

د دعہ ولی الله تبلیغ چہ د گمراہانو پہ ظاہری اور باطنی
عیبونو آگاه کرے شوعے دے، سراسر د الله پاك د اذن
ماتحت وی۔ اور دے تبلیغ پہ دایہ خوش اخلاق او شیریں
زبانی سرگ وی، چہ اکثر مشرک اوفاسق خلق د شرک اوقتی
نہ بیزارہ شی، او د توحید او تقوی لار اختیار کری۔

قرآن پاك وائی : " د الله پاك چہ چا تہ رضا اوشی، نو
صراط مستقیم پالے رہنمائی کوی۔ " زمونہ د الله پاك
نہ خواست دے، چہ مونہ ہم پہ صراط مستقیم روان
کری۔ آمین)

مقاله (۳۱) کائناتو کیں د توحید آثار

الله پاك فرمائی : " کما پہ زمکہ کیں د یقین او ایمان
راور ویکو دیارہ د پرے نخبے دی۔ اور د نخبے ستاسوپ
خیلو خانو نو کیں ہم موجود دی۔ تاسوے نہ وینی ؟ "
دے حقیقت کیں ہیچ شک نشتہ چہ د الله تعالی پہ ذات
صفات او وحدانیت یقین او ایمان راور ویکو دیارہ زمکہ
دھفہ د صنعت د عجا ئباتو نہ دکہ دے۔ نو ہر صاحب عقل
لہ پکار دی، چہ ہفہ د عرفان او ایمان حاصلو دیارہ
غور او مشاہدہ دخیل ذات نہ شروع کری۔ او دخیل

وجود ظاہری اور باطنی ترکیب تہ دغور او فکر پہ نظر او کوی
او ہرکے چہ د کاتہ نفس عرفان او علم ابدان کیں بصیرت
حاصل شی نو بیا د د نور و کائناتو او د اشیاء پہ حکمت
غور او تدبر کوی۔

پہ مخلوقو دغور او فکر کولو نہ بہ پہ دے دخالی عظمت
او کبریائی واضحہ کیری۔ او چہ مصنوعاتو تہ لے او کوی
نودک تہ بہ د صانع ذات اوصفا تواندازہ لکیری، او دے
شان د توحید او معرفت حقائق دے تہ د قلب پہ سترگو
خرگند پیری۔ حکمہ چہ دا پوکلیہ قاعدہ دے چہ صنعت
دخیل صانع دکال فن ترجمانی کوی۔ اوفعل دخیل فاعل
پہ قدرت او صلاحیت دلالت کوی۔

قرآن پاك کیں رائی : " الله پاك دیکے او آسمانو نو
پول خیزو نہ ستاسود دیارہ مستور کری دی۔ رحمت ابن
عباس دے آیت تفسیر دایہ فرمائیے دے چہ : " د
کائناتو ہر خیز د اسمائے الہی نہ یو اسم دے۔ اور دھر
خیز نوم د الله پاك دے نہ خہ اسم علامت دے۔ حتی
چہ لے اسمانہ ! تہ خیلہ ہم بذات خود ہیچ نہ لے،
مگر دھفہ د اسم، صفت او فعل یو عکس لے۔ دھفہ
قدرت سرگ پتا اور دھفہ حکمت سرگ خرگند لے۔ الله
تعالی کائناتو کیں خیل صفات ظاہر کرے دی او خیل
ذات لے پتا کرے دے۔ سرگ دے چہ ذات غیبت

فتوح

۲۴۲

الغیب

کین او صفت کے فعل کین ظاہر کرے دے۔ او خپل علم کے ارادے سے، اور ارادہ کے حرکت اور انوار سے بنکار کرے دے۔ او اللہ پاک خپل امور غیب کین باطن او خپل قدرت او حکمت کین ظاہر دے۔ سے دے دے چہ د کاشا تو بول اشیا و ہنہ و صنعت او قدرت ترجمہ کوی خویا وجود دے ہنہ دے ہنہ پہ مثل نشہ۔ ہنہ عالم الغیب، سبع او بصیر، زمان و مکان دحد و دونہ بالانز او ہمیشہ ژوندے او باقی دے۔

دے کین شک نشہ۔ چہ د حضرت ابن عباس آدمہ کلام داسرار معرفت نہ معبوعہ دے۔ او دے نکات او بعض ہم دولے سے نہ خرگندیری، چہ ہنہ ژوندے اوریتا قلب لری۔ او حکمت او معرفت کین د حضرت ابن عباس دا درجہ پہ دے پناوہ، چہ حضور صلی اللہ علیہ وسلم د ہنوی پہ حق کین دادعا فرمایک وہ، چہ یا اللہ ! دگہ تہ دین کین حکمت او پوہہ ورکے۔ او دایتونہ معنوعہ لدنی کے نصیب کرے۔ اللہ پاک پتہ مونہ ہم د کتاب اللہ پہ اسرار و پوہید و برکات کیر دی۔ اوپہ ورخ د محشر دے مونہ د ہنوی دہلے تہ کیری۔ آمین

مقالہ (۷۵) د تصوف بنا پہ اتو خصلتوں دے
رہ تاتہ دا وصیت کوم، چہ د اللہ پاک نہ ویرا اوکر دہنہ فرمانبرداری او دظاہر شریعت یا بندی کو چلہ

فتوح

۲۴۵

الغیب

سینہ د شرک اوفسق د ترک نہ پاکہ کرے۔ د خپل تہ یح اوسہ، او سخا اختیار کرے۔ د خلوص حق پہ ہنہ وجہ مہ عصب کور۔ خوش اخلاقی اختیار کرے۔ او خپل تنہ پرانستے اور ونر سائے۔ د خرچ کو لو جائز او مباح خیر خرچ کرے۔ د خدا کے مخلوق تہ ضرر مہ رسوہ۔ پہ فقر او بخلت کین چہ کوم مصیبتونہ در پس شی، نو پہ ہنہ صبر کرے۔ او یقین او خلوص سے د اللہ پاک نہ مدد خواہ۔ د اولیاء اللہ او مشائخو عزت کور، مسلمان رور سے بنہ سلوک سائے، او پہ دیانت داری و رسوہ چلیرے۔ د مشرانو آدب کور۔ او کثرانو تہ د نیکو کارونو نصیحت کور۔ د غم چلو او خوارانو حاجت روائی کور۔ د خوراک خنک خیزونہ خان سرچ مہ ذخیرہ کور۔ دے سے خلق خدا تہ تکلیف رسی۔ کوم خلق چہ فاسقان دی او د اولیاء اللہ عزت نہ کوی۔ د ہنوی مصعب ترک کرے۔ او دینی او دنیاوی امور و کین دینداران خدا مدد کور۔ د فقر حقیقت داسے چہ تہ د خپلو ہم جنس و خا اونہ کرے، او خپل ضرورت صرف د اللہ پاک پہ حضور کین پیش کرے۔ او غنادادہ چہ د ارشاد نبوی ﷺ تاتہ عنای نفس حاصل شی او تہ مخلوقات تہ درجہ کو لو پہ خائے یارب خپل قاضی الحاجات او کثرے۔ او یاد سائے چہ تصوف بعض پہ قیل و قال او بحث مباحثونہ حاصلیری

فتوح

۲۴۶

الغیب

بلکہ دلذونو او شہوتونو پرینور لو او ذکر الہی سے پہ وابستہ کید لو یا موندے شی او فقیر سے د محبت او محبت اختیار لو اصول دادی چہ ہنہ سے د نکین نہ علمی مسائل مہ چپوہ، حکمہ چہ ابتدا او کین دے سے نفرت پیدا کیری۔ بلکہ ربی او محبت سے د ہنہ پہ ورنہ د ذکر او معرفت خیر سے کور، ولے چہ دے خیز و نیرہ ہنہ طبعاً بلد دے۔

یاد سائے چہ د تصوف بناو پہ دے اتو خصلتوں دے۔
خوک چہ د اخصلتوں نہ لری، ہنہ صوفی نہ دے۔
(۱) د حضرت ابراہیم علیہ السلام پہ شان سخا۔
(۲) د حضرت اسحاق علیہ السلام پہ شان رضا پہ قضا۔

(۳) د حضرت ایوب علیہ السلام پہ شان صبر۔
(۴) د حضرت زکریا علیہ السلام پہ شان مناجات۔
(۵) د حضرت یحییٰ علیہ السلام پہ شان ذکر او وجد۔
(۶) د حضرت موسیٰ علیہ السلام پہ شان سادہ جامہ۔
(۷) د حضرت عیسیٰ علیہ السلام پہ شان سیر فی الارض۔

(۸) د حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم پہ شان فقر او توکل۔
پہ دے قولو انبیاء علیہم السلام د د خداے تعالیٰ

فتوح

۲۴۷

الغیب

رحمتونہ وی، او خیرونو سلامونہ۔ د تصوف دیناوی اصولو خپلو د پارہ ددے اتو خصلتوں پیری بے کچہ ضروری دے۔

مقالہ (۷۶) مسلمان تہ یو خو وصیتونہ
رہ تاتہ د یو خیر و وصیت کوم، او پہ ہنہ پہ اخذ سے عمل او کرے او ہنہ دا چہ امیرانو سے پوچھائے کیے۔ د ہنوی سے د خود داری نہ کارا خلیہ۔ او چہ فقیرانو سے پوچھائے کیے۔ د ہنوی سے تواضع او عاجزی اختیار کور۔ پہ عمل کین خلوص پید اکول پہ تا لازم دی او خلوص دادے چہ پہ قولو ذکر و عبادتوں کین صرف اللہ تعالیٰ تہ توجہ لہ۔ او مخلوق د خیلے توجہ مرکز مدد کور دخیلو مسلمانانو ضرورتونو حقوق پہ پکی توری مہ وہ۔ او د فقیرانو محبت، آدب او احترام، او کرے او سخا و زور اختیار کرے۔

د نفس امارہ د تابعدارگی نہ پریز او کرے، چہ پہ معنوی ژوند مویشے۔ او خپل اخلاق بنہ سائے۔ حکمہ چہ دچا اخلاق بنہ وی۔ ہنہ اللہ پاک تہ زیات نزد وی۔ او خپل باطن ماسوی اللہ تہ د مائل کید و نہ پچ کرے، حکمہ چہ ہم د وحید او افضل الاعمال دے کوم خلق چہ شرک اوفسق کین اختہ وی۔ ہنوں تہ د حق تبلیغ کور۔ حکمہ چہ تبلیغ پہ ہر مسلمان فرض دے۔

ترخوچہ در نہ کیدے شی، دربتنی فقیرا ولی اللہ خدمت کو، دخان نہ پہ کمزوری حملہ مہ کو، حکمہ چہ دا نامردی دہ۔ اودخان نہ پہ باندے ہم حملہ مہ کو حکمہ دا بد تہذیبی او بد خلقی دہ۔

ہمیشہ پہ ہر حال کیں د اللہ تعالیٰ ذکر کو، یہ دے چہ ذکر د پلو نیکو اوسعاد تو نوجر دہ۔ د اللہ پاک پہ عہد و پیمان پہ عابی طور احترام کو۔ حکمہ چہ راخیز مسلمان دہر قسم ضرر نہ محفوظ ساقی۔ پہ دے عقیدہ پوخ ایمان سانہ چہ ستا د پلو حرکے او سکنا تو اوکفتار۔ او کردار بہ د اللہ پہ حضور کیں پیروی، نوکناہو نہ ویزارہ شہ، او پہ نیک کارو کیں مشغول شہ۔ خپل اعشاء و حرام اوممنوع خیزونہ بچ کرہ او د اللہ پاک د برحق نبی اطاعت پہ خان لازم کرہ۔ حکمہ چہ دروہ اطاعت د صراط مستقیم سامن دے، او اللہ پاک چہ شکر د ملک او حکومت واکر رکھے وی۔ دھنہ فرما نبرداری کو۔ اودھنہ حقوق ادا کو۔ او د خدا اے پہ نمک کیں دامن نہ پس فساد مہ پید کو۔ پہ مسلمانا نو دیکھی گمان کو۔ او ہنوی سر د نیک نیقی سلوک کو۔

خپلہ ثبہ د غیبت، تہمت او بد گوئی نہ اوستا، پہ خپل زریہ کیں ہنویو مسلمان رو د تہد خواہی، کینہ او عداوت مہ ساتہ۔ او پہ خپلو الفاظو یا حرکاتو دھنویو

مسلمان زریہ مہ ازاروہ۔ حلالہ روزی کتہ۔ اودا ہل و عیال خدمت کو، حکمہ چہ دا ہم عبادت دے۔ د شریعت کو مہ مسئلہ چہ در نہ وی معلومے۔ ہنہ دعلیہ دین نہ پوینتہ۔ اومحض پہ قیاس پیسہ مہ خہ۔ اللہ پاک سرور باطنی ربط او تعلق ساتہ۔ اومخلوقاتو سرور د خدا فی تعلقات پہ خیال پوخاے کیر۔

ہر سحر د خپل خان اومال د جاندا د صدقہ و رکوع د غریبا نو اوسکینا نو مدد کو۔ او د خپل ذکر او عبادت پہ او قاتو کیں د خپلو مرحومو لواحقینو او قراومو سنا نو مسلمانا نو د پاریہ د مغفرت دما غواہ۔ او ہر سحر اومانیہ د خپلو مرد اوڑ وندو د پاریہ دا دما ہم غواہ۔ اَللّٰهُمَّ اغْفِرْ لِحَيَاتِنَا وَ مَوْتِنَا وَ شَاهِدْنَا وَ غَايِبِنَا وَ صَغِيرِنَا وَ كَبِيرِنَا وَ ذَكِّرْنَا وَ اُنْكُنَا اَللّٰهُمَّ مِنْ اَحَبِّبْنَاهُ مِنَّا قَاتِلِيْهِ عَلَيَّ الْاِسْلَامِ وَ مَنْ تَوَلَّيْتَهُ مِنَّا فَتَوَلَّهِ عَلَيَّ الْاِيْمَانِ ط او د تلاوت قرآن او درود شریف پہ طویل دھنوی پاریہ د خدا اے نہ بچنہ غواہ۔

او ہر سحر ماہنام دا دما اوہ خلہ لولہ (۱) اَللّٰهُمَّ اجْزِنَا مِنَ النَّارِ (۲) اَعُوْذُ بِاللّٰهِ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيْمِ (۳) هُوَ اللّٰهُ الَّذِيْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ غَالِبُ الْغَيْبِ وَ الشَّاهِدُ هُوَ الرَّحْمٰنُ الرَّحِيْمُ هُوَ اللّٰهُ الَّذِيْ لَا اِلٰهَ اِلَّا هُوَ الْبَدِ الْقُدْسِ الْاِسْلَامِ الْمُؤْمِنِ الْمُعْمَرِ الْغَرِيْبِ الْبَتَّارِ الْاَمْتَرِ

سُبْحَانَ اللّٰهِ عَمَّا يُشْرِكُوْنَ هُوَ اللّٰهُ الْغَالِبُ الْبَارِئُ الْمُصَوِّرُ لَهُ اَسْمَاءُ الْحُسْنٰى ط يُسَبِّحُ لَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَ الْاَرْضِ وَ هُوَ الْعَزِيْزُ الْحَكِيْمُ (سورہ حشر)

اللہ پاک د مونہر قبولہ ذکر او عبادت توفیق را کړی او اللہ پاک د مونہر نہ راضی شی، مونہر ترے راضی یو۔ آمین۔

مقالہ (۷۷) خالق او مخلوق سرہ خنکہ روش پکار دے؟

د اللہ پاک پہ ذکر او عبادت کیں داے اوکٹہ چہ مخلوق ہلو موجود نہ ویئے۔ او مخلوق سرہ دایے روش اختیار کرہ، چہ ستا نفس ہی وی نہ۔ چہ تہ د مخلوق نہ بے تعلق شہ۔ او اللہ تعالیٰ سرہ کامل ربط پیدا کرہ۔ نو تہ بہ حقیقی معنوں دھنہ قریب حاصل کرہ۔ اوچہ تہ بغیر د نفس د پیروی نہ مخلوق سرہ شہ۔ نو تہ بہ عدل کو۔ او پہ حق اوصداقت بہ قائم لے۔ اودا روش بہ تادھر قسم نقصان او تباہی نہ محفوظ ساقی۔ اوچہ تہ خلوت اختیار کرہ۔ نو ذکر او فکر پہ برکت، بہ خپل حقیقی دوست د باطن پہ ستر کو او دینے اودھنہ تجلیات بہ مشاہدہ کرہ د غلتہ بہ تاد نفس امارہ غلبہ نہ وی۔ اودھنہ پہ خائے بہ د اللہ پاک عشق تانہ حاصل وی دھنہ وخت بہ ستا چہل بہ علم او ستا لرے والے پہ قریب بدل شی۔ اودعہ وخت

بہ ستا خاموشی وجد او سرور وی۔ ستا گفتار بہ ذکر او ستا مستی بہ د اللہ تعالیٰ محبت وی۔

یاد ساتہ چہ د عبودیت پہ مقام کیں محبت حق لازمی خیز دے۔ او دل نہ چہ دجا توجہ کدہ دہ دہ۔ نو ہنہ پہ شرک کیں اختہ دے۔ کہ تاخالی اختیار کرے وی، نو د مخلوق دا بے متابعت مہ کو۔ چہ درسا لے الہی خلاف وی۔ کوم سری چہ د عشق الہی مزہ او خنکہ۔ نو ہنہ خپل اللہ او پیرند لو۔ چہ دا ارشاد یوسرگواروید نو د حضرت پیرانو پیر صاحب نہ لے پیوس اوکے چہ بہ کوم سری صغرا غالبہ وی، نو ہنہ د خور والی خوسند خنکہ اختلے شی؟ نو حضرت محبوب سبحانی عبد القادر جیلانی ؒ ورثہ او فرمایاں چہ ہنہ د ترحیل و سہ ریاضت او مجاہدہ کوی۔ او پہ تکلف او قصد د نفس د خواہشاتو نہ پریز کوی۔ بیا بہ دھنہ ذوق درست شی۔ او ہنہ تہ بہ ذات او صفات خداوندی عرفان حاصل شی۔

اے مومن! یاد ساتہ۔ چہ واردات قلبی او عقل و شعور کیں تضاد او تضادم دے۔ (یعنی خپلو کیں لے سرہ نہ لگی او دا تضاد او تضادم ہنہ وخت رفق شی۔ چہ مؤمن د معرفت پہ مقام کیں د توحید الہی پہ نشہ کیں سرشار شی۔ بیا د ہنہ قلب د ماغ شی۔ او دماغ قلب۔ او

الغیب ۲۵۲ فتوح

دغه شان بیا دواو کښی کامل یکا کت او هم (هنگی پیدایشی
اے مؤمنه! مخلوق د خپل طبیعت نه جوړ او نا پود کول
دا یی دی، که د انسانی طبیعت د ملائکو په طبیعت کښی
بدلیدل. او چه ته د ملائکو د خصلتونو نه هم بالاتر
شے. نوبیا ستا د - اَلْکَلْبُ بِرِکْکَرٍ قَالُوا بَلَىٰ (زۀ ستلو
دب نه یم خۀ؟) نواړوا خو نو اووئیل چه بیشکه ۱) په
عهد کښی فنا کیدل د ائمی بقا بیا موندل دی. دغه وخت به
ستا گفتار، اوستا ټول حرکات سکنا ت اذن (انگی سره
وی. که ته د دے اوچت مقام خواهان ۲) نو په تادا
خبره لازمی ده چه د نفیس اماره نه کننا کښ شے. او د
الله پاک د امر و نهی فرمانبردار شے. بیا به تا نه دیو و کار
د معرفت علم لکائی حاصل شی. نه به د هر خبر نه فانی
شے. او حق تعالی سره به باقی شے.

هر که چه ستا هستی حق تعالی سره باقی شی. نوستا
هر خۀ به د هغه دریا او خوشنودی د پارچ وی (نه چه د
خپله رضا او خوشنودی دپارچ). که ته د زهد، تقوی او
معرفت معنوی او باطنی فرق معلومول غواپه نو پوه ش.
چه د زهد عمل دا یی دے که یو ساعت او د تقوی
عمل د لیس دے که دوه ساعته، او د حق تعالی معرفت
دا یی دے، که یو د ائمی او ابدی عمل. (الله پاک وموږ
د خپل معرفت په ابدی عمل بنیاد کړی. آمین.

الغیب ۲۵۳ فتوح

مقاله (۷۷) د اهل مجاهد ک لس خصلتونو
د نفس د مجاهد ک کوونکو ادعای کوونکو اهل طریقت
خلقولس بیکه خصلتونو وی. چه په هغه هیئت (خوئی عمل
کونکی وی. هر که چه هغوی د الله د حکم او دست نبوی)
په اتباع کښی په دے خصلتو قائلم پاتے شی، نو د معرفت
او روحانیت اوچت درجه بیا موی.

په دغه خصلت دا دے. چه بند ک قسمدا یا سهوا په
دروغه یا په رښتیا هرگز قسم نه خوری. او خان په قسم
نه عادتوی. خوا هغه قسم د الله په نوم وی. د هغه دکلام
پاک په نوم، د نبی اکرم صلی الله علیه وسلم په نوم یا
دیل چا په نوم. بلکه چه خوک په قسم خوړلو عادت شی
نو د هغه په نزد د قسم هیڅ عظمت یا اهییت پاتے
نشی. او هغه دانسته یا نادانسته د هغه خلاف ورزی
کوی. د دے نه علاوه د خدا ۱) تعالی په قهر او غضب
کښی هم راشی. خو که چه انسان خان د قسم نه خوړلو
عادت کړی. او د سخت ضرورت په وخت کښی هم
قسم او نه خوری، نو الله تعالی په هغه خپل اسواد
او برکات نازل کړی چه په هغه د هغه په ظاهری
او باطنی نعمتونو کښی اصافه کړی او د هغه درجات
په اوجتیری. په خلق کښی ۲) تعریف او توصیف
(صفت) شروع شی. او خلق ۳) خان دپارچ یو بیکه

الغیب ۲۵۴ فتوح

نمونه گڼی. او پیری کوی. او خوک ۱) چه وینی. د
هغه نه مغرور او هیبت زد کړی.
دویم خصلت دا دے چه بند ک ارادت یا بوقه تعاله
کښی هم د دروغ و نیولو نه پر هیز او کړی. په دے چه
دروغ انسان بیریدونک کوی. او د هغه قلب او دماغ رنگ
آلود کوی. او د دے سره خلق خدا کښی د هغه آثرا و اعتبار
ورک شی. د دے نه علاوه کوم سړی چه د خلق مخکښ
دروغ وای، هغه په الله پاک هم د دروغ و نیولو نه گریز
نه کوی. د دے برعکس که دے خپله ژبه په رښتیا وینا
عادت کړی. نو الله پاک به د ۲) ته شرح صدر عطا کړی.
او د هغه سین به د علوم و معارف اسلامیه د سپار
پرانزی، هر که چه دے د نورو نه دروغ اوری نو پخپله
ژبه او عمل به هغوی ته د رښتیا و نیولو تبلیغ کوی. او د
دروغ ژوند د دروغو د عادت رفع کولو دپارچه دعا کوی
غرض دا چه دروغ د کمزورۍ عقید دے او د فاسق او فاجر
خلق رویش دے. او رښتیا او حق کوی د ایمان دارو، اولیاء
صلحاء او صدیقینو دستور عمل دے.

دریم خصلت دا دے، چه هر که بند ک چاسره عهدو
پیمان او کړی. نو د خپله وعدے هرگز خلاف ورزی نه
کوی. په قرآن او حدیث کښی د وعدې دپا بندن دیو
تاکید راغلے دے. او دا د ایمان یو لوی علامت گڼلے

الغیب ۲۵۵ فتوح

شی. الله پاک فرمائی ۱) اے مسلمانانو! تا سود خپلو عهدو
تعین کوی. بلکه چه تا سونه به ستا سود وعدو باز پرس
کړی. او حضور صلی الله علیه وسلم فرمایلی دی ۲) کوم
سړی چه د خپله وعدے پایندی نه کوی، هغه کښی هیڅ
ایمان نشته. نو یا د ساته چه چاسره وعدے کولو او د
هغه د ماتولو نه دا خبره زیاته بهتره ده، چه هېڅو وعدو
وړ، سره او نه کړے. د د لیس وعدے کولو نه، چه د هغه
تعین او نه شی، یا د تعین نیت پکښی نه وی، د هغه نه
کول مبارک او خلاصی باعث دی. په دے چه د وعدے
خلاف ورزی هم د دروغو بدترین قسم دے. او د
قوت ارادی او د حسن سلوک او خوش معاملگی برپادی
ده او خلق خدا کښی بد عهدی کونکے سړی هېڅکله عزت
نشی موندے. او کوم سړی چه صداقت او دمه دارگی
سره د خپل عهد و پیمان پایندی کوی. هغه هیڅمه او هر
ځای د خلق په نظر کښی وړی په وړی زیات عزت او اعتبار
حاصلوی. الله پاک هم دے محبوب ساتی. او دنیا او عقلی
کښی هم دے ترقی او کامرانی حاصلوی.

څلورم خصلت دا دے. چه انسان په چا بنی آدم یا خۀ
خیر لعنت او نه کړی. بلکه چه د لعنت کولو حق صرف الله
پاک ته حاصل دے او د هغه د عالم الغیب کید و په لحاظ سره
هغه ښه پوهیږی، چه کوم سړی یا خیر د لعنت کولو قابل

دے، اود معنوب او معضوب کین، مستحق دے، بولعت
نہ کول، او مخلوق خدا تہ صریح نہ رسول دا ولیاء اللہ، ابرہ
اوسدیقیت و صفت دے، او پہ دے وجہ ددوی داسع کوکو
هم یہ دنیا اومتبی کین اوچتے درجے دی، او اللہ تعالیٰ د
هغوی دایمان بحافظ وی، نومن لہ پکاری چہ خائے پہ
خائے لعنت کولو سورہ اللہ پاک علم او فعل کین دخل
ویر نہ کریں، او پہ نور خلق و لعنت پہ خائے دخل
سیرت او عمل اصلاح او کریں.

پنجم خصلت دادے چہ د مسلمان دپارہ دین ددعا
کولونہ پرهیز او کریں، کہ پہ ددہ دیو جانپ نہ خہ زیات
او ظلم شوے وی، نود هغه دپارہ د دین ددعا پہ خائے
د هدايت ددعا او کریں، اود صبر او تحمل نہ د کار واخلی
دا خصلت د سړی درجے پورته کریں، او هرکله چہ بندہ
پہ دے صفت خائستہ شی، نو هغه کین د سیرت پختگی
پیدا شی، او پہ مخلوق کین د هغه دپارہ د محبت او مقبولیت
جد بات پیدا شی، اود مؤمنانو پہ زړونو کین عزت او احترام
بیاموی، کلام اللہ کین د ددعا جواز هم موجود دے، او
انبیاء چہ کله بعض قومونہ یا افراد یقینی طور سورہ د د
دعا مستحق بیاموندی دی، نود هغوی دپارہ دے پختلنو
موقوف بد ددعا کائے کرے دی، خو کله چہ یوسپے بد دعا
هم کوی، نو خودنو د بیان مطابق روچے هغه له دهر لحاظ

او هر حیثیت نہ دایقین او اطمینان وړ کول پکاری چہ
دین د عیالی دپارہ یوسپے واقعی مستحق دے او که نه،
شپږم خصلت دادے، چہ په مؤمنانو او اهل قبلہ
کین د پہ هیز یوسپے په یقین او وثوق سورہ دکافر،
مشرك یا منافق حکم نہ لکوی، تر یوچه یوچ او واضح ثبوت
بیانہ موی، په چا دکفر حکم کول ډیر یونازک اود ذمه داری
فعل دے، او ډیر سوچ او فکر او تحقیق نه دایسے کول نه وی
پکار، ددے برخلاف په چا دکفر حکم نہ کول په علم الهی
کین د دخل وړ کولونہ پچ کیدل دی، او سنت نبوی اتباع
دے، د مؤمن دپارہ بڼه طریقه دادے، چہ احتیاط او کریں،
دا خصلت د الله پاک رحمت اورضا مندی ته ډیر قریب
دے، په بل مسلمان دکفر د فتوی کولو پہ خائے ورس
د دخل ایمان حفاظت او کریں چہ د خدا ئے تعالیٰ د
غضب نه په امن شی.

اووم خصلت دادے چہ انسان دپه کناه او معصیت
کین د حرامو او ناجائزہ چیزونو د کتلونہ یا هغه ته درنا
کیدونہ پرهیز او کریں او خپل اعضاء د الله پاک د ممنوع
کره شوی چیزونو نه پچ اوساق، دا د احکام الهی احترام
دے، چہ د هغه دپارہ الله پاک خپل بدنه ته په دنیا او
عقبی کین عزت او سرفرازی عطا کوی،
اسم خصلت دادے، چہ مخلوقاتو کین په هچا دے

خواه هغه مشروری، یا کشر، خپل ناجائزہ یوچ نه اچوی،
او په هغه د ظلم زیاتی نه کوی، دا خصلت د دیندارو ذکر
او عابدانو خلق عزت دے، او ددے په تعبیل سورہ هغه
په مؤثره طریقه دامر بالمعروف او نهی عن المنکر قوت
بیاموی، هرکله چہ د مؤمن داروش وی چہ هغه د
خپل حاجاتو او ضرور، یا نود پارہ د الله پاک نه علاوه نو
مخلوقات ته توجه نه کوی اونه د هغوی په صدقاتو نظر
غوریکوی، نو الله پاک هغه د توکل او استغنا په مثله
صفا نو بناو کریں، دا خصلت د توحید او اخلاص داوچت
درجے بیاموندو دپارہ دتولونہ اهم او فائده مند صفت
دے.

نهم خصلت دادے، چہ مسلمان دحرص او هوس په
دام کین گیر نه شی، د الله پاک په ورکړه شوی نعمتونو
شکر اوباسی او مخلوقات د خپلو حاجاتو مرجع اونه
گرځوی، دا د توکل روح دے، اود اعتماد علی الله اصول
اوداد هغه برکزیده بندکان حق تعالی او اولیاء الله د
علاماتو نه دے، چہ هغوی مخلوقاتو سورہ ربط قطع کړ، او
الله پاک سورہ ئے خپل روحانی او معنوی تعلق محکم کړ،
اودنیا او عقبی کین ورته سعادت او خلاصی حاصل شو،
لسم خصلت دادے، چہ تواضع اختیار کریں، او عجز
او انکساری خپل شعار جوړ کریں، تواضع سورہ مسلمان

درجے پورته کیدی، اود خالق او مخلوق په نزد هغه د
عزت او وقار خاوند شی، د هغه په ددعا اوسانجا توکین
دا اثر پیدا شی، چہ هغه د دنیا او آخرت دکوم خیر اراده
او کریں، الله تعالی هغه پوره کوی، دا خصلت دتولعبادتو
اصل دے، اود ایمان او اخلاقو تول بڼکے صفتونه ددے
نه پیدا کیدی، دے خصلت سورہ مؤمن د هغه اولیاء الله
سیرت بیاموی، چہ راحت یا تکلیف او خوشحالی یا غم
هر حال کین د الله تعالی نه راضی وی، او هم دا خصلت
په حقیقت کین کمال تقوی دے، اود تواضع تعریف دا
دے چہ انسان هیڅوک سبک اوداډلی اونه کړی، او چا
سورہ چہ پوخائے شی، نودایسے د اوکړی، چہ ممکنه
دے، علم الهی کین داسپه درجہ اوصفاتو کین خائنه
زیات وی، نو که هغه ددغه نه ورکوتی هم وی، نو پوره
ډشی، چہ هغه به د الله پاک دومره نافرمانی نه وکړی
کړی، خومره چہ ما کړه دے، او په دے وجه هغه خائنه
بهر دے، او که هغه ددغه نه لوښی وی، نودایسے د اوکړی
چہ هغه خائنه ټکین عبادت شروع کړه دے، او خائنه
نه زیاتے ټکی ئے کړه دی، په دے وجه هغه خائنه
باندی دے، او که هغه عالم وی نو پوره ډشی، چہ هغه
ته هغه نعمت او فضیلت ورکړه شوی دے، چہ هغه
ته خمار سائی نشته، هغه خو هغه خه زده کړی او معلوم

کری دی، چہ حُما دطاقت نہ پھر دی۔ بدداجہ ہفتہ علم پر کالی بنائے دے، اور ہفتے پہ وجہ دخیلے عقیدے او عمل داصلاح فائدہ ترے ہم اخیلے۔ نو دہفتہ فضیلت او برتری پہ ماثباتہ دے۔ اوکے ہفتہ جاہل وی، نو دایے د اوداویٰ چہ ہفتہ ہر خوشمرہ د اللہ پاک نافرمانی کرے دے، ہفتے کے دے عالمی پہ وجہ کرے دے۔ پہ دے جہت پہ مادہ ہفتہ برتری ظاہر دے۔ اوکے کافروں، نو دایے د اوداویٰ، چہ زکۃ نہ پوھیہیم۔ کیدے شی چہ ہفتہ مسلمان شی او اللہ تعالیٰ دخیل فضل اونسترت پہ وجہ ہفتہ نہ حق لارے اونبائی۔ او بیاد ہفتہ خاتمہ پہ اسلام او ایمان اوشی، نو مالہ دہفتہ سپکاوے نہ دے پکاس۔

نو تواضع د دیرو شکو صفتو زجر دے۔ او پہ دے انسانی طبیعت کین دکتور فریہ خاکے خلق خدا سہ دہمدرکی، محبت او شفقت جد بات پیدا کری۔ دے نہ علاوہ چہ سہے متواضع شی، نو اللہ پاک کے دتس د آقاو نہ محفوظ ساتی۔ او دخلقو پہ زہر نو کین دہفتہ د پارہ عزت پیدا کری۔ او پہ خپلو مقبول او محبوب بنکانو کین کے شمار کری۔

حدیث شریف دے: تواضع عبادت مغز دے د متقمانہ راست باز و خلقو بہ دے کری۔ بل ہنوخیز

دے نہ افضل نہ دے پہ برکت دمؤمن ژبہ دتوایو او زکۃ آزارو نوکوخبرو نہ محفوظ وی۔ او ہفتہ پہ ظاہرہ او باطن کین یکساں وی۔ ہفتہ نہ خپلہ دچاہیت کوی نہ دبل چانہ دچاہیت اوریدل خواہی، حکمہ چہ قرآن او حدیث کین دغیبت دیرمذمت رانے دے۔

اللہ پاک د موبن او تاسو قول دتواضع پہ بکلی صفت بناد کری۔ آمین۔

مقالہ (۷۹) حضرت پیرانو پیر مرض الموت

او وصیت

پہ مرض الموت کین شیخ عبد الوہاب صاحب دخیل پلار حضرت پیرانو پیر رحمۃ اللہ علیہ پہ خدمت کین مرض اوکے چہ ماتہ داعے وصیت او فرمایا، چہ زکۃ پرے تاسو نہ پس عمل کوم۔ نو حضرت رشتہ دار تاد او فرمایا: پہ تا لازم دی، چہ ہیشہ د اللہ تعالیٰ نہ ویرہ کوے۔ او دہفتہ پہ مخلوقا تو کین دھیچانہ خوف اونہ کرے۔ د اللہ پاک نہ سوا بل ہیچا سرے خیل امینو نہ او حاجات مہ وابستہ کوے۔ خپل قول کارونہ اللہ تعالیٰ تاد او سپارہ۔ او داللہ پاک نہ سوا پہ ہیچا تکیہ مہ کوے حکمہ چہ دانہ دے۔ او داللہ پاک دذات او صفاتو متعلق پہ کلک توجہ اختیار کرے، چہ دباری تعالیٰ پہ توحید دتولو اجماع دے۔

ہرکے چہ دمؤمن زکۃ اللہ تعالیٰ سوہ خپل تعلق درست او مضبوط کری، نو دعتیدے او عمل ہیچ یونہ صفت دہفتہ نہ خارج نہ وی۔ حضرت پیرانو پیر صاحب او فرمایا: زکۃ یو دایے مغز ہم چہ ہفتہ پوست نہ لائے یائے خپل اولاد تہ خطاب او فرمایا: تاسو حُما دخوانہ پہ دے شی۔ حکمہ چہ پہ ظاہر زکۃ تاسو سہیم۔ او پہ باطن کین بل چا سہ۔ ستاسو نہ علاوہ نو خلق ہم شتہ، چہ مالہ رانے دی۔ ہنوی لہ خاکے ورکری۔ او د ہنوی ادب او کرمی۔ دہنوی دپارہ دخالے وسیع کرے۔ دے خاکے کین دخالے تعالیٰ درحمتو نو نزول کری۔ حضرت محبوب سبحانی بہ پہ دے حالت کین اکثر د: وَعَلَيْكُمْ السَّلَام وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ۔ او اللہ پاک دحمونہ او ستاسو مغفرت تمسب کری۔ ارشاد او فرمایلو۔

دے دوران کین بہ بعض اوقات دوئی فرمائل: زکۃ داللہ پاک نہ ماریو مخلوقا تو کین دھیچانہ نہ ویرہ حتی چہ دملک الموت نہ ہم ویرہ نشتہ۔ اے ملک الموت! زکۃ ستا دخالق او پیو، دکار نہ ویریم، تانہ ہرگز ویریم۔ دایے او فرمائل اورچ مبارک کے دا بدن نہ پیروار او کرلو۔ پہ دوئی ددخالے تعالیٰ جنتو وی او سلامونہ۔

دحضرت پیرانو پیر صاحب دخالہ مو حضرت عبد الرزاق او حضرت موسیٰ صاحب دخیل دوارے لاسونہ دمساخی (جوہ تازہ) پہ طور او چنول او خورول۔ او زکۃ بہ دے دا ارشاد او فرمایلو: وعلیم السلام ورحمۃ اللہ وبرکاتہ۔ توبہ کوئی۔ او خپل صف کین داخل شی۔ زکۃ اوس تاسو بلہ راخم۔ دے نہ پس پہ دوئی د مریہ کیفیت خورشو۔ او ذکر الہی کین واصل باللہ شو۔ رضی اللہ عنہم ورضوانہ۔ اِنَّا لِلّٰہِ وَاِنَّا اِلَیْہِ رَاجِعُونَ ہ

مقالہ (۸۰) حضرت محبوب سبحانی بقیہ کلام

دباطنی تا اثرات او کشف او مشاہدے پہ لحاظ حُما او ستاسو او دنور مخلوق پہ میخ کین دزکے او آسمان فرق دے۔ نو تاسو ماہ بل سری او بل پہ ماہ قیاس کوئی۔ یا ترے ددوئی حُما عبد الرزاق صاحب دمرض کیفیت او پونستہ۔ نو ہفتہ تے او فرمائل: لِحمانہ وھیو ددے تپوس نہ کوئی۔ حکمہ چہ زکۃ داللہ پاک دعلم مطابق دیو حال نہ بل تہ منتقل کیرم۔ دے وخت کین ہیچ یوانسا یا فرشتہ حُما پہ مرض نہ پوھیہی۔ داللہ حکم سرے داللہ علم نہ ساقط کیری۔ حکم بدلیری۔ لیکن دہفتہ علم نہ بدلیری۔ حکم منسوخ کیدے شی، مگر دہفتہ علم منسوخ کیدے نشی۔

اللہ پاک چہ کوم خیز غواہی، ہفتہ فنا کوئی۔ او چہ

قصیدہ بردہ

مُصَنِّف د قصیدہ بردہ د مصنف نوم شیخ شرف الدین بوسیری دے۔ شیخ شرف الدین ابو عبد اللہ محمد بن سعید بوسیری بوعربی شاعر و۔ شیخ صاحب یہ دومی ورج د سوال ششمہ ہجری (مطابق ۱۲۱۳ھ) د ملک یمن پہ بوسیر نے علاقہ کنس پیدا شوے و۔ دو د ژوند حالات پر نہ دی معلوم، خود و مرگہ قدر معلومہ ده چه دے دخیل وختہ یو هو بیار خوش نویس، متجر عالم او یو لوئے بزرا و۔ دو د وفات متعلق هم مختلف روایات دی. خود مقریری او ابن شاکر د تحقیق مطابق دے یہ ششمہ ہجری (مطابق ۱۲۹۱ھ) کنس وفات شوے دے (پہ حوالہ دانسیکو پیدیا اف اسلام جلد اول ص ۸۱) او پہ مصر کنس امام شافعی صاحب مزار سورہ نزد دے دفن شوے دے۔ دو د پرے قصیدے لیک دی. خو پہ ہجری کنس چه کوم شہرت قصیدہ بردے تہ حاصل دے۔ دیلے قصیدے نہ دے نصیب شوے۔

وجه تسمیہ د قصیدہ بردے اصل نوم "الذی یؤتی الیمینہ یا الکوکیب الذریقۃ فی مدح خیر البریۃ" دے۔ پہ دیکنی قول دوشیتہ دیاسے یوسل شعرونہ دی دے تہ قصیدہ بردہ حکمہ وائی، چه کوم وختہ دے ناظم یعنی بلہ قصیدہ ہجے اشعار و تہ وائی چه یو شاعر دخیل مدوح پہ صلتہ اومدح کنس بیان کرے وی۔

کوم خیر عواری، ہجہ قائم ساتی، ہجہ سورہ لوح محفوظ دے دھفہ دکاژ نو دھفہ نہخو ک تپوس نشی کرے۔ او دہند یا نو نہ بہ دھفوی دھلویو تپوس کرے شی۔ اوصاف الہی پہ بار کنس چه کوم خبر و نہ مونز تہ یہ کلام الہی کنس رارسید لی دی۔ ہجہ ہم ہجہ شان پہ دنیا کنس ظہور دیاموی۔

د حضرت کوئے عبد المجتار صاحب ددوی نہ تپوس اوگہ، چه سناسو بدن مبارک کنس کوم اندام دے وخت درد محسوسوی۔ نو حضرت ورتہ او فرمائیل خا قول اعضا دے وخت درد مند دی۔ لیکن الحمد للہ خماژ پر درد مند نہ دے۔ دھفہ تعلق اللہ تعالیٰ سورہ بالکل درست دے۔ پہ مرین الموت کنس بہ حضرت فرمائیل۔ د اللہ پاک نہ سوا بل ہیخو ک معبود نشتہ۔ ہجہ پاک برقا و زندہ وخت دمرک او فنا نہ بے خوف دے۔ او پہ خیل قدرت کاملہ پہ بدلو کا شاتو حاکم او غالب دے۔ قول مخلوقات ئے پہ مرک مغلوب کری دی۔ د اللہ پاک نہ سوا بل ہیخو ک معبود نشتہ۔ او محمد صلی اللہ علیہ وسلم دھفہ رسول دے۔ زو بیکہ کلمہ توحید و خدا ئے تعالیٰ نہ مدد عوارم۔

د حضرت خوی موسیٰ صاحب فرمائی چه دو قات کید و پہ وخت حضرت درے خله او فرمائیل: "اللہ، اللہ، اللہ" اور وچ صدارت ئے اہ اذاکہ لہ۔

د اہجہ خطبات او مقالات دی، چه حضرت محبوب سبحانی بہ دیغد اد پہ جامع مسجد کنس خپلو عقیدہ تہند و اورید و نکو او خپلو مرید انو تہ ارشاد فرمائیلو۔ اللہ پاک د مونز قول د حضرت د ذات پابروکات او د دے خطبات پہ برکت پہ باطنی او روحانی اسرار و معبودہ کری او فلاح دارین مو د نصیب کری۔ او پہ ایمان او اسلام مو د ثابت قدم اوساتی۔ او پہ دے مقالات و عمل کولو او د دے د تبلیغ او اشاعت توفیق د را کری۔ آمین بھرمست سید المرسلین صلی اللہ علیہ وسلم و علی جمیع الانبیاء و الاولیاء
يَا اَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ ط

کتاب فتوح الغیب ختم شو۔
الحمد لله

شیخ شرف الدین صاحب کوزن (فالج) او وہ۔ نو پر
تے تنگ شو۔ ارادے کے وکیلہ۔ چہ بوقصیدۃ بہ یہ مدح
د حضرت محمد رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کیں اولیکی
اود ہفہ بہ وسیلہ بہ دیورس دکار نہ صحت او غواری۔ ہر کہہ
چہ قصیدۃ کے تیار کرے، نو بیت کے اوکے، چہ د محمد مصطفیٰ
صلی اللہ علیہ وسلم بہ زیارت مشرف شی۔ اوقصیدۃ ہفتہ
اور سوی۔ ناگھانہ د شیے کے حضور صلی اللہ علیہ وسلم بہ خوب
کیں اولیدلو۔ خپل حال کے ورتہ عرض کہہ۔ نو نبی اکرم صلی
اللہ علیہ وسلم پرے لاس مبارک رانیکل۔ او بخادر کے پرے د
پاس خور کہہ۔ او ورتہ کے او فرمایا، چہ خک پاسہ چورے
چہ محسبید ارشود نو حکم جوہ او تندرست وو۔ دقصیدۃ
نہ قصیدۃ بردہ خک وائی چہ دمیں بہ حالت کیں بہ
شیخ صاحب، حضرت رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم د شفا
خادر خور کے وو۔ دے وچہ نہ داقصیدۃ بہ قصیدۃ بردہ
مشہورہ شو۔ وائی چہ صبا سحر شیخ شرف الدین د کورنہ
اودت نو بہ دروازہ کیں ورتہ بوقیر ولانہ۔ ہفہ ورتہ
عرض اوکے چہ کہہ قصیدۃ تاسو د رسول اللہ صلی اللہ علیہ
وسلم بہ صفت کیں جوہ کرے دہ۔ ہفہ ماتہ عنایت کری۔
پر دے وچہ بہ خلق کیں دے دے قصیدۃ قوم خورشو۔ چہ
دمکب الظاہر وزیر بہاء الدین نہ د اخیرہ اوریدۃ نو
ہفہ داقصیدۃ بہ سرور زور اولیکہ۔ د ادب دیارہ ورتہ

سرتور سر اورید۔ داکے واورید۔ او قول عمر کے دے
دیر کایت عظیمہ نہ فیض حاصلو۔ بہ تولد اسلامی دنیا
کیں داقصیدۃ دیور مقبولہ دے۔ دے ورتہ شرے لیکے
شوے دی۔ او مختار شاعرانو پرے شعرونہ ویشی دی۔ دے
نہ دتیرک حاصلو دیارہ بہ شمارہ قصے مشہورہ دی۔
دقصیدۃ بردہ نہ شجرہ بہ مصرکیں بہ مصطفیٰ الباقی
عطیع کیں بہ دے شجرہ کیں چاپ شوے دے۔ اود اسلامیہ کالج
پینور (پینور یونیورسٹی) بہ علوم شرقیہ لائبریری کیں یو
خود غہ چاپ شوے شجرہ دے لائبریری لائبریری ہم موجود
دی۔ پینور اکیدیزی چہ دنا بہ شجرہ اوکنا یونیورسٹی دے۔ د
قصیدۃ بردہ حقوقی او شجرہ شجرہ دلتہ ہم موجود دی۔
دقصیدۃ بردہ د فضیلت
فضیلت او خصوصیت او خصوصیت بہ حقل کتابوں
دیورے راوی۔ بلکہ مشائخو دھر یو شجرہ جدا تاثیر
نبودے دے کہہ د مثال بہ طور چہ عاملان دقصیدۃ
بردے د شجرہ
هو الجویہ الذی تری علی شفاعتہ
لکل مؤمن من الہو الیٰ مخرج
دھر مراد دیارہ اکسیر گزی خود دے ورتہ نہ چہ د
ہر یو شجرہ تفصیل لہ دے لکے پکار دے مونہ دختسل
نہ کارا خلو۔

قصیدۃ بردہ
بسم اللہ الرحمن الرحیم
۱- اَلْحَمْدُ لِلّٰہِ مُنْجِی الْمَلٰئِکَہِ مِنْ عَذَابِ
۲- دَمَرِ الْمَسْأَلَةِ عَلٰی الْخَطَاہِ فِی الْفَدَا
۳- اَنْ تَذْکُرَ حَیٰزَانَہٗ مِنْ مَّوَدِّہِ
۴- مَرْجَحَہٗ دَمًّا حَزَلٰی مِنْ مَّطْلَبِہِ
۵- اَمْ حَبَّتِ الْیَاسُ مِنْ یَلَمَّاہِ کَاظِلَہِ
۶- وَ اَوْ مَسَّ الْبَرْقُ فِی الْکَلَمَاہِ مِنْ اِنْجَمِہِ
۷- فَمَا لَیْسَ لَکَ اِنْ کُنْتَ اَلَمْنَاہِہِ
۸- وَ مَا لَیْسَ لَکَ اِنْ کُنْتَ اَسْتَفْیَیْہِہِ
۹- اَیْسَبُ الْقَبْرِ اَنْ اَلْحَبَّ مَسْکَمِہِ
۱۰- مَا بَیْنَ مَسْکَمِہِ مَسْکَمِہِ
۱۱- لَوْ لَا الْهَوَاۗءُ لَمْ یُوَفِّ دَمْعًا عَلٰی ظَلَمِہِ
۱۲- وَلَا اَوْفَتْ لَیْلِکَ الْبَابِہِ وَ اَلَمَہِ
۱۳- فَکَلِّفْ تُکْرِہُ حُبًّا بِکَ مَا شَہَدَتْ
۱۴- بِہِ عَیْنِکَ عَذْوَلُ الدَّمْعِ وَ السَّعَمِ
۱۵- وَ اَتَمَّکَ لَوْ جَدَّ حَبْلُی عَسَیْرَہِ وَ حَلَمِہِ
۱۶- وَ تَلَّ الْبَقَاہِ عَلٰی حَلَمِہِکَ وَ الْفَسَمِ
۱۷- نَعَسَ سَلٰی حَبِیْبٌ عَنْ اَهْوٰی فَاَرْقَمِہِ
۱۸- وَ اَلْحَبَّ یَعْتَمِرُ مِنَ السَّدَاہِہِ یَا لَہِ

۱۔ پہلے قوم دیوہا کے دے دیکھ اور مدد بہ سبب کیں
۲۔ کہ جہاں قوم دیوہا کے دے دیکھ اور مدد بہ سبب کیں

مستظوم پینتو ترجمہ
(لہ عبد القادر خان خٹک)
۱- ثنا د اللہ پاک چہ بے پدا کرولہ عدم
۲- بیا درو بہ پیغمبر چہ دے مختار دکل قدیم
۳- نہ پوہیزم زریہ دریا دکرہ بیا یاران دکرہ
۴- چہ ہر دم د لہ دوو سترگو اویشی ورسو دم
۵- باد دیار دکرہ خاور دے خوش شیم درلہ راوی
۶- باپ غرہ دیا ولہ لوریہ بریننا شولہ بہ توہم
۷- داسرگو حال دکرہ دکرہ اویشی نہ اوچیری
۸- بل د صبر ہوش لہ دلہ درومی ولہ دم پرہر
۹- د آگاہ لہ نہ پوہیزم او پاسہ چہہ راز د میض پیا کرہ
۱۰- یو دے اویشی دی رواے بل د زریہ دے مضطر
۱۱- نہ بہ تادیار د خنبو پر لیدہ د ژباہر یاد کرہ
۱۲- نہ بہ خوب لہ تانہ تل بہ یاد دیان بود علم
۱۳- ہیچ انکار د میض مہ کرہ دواہان دیان نہ
۱۴- دواہر ستاپر مہ گواہ دی بود اویشی نسل شقم
۱۵- اوس بہ تا بانڈے اثبات دخیل میں د میض اوشہ
۱۶- مہ زریہ لکھ زریہ لکھ دے تن و اوج شہ بہ پریشم
۱۷- ہم دیار د سترگو خیال مہ پر و خوب لہ دواہر سترگو
۱۸- د تمام جہاں لذت لہ سہوی وری د عشق اکم

۱۔ علم - معنی میں
۲۔ سقم - ناروغی - بیماری

۱۔ صبح کو نہ اے۔ نہ ہرم، ضعیفی، کمزوری، کچھ بوجھ، دل کے قیزہ
کھڑا، پیش روں کے ساتھ کٹھنم، جدا - بیل، پریکر، شوبہ۔

[illegible]

۱۰ خدا کیلئے دیکھو

قَاضِيَتْ حَوَاهَا وَمَا دُونَ ذَلِكَ
 إِنَّ الْغُلَى مَا قُوِيَ يُمْسُو أَدْوَمُ
 وَزَاعِمَهَا وَحَى فِي الْأَعْمَالِ سَائِلَةٌ
 وَإِنْ حَى اسْتَحْلَتِ الْمَرْعَى فَذَلِكَ
 كَمْ حَسَنَتْ لَدَا يَلْمُوهَا فَاسِلَةٌ
 مِنْ حَيْثُ كَمْ يَدُ أَنْ السَّمَ فِي الدَّهْرِ
 وَاجِلُ الدَّاسِيسِ مِنْ حَوْجٍ وَمِنْ سَبْعٍ
 قُورٍ تَحْمَضَةُ سَمٍّ وَتَنْ السَّخَمِ
 وَاسْتَوْجِعُ الدَّمْعُ مِنْ عَيْنٍ قَدِ امْتَلَأَتْ
 مِنَ الْمُحَارِبِ وَالْمَرْحُورَةِ النَّدَرِ
 وَغَالِبُ النَّفْسِ وَالشَّيْطَانِ وَأَعْيَاهَا
 وَإِنْ هُمَا مَحْضَاكُ التَّمْعِ قَاتِلُهُمَا
 وَلَا تَطْلُعُ مِنْهُمَا حَصْمًا وَلَا عَدُوًّا
 فَأَنْتَ تَعْرِفُ كَيْدَ الْخَصْمِ وَالْحَكْمِ
 اسْتَغْفِرُ اللَّهَ مِنْ قَوْلٍ يَدْعِي
 لَقَدْ سَبَّحَ بِهِ نَسْلًا لِيَنْزِلَ عَلَيْهِ
 أَمْرُكَ الْخَيْرُ لَكِنْ مَا أَكْثَرْتُ بِهِ
 وَمَا شَكَنْتُ قَمَا قُوِيَ لَكَ اسْتَعْمِ
 وَلَا تَزِدْ قَبْلَ الْمَوْتِ تَائِلَةً
 وَلَمْ أَصِلْ رِوَى قُرَيْشٍ وَلَمْ أَصِمِ

۱۔ عقم : بیٹے نہ پیدا کرنے والے (چھوڑنے والا نہ کہری)

آزمودہ و رکوع اولہ چہ غالب دریا دیکھی
دسویں بھر کے خراب کہ چہ دیکھی بائد حکم
تد ابسار معی رکھو دستا پہ رضا رومی
کہ ملہ ماردا ستا خلاف کہ توبہ پہ عدل کہستم
نفس مہلک لذت پکارت و بیکار پہ پستہ سویت کہ
لکہ و دلخوگ غلبہ تہ پہ لذت طعام کین سم
لا پہ اوہ کہ کین مکرہ تہ ترموی حالی دہہ پیک
ترے خذو رک کہ هر خوشیہ ریاضت کین پہ سلام
دفعہ ستر کہ چہ و کی دے دہر و گناہوں
نوبہ و رکوع اوے کہ لازم پہ خان ندیم
نفس شیطان خالی دشمن تہ پہ ولے کہ عمل رک
لہ جستہ ہوئی دوا رہ واسطے دے آدم
اطاعت کے هرگز نہ کہ غلبان کل جلیبی
ترایڈا کے دہانڈا ورنہ گمنہ دوا رہ مارلیم
هر سہ پہچہ کہ کورارہ گفتا نتیجہ غوری
دفر نہ امید واری کا پہ معنی لہ دی عقم
نصیحت پہچا پہ مشکل پہ تابا نہ دے اشرکا
تہ زو نہ نیم سم شوکت تائم استم
ما ترعکہ لا ندنلوہ حق طاعت توبہ اولہ کہ
لہ فریونکہ حق دے ادب شولہ ہمد

لے عظیم - دشمن - + لے ہم - زہر

فتوح	۲۸۲	الغیب	فتوح	۲۸۳	الغیب
۳۰	ظَلَمْتُ سَكَّةَ مِنْ أَخِي الْقَلْبَاءِ إِلَى	۳۰	ہمکی واپس بیان لے لہ علومو مستغنیہ و	۳۰	د دے علم لکھ بحر و تر بحرہ ہم اعظم
۳۱	أَنْ اشْكَيْتَ قَدْ مَاتَ الْقَرْمُونُ وَدَم	۳۱	کے ظہور کے پہ ظاہر کیں ترہ و اور آخر و	۳۱	خو پر علم او حکمت کیں ترہمہ و و مقدم
۳۲	وَسَكَّ مِنْ سَقَبِ أَحْسَنَاءِ وَطَلَوِي	۳۲	ہم دے دے چہ کامل و و پرفعی او پر ہو کیں	۳۲	بیائے غور پر دوستی کر کے لہ اولاد د آدم
۳۳	تَحْتَ الْجَارِيَةِ كَسَحًا مَرُوفَ الْأَكْم	۳۳	د حضرت خوبی و د پر بل شریک و رسو لہ و	۳۳	جو ہر دحسن ہا شست پر دے کیں و و غیر منقسم
۳۴	وَرَاوَدَتْهُ الْجِبَالُ الشَّامُ مِنْ دَهَب	۳۴	پر ہر شان ہمد ستا پر حد کے نشہ دستا پنے	۳۴	خو تر ساؤ غوندے مہ شہ خدا کے کوئے صوم
۳۵	عَنْ نَفْسِهِ فَأَرَاهَا أَنْبَاءَ سَكَم	۳۵	پہ نسبت کر کے و قدرتہ ماشت من عظم	۳۵	و دانا تہ لہ ادراک عاجزی عین ادراک دے
۳۶	وَأَكْدَتْ رُفْدًا فِيهَا مَسْرُورَتُهُ	۳۶	د دے فضل ہو مہ نہ دے چہ ادائے کر پھم	۳۶	کہ اظہار و معجزات کے موافق د موبودے
۳۷	لِأَنَّ الْمَسْرُورَةَ لَا تَقْدُو عَلَى الْعِصَم	۳۷	خو چہ و اخصی نامہ شی پرے و ونگ پشیم	۳۷	پہ اندازہ پر لے ہو چا تہ د عقل کرے و تدخیر
۳۸	وَكَيْفَ تَدْعُو إِلَى الدُّنْيَا مَسْرُورَةً مَن	۳۸	لوئے، ہلک کے فیض موی لہ حدیثہ لاجوم	۳۸	حقیقت لے لہ خدا پر نور ہوا ہوند لے نہ دے
۳۹	لَوْلَا لَمْ تَخْرُجِ الدُّنْيَا مِنَ الْمَدَام	۳۹	وہ کار کیں نزد لے لے سر دوار کا کر کے ہم	۳۹	لے دم - و راستہ ہو گئی - شہ یورگ عاجز و پر کمزورے
۴۰	مُحَمَّدٌ سَيِّدُ الْكَوْكَبِينَ وَالْمَقَلَّيْنِ				
۴۱	وَالْعُرَيْقَيْنِ مِنْ سُورٍ وَمِنْ عَمِيم				
۴۲	نَسَبًا الْأَمِيرُ الْقَاهِرُ خَلَا أَحَدَ				
۴۳	أَسَرَّ فِي قَوْلٍ لَمْ يَشْفَ وَلَا تَم				
۴۴	هُوَ الْعَبِيدُ الَّذِي دُرُجِي شَقَاعَتُهُ				
۴۵	لِسَكِّ هَذِلٍ مِنَ الْأَهْوَالِ مُقْتَدِم				
۴۶	وَمَا إِلَى اللَّهِ فَالْمُسْتَعِينُونَ بِهِ				
۴۷	مُسْتَعِينُونَ بِحَبْلِ مَنِيٍّ مُتَّصِم				
۴۸	فَأَنَّ السَّيِّئِينَ فَا خَلَقِي ذِي عِلِّي				
۴۹	وَلَمَّا يَكُونُ فِي عِلْمٍ وَلَا كَوْنُ				

لا یخو بہ شیطانا نو تجسس دفرینو کرے
 شول ددے پہ راتلو جانہ لہ اسمانہ منہزم
 ۴۰ ھے تبتیدہ بہ دوی دابطل دایرہ نشان
 ۴۱ یا لکہ مکی لیکرچہ شول پہ مولیٰ نبیؐ لہ
 ۴۲ دا ارقول دکا نروچہ ھرہو تسبیح کو بیان و
 ۴۳ مانند داستول دمسیر دکب لہ قم
 ۴۴ ھے اونے چہ پرے حکم حبیب اوکری و دبلو
 ۴۵ راتلے بہ لہ عیثے پہ پندو بلا قدم
 ۴۶ لکہ او نو بہ سجدا کرے لہ بناخونو بہ لہ
 ۴۷ ھے بکا ریدہ بہ لکہ نہ بناغلے چہ لہ قم
 ۴۸ ھے شہ لہ سائبان وھ سپینہ ورج ورسد پاسہ
 ۴۹ کد بل نبیؐ پہ در لیک عزت حرمت و محترم
 ۵۰ لکہ شق لہ دقروو ھے شق لہ دیکر
 ۵۱ ورے کرے و دے تہ جانہ کون و پاس حکم دکم
 ۵۲ ہم سوگند ہم پر ھے چہ یو خیر و و بل کریم
 ۵۳ جوندون لہ ووپ غار کیں و کفار ناندہ شویو
 ۵۴ ہم ددے لہ برکتہ دصدق رہ دصدقاتہ
 ۵۵ کافران پدوی ناندہ شولو پرے باغ شور دارم
 ۵۶ جال کینو کھکیوت چہ دا اوھن بیوت یادیری
 ۵۷ داد دوی اوکا فزان تر میرے حد شو مستحکم

لہ لغم - میانہ لارہ

حقاً عدا عن طریق الوحي منہزم
 ۴۰ من السباطين یفعلوا انہ منہزم
 ۴۱ کا تھم ھربا ابطل اسرہی
 ۴۲ او شکر بالمعنی من را حنیہ روی
 ۴۳ کبدا ابہ بعد تسبیح بہ طہوما
 ۴۴ ذبدا الشیخ احساہ مستقم
 ۴۵ جاءت لہ عوتہ الا شجار سلجہ
 ۴۶ تمشی اریہ علی ساقی بلا قدم
 ۴۷ عا تہا سطرٹ سطرٹا لسا کنت
 ۴۸ قرو عھا من بدیع الختل فی اللقم
 ۴۹ سئل العمامۃ اکی ساء سائرہ
 ۵۰ لقیہ حد و طیس لہجیر حین
 ۵۱ افسنت بالقمیر المتقی ارب لہ
 ۵۲ من قلبہ شیکہ مرفوہ القسم
 ۵۳ و ما حوی العار من خیر و من کرم
 ۵۴ و کل طریق من الکفار عنہ عین
 ۵۵ قالبتی فی الفار و المتدین لہ یوما
 ۵۶ و ھے یقو لوت ما بالعار من آیہ
 ۵۷ ظلو العمام و ظلو العنکبوت علی
 ۵۸ حیر البریہ لہ تسبیح و لہ تحم

لہ مسجور : حضرت یونس علیہ السلام لہ میانہ لارہ

کہ ھرغو بلا آفت وی چہ اللہ لہ سائند و شکی
 ۸۰ ھے اندوہ ورتہ نہ ریمیری کپ غرہ وی کپرم
 ۸۱ ھرستم چہ زلمے ووپہ ماکے او ماتیت کپرم
 ۸۲ آمان پہ ووما موندے لہ کل رتخہ لہ کل غم
 ۸۳ کلہ مجرم دروی سائل ددے لہ درہ
 ۸۴ چہ کل جود او سغا ددے پہ ذات دہ مسلم
 ۸۵ خوب لہ لکہ وحی سر اسر صدق و صواب و
 ۸۶ کد سترگہ دے خوب کرے نو قلب لہ لم یسم
 ۸۷ دا خوب دوی دے د نبوت دمرتہ نہ
 ۸۸ اونہ دے ھے خوب لکہ چہ وی دعتام
 ۸۹ کل گفتار کردار لہ موافق لہ وحی و
 ۹۰ نہ پہ سحر نہ پہ شعر کھانت و و متهم
 ۹۱ خرگ بہ عاقل ورتہ نسبت دجنو اوک
 ۹۲ چہ پہ مس لہ دلا سونو رغید لاهل لہم
 ۹۳ اوچ کال د پاک نبیؐ پہ دما ترکہ رب کریم
 ۹۴ ہم شولو پہ رحمت ددے تازہ جوار غنم
 ۹۵ ہم ددے پہ دما قحط مبدل پہ فراخ شہ
 ۹۶ ہم وریجے وریدے پہ لکہ سیل وی دعوم
 ۹۷ ما پریرہ چہ صفت د پاک نبیؐ بیان کرم زک
 ۹۸ مانند داورچہ بل وی د شپہ پہ لوئے عالم

لہ لغم - یونی لہ عدم - سریند

و قایۃ اللہ اعلت من مصاعفہ
 ۸۰ من الدروع و عن عال من الاطم
 ۸۱ ما سانی الدھر و صیما و استجیرک بہ
 ۸۲ الا و یلت جوار امیہ لہ یسم
 ۸۳ و لا التکت عن الد اریں من کلام
 ۸۴ الا استکت السدای و خیر من ظلم
 ۸۵ لا تکر الوحی وک و یاک ارب لہ
 ۸۶ قلہ اذا ماتت العینات لہ یسم
 ۸۷ و ذاک حیث یلذع من مروتہ
 ۸۸ فلیس یمنکر فیہا جال محتمل
 ۸۹ تبارک اللہ ما و حی یمنکسب
 ۹۰ و کوی علی غیب یمنکسب
 ۹۱ کم اسراک و صبا بالین راکتہ
 ۹۲ و اظللک اریا من ربک و انکم
 ۹۳ و اخیہ السنۃ الشہباء و عوتہ
 ۹۴ حقاً حکمت طرہ فی الاخصر الدھم
 ۹۵ یعارض جاء او خلک السطاح وھا
 ۹۶ سبیا من الیم او سید و من الغرم
 ۹۷ و عرق و و ضعی آیات لہ ظہرت
 ۹۸ ظہور دار العری لیلا علی علم

لہ لم یسم - نہ اور کید و نگ - بیدار

۹۰ کَالْعَدُوِّ يَزِيدُ دَاوُدَ حُسْنًا وَهُوَ مُنْتَظَمٌ
۹۱ وَكَيْفَ يَنْقُصُ قُدْرًا خَيْرٌ مِنْهُمْ
۹۲ فَمَا تَطَاوُلَ أَمَالُ الْمَدِينِ إِلَى
۹۳ مَا فِيهِ مِنْ كَرَمِ الْأَخْلَاقِ وَالْقِيَمِ
۹۴ يَا رَبِّ خَيَّرْ مِنَ الرَّحْمَنِ مُحَمَّدًا
۹۵ قَدْ رَزَمَ صِفَةَ الْمُؤْمِنِينَ يَا قَدِيمَ
۹۶ لَمْ تَقْرَأْ بِرَبِّكَ يَا رَبِّ وَهِيَ تَحْدِثُنَا
۹۷ مِنَ الْبَعَادِ وَعَنْ عَادٍ وَعَنْ إِرَمَ
۹۸ ذَا مَثَلٍ لَدُنَّا فَفَاتَتْ كُلَّ مُمْجِرَةٍ
۹۹ مِنَ السَّعِيَةِ إِذْ جَاءَتْ وَكَمْ كُنْزٍ
۱۰۰ مُخْتَبَأٍ فَكَيْفَ تَبَيَّنَ مِنْ شَكَبَةِ
۱۰۱ لِيُذِفَ شِقَاقِي وَكَذَّبُغِي مِنْ حَكَمِ
۱۰۲ مَا حُورٌ بَشَرٌ إِلَّا عَادَ مِنْ حَرْبِ
۱۰۳ أَعْدَى الْأَعَادِي إِلَيْهَا مَلِكِي السَّلَامِ
۱۰۴ وَذَكَرْتُ بَدْعَهَا دَعَاؤِي مُعَارِفَهَا
۱۰۵ وَذَكَرْتُ بِرَبِّهَا الْحَبَابَ عَنِ الْحَرَمِ
۱۰۶ لَهَا مَعَارِبُ كَمُوجِ الْبَحْرِ فِي مَدَدِ
۱۰۷ وَذُوقْ جَوْهَرِي فِي الْحُسْنِ وَالْقِيَمِ
۱۰۸ فَمَا تَعَدَّدَ وَكَتَمْتُ عَجَائِلَهَا
۱۰۹ وَلَا تُسَامَ عَلَى الْإِكْثَارِ بِالسَّامِ

۹۰

منظوم چه در به تار و هنر و جمال کرد
۹۰ کم هیچ نه وی له قدر که هم وی منتظم
۹۱ دارم توان نشسته چه بیان و صف و نور و توانی
۹۲ دیرے دی اخلاق له حد و قیامت بنش کم
۹۳ مکتوب چه دی آیات دال و دوی حد و نور
۹۴ مدلول لری قدیم چه صفت و ذوالقدیم
۹۵ اقتدار کے مرکز نشسته په ماشی، حال، استقبال
۹۶ او خبر، آوی موند نه له قیامت هم له عاده ارم
۹۷ دنور انبیاء په معجز و باند لے بالاشو
۹۸ لوی اعجاز و قرآن دادے چه پخا لے کم
۹۹ آیات و نه حکم دی شک شب و حال لے کر لے
۱۰۰ طالب ندے دے امر چه شو کاشی که یا حکم
۱۰۱ چا چه به هر یو کین لای دفا صحت کپلے
۱۰۲ پیسه بهوت قرآن نه په تسلیم اوپه مسلم
۱۰۳ قرآن په فصاحت خیل هے رد که دتور و حال و
۱۰۴ لکه غیرتی سپه جانی له خیل حد مر
۱۰۵ دا قرآن لعلیم دریا بک واره دیک و ملغلو
۱۰۶ ولے یو یو خواص بوپه چه گدیری به دایم
۱۰۷ لذت و هر کلام په تکرار دروی بے قرارت
۱۰۸ لاتازه تازه چه لے لوی دے به سام
۱۰۹ لے سام - ملاشیا

۹۰ قَدَرْتُ بِمَا عَيْنٌ قَارِعًا فَقُلْتُ لَمْ
۹۱ لَقَدْ تَلَوْتُ بِحَبْلِ اللَّهِ مَا تَصِفُ
۹۲ إِنَّ تَنَاهَا خَيْطَةً مِنْ حَرِّ تَارِ لَطْفِي
۹۳ أَلْفَاظَاتٍ حَرَّ لَهْلِ مِنْ وَرْدٍ وَهَذَا الشِّيمِ
۹۴ كَانَتْهَا الْخَوْضُ تَبَيَّنَ الْوُجُوهُ بِهِ
۹۵ مِنَ الْعُمَامَةِ وَكَذَلِكَ كَانَتْ حُسْنُ
۹۶ وَالْجَوَادِ وَكَالْبُزْجَانِ مَعْدِنَةٍ
۹۷ فَالْقِسْطُ مِنْ عَجْرِ هَامِي النَّاسِ كَمْ يَفُومُ
۹۸ لَا تَجْعَلُنِي لِحُسْنِهِ رَاغٍ يُشْكِرُ مَا
۹۹ تَجَمَّاهُ هَذَا وَهُوَ عَيْنُ الْحَاذِقِ الْفَتَاهِ
۱۰۰ قَدْ تَنَكَّرَ الْعَيْنُ مَوَدَّ الشَّيْبِ مِنْ رَيْدِ
۱۰۱ وَبَيَّنَّ الْعَمَ طَعْمُ الْمَاءِ مِنْ سَقَمِ
۱۰۲ يَا حَارًا مَنْ يَتَمَّ الْعَافُونَ سَاحَتِ
۱۰۳ سَعْيًا وَفَوْقَ مَكْرَبِ الْإِيقَاتِ التَّيَمِّ
۱۰۴ وَمَنْ هُوَ الذَّابِقُ الْكُفْرِي لِمُعْتَبَرِ
۱۰۵ وَمَنْ هُوَ الْيَتَمَةُ الْعَظُمَى لِمُعْتَبَرِ
۱۰۶ سَدِيتُ مِنْ حَرَمِ لَيْسَ إِلَى حَرَمِ
۱۰۷ كَيْفَا سَرَى الْبَدْرُ فِي دَاجٍ مِنَ الْكَلَمِ
۱۰۸ وَبَشَرْتُ إِلَى أَنْ يَلْتَمَّ مَنُورُهُ
۱۰۹ مِنْ غَابَ نَوَاسِبِينَ لَمْ تَدْرُوكَ وَكَمْ حَرَمِ

۹۰

۹۰ په لوستل کین دواړه سترگه نور و صفای موی
۹۱ هم څه زړه د سکندر تر آینه صفا د جام ترجم
۹۲ تحقیق داور له ویرے تلاوت که نه کپه دیر
۹۳ دا اور به یخ په تاشی لکه یخ چه وی دیم
۹۴ نور د معصیت په تلاوت دره سپینیری
۹۵ سپینه وی حوس کوثر بخونه تور لکه جسم
۹۶ هم صراط المستقیم دے هم میزان دعدالت
۹۷ که دے ثابت قدم څه نور و نشته هلته ممت
۹۸ هیڅ تعجب مه کړه په انکار دمنکرانو
۹۹ حاسد که جهالت که نه دے دے له فیه هم
۱۰۰ دمر له روینیا یی وی دلچین سترگه منکره
۱۰۱ کله لذت موی د او بو اهل سقم
۱۰۲ اے په وجود کین خلاصه د موجودات لے
۱۰۳ دربارت و رجوع دکل مخلوق ده که پیران د کله آدم
۱۰۴ اے بهترین دکل چه دلیل دے معتبر
۱۰۵ هم بهترین دکل چه نعمت دے د مقتدر
۱۰۶ لایه لکه میاشت د خوار لے له مکه نه
۱۰۷ میاشت و درج په تاریخ شه د اووه و شتم
۱۰۸ ورځ په خور د برینا دے مسجد اقصی ته
۱۰۹ درست لے منور کړو په نور غول لے د حرم

۹۰

فَوَقَدْ مُتَسَلِّمًا جَمِيعُ الْأَنْبِيَاءِ سَهًا
 وَالرَّسُلِ نَفْسًا بِكُمْ عَذْرَافُ عَلَى خَدَمِ
 وَأَنْتَ تَحْتَرِقُ الشَّجْعَ الْتِفَافِ بِهِمْ
 فِي مَوْكِبٍ كُنْتَ فِيهِ صَاحِبُ الْعَلَمِ
 حَقًّا إِذَا لَوْ تَدَخَّلَ شَأْنًا لَيْسَ شَيْءٌ
 مِنَ الْأَمْثَلِ وَلَا مَسْرُوقٍ لِمُسْتَعِينٍ
 حَقَّقْتَ كُلَّ مَقَامٍ بِالْإِصْفَاءِ إِذْ
 تُدْرِكُ بِالْكَفَى مِنْ الْمَعْرِفَةِ الْعَلَمِ
 كَيْفًا تَقْدُرُ بِوَهْلِ أَيْ مُسْتَعِينٍ
 عَنْ الْمُبْدِي وَبِشْرَ آيَةٍ مُنْكَرٍ
 لِحُجَرَاتٍ كُلِّهَا عَزِيمٌ مُشْكِرٌ
 وَحُجْرَتِ كُلِّ مَقَامٍ عَزِيمٌ مُدْرِكٌ
 وَحَلَّ مَقْدَارُ مَا أُولِيَتْ مِنْ رُكْبٍ
 وَعَزَّ إِذَا لَمْ يَأْمُرْ لَيْتَ مِنْ نَعَمِ
 بُشْرَى نَنَا مَقْصَدُ الْإِسْلَامِ رَكْبًا
 مِنَ الْبَنِيَّةِ وَكُنَّا عَزِيمٌ مُنْهَلِمٌ
 لِمَا دَعَى اللَّهُ دَاعِيَةً لِمَا عَتَبَ
 بِأَكْرَمِ الرُّسُلِ كُنَّا أَكْرَمُ الْأَنْبِيَاءِ
 رَأَيْتُ قُلُوبَ الْقِدْصِ أَبْنَاءُ يَفْقَهُ
 كُنَّا فِي أَجْفَلَتْ عَفْوَ مِنَ الْعَلَمِ

۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹

۲۹۸

الغیب

۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹

۱۱۰ واپہ انبیاء اقتدا درپے اوکسر لہ
 تہ ددوئی امام شوے مؤذن روح اعظم
 تیر تراحمونو شوے ہف مقام تہ لہ
 ۱۱۱ چہ براق لہ اند بیضہ ورا تہ نہری نوقدا
 واپہ فریتے پہ استقبال درلہ راعلے
 ۱۱۲ ستا ملاقات واپوکیو ترہرشد مغتتم
 واپہ مقامونہ و ترخیل مقامہ پست کرل
 ۱۱۳ موسیٰ و کوہ عیسیٰ و کوہ خلیل کہ نوح آدم
 تا پہ شپہ حاصل کرہ ہرچہ نورے صافوار
 ۱۱۴ پائے لہ تاند شوہمہ واپہ کل رازونہ مکتتم
 ہرچہ تاسوال لوکرہ ہمہ واپہ قبول کرہ
 ۱۱۵ خدا تاند "لا" سوال کنی نوسہ ہنعم
 پائے نعمت نہ شولوچہ تاند دینہ کرلو
 ۱۱۶ بہ ہمہ دے تہ نعم کرہ چہ وودعہ انعم
 بشارت تہ پستیا نور رسول شکر کا ندی
 ۱۱۷ چہ دے اکر الرسول دے لادے اکر الامم
 چہ افضل دمرسلانے راولیرہ و موہرہ ستہ
 ۱۱۸ بیشکہ موہرے ہم کرلو بہتر دوسر اسم
 پہ تنہائے وجہان تہ دھت تورہ ترملد کرہ
 ۱۱۹ د حسین کافر پہ یوسر حضرت کرہ درہم برہم

۱۱۰
۱۱۱
۱۱۲
۱۱۳
۱۱۴
۱۱۵
۱۱۶
۱۱۷
۱۱۸
۱۱۹

۱۶۶

فتح

مَا ذَاكَ بَلَّغَهُمْ فِي كُلِّ مَعْرَكَةٍ
 حَقًّا خَدَا بِالْقَسَا لِحَمَا عَلِيٍّ وَنَسَمِ
 وَدَا الْغَزَا فَمَا كُذِّبَ يَبْطُوتُ بِهِ
 أَشْعَاءُ شَانَتْ مِنَ الْوَقْبَانِ وَالرَّوْحِ
 قَمِيصِ الْبَلْبَلِ وَلَا يَكْذُوبُ عَدَا كَهَا
 مَا لَمْ تَكُنْ مِنَ الْبَالِي الْأَشْهُدُ الْمَكْرُمِ
 كَأَمَّا السَّيْفُ صَنِيتٌ حَلَّ سَاخَتْهُمْ
 بِكُلِّ قَسْرٍ مِنَ الْعَدَى قَدِيمِ
 يَجْعَلُ بَعْدَ حَيْثُ فَوْقَ سَاجِدَةٍ
 تَرَى فِي يَمُوجٍ مِنَ الْإِبْطَالِ مُلْتَبِعِ
 مِنْ كُلِّ مُنْكَدِبٍ بِشْرٍ مُتَّسِبِ
 يَسْلُو بِمُسْتَأْمِلٍ بِكُفْرٍ مُتَعَلِّمِ
 حَقًّا عَدَا مَلِكُ الْإِسْلَامِ وَهِيَ يَوْمِ
 مِنْ بَعْدِ غَرْبِهَا مَوْ مَوْ لَهُ الرَّجْمِ
 مَكْفُولَةٌ أَيْدَا مِنْهُمْ بِحَيْرِ آبِ
 وَحَيْرِ بَشَلٍ فَلَئِنْ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ
 هُمْ الْبِغَالُ فَسَلِّ عَنْهُمْ مُمَادِّهِمْ
 مَا دَا رَأَى مِنْهُمْ فِي كُلِّ مُضْطَرِمِ
 وَسَلِّ حَبِيبًا وَسَلِّ بَدْرًا وَسَلِّ أَحَدًا
 فَسُؤْلُ حَتِيفٍ لَهُمْ أَدْلَى مِنَ الْوَحْمِ

۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹

۳۰۰

الغیب

۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹

۱۲۰ پہ یوازے بہ اصحابو کافران ہمہ دیکھ کرہ
 ۱۲۱ لکہ کری بوتی بوتی قصاب چہ غوبہ پیوم
 غازیان بہ ہمہ واپہ بہ الجوسرہ مایہ شو
 ۱۲۲ ہم عقاب بہ لے پہ غوبہ پہ ہنہ و نوئے رخم
 تیرے بہ پرے شپہ شوے ہنہ خبرلہ شہارہ و
 ۱۲۳ ترہفے چہ ہر لے پہ دوئی اشہرہ الحرم
 گویا دین د پالہ نبی گوویہ یار انومیلہ شوے
 ۱۲۴ چہ غوبہ د کافر غوبہ پرے و خوش و خرم
 د حضرت لیکر سیلاب و کافران لکہ خسر
 ۱۲۵ پہ چہو پے ہر لور تہ غور خول ہر دم ہر دم
 دین لے تر مشرقہ تر مغربہ جہان او نیو
 ۱۲۶ کہ حق و کدہ باطل و نور و مہونہ شوید غم
 خیل بہ لے ہفہ و وجہ خیلوی لے و لخدایہ
 ۱۲۷ بلال حبشی سر و ابو لہب لے ذورجم
 ضامن کرلو دوئی خدا لے پہ ساندہ دین ہفہ
 ۱۲۸ لکہ پلا راو غینقن چہ دخیل عیال ساندہ کا حکم
 دوئی و لکہ غرون پس پشنتے د حال او کولہ کفادہ
 ۱۲۹ خد لے اولیدہ لہ دوئی دلا سپہر چنگا و مصطفیٰ
 پہ زرگونو کافران و رباند لے راغلل د حسین
 تنہا لے پہ یوحنا لے کرہ ہنکی درہم برہم

۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹

۳۰۱

فتح

۱۲۰
۱۲۱
۱۲۲
۱۲۳
۱۲۴
۱۲۵
۱۲۶
۱۲۷
۱۲۸
۱۲۹

فتوح ۳۰۲ الغیب

۱۳۰ اَلْمُصْطَفَى الْبَيْتِ حُمُرُ بَدَا مَا وَرَدَتْ
۱۳۱ مِنَ الْبَيْتِ كُلِّ مُسَوِّدٍ مِنَ الْبَيْتِ
۱۳۲ وَالْكَاتِبِينَ بِسْمِ الْخَطِّ مَا تَرَكْتُ
۱۳۳ اَكْثَرَهُمْ حَرْفٍ جِمْمْ غَيْرُ مُنْجِمٍ
۱۳۴ شَأْنِي السَّلَاحَ لَهُمْ سَيْمَا لَمْ يَكُنْ
۱۳۵ وَالْوَدَّ يَنْتَابُ بِالْبَيْتِ مِنَ الْبَيْتِ
۱۳۶ تُهْدَى إِلَيْكَ رِيَاخُ التَّمْرِ نَشْرُهُمْ
۱۳۷ فَحَبِيبُ الرَّهْرِ فِي الْأَكْبَامِ كُلِّ كَيْ
۱۳۸ كَأَنَّهُمْ فِي طُهُورِ الْخَلِيلِ كُنْتُ رَبًّا
۱۳۹ مِنْ شِدَّةِ الْحُزْمِ لَا مِنْ شِدَّةِ الْحُزْمِ
مَا زِلْتُ مُلَوِّدُ الْبَيْتِ مِنْ بَابِهِمْ قَرَفًا
۱۴۰ فَمَا كُنْتُ بَيْنَ الْبَيْتِ وَالْبَيْتِ
۱۴۱ وَمَنْ تَكُنْ بِرَسُولِ اللَّهِ تُصْرَفُ
۱۴۲ إِنْ تَلَقَّه الْأَكْبَادُ فِي الْجَا مَهَا حَجْمٍ
۱۴۳ وَلَنْ تَرَى بَيْنَ وَلَيْتٍ غَيْرُ مُنْجِمٍ
۱۴۴ بِهِ وَلَا بَيْنَ عَدُوِّهِمْ مُنْجِمٍ
۱۴۵ أَحَلَّ أَمْنَهُ فِي حِزْبِهِ مَلَسَ
۱۴۶ كَأَلَيْفٍ عَلَى مَعَ الْأَشْبَالِ فِي أَجْمٍ
۱۴۷ كَمْ جَدَّ لَكَ كَلَامُكَ اللَّهُ وَمِنْ جَدِّ
۱۴۸ فِيهِ وَكَمْ حَمَمَ الْبُرْهَانُ مِنْ حَمَمٍ
۱۴۹ لَمْ تَقْلَقْ - دَلَّتْ مِرَادُ زَحْمٍ - بِهَارٍ

فتوح ۳۰۳ الغیب

۱۳۰ پر جنگ کیں رہے تو روا لعطش دھری ہو
۱۳۱ کہ ہر جو یہ ہے نوش کرے د غلیم د گردن دم
۱۳۲ اصحابو یہ یہ جنگ کیں دست خود پہ قلموں
۱۳۳ د کفار و کل جسموں کسول حروفوں منعجم
۱۳۴ یہ وینو یہ ہے تل دغلبانوں میدان سورشہ
۱۳۵ تابوے چہ لا لا اوشول دکلونو شوموسم
۱۳۶ خوشبوئی ددوئے دیا دہ د نصرت پہ تاندرسی
۱۳۷ گویا چہ شکوفہ وہ یہ غنچہ کیں پت پشہم
۱۳۸ بکارید نہ یہ یہ آسویو ہے مضبوط لکچہ وہ
۱۳۹ وی ولا رے دغیر دپاس نہ مضبوط او محکم
۱۴۰ زہر وند د کفار و الوت ہے شان لہ خوف
۱۴۱ فرق ہے نہ شو کولے چہ سہے دے یا بہم
۱۴۲ ہو چہ لہ نہ خدا لے وی رسول پاری موندے
۱۴۳ مزرے کہ پیسے شہ پیش ترے بہ او تبتی ہنہ دم
۱۴۴ دوستان بہ دنی ۳ ہیکلہ نہ وی ہے مددہ
۱۴۵ دشمن بہ ہے ہم تل تر تلہ وی مقہور او مقیم
۱۴۶ داخل ہے خیل امت کہ پہ حصار کیں دخیل
۱۴۷ مانند د امزری چہ لہ پیر د داخل شہ پسہ اجہم
۱۴۸ دیر یہ زمکہ پرستی وی قرآن چہ مکران دو
۱۴۹ دیر چلہ غالب شود ابرہان پہ ہنہ چاہچہ و وخصم
۱۵۰ شاحم - جاریہ - شکل - غار

فتوح ۳۰۴ الغیب

۱۳۰ كَمَا لَكَ بِالْعِلْمِ فِي الْأَنْفِ مُعْجَزَةٌ
۱۳۱ فِي الْفَنَاءِ حَلِيقَةٍ وَالتَّائِبِينَ فِي الْبَيْتِ
۱۳۲ خَدَّ مُنْجِمٍ يَكُنْ فِي الْأَنْفِ مُنْجِمٍ
۱۳۳ دُتُوبٌ غَيْرُ مُنْجِمٍ فِي الشُّعْرِ وَالْخَدِّ
۱۳۴ إِذْ قُلْتُ إِنْ مَا تَخْلُقُ عَوَاقِبُ
۱۳۵ تَأْكُلُ بَيْتًا هَذَا مِنْ الْعَلَمِ
۱۳۶ أَلْطَفْتُ عَلَى الْبَيْتِ فِي الْفَنَاءِ وَمَا
۱۳۷ حَسَلْتُ إِلَّا عَلَى الْأَنْفِ وَالْبَدَنِ
۱۳۸ قَبَا حَسَارَةً كَفَسَ فِي بَحَارَتِهَا
۱۳۹ لَمْ تَنْشُرِ الْبَيْتَ بِالْأَنْفِ وَلَمْ تَكُنْ
۱۴۰ وَمَنْ يَبِيعُ أَجْلًا مِثْلَ بَيْعِ أَجْلِهِ
۱۴۱ يَبِيعُ لَهُ الْفَنَاءَ فِي بَيْعٍ وَفِي سَلَمٍ
۱۴۲ إِنْ أَبَدْتُ نَبَاً فَمَا عَهْدِي بِمُتَّقِي
۱۴۳ مِنَ السَّيِّئِ وَلَا حَبْلِي بِمُسْتَكْرَمٍ
۱۴۴ كَأَنِّي فِي ذِمَّةٍ مِثْلَ بَيْعِ بَيْعِي
۱۴۵ مُحْتَدًا وَهُوَ أَذْفَى الْخَلْقِ بِالْيَمَمِ
۱۴۶ إِنْ لَمْ تَكُنْ فِي مَعَادِي الْجَدِّ أَبَدْتُ
۱۴۷ فَخَلَا وَآلَا قُلْ يَا ذَلَّةَ السَّعْدِ
۱۴۸ حَاشَا أَنْ يُحَوِّمَ الرَّاحِ مَكَارِمُهُ
۱۴۹ أَوْ يَرْجِعَ الْخَارُ مِثْلَ عَكْرِ مُحْتَرَمٍ
۱۵۰ لَمْ يُتَمِّمْ - بَيْتٌ وَآلَةٌ - لَمْ يَخْلُقْ - نَشِيدٌ وَكَ

فتوح ۳۰۵ الغیب

۱۳۰ لوی معجزہ دہ د علم دہہ پہ زمانہ د جاہلیت کیں
۱۳۱ اوہم ہے آدب دہہ گورے پہالت کیں دیتم
۱۳۲ خدمت کے کوم پہ مل دے د پارہ چہ رملعافش
۱۳۳ گناہوں چہ کم کرے دی یہ شعور پہ خدم
۱۳۴ دوی کرے خما پہ غار د عقلی د لارے خوف
۱۳۵ گویا چہ یو غار دے ہم مذبح تہروان شوم
۱۳۶ تابع شوم د خواہش پہ خلیفہ او پہ پیری کیں
۱۳۷ حاصل م کئے نہ کرے گناہ او دندم
۱۳۸ دیر کم بخت خما د نفس دہہ چہ وہ پیر
۱۳۹ دین کے یہ دنیا و نہ گناہ او نہ نیت کر د و رسم
۱۴۰ چاہے کہ دین خیل بیع یہ دافانی دنیا
۱۴۱ نہ یہ و نہ کار شہ زیان د بیع او سلم
۱۴۲ گناہوں کہم دیر لہ لاسہ شوع و محمد م محکم
۱۴۳ پہ ایمان د اوہ لو پہ پیغمبر چہ رسی د غیر منصرم
۱۴۴ بل عہد م دادے چہ پہ نامہ دہہ نامزدیم
۱۴۵ بہتر تر تو لو خلو دے ہم اوی دے پہ ذمم
۱۴۶ کہ حضرت م لاس پہ قیامت او نہ نبی افضل
۱۴۷ پس وایہ تہ چہ د و ب شوع سخت لغزش کہ د قدم
۱۴۸ پاک دے لگیا نہ چہ امید وار پہ ترے محرم شہ
۱۴۹ یا جار کے بیوتہ لار شہ لہ دہہ غیر محترم
۱۵۰ لَمْ يَخْلُقْ - نَشِيدٌ وَكَ

فتح	۲۰۶	الغیب
وَمِمَّنْ أَلَمْتُ أَفْكَارِي مَسَدًا مَحْجَةً وَجَدْتُهُ لِحَدَاسِي خَيْرٌ مُلْتَزِمٌ وَلَكِنْ يَقُولُ الْغَيْبُ مِنْهُ يَدَارِيَتْ إِنَّ الْحَيَا يُنَبِّئُ الْإِذْ هَارِي الْأَكْم وَلَمْ أَرِدْ ذَهْوَةَ الدُّنْيَا لَيْتِي أَفْطَلْتُ يَدَا دَهْرِي بِمَا أَفْشَى عَلَى هَرَمٍ يَا أَكْرَمَ الْخَلْقِ مَا لِي مِنْ أَلْوَدٍ بِهِ رِسَالَةٍ عِنْدَ حُلُولِ الْفَادِيَةِ الْعَمِيمِ وَلَنْ يَضِيقَ رَسُولُ اللَّهِ جَاهُكَ وَتُ إِذَا الْكَرِيمُ تَحَلَّى بِاسْمِ مُسْتَقِيمِ قَارَتْ مِنْ جُودِكَ الدُّنْيَا وَشَرَّتْهَا وَمِنْ عُلُوِّ مَلِكِ عَالَمِ الْوُجُ وَالْقَلَمِ يَا نَفْسِي لَا تَقْطِطِي مِنْ ذِكْرِ عَظَمَتِ إِنَّ الْكِبَارِيَّ فِي الْفُجَرَانِ كَاللَّسَمِ لَعَلَّ رَحْمَةً رَفِيَّ حَيْثُ يُفَسِّمُهَا تَأْتِي عَلَى حَسْبِ الْعِصْيَانِ فِي الْفَسَمِ يَا رَبِّ وَاجْعَلْ رَجَائِي غَيْرَ مُتَعَكِّسٍ لَدَيْكَ وَاجْعَلْ جِسَامِي غَيْرَ مُتَعَزِّمٍ وَالطَّلَفُ بِعَيْنِكَ فِي الدَّارِ نِيدَانٍ لَهُ صَبْرًا مَتَى تَدْعُهُ الْأَهْوَالُ يَسْتَهْزِمُ	۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹	
سے لعم - وارثہ کننا ہونہ -		
فتح	۳۰۷	الغیب
خُومٌ فَكَّرَ خَيْلٍ لَازِمٌ كُهُ بِهٍ مَدَحٍ وَبَاكٍ نَبِيٍّ خِلَاصِي مِ دَعَا مَوْنِي لِي لَهْ كُلِّ دَرْدَةٍ لَهْ كُلِّ غَمٍ هَمِّ مَعَكْرَةٍ چہ محتاج کے تردد و رشی غمی نشی بازان دسپری و شگونہ زیخونوی پہ غرہ پہ سم ماچہ ثنا و یلہ دینی ۳ نور مراد م نہ و خوداچہ در سول ۳ پرکتہ شہہ خلاص دکل الم یا رسول اللہ متوجہ تمام بحال شدہ تلمیذات یہ بندم نفس شیطان بیانی پہ لور د جہنم ہفہ و سرح چہ پاک اللہ بہ قہر کا ندی بغیر شفاعت م چرے اوشی ہیچہ ہرجاہ نشی ستاکم دنیا او غیبی دوا رہ ستالہ معہ پیدا شوی یو خا خکے ستاد خوا دے علم اللوح والقلم ہیچہ اندوہ و نہ کہ مرتکب د کبائرو کبیرہ کے دامت بہ مثال لکھ لسم قسمت چہ حق کریم کہ در رحمت پہ کوم زمان شائد چہ پتول د گناہون و ف القسم ویر امید لرمہ ربہ لا تقنطوا و یلی تادی آسان راتہ حساب کرہ چہ وی امید م غیر منخرم رحم او کرہ اے مالکہ پر بندہ پہ دوا رہ کو نہ ویر نا توان دے ہم بے صبر کا نطق لری دوردہ اولم	۱۵۰ ۱۵۱ ۱۵۲ ۱۵۳ ۱۵۴ ۱۵۵ ۱۵۶ ۱۵۷ ۱۵۸ ۱۵۹	
لہ غیر منخرم - دے ہم پر یہ کہے شوق -		
فتح	۳۰۸	الغیب
وَأَذِنُ لِحُبِّ صَلَوةٍ مِنْكَ دَارِ شَمَةٍ عَلَى السَّيْرِ مُسْتَهْلٍ وَ مُسْتَجِمٍ ۱۶۰ امر او کرہ اے خاوندہ دکریم پروریو با ندہ چہ پدہ بی و تل و پیری شبہ او ریخ اودم بہ دمر وَأَلُّوْا وَ الشَّحْبُ شَمُ الشَّارِبِينَ لَهُمْ أَهْلُ النَّفْلِ وَ النَّفْلِ وَ النَّفْلِ وَ النَّفْلِ ۶۱ ہم رحمت کہ تیری پر پیر و انو محبانو بیایہ کل اهل تقی چہ لری حام ہم کرم مَا رَجَحْتُ مَسَدًا بَابَ الْبَابِ رَجُ صَبَا ۶۲ وَ الْفَرْبُ الْغَيْبُ حَادِي الْغَيْبِ يَا لَتَكُم خو شنودی خا نیکہ د سحر نرم بادونہ خوچہ سار و انان خوشحالوی او بی پہ نعم	۱۶۰ ۶۱ ۶۲	
قصیدہ ہر دہ ختم شوق اللہ پاک و داقصیدہ پہ دنیا کیس جھوٹ و محبت اد پہ آخرت کیس دشفا عت سبب او گر کھوی آمین فقیر محمد عباس قادریہ		

اسلام و شریعت است و مغز و حقیقت او در خدمت درویشان بایست
و خیال نباید کرد که حقیقت خلاف شریعت است که این سخن جهل
کفر است بلکه همین شریعت است که در خدمت درویشان چون
قلب از تعلق علی و حبی که با سواى الله داشت پاک شود و زائل
نفس بر طرف گشته نفس مطمئنه شود و اخلاص بهم رساند شریعت در حق
او با مغز شود نماز او عند الله تعلق دیگر بهم رساند و رکعت او بهتر از
لک رکعت دیگران باشد و همچنین صوم او و صدقه او رسول فرمود
صلی الله علیه و آله و سلم اگر شما مثل ^{بام کوفه} اجد زرد در راه خدا نجات کنید بابر یک
سیر یا نیم سیر جو نباشد که صحابه در راه خدا داده اند این از جهت قوت
ایمان و اخلاص شانست نور باطن مغیر ^{صلی الله علیه و آله و سلم} را
از سینه درویشان باید جست و بدان نور سینه خود را روشن
باید کرد تا خبریرو و شرف ^{صلی الله علیه و آله و سلم} صحیح دریافت شود و ^{صلی الله علیه و آله و سلم}
قرآن شقی را فرموده و در حدیث علامت اولیای الله فرموده

و چون لایق این ایوان و این
 پیش بر داشت ز بار بگذاشت
 شد عیان و در آنجا
 باطن خود را در آنجا
 با قدری که در آنجا
 و بگمان که در آنجا
 انفس العینیه
 التي تخرج من القلب
 حسب ما كان في القلب
 من الشهوات
 التي تخرج من القلب
 من الشهوات
 التي تخرج من القلب
 من الشهوات

[illegible]

نور و نورانی است که در این عالم
چون آب و آتش است که در این عالم

اما این کسی از پیغمبر این کرد کافر شود مسئله اگر کسی گفت آدم علیه السلام
پا رچی یافت دیگری گفت پس ماهمه جولا بگایم کافر شود این دوم
مسئله اگر گوید آدم اگر گندم نیخورد باید بخت نمی شیم کافر شود مسئله
مردی گفت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم چنین می کرد دیگری
گفت که این بی ادبی است کافر شود مسئله اگر کسی گفته باشد
ترشیدن سنت است دیگری گفت اگر چه سنت باشد میکنم کافر
شود اگر گوید سنت چه کار آید کافر شود مسئله اگر کسی امر معروف
کرد دیگری گفت چه غوغا آوردی اگر این سخن بروجیه رو گفت کافر شود
و در ققوای سراجی گفته طالب دین اگر خدای جهان است
استانم کافر شود اگر گفت که اگر پیغمبر است کافر شود مسئله اگر
کسی گوید که حکم خدا چنین است آن کس گفت که حکم خدا را من
چه دانم کافر شود مسئله اگر ربوی فتوی دید و گفت که این
چه بارنامه فتوی آوردی اگر شریعت را سبک دانسته گفت

و اگر کسی از پیغمبر این کرد کافر شود مسئله اگر کسی گفت آدم علیه السلام
پا رچی یافت دیگری گفت پس ماهمه جولا بگایم کافر شود این دوم
مسئله اگر گوید آدم اگر گندم نیخورد باید بخت نمی شیم کافر شود مسئله
مردی گفت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم چنین می کرد دیگری
گفت که این بی ادبی است کافر شود مسئله اگر کسی گفته باشد
ترشیدن سنت است دیگری گفت اگر چه سنت باشد میکنم کافر
شود اگر گوید سنت چه کار آید کافر شود مسئله اگر کسی امر معروف
کرد دیگری گفت چه غوغا آوردی اگر این سخن بروجیه رو گفت کافر شود
و در ققوای سراجی گفته طالب دین اگر خدای جهان است
استانم کافر شود اگر گفت که اگر پیغمبر است کافر شود مسئله اگر
کسی گوید که حکم خدا چنین است آن کس گفت که حکم خدا را من
چه دانم کافر شود مسئله اگر ربوی فتوی دید و گفت که این
چه بارنامه فتوی آوردی اگر شریعت را سبک دانسته گفت

و اگر کسی از پیغمبر این کرد کافر شود مسئله اگر کسی گفت آدم علیه السلام
پا رچی یافت دیگری گفت پس ماهمه جولا بگایم کافر شود این دوم
مسئله اگر گوید آدم اگر گندم نیخورد باید بخت نمی شیم کافر شود مسئله
مردی گفت رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم چنین می کرد دیگری
گفت که این بی ادبی است کافر شود مسئله اگر کسی گفته باشد
ترشیدن سنت است دیگری گفت اگر چه سنت باشد میکنم کافر
شود اگر گوید سنت چه کار آید کافر شود مسئله اگر کسی امر معروف
کرد دیگری گفت چه غوغا آوردی اگر این سخن بروجیه رو گفت کافر شود
و در ققوای سراجی گفته طالب دین اگر خدای جهان است
استانم کافر شود اگر گفت که اگر پیغمبر است کافر شود مسئله اگر
کسی گوید که حکم خدا چنین است آن کس گفت که حکم خدا را من
چه دانم کافر شود مسئله اگر ربوی فتوی دید و گفت که این
چه بارنامه فتوی آوردی اگر شریعت را سبک دانسته گفت

چرا که مراد او دوری جستن است مسئله اگر شخصی دیگری را گفت که نماز
کن او جواب داد که تو چندین نماز کردی چه بر سر آوردی یا چندین
نماز کردی چه بر سر آوردی کافر شود مسئله اگر کسی دیگری را گفت که تو کافر
شدی او جواب داد که کافر شده گیر کافر شد مسئله اگر گفت مرا زن است
محبوب تراست کافر شد و او را توبه باید داد اگر توبه کرد توبه پذیر است
باید کرد مسئله اگر کافری مسلمانی را گفت که مسلمانی مرا بیا سوزانند تو
مسلمان شوم او جواب داد که باش تا که بر تو بسوختن عالم یا فانی او را
آسود و آن زمان سلمان شود و نزد او صبح آنست که کافر نشود اگر او اعطا گفت باش
سایه فلان روز و مجلس من سلام اگر فانی را آنست که کافر شود مسئله اگر
گفت مرا بادی از روزه و نماز شتاب گرفت کافر شود مسئله اگر گوید
تو چند گاه نماز کن تا حلاوت بی نمازی بینی کافر شود مسئله اگر گفت کافر
دانشمند آن همانست و کار کافران همان کافر شود و اگر این سخن
عالمی معین را گوید کافر نشود مسئله اگر در دعا گفت ای خدا رحمت خود

مسئله اگر کسی را گفت که نماز کن او جواب داد که نماز کردم چه بر سر آوردی یا چندین نماز کردم چه بر سر آوردی کافر شود مسئله اگر کسی را گفت که تو کافر شدی او جواب داد که کافر شده گیر کافر شد مسئله اگر گفت مرا زن است محبوب تراست کافر شد و او را توبه باید داد اگر توبه کرد توبه پذیر است باید کرد مسئله اگر کافری مسلمانی را گفت که مسلمانی مرا بیا سوزانند تو مسلمان شوم او جواب داد که باش تا که بر تو بسوختن عالم یا فانی او را آسود و آن زمان سلمان شود و نزد او صبح آنست که کافر نشود اگر او اعطا گفت باش سایه فلان روز و مجلس من سلام اگر فانی را آنست که کافر شود مسئله اگر گوید مرا بادی از روزه و نماز شتاب گرفت کافر شود مسئله اگر گوید تو چند گاه نماز کن تا حلاوت بی نمازی بینی کافر شود مسئله اگر گفت کافر دانشمند آن همانست و کار کافران همان کافر شود و اگر این سخن عالمی معین را گوید کافر نشود مسئله اگر در دعا گفت ای خدا رحمت خود

[illegible]

از من دریغ مدار از الفاظ کفر است مسئله اگر کسی زنی را گفت که من
شوم و در صورت از شوم خود جدا شوی گوینده کافر شود مسئله رضا کفر
برای خود و برای غیر خود کفر است و صحیح آنست که اگر کفر قبیح دانسته
شمن خود را خواهد که کافر شود نکس ازین رضا کافر نشود مسئله اگر در مجلس
شمار بخواری به به کانی مرتفع شل اعطای نیشیند و سخن خندگی بگوید و آن مجلس
از آن بجنده نه همه کافر شود مسئله اگر آرزو کند و گوید کاشکی زنا قتل یا حق
جلال بودی کافر شود و اگر آرزو کند و گوید کاشکی غیر حلال بودی یا روزه
ماه رمضان فرض نبودی کافر نشود اگر کسی گوید که خدا سید اند که من
این کار نکرده ام حال آنکه آن کار کرده است در صح قولین کافر شود
از امام حسنی منقول است که اگر آن قسم بخورنده اعتقاد می کند که آن
کلام بد روغ گفتن کفر است در آن صورت کافر شود و اگر نه نشود و
فتوی حسام الدین بر آنست مسئله لاطحاوی گفته که از ایمان خارج نمکند
مگر چیزی که انکار باشد به انچه ایمان آوردن بدان واجب است مسئله

این کتابست بحسب حدی
 است از آن شیخ محمد بن
 کبیری قاضی خان
 صاحب قاضی خان
 سلطان شکارالدین
 کلاویز شود و به کمال
 اعلیٰ که در آن
 هر روز کند آن
 هر چه در کلام زبان
 نشسته و از آن
 بی از روی عشق
 حرم باشد هر چه در کلام
 وقت حال بود و در
 مثل شمس و چرخ
 و افق است
 حرم باشد
 عالمی که از آن
 که از آن
 چیزی که از آن
 اوداد است
 و در آن
 مثل آن
 از آن
 که در آن
 و در آن

[illegible]

قل انکم است ۱۲
 قل انکم است ۱۳
 قل انکم است ۱۴
 قل انکم است ۱۵
 قل انکم است ۱۶
 قل انکم است ۱۷
 قل انکم است ۱۸
 قل انکم است ۱۹
 قل انکم است ۲۰
 قل انکم است ۲۱
 قل انکم است ۲۲
 قل انکم است ۲۳
 قل انکم است ۲۴
 قل انکم است ۲۵
 قل انکم است ۲۶
 قل انکم است ۲۷
 قل انکم است ۲۸
 قل انکم است ۲۹
 قل انکم است ۳۰
 قل انکم است ۳۱
 قل انکم است ۳۲
 قل انکم است ۳۳
 قل انکم است ۳۴
 قل انکم است ۳۵
 قل انکم است ۳۶
 قل انکم است ۳۷
 قل انکم است ۳۸
 قل انکم است ۳۹
 قل انکم است ۴۰
 قل انکم است ۴۱
 قل انکم است ۴۲
 قل انکم است ۴۳
 قل انکم است ۴۴
 قل انکم است ۴۵
 قل انکم است ۴۶
 قل انکم است ۴۷
 قل انکم است ۴۸
 قل انکم است ۴۹
 قل انکم است ۵۰
 قل انکم است ۵۱
 قل انکم است ۵۲
 قل انکم است ۵۳
 قل انکم است ۵۴
 قل انکم است ۵۵
 قل انکم است ۵۶
 قل انکم است ۵۷
 قل انکم است ۵۸
 قل انکم است ۵۹
 قل انکم است ۶۰
 قل انکم است ۶۱
 قل انکم است ۶۲
 قل انکم است ۶۳
 قل انکم است ۶۴
 قل انکم است ۶۵
 قل انکم است ۶۶
 قل انکم است ۶۷
 قل انکم است ۶۸
 قل انکم است ۶۹
 قل انکم است ۷۰
 قل انکم است ۷۱
 قل انکم است ۷۲
 قل انکم است ۷۳
 قل انکم است ۷۴
 قل انکم است ۷۵
 قل انکم است ۷۶
 قل انکم است ۷۷
 قل انکم است ۷۸
 قل انکم است ۷۹
 قل انکم است ۸۰
 قل انکم است ۸۱
 قل انکم است ۸۲
 قل انکم است ۸۳
 قل انکم است ۸۴
 قل انکم است ۸۵
 قل انکم است ۸۶
 قل انکم است ۸۷
 قل انکم است ۸۸
 قل انکم است ۸۹
 قل انکم است ۹۰
 قل انکم است ۹۱
 قل انکم است ۹۲
 قل انکم است ۹۳
 قل انکم است ۹۴
 قل انکم است ۹۵
 قل انکم است ۹۶
 قل انکم است ۹۷
 قل انکم است ۹۸
 قل انکم است ۹۹
 قل انکم است ۱۰۰

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library